

1909

KOLMANNEN
Amerikan Suomalaisen Sosialistijärjestön
EDUSTAJAKOKOUKSEN

PÖYTÄKIRJA

N° 106
Lust Pussi

TY YL.HIST.LAITOS
I I I

Saatu

KOLMANNEN
Amerikan Suomalaisen Sosialistijärjestön
EDUSTAJAKOKOUKSEN

PÖYTÄKIRJA

Kokous pidetty Hancockissa, Mich.
23-30 p. Elok., 1909

Toimittanut
F. J. SYRJÄLÄ
(kokouks. siht.)

A. S. S. Järjestön Toimeenpanevan komitean kustantama

Kokouksen avasi maanantaina 23 p. elok. klo 10.30 Suomalaisen sosialistijärjestön sihteeri Victor Watia.

Walittiin väliaikainen virkakunta, johon tulivat: puheenjohtajaksi, J. Kiviniemi ja kirjuriksi, A. O. Sarell. Väliaikaiset virkailijat ottivat paikkansa. Kokous päätti valita valtakirjain tarkastuskomitean, johon valittiin seuraavat henkilöt: Victor Watia, I. O. Peurala ja K. Lindström.

Päätettiin pitää väliaika, jolla ajalla tarkastetaan edustajien valtakirjat, ja kokoontua klo 1 päivällä.

Kokous alkoi toimintansa klo 1:15 väliaikaisen puheenjohtaja J. Kiviniemen johtaessa kokousta.

Valtakirjain tarkastuskomitea ilmoitti tarkastaneensa valtakirjat sekä ehdotti hyväksyttäväksi seuraavat edustajat täysivaltaisiksi edustajiksi: Arvid Pitula, Mainen edustaja; Hilda Sikanen, Vilho Hedman ja John Niemelä, Massachusetts'in edustajat; A. Ojanen, New Hampshiren edustaja; K. Lindström, New Yorkin edustaja; Gust Pursi, Ohion edustajat; Axel Pekkola, Pennsylvanian edustaja; Ivari Alan, Rhode Islandin edustaja; Kusti Erickson, Vermontin edustaja; Kaarl Helander, Illinoisin edustaja; Joel Lehtovaara, Indianan edustaja; Frank Aaltonen ja A. O. Sarell, Michiganin edustajat; John Korpi, Erick Perttunen, K. G. Tuura, Kalle Koski ja E. V. Pitkänen, Minnesotan edustajat; J. O. Olin, South Dakotan edustaja; Otto Arlund, Wisconsinin edustaja; John Kiviniemi, Arizonan edustaja; Her-

Raivaajan Kirjapaino,
Fitchburg, Mass.

man Louko, Californian edustaja; John T. Lassila, Coloradon edustaja; M. N. Hill, Idahon edustaja; Jacob Toppari, Montanan edustaja; L. Laine, Oregonin edustaja; I. O. Peurala, Washingtonin edustaja; Wm. N. Reivo, Wyomingin edustaja; Victor Watia, Suom. sos. järjestön edustaja; F. J. Syrjälä, Raivaajan edustaja; E. W. Björklund, Työmiehen edustaja; ja Väinö Riippa, Toverin edustaja.

Komitea kysyi kokoukselta, josko Californian edustaja E. Savelalle myönnetään täysiä edustajaoikeuksia kuin San Franciscon s. s. osasto ei kuulunut puolueeseen silloin kun Savela tuli valituksi, vaan on siihen myöhemmin liittynyt. Savelalle myönnettiin täydet edustajaoikeudet.

Työväen Opiston edustaja Reino Salolle ehdotti komitea annettavaksi edustajaoikeudet, vaan ei äänestys-oikeutta. Kokous kuitenkin myönsi Salolle täydet edustajan oikeudet.

Semmi Hautaniemi, Utahin edustaja, saapui myöhemmin.

New Jersey'n edustajalta oli kokoukselle saapunut seuraava kirje:

Jersey City, 18—8—09.

A. S. S. järjestön edustajakokoukselle

Arvoisat Toverit!

Jersey Cityn s. s. osasto on kieltäytynyt edustajan lähtemisestä kokoukseen siitä syystä kuin edustajan palkka tulisi mainitun osaston yksin suorittaa ja osasto on nykyisin huonoissa rahavaroissa.

Onnea vain toiminnallenne toivon Jersey Cityn s. s. osaston puolesta.

J. Matikainen

Edustajaksi valittu.

North Dakotan edustaja Oscar Hooker myös ilmoitti kirjeessään olevansa estetty kokoukseen saapumasta. Nevadasta ei ollut saapunut edustajaa.

Alfred Hautamäki vaati selvitystä eikö hänellä ole edustajaoikeutta yhtä hyvin kuin Californian edustaja E.

Savelalla, huolimatta siitä, että Fitchburgin s. s. osasto on sen häneltä kieltänyt jäsenmaksujen laiminlyönnin tähden, jotka maksut hän sanoi suorittaneensa Negauneen s. s. osastossa heti saavuttuaan Fitchburgista sinne.

Pekkola vaati, että kokous antaa Hautamäelle takaisin edustajaoikeudet sekä palauttaa takaisin Hautamäen tilalle saapuneen vara-edustaja John Niemelan,

Hedman vaati Hautamäelle edustajaoikeuksia, vaan ei kyyti korvausta.

Syrjälä ehdotti annettavaksi Hautamäelle edustajaoikeudet ja korvauksen Fitchburgista Hancockin

äänestyksessä voitti ehdotus, että Hautamäelle myönnetään edustajaoikeudet, 23 äänellä 3 vastaan, ja ehdotus, että Hautamäelle myönnetään Syrjälän ehdottama kyyti korvaus, voitti 22 äänellä 3 vastaan. Wm Reivo vaati viimeisen päätöksen johdosta vastalauseensa merkittäväksi pöytäkirjaan.

Hedman vaati, että Hautamäen on tehtävä kirjallinen selvitys jäsenmaksujensa laiminlyömisestä, jonka Hautamäki lupasi tehdä.

Työkansan toimittaja J. V. Kannasto kysyi kokoukselta, josko hänelle myönnetään puheenvuorojen käyttö-oikeutta, jonka kokous hänelle myönsi, sekä samalla pyysi Kannaston viemään kokouksen puolesta toverillisen tervehdyksen Canadian veljespuolueelle.

Toivo Hiltunen luki kokoukselle Hancockin s. s. osasto "Jousen" valitseman edustajakokouksen valmistavan-komitean laatiman työ- ja järjestyssääntö ehdotuksen, joka hyväksyttiin pienillä muutoksilla ja on sisällöltään seuraava:

TYÖ- JA JÄRJESTYSSÄÄNTÖ

Amerikan Suomal. Sos. järjestön Edustajakokoukselle Hancockissa, Mich., 1909.

1. Puheenjohtajia valitaan kaikkiaan 4 joista kaksi varsinaista ja kaksi varapuheenjohtajaa.

2. Kirjuri ja kaksi apulaista valitaan koko kokouksen ajaksi, ja voidaan heidät valita ulkopuolelta edustajia, ja on varsinaisen kirjurin huolehdittava pöytäkirjan toimittamisesta. Kirjurien tehtävä olkoon myöskin lukea kaikki kokoukselle kuuluvat kirjalliset alustukset, kirjeet, sähkösanomat, y. m. s.

3. Ensimmäisen istuntopäivän puheenjohtaja nimittämään järjestyksenvalvojan, jonka on toimittava koko kokouksen ajan, ja voidaan hänet valita ulkopuolelta edustajia.

4. Kaksi pöytäkirjan tarkastajaa valittakoon kokouksen ensimmäisenä istuntopäivänä.

5. Kolme ääntenlaskijaa valittakoon, ja on heidän toimittava koko kokouksen ajan.

6. Valittakoon seuraavat valiokunnat:

a) Yleinen Ponsi- ja päätösvaliokunta, 5 jäsentä.

b) Järjestövaliokunta, jonka tehtävä on suorittaa valiokuntatyö kaikissa järjestön ja edustajakokouksen sisäistä toimintaa koskevissa kysymyksissä; 9 jäsentä.

c) 3-jäsentä käsittävä kielenkääntökomitea, jonka tehtävä olkoon suorittaa kaikki mahdollinen kielenkääntäminen englanninkielestä suomenkielelle ja päinvastoin, ja voidaan siihen valita jäseniä ulkopuolelta edustajiaakin, jos tarpeelliseksi nähdään.

7. Edustajakokouksen istunnot alkavat klo 9 jatkuen klo 12 ja klo 2sta klo 5:teen illalla. Iltaistunnoita pidetään jos tarpeelliseksi katsotaan, mutta ainoastaan silloin kun siitä on päätetty varsinaisten istuntojen ajalla.

8. Kokouksessa on puheoikeus kaikilla puolueen jäsenillä.

9. Kokouksessa esille tulevista asioista otettakoon käsiteltäväksi 1:si) järjestön sisäistä toimintaa koskevat, joiden käsittelystä järjestys ehdotuksen laatikoon järjestövaliokunta, jolle kaikki tähän sarjaan kuuluvat alustukset jätetään; 2:si) Periaatteelliset ja suhdekysymykset, joiden käsittelystä järjestys ehdotuksen laatikoon yleinen ponsi- ja päätösvaliokunta, jolle kaikki tähän sarjaan kuuluvat alustukset jätetään.

10. Kun kaikki valiokunnat ovat valitut, pitäkoot ne yhteisen kokouksen, ja sen jälkeen esittäkoot kokoukselle raporttinsa.

Valittiin kolmi henkinen äänestysten tarkastuskomitea, johon tulivat valituiksi seuraavat: Pursi, Reivo ja Pitula.

Asetettiin seuraavat ehdokkaat puheenjohtajien varten: F. Aaltonen, Wilho Hedman, K. Lindström, E. Savela, J. Kiviniemi ja Kalle Koski. Näistä ehdokkaista päätettiin valita kaksi varsinaista ja kaksi varapuheenjohtajaa. Äänestys toimitettiin äänestyslipuilla ja valituiksi tulivat varsinaisiksi F. Aaltonen 33 äänellä ja Wilho Hedman 25 äänellä ja varalle J. Kiviniemi 24 äänellä ja E. Savela 20 äänellä.

Lindström sai 19 ja Koski 13 ääntä.

Päätettiin valita kokoukselle yksi kirjuri ja kaksi apulaiskirjuria. Keskusteltiin kirjurien palkoista. F. J. Syrjälä ehdotti, että pääkirjurille maksettaisiin korvausta \$50, joka velvoittaa kirjurin toimittamaan pöytäkirjan kirjan muodossa, ja apulaiskirjureille kummallekin \$25 korvaus. Toinen ehdotus oli, että pääkirjurille maksettaisiin \$75 ja apulaiskirjureille maksettaisiin \$3 päivä palkkaa.

Äänestyksessä Syrjälän ehdotus pääkirjurin palkasta 26 äänellä 7 vastaan ja apulaiskirjurien palkka ehdotus 16 äänellä 13 vastaan.

F. J. Syrjälä valittiin yksimielisesti pääkirjuriksi. Varakirjuriksi valittiin Toivo Hiltunen ja Herman Louko.

Valittiin kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Valituiksi tulivat Reimo Salo ja K. Relander. Valitut virkailijat ottivat paikkansa.

A. O. Sarell, väliaikainen kirjuri.

Valituista puheenjohtajista ensiksi toimeen astui Frank Aaltonen.

Ryhdyttiin valitsemaan tarpeellisia valiokuntia.

Puheenvuorojen merkitsijöiksi valittiin Leo Laine ja Otto Arlund.

Yleiseen ponsi- ja päätösvaliokuntaan valituiksi tulivat: A. Hautamäki, S. Hautaniemi, V. Riippa, J. Korpi ja V. Pitkänen.

Järjestövaliokuntaan valittiin: J. Lassila, K. G. Tuura, J. O. Peurala, Erik Perttunen, K. Lindström, V. Watia, Hilda Sikanen, J. Niemelä ja J. Toppari.

V. Hedman edotti, että olisi suotavaa, että eri piirien edustajat erikseen kokoontuisivat käsittelemään asioita, jotka erityisemmin kiinnittävät jonkun piirin edustajain mieltä. Ehdotus hyljättiin.

Kielenkääntö komiteaan valittiin: T. Hiltunen, V. Watia ja H. Louko. V. Hedmanin ehdotuksesta päätettiin pitää sopivia väliaikoja puheenvuorojen merkitsemistä varten ettei kokouksen meno häiriintyisi puheenvuoroja pyydettyissä.

Työjärjestysvaliokuntaan tulivat valituiksi: J. Lehtovaara, E. Savela, K. Pursi, Frank Aaltonen ja V. Riippa.

A. Hautamäki ehdotti tehtäväksi mahdollisemman ankaran säännön siinä suhteessa, että edustajain on saavuttava kokoukseen täsmälleen.

Päätettiin pitää jokaisen istunnon alussa nimihuuto ja merkitä pöytäkirjaan myöhästyneiden edustajain nimet, ja että edustajan, joka myöhästyy, tulee heti saavuttuaan ilmoittaa saapumisestaan kokouksen sihteerille.

F. J. Syrjälä pyysi saada lukea kokoukselle Toivo Hiltusen ja hänen itsensä laatiman ehdotuksen julistukseksi n. k. "kätyriponsia" vastaan, lausuen ehdotuksen selitykseksi seuraavaa:

Pidän historiallisesti tarpeellisena, että järjestömme edustajakokous lausuu julki sanansa niitä raskaita syytöksiä vastaan, joita edustamaamme järjestöä vastaan on tehty. Sillä samalla voi olla tärkeä historiallinen merkitys ja saattaa se olla jostakin merkityksestä nykyaikanakin, varsinkin, jos se tulisi julaistua mahdollisemman monessa Suomen- ja Englannin kielisessä sanomalehdessä.

Kokous päätti kuulla ehdotuksen, joka on seuraava:

Amerikan Suom. Sos. järjestön edustajakokous Hancockiss, Mich. 22 p. Elok. 1909, olleen edustettuna 26:sta Yhdysvaltain valtiosta, päättää täten julkaista seuraavan selityksen:

Siitä alkain kuin sosialistinen liike heräsi täkäläisen suomalaisen väestön keskuudessa, on sitä vastaan erityisesti noussut meille hyvin tunnettu suomalainen ryhmä, joka edustaa, lievästi sanoen, edistysvastaista vanhoillisuutta. Me viittaamme niihin, tämän ryhmän johdolla pidettyjen, epävapaalla tavalla johdettujen kansalaiskokousten ponsiin, joita julaistiin sekä suomen- että englanninkielisissä lehdissä suomalaisia sosialisteja vastaan, jossa häikäilemättä leimataan suomalaiseen sosialistijärjestöön kuuluvat henkilöt m. m. anarkisteiksi, jumalankieltäjiksi ja vapaarakkauden harjoittajiksi. Vaikka me lieventävänä asianhaarana otamme mekin huomioon näiden kokousten toimeenpanijain ja johtajain yhteiskunnallisen kasvatuksen puutteellisuuden ja uskonnollisen suvaitsemattomuuden ja tunnemme heidän keinojensa riittämättömyyden sosialismin edistyksen katkaisemisessa, on meillä syytä sanomalehdistön kautta suomalaisen sosialistijärjestön puolesta yleisölle lyhyesti selittää kantamme edellä-mainittuja syytöksiä vastaan:

1:si. Me käsitämme täydellisesti anarkistien oppien ja tekojen turmiollisuuden työväenluokan kannalta. Anarkistiset opit ovat individualismista johdettujen väitteiden huippuunsa kehitettyjä johtopäätelmiä, joissa kielletään kaikki ne ehdot, joiden perusteella — ja ainoastaan niiden perusteella — voi sosialistinen yhteiskunta-järjestelmä olla olemassa ja lähes kaikki ne ehdot, joiden pohjalla menestyksellistä sosialistista taistelua kapitalismia vastaan voidaan käydä. Toiselta puolelta me kyllä käsitämme sen, että rajatonta kurjuutta työväenluokan keskuudessa synnyttävä kapitalismi johtaa epätoivoon vaivuttamiaan ihmisiä anarkismiin, synnyttäen senkin kautta yhteiskunnallista sekasortoa ja vastusta sosialismin edistykseksi. Enemmän kuin minkään muun yhteiskunnallisessa taistelussa esiintyvän suunnan tai puolueen edustajilla, on sosialistipuolueella ja siis siihen kuuluvalla suomalaisella sosialistijär-

jestölläkin syytä kieltää anarkistiset harrastukset keskuudessaan. Mutta ei selvää ja itsetietoisista anarkismia ole koskaan havaittu vähäskään määrässä ilmenneen suom. sos. järjestön keskuudessa. Siksi emme voi sitä lukea, vaikkakin jotkut, synnyinmaassamme vallitsevasta Venäjän tyranniudesta katkerasti kärsimään joutu- neet henkilöt jonkun aikaa tyrkyttivät järjes- töllemme enemmän anarkismin kuin sosialismin kanssa sopusoinnussa olevia valtiollisia ja yhteis- kunnallisia näkökantoja. Juuri siinä tuli selvästi näkymään suomal. s. järj. uskollisuus kansain- välisen sosialismin periaatteille. Se ei hetkeä- kään epäillyt asettuessaan noita mainittuja, so- sialismille vieraita aatteita vastaan jotka siitä syytä ehdottomasti raukesivatkin.

Mitä tulee niihin eri paikkakunnilla sattunei- siin tapahtumiin, joissa punasen lipun kantami- nen sosialistien juhlissa ja kulkueissa on synnyt- tänyt anarkismikauhua, olemme sitä mieltä, että kaikissa noissa tapauksissa ovat paikalliset po- liisiviranomaiset törkeästi loukanneet tämän maan peruslakien ja amerikalaisen hallintojärjestelmän peruskäsitteitä, joiden mukaan kaikkien ihmisten tärkeimpiä oikeuksia ovat: elämä, vapaus ja on- nellisuuden etsiminen, sillä me pidämme punasen lipun kaikkien ihmisten vapauden, veljeyden ja tasa-arvoisuuden tunnusmerkkinä, ja katsomme olevamme oikeutetut sitä käyttämään juhliessam- me rauhallisissa tarkoituksissa.

2:si Syytös järjestömme uskonnollis-vihollisesta kannasta, ei itse uskonnollistenkaan ihmisten piireissä ole mikään varmasti perusteltu asia. Us- konnollisen kiihkoilun vallassa toimivat eri us- kokunnat heittelevät joskus syytöksiä toinen toi- siaan vastaan "oikean jumalan" häväisemisestä ja pilkkaaamisesta. Mutta meidän järjestömme ei poliittisena puolueena ole uskonnon sisäiseen ole-

mukseen nähden asettanut mitään määritelmää. Sen ohjelmassa on: uskonto on kunkin yksityisen asia. Niitä, joita sanotaan jumalankieltäjiksi, tavataan nykyisin kaikissa puolueissa ja järjes- töissä, eivätkä suurimmat vapaa-ajattelijat ole olleet sosialisteja.

3:si Pyydämme tämän yhteydessä myöskin huo- mauttaa, että sosialismi nojaa periaatteisiin, joi- den pohjalla järjestyneet sosialistipuolueet pyr- kivät yhteiskunnalliseen järjestelmään, jossa ny- kyaikaisen kapitalismin synnyttämät siveettö- myysilmiot, joita nykyään yhtenäen puhkeaa kaikissa ihmisryhmissä, häviävät, joten syytökset siitä, että järjestömme suosii vapaarakkautta ja siveettömyyttä on aiheeton ja ilkeämielisessä tar- koituksessa tehty.

Kokous hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen ja antoi sen kielenkääntökomitealle käännettäväksi Englannin kie- lelle, jonka myöskin tulee lähettää se kaikkiin niihin sanoma- lehtiin, joissa "tosisuomalaisten" tekemiä syytöksiä suoma- laisia sosialisteja vastaan on julaistu.

Kokous hajaaantui klo 4 j. p., jättäen valittujen komitean huoleksi valmistaa seuraavaksi aamuksi täydelli- sen työjärjestyksen.

Tiistai 24 p. Elok.

Toimitetussa nimihuudossa huomattiin kaikkien edus- tajain olevan saapuvilla.

Kokoukselle oli saapunut M. Hahlilta kirjelmä, josta avonaiselle kokoukselle luettu alkulause on seuraava:

EDUSTAJAKOKOUKSELLE.

Toverit:

Pyydän että S. s. s. järjestön edustajakokous ottaisi välikysymyksenä kuullaksensa ja ratkaistaksensa minun e- dustajakokoukselle osottamani kirjelmän. Ehtona kirjelmäni

lukemiselle ja siitä keskustelemiselle on, että se luetaan ja käsitellään suljetussa kokouksessa, se tahtoo sanoa, että läsnä ei ole muita kuin viralliset edustajat ja ne henkilöt, joille edustajakokous on erityisesti myöntänyt oikeuden olla läsnä kaikissa asiain käsittelyissä.

Toveruudella
M. Hahl.

M. Hahlin kirjelmän lukeminen otettiin välikysymyksenä esille. Muutamia puheenvuoroja asiasta käytettyä päätettiin kirjelmä jättää työjärjestyskomitean tarkastettavaksi ja vasta sen jälkeen, kun se on antanut siitä lausuntonsa, otetaan asia lopullisesti käsiteltäväksi.

TYÖJÄRJESTYSVALIOKUNTA esitti kokoukselle ehdotuksen työohjelmaksi, joka on seuraava:

I.

1:si AMERIKAN S. S. JÄRJESTÖN SISÄINEN TOIMINNAN UDESTAAN JÄRJESTÄMINEN, ALUSTAA F. J. SYRJÄLÄ JA WATIA

2:si YLEISÄÄNESTYSESITYKSIÄ, ALUSTAA ASTORIAN S. S. OSASTO

3:si EDUSTAJAKOKOUKSIEN PITÄMINEN MÄÄRÄTTYINÄ AIKAINA ALUSTAA E. SAVELA

4:si EHDOTUS AMERIKAN S. S. JÄRJESTÖN SÄÄNNÖIKSI, ALUST. A. RISSANEN JA J. NIEMELÄ.

5:si SUHTEEMME KANSALLISPUOLUEESEEN, ALUST. LEO LAUKKI

II.

6:si MENETTELYTAPAKYSYMYS (PERIAATTEELLINEN PUOLI), ALUST. MINNEAPOLIN S. S. OSASTO

7:si AMERIKAN S. S. JÄRJESTÖ JA INDUSTRIALINEN JUNIONISMI, ALUST. J. VÄLIMÄKI JA T. HILTUNEN

8:si SOSIALISMI JA MAANVILJELIJÄ, ALUST. T. HILTUNEN, LEO LAUKKI JA A. RISSANEN

9:si RAITTIUS- JA KIELTOLAKIKYSYMYS, ALUST. F. J. SYRJÄLÄ

10:si HYVÄNTEKEVAISUUS JA SOSIALISTI PUOLUE ALUSTUKSEN ESITTÄÄ K. LINDSTRÖM.

III.

11 AGITATSIOONIN UUELLEEN JÄRJESTÄMINEN, ALUST. MARTIN HENDRICKSON

12 SUHTEEMME KAUPUNKI- KAUNTI- JA VALTIOJÄRJESTÖIHIN, ALUST. LEO LAUKKI

NAISOSASTOT ELOON, ALUST. HILDA SIKANEN

14 NUORISO-OSASTOJA PERUSTAMAAN, ALUST. MINNEAPOLIN S. S. OSASTO

15 TYÖVAENOPISTO, ALUST. REINO SALO; TYÖVAENOPISTON HYVÄKSYMINEEN S. S. JÄRJESTÖN OMAISUUDEKSI, ALUST. O. ANDERSON; TYÖVAENOPISTON UUELLEEN JÄRJESTÄMINEN, ALUST. LEO LAUKKI JA A. HAUTAMÄKI

16 KESÄ- JA SUNNUNTAIKOULUISTA, ALUST. LEO LAUKKI

17 LASTEN OPPIKIRJOJEN JULKAISEMINEN, ALUST. M. N. HILL

18 KIRJAKAUPAN PERUSTAMINEN, ALUST. A. HAUTAMÄKI

IV.

19 PUOLUELEHTIEN YHDISTÄMINEN, ALUST. WYOMINGIN VALTION S. S. OSASTOJEN EDUSTAJAKOKOUKSEN ASETTAMA KOMITEA JA CLOQUETIN S. S. OSASTO.

20 HALVAN AGITATIONILEHDEN PERUSTAMINEN, ALUST. M. N. HILL; NAISTEN LEHDEN PERUSTAMINEN, ALUST. E. SAVELA; LASTEN LEHDEN PERUSTAMINEN, ALUST. H. LOUKO.

21 OSASTOJEN SISÄINEN TOIMINTA JA NIIDEN SIVUSEURAT, ALUST. SPRINGFIELDIN S. S. OSASTO JA LEO LAUKKI.

VI.

22 VAPPUJUHLAT, ALUST WM. REINO.

23 PANKKI- JA LUOTTOLAITOS KYSYMYKSIÄ, ALUST. A. HAUTAMÄKI JA LEO LAUKKI.

24 PUNALIPPUKYSYMYKSIÄ, ALUST. M. HENDRICKSON.

25 SUOSITUSTEN VAATIMINEN S. S. JÄRJESTÖN PALVELUKSEEN SUOMESTA TULLEILTA HENKILÖILTÄ, ALUST. V. RIIPPA.

26 KOKO MAATA KÄSITTÄVÄN SAIRAUKSEN JA LOUKKAUSAPUYHDISTYKSEN PERUSTAMINEN, ALUST. WM. REIVO.

27 KANSALAISPAPERIEN HANKKIMINEN, ALUST. HANNAN S. S. OSASTO JA A. PEKKOLA.

Järjestön sihteeri V. Watia esitti kokoukselle seuraavan toimintakertomuksen:

TOIMINTAKERTOMUS S. S. JÄRJESTÖN YLEISELLE EDUSTAJAKOKOUKSELLE

Yleisen toimeenpanevan komitean velvoittamana laatitut kielenkääntäjä-sihteeri V. Watia.

Toverit: —

Edellisessä edustajakokouksessamme emme ole voineet vaatia yleisempää toimintakertomusta, sillä mitään yleisempää toimintaa ei meillä ollut siinä määrin, että kukaan olisi ollut velvoitettu ja tokkopa tilaisuudessakaan sellaisen laadintaan. Mutta nyt, koska meillä yleismaallisen järjestönä jo on käytännöllistä kokemusta siinä määrin, että olemme tilaisuudessa tekemään uusia suunnitelmia laajemman kokemuksen perusteella, on yleinen toimeenpaneva komitea pitänyt tarpeellisena erityisen kertomuksen laatimisen kon-

ventionsionille, sekä määrännyt sihteerinsä sen toimittamaan. Täten velvoitettuna olen kertomuksessani lyhyesti koskettellut niitä seikkoja, jotka mielestäni ovat olleet huomattavimpia toiminnassamme, ja suljen ne edustajain suosiolliseen huomioon.

Noin kolme vuotta takaperin, jolloin luotiin kehikkoa Yhdysvaltain suomalaisen sosialistijärjestön sisäiselle toimintamuodolle, ilmeni sosialistinen toiminta kansalaistemme keskuudessa täällä, yli maan hajallaan olevissa osastoissa, joilla ei juuri ollut sanottavaa yhteyttä toistensa kanssa. Amerikan suomalaisten työväenyhdistysten, Clevelandin, Ohio, 1904, edustajakokouksen kehoituksen mukaan olivat sanotut yhdistykset jo suureksi osaksi liittyneet maan sosialistipuolueeseen, asianomaisten valtio- ja kauntijärjestöjensä välityksellä, tarkoituksella kehittääkseen itseään poliittiseen taisteluun, ja auttaakseen maan työväenpuoluetta saavuttamaan työväenluokalle oikeutettuja voittoja, sekä turvatakseen sitä kapitalistien valtiollisella alalla punomia juonia vastaan. Kielelliset vaikeudet tekivät kuitenkin liian hankalaksi suomalaisten sosialistiosastojen suoranaisen yhteistoiminnan asianomaisten valtio- tai kauntijärjestöjensä kanssa. Tämän vaikeuden poistaminen, ja siihen lisäksi monet muut kansalaistemme keskinäisen yhteistoiminnan kaipuuta herättävät kysymykset olivat pääaiheena, joka johti Hibbingin, Minn. edustajakokouksen pitämiseen 1906. Siinä kokouksessa suunniteltiin yleismaallisen S. S. järjestön rakenne ja sen toimintamuoto, ja sen suunnitelman perusteella on järjestömmme toimintaa johdettu jo pian kolmen vuoden.

Luodessamme yleissilmäyksen järjestömmen toimintaan k. k. toimiston perustamisesta lähtien, eli tammikuun 1 p:stä 1907, jolloin järjestömmen keskus toimisto, Hibbingin edustajakokouksessa valitun valmistavan komitean toimesta ja Kansallistoimeenpanevan komitean myötävaikutuksella sijoitettiin Kansallispuolueen päämajaan, Chicagoon, Ill., ja josta ajasta järjestömmen varsinainen toiminta voidaan laskea alkaneeksi, huomaamme, että järjestönä olemme edistyksessä ottaneet eteenpäin pitkän askelen, jota todistaa seuraavat

numerot jäsenien, osastojen, varallisuuden, y. m. toiminnan varmast ja yhtämittäisestä lisäyksestä:

JÄSENISTÖ.

Järjestömme keskimääräinen jäsenluku, laskettuna S. A. veromerkkien myynnin perusteella koko toimintaajalta, oli puolivuositain seuraava: Vuoden 1907 ensimmäisellä puoliskolla, 2,450 jäsentä; saman vuoden toisella puoliskolla, 3,465 jäsentä; vuoden 1908 ensimmäisellä puoliskolla, 3,684 jäsentä; toisella puoliskolla, 4,236 jäsentä ja vuotena 1909, tammikuun 1 p:stä elokuun 16 p:ään, 5,183 jäsentä. Näin suuri järjestynyt joukko, lujalla ja vallitseviin olosuhteisiin mahdollisimman käytännöllisesti soveltuvalla yhteistoiminnalla, kykenee jo kurissa pitämään itseänsä porvaristoksi nimittävää, työväenluokan oikeutettuja pyrkimyksiä vastustavaa, meidän kansallisuuteemme tässä maassa lukeutuvaa ainesta. Kun tämä joukko saa siinä määrin tiedonjanoaan sammutetuksi, että se pysyy ajanmukaisessa taistelukumunossa, niin se voi saattaa vaarattomaksi kansalaiskätyriemme toimesta kudotut, järjestöämme, sen osastoja ja jäseniä vastaan tähdätyt hyökkäykset, sekä yleensä suuresti vaikuttaa kaikkiin muihin kansallisuuksiin, tämän maan työväen liikkeen eduksi.

OSASTOT.

Edellä mainittua jäsenlukua on edustanut seuraava määrä osastoja, joiden kautta on järjestön toiminta jäsenistön keskuudessa välitetty: Järjestön keskustoimiston perustamisen aikaan kuului siihen 53 osastoa; ensimmäisen vuoden ajalla liittyi lisää 50 osastoa; toisen vuoden kuluessa 38 osastoa, ja nyt tammikuun ensimmäisen ja elokuun 16 päivien välillä 21 osastoa, tehden yhteensä 162 osastoa, jotka ovat suorittaneet k. k. toimiston pohjarahaa. Tästä summasta on täysiarvoisessa asemassa 150 osastoa, toiset ovat hajonneet, taikka muutoin voimien puutteessa hetkelisessä lamaustilassa. Kaikki vanhemmat osastot ovat liit-

tyneet S. S. järjestöön, mutta myöhemmin perustettuja osastoja on toistakymmentä, jotka eivät vielä ole voineet suorittaa määrättyä summaa järjestön pohjarahastoon. Tämän vuoden ajalla on perustettu 18 uutta osastoa ja toimivien S. S. osastojen luku nousee yli sadan kuudenkymmenen. Harvempia poikkeuksia lukuunottamatta ei suom. sos. osastoja ole kuollut tai hajonnut muista syistä ja muilla seuduin, kuin sellaisilla, joissa kansalaisten lukumäärä on sangen pieni ja joissa heillä ei ole yhden tehtaan tai työpaikan menettettyään mahdollisuutta elantonsa ansaitsemiseen, ja niinollen ovat olleet pakoitettut siirtymään muille seuduille. Osastojen hävittämistä tällaisilla paikoilla emme oikeastaan voi pitää liikkeellemme vahinkona, sillä siten hajonneet toverit vaikuttavat puolueen eduksi aina siellä missä he milloinkin kiertelevät, liittyvät paikkakunnalla oleviin osastoihin ja perustavat uusia siellä missä siihen löytyy edellytyksiä.

RAPORTIT.

S. S. järjestön toimintaa koskevat tiedonannot ovat viikottain julaistut jäsenistölle. Ensimmäisellä vuodelle ne lähetettiin suoraan osastoille mimeograph-koneella monitettuna jäljennöksinä, mutta niiden lukeminen osastojen kokouksissa tuli liian rasittavaksi, ja sentähden niiden lähettäminen osastoille, jäsenistön yleisäänestyksellä vuoden 1907 lopulla tehdyn päätöksen mukaan lakkautettiin ja sen sijaan määrättiin lähetettäväksi puoluelehdille julaistavaksi. Asia ei silloinkaan vielä tullut tyydyttävästi ratkaistuksi, sillä järjestön toimintaa koskevat kertomukset, esitykset, äänestykset, äänestysten tulokset ja tilitykset, y. m. sellaiset, järjestömme ulkopuolella oleville mistään sanottavasta merkityksestä olevat komiteain kertomukset ja niiden jäsenien keskinäinen kirjevaihto ovat kasvaneet liian paljon tilaa ottaviksi agitatsioonilehtiemme palstoilla. Tämän julkaisutavan epäedullisuuden on järjestön jäsenistö huomannut ja poistanut sen viime heinäkuun lopulla päättyneellä yleisäänestyksellä, jonka kautta on tullut hyväksy-

tyksi, että keskustoimiston raportit julkaistaan erityisenä kuukausijulkaisuna. Tätä julkaisua olisi mielestäni painettava riittämään jokaiselle puolueen jäsenelle, ja yleinen toimeenpaneva komitea olisi velvoitettava toimenpiteisiin toisenluokan postioikeuksien hankkimiseksi sanotulle julkaisulle.

YLEISÄÄNESTYKSET.

Yleisäänestyksiä on tämän vuoden ajalla käritelty kaikkiaan 10 ehdotusta, joista 6 on joutunut äänestykselle ja tullut hyväksytyksi, ja neljä on rauennut kannatuksen puutteessa. Päätetyistä esityksistä käsitteli kaksi järjestön sääntöjen muutoksia, yksi edustajakokouksen pitämistä, yksi Suomesta tulevia keräyslistoja, yksi edustajakokouspohjarahastoa, ja yksi raporttien puoluelehdissä julkaisemisen lakkauttamista, sekä erityisen kuukausijulkaisun painattamista.

Yleisäänestysesitysten äänestykselle alistaminen on meillä ollut kovin vähän rajoitettu, esitysten teko varsin runsas, mutta äänestyksiin osanotto valitettavan vähäinen. Mielestäni ei yleisäänestysten toimittaminen oikeen vastaa tarkoitustaan, ennenkuin asia on niin yleistä laatua, että vähintään puolet oastoista eli niiden jäsenistä ovat innostuneet asiasta päättämään, muista vähemmän jäsenistön huomiota herättävistä kysymyksistä voisivat asianomaiset toimikunnat päättää yhtä edullisesti ja paljon vähemmällä tavalla. Nykyään me olemme yleisäänestysiemme kanssa haaskannut paljon aikaa ja ainetta ihan turhaan voimatta kuitenkaan innostaa toimintaa paitsi ainoastaan verrattain vähäistä osaa jäsenistöstä. Esitykset ovat lähteneet vähemmistöstä ja kannatukset sekä päätökset kaikki ovat vähemmistön tekemät ja niin koko toiminta vähemmistön määräämä ja johtama. Tällaista menettelyä ei siis voida kyllin tukea kansanvaltaisuuudenkaan nimessä. Meidän järjestömme jäsenistön täytyy olla toiminnallista väkeä. Meidän on valvottava, että ei kukaan tee päätöksiä meidän nimessämme, vaan että me jokainen itsekohdaltamme tartumme asioihin.

Vasta silloin tunnemme oikeaa vastuunalaisuutta järjestöä kohtaan kuin olemme osallisina toiminnassa, ja silloin ei myöskään ole outoa päätösten toimeenpaneminen, niihin muutuminen ja niiden täyttäminen.

SAÄNNÖT.

Paremmiin johdonmukaiset rajoitukset ovat saatavat sääntöihimme yleisäänestysten suhteen. Niihin on sisällytettävä enempi piirittäistä toimintaa koskevia määräyksiä, joiden nojalla piirittäinen agitatsioni toiminta tulee pääasiallisesti kunkin piirin valvonnan alaiseksi, ja yleensä piirien toiminta sopusointuisaksi yleisen järjestön toiminnan kanssa. Järjestömme säännöt ovat olleet alituisen muokkauksen alaisena, niin että kaikin paikoin ei ole oltu täysin selvillä siitä mitkä säädökset ovat olleet voimassa. Luonnollisesti on sääntöjä aina muutettava järjestön ja olosuhteiden kehityksen mukaiseksi, mutta olosuhteet eivät tavallisesti muttele niin joutuin, että toimintaohjeiden korjaamista ei voitaisi rajoittaa säännöllisiin aikoihin. Luullakseni yksi kuukausi vuodesta olisi tarpeeksi sääntöjen muutosten esittämiseksi, toinen kuukausi niiden kannatukselle ja puoli-toista yleiselle äänestykselle.

PIIRIJÄRJESTÖT.

Hibbingin edustajakokouksessa keskusteltiin piiriliitoista, mutta jäsenistö ei vielä silloin ollut tarpeeksi monilukuinen, eikä omaava kokemusta yleisemmässä toiminnassa, joten kysymys ei ole vielä ollut niin tärkeä, että siitä näihin asti olisi tullut valmista. Tosin on itä- ja länsipiirissä nissä hommissa päästy jo niin pitkälle, että piirikomiteat ovat tunnetut tarpeelliseksi, mutta järjestön nykyisten sääntöjen alaisina ne ovat olleet voimattomia määräämään omaa agitatsioniaan koskevia seikkoja ja johtamaan piiriorkani-seeraajan töitä omassa piirissään.

Järjestön kunnolliselle toiminnalle on välttämätöntä jakaa se eri toiminta piireihin sen mukaan kuin järjestö laa-

jenee. Nykyisten piirirajojen sisällä olevien osastojen ja järjestöön kuuluvien jäsenten luku on kussakin piirissä jo niin suuri että piirittäinen toiminta niissä on ei ainoastaan mahdollinen, mutta myöskin edullinen ja tarpeellinen, ja sitä toimintaa varten on kuhunkin piiriin asetettava agitatsio-toimikunta, joka piiriliittojen määräysten mukaisesti johtaa järjestämistyötä piirissään yleisjärjestön säädösten mukaisesti.

YLEISKOMITEA.

Yleiskomiteaan kuuluu nykyään 39 jäsentä, joiden tehtävänä on valvoa agitatsionityötä S. S. järjestön keskuudessa. Sanotun komitean toiminta on tämän vuoden ajalla rajoittunut kahteen kysymykseen, nimittäin lasten koulukirjojen ja lentolehden Yhdv. metsä- ja raut.-työl. varten hankkimiseen, jälkimmäistä he parhaillaan jo kolmatta kertaa äänestävät. Edellisen vuoden toimintansa on edullisempi siinä suhteessa, että se lisäisi toimiston raporttien pituutta, samasta asiasta uudistetuilla esityksillä ja niiden suhteen lausuilla mielipiteillä. Komitean kesken toimitetuista 17 äänestyksestä, kymmenessä kinalltiin orkaniseeraajien ja sihteerin palkoista ja viisi annettiin raueta osanoton puutteessa.

Piirijärjestöjen muodostettua jäisivät kaikki agitatsionia koskevat toimenpiteet piirikomiteain tehtäväksi ja ne hän niistä voisivat parhaiten huolehtia, joten yleinen komitea voitaisiin tarpeettomana lakkauttaa.

TOIMEENPANEVA KOMITEA.

Toimeenpaneva komitea valittuna näin ahtaasta piiristä, ei ole voinut saavuttaa kaikissa piireissä sitä luottoa, mikä yleiselle toimeenpanevalle komitealle olisi välttämätöntä toimittaessaan yleistä järjestöä koskevia asioita. Itä- ja länsipiirissä olevat osastot eivät ole tunteneet itseään täysin edustetuiksi tässä komiteassa, sentähden kuin sen jäsenet keskipiiristä, rajoitetuilta alueilta valittuna, ovat

niiden jäsenille tuntemattomia, joiden nimitykseen ja valintaan he eivät ole voineet ottaa osaa. Tälle komitealle on saatava yleisempi luonne ja sitä varten ovat sen jäsenet valittavat siten, että jokainen piiri tulee siinä edustetuksi edes yhdellä jäsenellä.

Tämän vuoden ajalla on yleinen toimeenpaneva komitea pitänyt kolme kokousta. Ensimmäinen oli tammikuun 2 p:nä, ja siinä käsiteltiin yleisen tilaston kokoamista Yhdysvalloissa asuvien suomalaisten lukumäärästä ja heidän paikallisista riennoistaan; keskusteltiin lisää organiseeraajain asettamisesta ja muista juoksevista asioista. Toinen kokous pidettiin huhtikuun 11 p:nä, ja siinä päätettiin lähemmistä toimenpiteistä yleisen komitean päätöksen, uuden lentolehden hankkimisesta, suhteen; tarkastettiin rahastonhoitajan ja sihteerin takaukset ja keskusteltiin muista sisäistä toimintaa koskevista asioista. Heinäkuun 31 p:nä pidettiin kolmas kokous, jossa keskusteltiin lähemmistä toimenpiteistä järjestön jäsenistön yleisäänestysellä tehdyn päätöksen suhteen, joka päätös määrää, että järjestön raportit on painettava erityisenä kuukausijulkaisuna. Komitea katsoi edustajakokousten päätösten voivan vaikuttaa julkaisua koskeviin seikoihin ja jätti kaikki toimenpiteet konventionsin jälkeen. Samoin menetteli komitea yleisen komitean päättämän lasten koulukirjojen suhteen. Yleistä edustajakokousta koskevia asioita oli myöskin esillä komitean viime kokouksessa, niinkuin puoluelehdissä julaistut kokouksen pöytäkirjat osoittavat.

TILASTON KERÄYS.

Tämän vuoden alussa yleisen toimeenpanevan komitean päätöksen jälkeen lähetettiin noin tuhannelle eri paikkakunnalle kyselykaavoja, joiden tarkoituksena oli saada jonkinlaista tilastoa Yhdysvalloissa asuvista kansalaistemme lukumäärästä ja heidän paikkakunnallisista harrastuksistaan. Tämä toimenpide ei kuitenkaan herättänyt vastaavaa huomiota sosialistiosastoissakaan lukuisilla paikkakunnilla. Selaisillakaan laajoilla suomalaisilla pesäpaikoilla kuin tiedetään

olevan Calumet, Mich.; Lead, S. D.; Maynard, Mass.; Worcester, Mass.; Butte, Mont.; Astoria, Oreg., y. m. Ainostaan 35 prosenttia lähetetyistä kirjeistä palautettiin, eivätkä ne kukaan läheskään täydellisinä.

AINEELLISUUS.

Järjestön perustamisaikoina oli aineellinen kysymys syvän huolen ja harkinnan esineenä. Yleispuolueen veromerkeille laskettu myyntipalkkio, pohjarahat, vapaehtoiset lahjoitukset, tai muut sellaiset eivät tuottaneet niin paljoa, että niiden tulojen nojalla olisi voitu erityisemmin harjoittaa agitatsionia. Kestävän ja voimakkaan agitatsionityön toimitaminen järjestön puolelta esiintyi niin tärkeänä kysymyksenä järjestön menestykselle, että sitä tarkoitusta varten hyväksyivät järjestöön kuuluvat osastot erikoisverotuksen, joka tunnetaan Suomalaisena agitatsioniverona. Tämän veron suhteellista kantamista varten otettiin käytäntöön ylimääräiset viiden sentin veromerkit, joita jokainen järjestöön kuuluva osasto on velvoitettu käyttämään yhtäarinnan yleispuolueen veromerkkien kanssa. Harvempia poikkeuksia lukuunottamatta on osastoissa noudatettu täsmällisyyttä S. A. veromerkkien käyttämisessä, ja säännötömyydet voidaan poistaa, jos osastojen ja osastojen jäsenten toimintoi-keudet rajoitetaan sen mukaan kuin he ovat täyttäneet vero- ja muut velvollisuutena.

Toiminnan alkuun päästyä ei järjestömme asiat ole karsineet varojen puutteesta. Agitatsioniverotuksesta y. m. ker-tyneillä varoilla olemme kyenneet ylläpitämään järjetön kes-kuustoimistoa ja suorittamaan vielä muitakin sivumenoja, niinkuin Hibbingin edustajakokouksen kulunkeja ja Ohion ja länsipiirin luentokurssikustannuksia, kirjallisuuden kustanta-misen verrattain voimakkaan agitatsionityön rinnalla. K. K. toimiston liikepuolen laajuutta osoittavat järjestön tulot ja menot, jotka koko toiminta-ajalta, se on 31½ kuu-kaudelta laskettuna ovat: Tuloja \$26,358.51, menoja \$23,561.32, josta jäännös sahostossa on \$2,797.19. Näihin nume-

roihin eivät sisälly yleispuolueen vaalikeräykset, punasen ju-nan hyväksi tehdyt lahjoitukset, y. m.

YLEISPUOLUEEN VEROMERKKIALENNUS.

Suorittaessaan S. A. veroa, ovat S. S. osastot kuukau-sittain maksaneet viisi senttiä korkeampaa jäsenveroa kuin maan kieliset, paitsi sellaisissa valtioissa, joissa valtiojär-jestön myöntämä alennus yleispuolueen veromerkeille on las-kettu valtiossa olevien osastojen hyväksi. Seuraavat valtiot ovat suostuneet myöntämään alennusta S. S. osastoille myy-dyille yleispuolueen veromerkeille: Arizona, Colorado, Idaho, Indiana, Montana, Nevada, Ohio Pennsylvania, West Vir-ginia ja Wyoming 2½c. merkiltä kukin; Utah ja Washing-ton, 3c. merkiltä; Michigan, Minnesota, Oregon ja Wiscon-sin 5c. merkiltä. Saanottu alennus tulee osastojen hyväksi seuraavissa valtioissa: Michigan, Minnesota, Nevada, Ore-gon ja Wisconsin. Muista valtioista tuleva myyntipalkkio jää järjestön agitatsionikassaan. Se avustus mitä järjes-tömme on kansallispuolueen puolelta saanut, on tullut järjes-tön hyväksi siten, että toimistolla on ollut vuokrasta vapaa tila kansallisvirastossa, sekä mimeograph-kone ja tarpeet ovat olleet ilman korvausta käytettävissä.

Minun mielestäni ei tällainen avustuksen saanti ole tyydyttävä ja riippuen kunkin asianomaisen viraston mieli-vallasta, sen saanti on epävarmaa, sitä pyytämisen epämie-luista. Avustus olisi tasoitettava suhteelliseksi ja jokaiselle vieraskieliselle yleismaallisesti järjestyneelle järjestölle an-siosta kuuluvaksi. Vieraskielisten työläisten järjestämi-nen on Amerikan työväenliikkeelle siitä merkityksestä, että sen täytyy kiinnittää enämpi huomiota ja tarjota puoleensa vetävämpiä etuja niille ilmauksille, jotka eri kansallisuuk-sien juoukossa puhkeavat esille työläisten järjestymispyrki-myksinä.

JÄRJESTÄMISTYÖ.

Nykyään meillä on ollut kussakin piirissä oma vaki-tuinen organiseeraajansa yhtämittaisessa toiminnassa, sekä

tilapäisiä puhujia ja agitaattoreita on toimeenpanevan komitean määräyksestä ollut toimessa useimmilla eri paikkakunnilla. Piiriorganiseeraajien matkaohjeena on ollut viipyä kullakin paikkakunnalla niin kauan kuin heidän toiminnastaan näyttää olevan vastaavaa hyötyä järjestön kannalta katsottuna. Järjestäjille olisi laadittava erityiset toimintaohjeet, jotka heitä eritoten velvoittaisivat, periaatteellisten ja yleisten puoluetoimintaa koskevien opetuksien ohella myöskin tekemään osaston sisäisen toiminnan merkityksestä ja opastamaan jäseniä täsmällisesti hoitamaan kaikkia osastoa koskevia asioita, niillä seuduilla missä toiminta nähtävästi kärsii työvoimain puutteesta.

Piiriorganiseeraajat ovat tänä vuotena olleet toiminnassaan yhteensä 567 päivää, jolla ajalla he ovat 114 paikkakunnalla pitäneet yhteensä 352 kokousta; ottaneet vastaan kolehteina \$693.33; myyneet kirjallisuutta ja lehtien tilauksia \$610.20 arvosta, ja kustannukset siltä ajalta yli tulojen tekevät yhteensä \$1,198.29, josta päivää kohti tulee \$2.11. Nämä numerot ovat otetut elokuun 1 p:ään, sillä organiseeraajain tilit tältä kuulta eivät ole olleet saatavissa.

TILIKERTOMUS

Tammik. 1 p:stä Elok. 16 p:n, 1909.

	Tuloja.	Menoja.
Tammikuulla	1,005.11	952.58
Helmikuulla	1,014.05	1,273.98
Maaliskuulla	925.90	777.08
Huhtikuulla	1,280.45	1,011.69
Toukokuulla	1,240.82	908.22
Kesäkuulla	889.86	623.92
Heinäkuulla	1,547.73	1,122.91
Elokuulla	1,055.25	380.75
Yhteensä	\$8,959.17	\$7,051.13
Jäännös		1,908.04
		\$8,959.17

Jäännös vuodelta 1908 889.15
 Jäännös tältä vuodelta 1,908.04

Rahaa kassassa elok. 16 p. 09 \$2,797.19

Järjestön aineellinen tila elokuun 16 p., 1909:

Vastaavaa.	
Rahaa	2,797.19
Kirjallisuutta	315.44
Tarpeita	76.75
Arvopapereita	754.00
Kalustoa	116.20
Saatavia	217.92
Yhteensä	\$4,277.50

Vastattavaa.	
Puhujien palkkoja sisällä	437.86
Muita maksamisia yht.	301.47
Puhdas omaisuus	3,538.17
Yhteensä	\$4,277.50

EDUSTAJAKOKOUSVERO.

Ylläolevaan tilitykseen sisältyy edustajakokouksen kulunki rahastoon lähetetyt varat, joita elokuun 16 p. asti on karttunut seuraavasti:

Osasto.	Yht.	Yht.
Itäpiiri:	Valtiosta	Piiristä
Longcove, Me.	11 jäseneltä 2.75	
Rockland, Me	13 " 3.25	6.00
Cambridge, Mass.	33 " 8.25	
Douglas, Mass.	11 " 2.75	
Gardner, Mass.	64 " 16.00	

Lanesville, Mass.	20	"	5.00		
Maynard, Mass.	100	"	25.00		
Milford, Mass.	10	"	2.50		
Norwood, Mass.	90	"	22.50		
Peabody, Mass.	57	"	14.25		
Quincy, Mass.	100	"	25.00		
Rockport, Mass.	30	"	7.50		
Springfield, Mass.	23	"	5.75		
Worcester, Mass.	90	"	22.50	157.00	
Enfield, N. H.	23	"	5.75		
New Ipswich, N. H.	5	"	1.25		
Newport, N. H.	20	"	5.00	12.00	
Jersey City, N. J.	46	"	11.50	11.50	
Brooklyn, N. Y.	83	"	20.75		
New York, N. Y.	120	"	30.00		
Rochester, N. Y.	10	"	2.50	53.25	
Ashtabula, Ohio.	43	"	10.75		
Ashtabula Harbor, O.	2	"	0.50		
Chardon, O.	15	"	3.75		
Cleveland, O.	53	"	13.25		
Jacksonville, O.	23	"	5.75	34.00	
Erie, Pa.	16	"	4.00		
Fayette City, Pa.	12	"	3.00		
Glassport, Pa.	66	"	16.50		
Monessen, Pa.	77	"	19.25		
Nanty Glo, Pa.	10	"	2.50		
Philadelphia, Pa.	14	"	3.50		
Pittsburg, Pa.	15	"	3.75	52.50	
Pawtucket, R. I.	22	"	5.50	5.50	
Graniteville, Vt.	13	"	3.25		
Hardwick, Vt.	9	"	2.25	5.50	337.25
Keskiapiiri:					
Chicago, Ill.	100	"	25.00		
De Kalb, Ill.	28	"	7.00		
Joliet, Ill.	10	"	2.50		
Waukegan, Ill.	110	"	27.50	62.00	
Clinton, Ind.	27	"	6.75	6.75	

Daggett, Mich.	22	"	5.50		
Detroit, Mich.	20	"	5.00		
Hancock, Mich.	82	"	20.50		
Ironwood, Mich.	32	"	8.00		
Ishpeming, Mich.	50	"	12.50		
Imperian, Mich.	18	"	4.50		
Kaleva, Mich.	8	"	2.00		
Kenton, Mich.	20	"	5.00		
Marquette, Mich.	50	"	12.50		
Mass, Mich.	26	"	6.50		
Negaunee, Mich.	37	"	9.25		
Sault St. Marie, Mich.	37	"	9.25		
South Range, Mich.	32	"	8.00	108.50	
Aurora, Minn.	20	"	5.00		
Bates, Minn.	11	"	2.75		
Biwabik, Minn.	45	"	11.25		
Bovey, Minn.	14	"	3.50		
Brainerd, Minn.	13	"	3.25		
Cloquet, Minn.	144	"	36.00		
Duluth, Minn.	114	"	28.50		
Eveleth, Minn.	12	"	3.00		
Floodwood, Minn.	25	"	6.25		
Hibbing, Minn.	64	"	16.00		
Little Marais, Minn.	13	"	3.25		
Minneapolis, Minn.	87	"	21.75		
Mount Iron, Minn.	7	"	1.75		
Nashwauk, Minn.	28	"	7.00		
Palo, Minn.	21	"	5.25		
Release, Minn.	14	"	3.50		
Sandstone, Minn.	16	"	4.00		
Two Harbors, Minn.	8	"	2.00		
Virginia, Minn.	78	"	19.50		
West Duluth, Minn.	20	"	5.00	188.50	
Brocket, N. D.	32	"	8.00	8.00	
Lead. S. D.	70	"	17.50	17.50	
Brantwood, Wis.	15	"	3.75		
Clifford, Wis.	27	"	6.75		
Iron Belt, Wis.	9	"	2.25		

Kenosha, Wis.	11	''	2.75		
Milwaukee, Wis.	23	''	5.75		
Racine, Wis.	7	''	1.75		
Superior, Wis.	40	''	10.00	33.00	424.25

Länsipiiri:					
Lowell, Ariz.	40	''	10.00	10.00	
Berkeley, Cal.	44	''	11.00		
Los Angeles, Cal.	16	''	4.00		
San Francisco, Cal.	115	''	28.75		
Rocklin, Cal.	32	''	8.00	51.75	
Denver, Colo.	10	''	2.50		
Leadville, Colo.	29	''	7.25		
Telluride, Colo.	32	''	8.00	1775	
Elo, Ida.	14	''	3.50	3.50	
Belt, Mont.	20	''	5.00		
Bonner, Mont.	30	''	7.50		
Butte, Mont.	164	''	41.00		
Sandcoulee, Mont.	8	''	2.00		
Stockett, Mont.	18	''	4.50	60.00	
Goldfield, Nev.	15	''	3.75		
Tonopah, Nev.	20	''	5.00	8.75	
Astoria, Ore.	59	''	14.75		
Portland, Ore.	100	''	25.00	39.75	
Bingham, Utah.	62	''	15.50		
Eureka, Utah	20	''	5.00		
Scofield, Utah	36	''	9.00	29.50	
Aberdeen, Wash.	88	''	22.00		
Hoquiam, Wash.	55	''	13.75		
Ilvaco, Wash.	19	''	4.75		
Pearson, Wash.	12	''	3.00		
Roslyn, Wash.	11	''	2.75		
Seattle, Wash.	93.	''	23.25		
Spokane, Wash.	37	''	9.25		
Winlock, Wash.	14	''	3.50	82.25	
Carneyville, Wyo.	16	''	4.00		
Cumberland, Wyo.	35	''	8.75		
Dietz, Wyo.	17	''	4.25		

Frontier, Wyo.	11	''	2.75		
Hanna, Wyo.	112	''	28.00		
Rock Springs, Wyo.	44	''	11.00		
Superior, Wyo.	40	''	10.00	68.75	
Yhteensä				372.00	\$1,133.50

Elokuun 16—21 p. on edustajakokoustilille suoritettu lisää seuraavilta osastoilta:

Amasa, Mich.	2	''	0.50		
Eveleth, Minn.	26	''	6.50		
Fitchburg, Mass.	166	''	41.50		
Calumet, Mich.	18	''	4.50		
Milford, N. H.	8	''	2.00		
Princeton, Mich.	15	''	3.75		
Menahga, Minn.	16	''	4.00		
				\$62.75	

Edustakokousveroa kaikkiaaan suoritettu 4,785 jäseneltä yhteensä 1,196.25, josta Itäpiirin osalle tulee 1,527 jäs. \$380.75, Keskipiirin 1,774 jäs. \$443.50 ja Länsipiirin 1,488 jäs. \$372.00.

PUOLUELEHDET.

Puolueen äänenkannatajat ovat niin tärkeitä tekijöitä aattemme palveluksessa, ne ovat käytännössä olleet niin läheisestä merkityksestä, että niiden levittämisen ja kannatuksen suhteen ansaitsee erityisesti harkita jokaisessa järjestön neuvottelukokouksessa, vaikkakaan ne eivät ole suoranaisesti järjestön omistamia ja kontrolloeraamia. Puoluelehdet ovat ensin herättäjinä ja kiihottajina ja sitten ne muodostuvat temmelyspaikoiksi, joissa otellaan puoluetta koskevista kysymyksistä, sekä sosialidemokratian katsomuksen valossa muista yleisimmistä asioista. Meidän puoluelehdet ovat saatavat niin vaikuttavaksi, että ne omalla voimallaan läpitun-

kevat jokaiseen suomalaiseen kotiin Amerikassa, ja puhdistavat niistä raikkaan kevät-tuulen tavoin, porvari-äänitorvien istuttamat ennakkoluuloiset homeet.

TYÖVÄENOPISTO.

Viime vuoden lopulla järjestön jäsenistön yleisäenestyksellä tehdyn päätöksen mukaan, on ylimääräisenä verotuksena osastoilta kannettu 10 senttiä jäseneltä tämän vuoden ensimmäiseltä ja toiselta neljännekseltä. Sanottua verotusta on tämän elokuun ensimmäiseen päivään asti keräytynyt kaikkiaan \$744.00, mikä summa on maksettu Työväen Opistolle, joka sitä vastaan on luovuttanut järjestölle 744 sanotun opiston osaketta. Tämän verotuksen suorittaminen ennen pitkää tuntuu joistakin osastoista vastenmieliselle, ellei mainittua opistoa saada lähemmin suhtautumaan järjestöömme. Tästä kysymyksestä on huolellisen harkinnan kautta saatava niin selväpiirteiset päätökset, että jokainen järjestöön kuuluva osasto käsittää tämän laitoksen ylläpitämisen sosialistisen liikkeen edistämiseksi tärkeänä tehtävänä.

LOPUKSI.

Edellisten parin vuoden toimintaa en ole pitänyt tarpeellisena seikkaperäisemmin mainita tässä kertomuksessa, sillä niistä on tehty selkoa edellä julaisuissa vuosikatsuksissa.

Verratessani tämänpäiväistä sosialistista liikettä Amerikan suomalaisten keskuudessa kolme vuotta taaksepäin, tunnen suurta ylpeyttä, nähdessäni silloiset hajanaiset pyrintömme kohonneen mahatavaksi yleismaalliseksi järjestöksi, joka jo sellaisenaan pystyy hoitamaan omat asiansa, laatimaan suunnitelmansa ja määräämään kantansa, tunnustamatta mitään personoitua auktoriteettisuutta. Täten saavutettu edistys ei ole yksistään jonkun suunsoittajan ja muutamien nerojen luomaa, mutta koko jäsenistön yhtävakaisten suosiollisen toiminnan tulos. Tämän järjestön sihteerinä haluan tässä tilaisuudessa lausua vilpittömän tunnus-

tuksen siitä osallisuudesta yhteistoiminnalle, millä toverit yli maan ovat minua avustaneet vaikeassa ja vastuunalaisessa tehtävässäni tämän kolmatta vuoden ajalla, ja erittäinkin Toimeenpanevan komitean jäsenille, jotka lähimmin ovat toimintaani johtaneet ja valvoneet, sekä toveri J. W. Sarlundille, joka pitemmän aikaa on ollut aina valmis tarpeen mukaiseen avustukseen toimistossa.

Edustajien työlle ja konventsionin päätöksille toivon menestystä, sillä niistä riippuu järjestöemme edistys tulevien vuosien ajalla. Meidän järjestöllämme on paljon vaurastumisen mahdollisuutta, ja meillä on yhtäpaljon velvollisuuksia sitä kohtaan, ja silloin kuin me käytännöllisesti sovelletettujen ohjeiden mukaan niitä tarmolla täytämme, niin järjestöemme taisteleva joukko on pian oleva kaksin, kolmin kertainen.

Lujasti järjestyneinä, Amerikan sosialistipuolueen riveissä rynnäten kohti jo hohtavaa vallankumouksen päivää, taidolla käyttäen ajanolojen vaatimia aseita, me vastustamattomalla voimalla levitämme sosialismia ja sen kautta joudutamme työväen luokan ja koko ihmiskunnan vapautumista nykyisestä mammonajärjestelmästä.

Toverillisesti alistettu,

Victor Watia,
Kielenkääntäjä-sihteeri.

Chicagossa, Ill. Elokuun 20 p., 1909.

KESKUSTELU KERTOMUKSEN JOHDOSTA

J. Niemelä: Kertomus on selvä ja seikkaperäinen Ehdotti hyväksyttäväksi.

F. Aaltonen: Ehdotan kertomuksesta jätettäväksi pois tilaston, koskeva Suomalaista asutusta Amerikassa, joka miukkojen aineistensa vuoksi on sangen epäonnistunut.

K. Lindström: Yhdyn edelliseen. Tilasto säilytetään järjestön arkistossa julkaisematta.

PÄÄTÖS:

Kertomus julaistaan kokouksen pöytäkirjassa, jättämällä siitä pois se tilasto, joka koskee Amerikan suomalaista asutusta, joka tilasto talletetaan järjestön toimeenpanevan komitean arkistossa.

TYÖJÄRJESTYSVALIOKUNTA ilmoitti tarkastaneensa M. Hahlin kokoukselle lähettämän kirjelmän ja ehdotti sitä luettavaksi, ehdolla, että kokous pidetään suljettuna istuntona, kuten kirjelmän lähettäjä vaatii. Kokous päätti ottaa asiankäsitteilyä varten heti suljetun istunnon. Istunnon alettua suljettuna, luettiin M. Hahlin kirjelmä, jonka johdosta syntyneen keskustelun tuloksena päätettiin pöytäkirjaan merkitä seuraavaa:

M. Hahlin kirjelmä luettiin ja sisälsi se kysymyksen, josko häntä vastaan puolueosastojen, toverien ja porvarien taholta tehdyt siveettömyys-syytökset edustajakokouksen mielestä ovat todellakin sellaisia, että häntä ei voitaisi pitää kelvollisena toimimaan järjestössämme. Käsiteltyään asiaa ja harkiteltuaan, osaksi kokouksellekin tehtyjä syytöksiä, lausuu kokous, että se luottaa kirjelmän lähettäjään puoluejäsenenä ja toimihenkilönä.

SUOMALAISEN SOSIALISTIJÄRJESTÖN SISÄISEN TOIMINNAN UDESTAAN JÄRJESTÄMINEN.

(Tiistai-iltapäivän istunto.)

A. Pekkola myöhästyi 10 minuuttia.

Asiasta on kaksi alustusta, jotka tässä alempana seuraavat:

Parin viimeisen vuoden kuluessa on hyvin useasti puolueemme lehdissä ja osastojemme kokouksissa käytetty sangen arvostelevaa kieltä suom. sos. järjestön sisäisestä käytännöllisestä toiminnasta. Arvostelu on tähdätty puolueen

johdon ja hallinnon suhteen voimassa olevaa järjestelmää ja sen edellyttämää toimintaa vastaan. Fitchburgin Työv. Yhd. Saima antoi allekirjoittaneelle toimeksi tehdä alustuksen tämän vuoden elokuussa, Hancockissa, Mich., pidettävälle yleiselle, koko järjestön edustajakokoukselle, järjestömmme sisäisen rakenteen järjestämisestä, jonka alustuksen, joka tässä on painettu, suljen, mielestäni erikoisen tärkeänä, kokouksen huomioon.

Pidän tarpeellisena tai välttämättömänä alkaa nykyään voimassa olevan järjestelmän arvostetulla. Koko järjestöä nyt virallisesti hallitaan tai johdetaan yhdestä keskipisteestä: kielenkääntäjäsihteerin virastosta, yleisen ja toimeenpanevan komitean kautta, mutta yleisäänestyksellä pidetään perämisen hoidosta huolta.

Yleisesti sanoen, ei tämä hallinto- tai johtotapa ole käytännössä näyttänyt vakavuutta, jota jo niin suuren järjestön kuin meidän, hallinnossa kaivataan. Minun mielestäni yleisäänestyksiä vastaan mikäli ne ovat meillä nyt käytännössä, voidaan tehdä niiden kokemusten valossa mitä sen käytäntö tarjoaa, seuraavia muistutuksia:

- 1:si) että niiden suhteen ei ole olemassa mitään rajoitusta;
- 2:si) että niihin ottaa osaa melkein joka taupuksessa pieni joukko järjestön osastoja ja pieni osa niidenkin osastojen jäseniä, jotka äänestyksiin osaa ottavat;
- 3:si) että päätöksien teko on enemmän satunnaisten seikkojen ja vaikutusten varassa paljoo enemmän kuin harkinnan ja asian tuntemuksen;
- 4:si) että ne tarjoavat kiitollisen kentän tai tilaisuuden juonitteluille, ja sen pohjalla synnytetään turhanpäiväisiä asioita, joiden esittely puolueemme kaikissa lehdissä vie lukemattomia palstoja tilaa.

Lienee tarpeen vaatimaa, perustella yllämainittuja huomautuksia tarkemmin:

Ei ole olemassa mitään syytä, ottaen huomioon S. S. järjestön toiminta-alueen laajuuden, joka tekee edustajakokousten pidon vaikeaksi, hyljätä ehdottomasti tapaa tai sääntöä, että asioita saadaan ratkaista yleisäänestyksellä. Mutta, itse yleisäänestysten arvoa ja vaikuttavuutta ylläpitääkseen, tulisi järjestön, tekemällä rajoittavia sääntöjä, estää yleisäänestystä käyttämästä jok'ainoan kissannaukaisjutun ratkaisemisessa. Tulisi pitää kiinni periaatteesta, että järjestön sääntöjä kehitettäisiin mahdollisimman täydellisesksi, joita ei saisi muuttaa muualla kuin edustajakokouksissa, paitsi tapauksissa, jolloin kolmas osa järjestön osastoista vaatii muutosehdotusta asetettavaksi yleisäänestyksellä ratkaistavaksi ja muutosehdotus tulisi hyväksytyksi jos kaksi kolmatta osaa osastoista äänestää sen puolesta, ja että järjestön asettamille puoluetoimikunnille tai hallinnoille annettaisiin itsenäistä toimintavaltaa, joiden päätöksistä ja toimenpiteistä olisi valta yleisäänestys ehdotuksella vedota järjestöön, jos neljäs osa järjestön osastoista sitä vaatii ja jos järjestö enemmistön äänillä tehdyllä päätöksellä päättää vastoin puoluetoimikunnan tai toimikuntien päätöstä, kumoutuu sen tai niiden päätökset. Puoluetoimikunnat valittakoon yleisäänestyksellä, mutta puoluetoimikunnille annettakoon valta valita omat toimihenkilönsä: sihteerit, rahastonhoitajat y. m. ja puolueen agitaattorit. Järjestön säännöt, jotka koskevat näitä asioita tulisi uudestaan laatia ja tarkasti niissä määritellä puolueen hallintotapa.

Järjestelmä, jonka periaatteisiin yllä viittasin, poistaa ne monet sekasotkuiset ja väsyttävät rettelöt mitä yleisäänestykset mukanaan tuovat. Päätökset, puolueen asettamain ja sille vastuuvollisuudessa olevain komiteain tekemänä tulevat tehdyiksi suuremmalla asiantuntemuksella mitä yleisäänestyksillä, huolimattomasti ja välinpitämättömyydellä tehdyt päätökset ovat. Jos tarkastaa koko yleisäänestysjärjestelmää kokemusten valossa, jättää se sangen surkean kuvan. Ottakaamme kielenkääntäjäsihteerin vuosikertomuksesta numeroja esille. Yhteensä oli viime vuoden aikana tehty 23 yleisäänestysesitystä, joista neljä alkuperäisten esitysten ja lisäesitysten pohjalla päätettiin; ne päätökset ovat: Va-

littiin kielenkääntäjäsihteerin ja annettiin valta käyttää apulaista; sääntöjä on muutettu kaksi kertaa; ja päätetty veroittaa järjestön jäsenistöä Työväen Opiston hyväksi. Kumottu on kaksi äänestyksen alaisena ollutta kysymystä: ehdotus Työmiehen puolueelle luovuttamisesta ja ehdotus yleisen edustajakokouksen pitämisestä. Mutta kokonaista 17 esitystä on rauennut, saamatta riittävää kannatusta tullaan äänestyksen alaiseksi. — Ne esitykset, jotka ovat tulleet yleisäänestyksen alaisiksi ovat päätetyt hyvin pienellä äänimäärällä, uskallan sanoa, ei enemmällä kuin keskimäärin 7—8 pros. äänillä koko järjestön jäsenistöstä ja nekin äänet ovat annetut etupäässä niistä harvoista osastoista, jotka asian syystä tai toisesta — usein sattuman kautta ovat esille ottaneet ja toimittaneet äänestyksen — hyvin harvassa tapauksessa tietoisesti siitä mitä äänestävät, ovatpa vaan nostaneet kätensä äänenannon merkiksi. Siten on syntynyt kansanvaltaisia yleisäänestyspäätöksiä. Niiden esitysten kohtalo taas, jotka ovat kokonaan jääneet huomioon ottamatta voi selittää siten, että ne, sattuman varassa kun yleensä ovat, eivät ole sattuneet joutumaan kannatus- ja äänestysmyllynkiville jauhattaviksi.

Sietää myöskin kiinnittää huomiota siihen seikkaan mitä koko tämä lysti on tullut puolueelle maksamaan, ottamalla huomioon yksinomaan sen mitä näiden, suuremmaksi osaksi tyhjään ammuttujen asiain raportit ovat vieneet tilaa puoluelehdissä, jotka raportit ovat julaitut jokaisessa kolmessa laskemalla palstaluvun (jotka Raivaajassa ovat enimmäkseen ladotut petitillä), tekee siten täytettyjen palstojen yhteenlaskettu summa noin 200. Kertomalla tuon summan kolmella, se on, ilmetyvien puoluelehtiemme luvulla, joissa kaikissa ne ovat ottaneet saman tilan vähintään kuin Raivaajassakin, saadaan kokonaissummaksi 600 palstaa, joiden palstojen kustannus maksaa puhtaassa rahassa noin \$1,000 vähintään, ja lehtien palstatkin uhkaavat jo käydä ahtaiksi, mutta lehtien laajennuksiin on sangen vähä toistaiseksi mahdollisuuksia ja sitä paitsi on vallan naurettavaa, että tyhjänpäiväisiä raportteja kustannetaan kolme suurta painosta

silloin kuin ne palstat voitaisiin käyttää monen hyödyllisen, tuloksia tuottavan asian palvelukseen.

Ja vieläkin: Yleisäänestykset ovat sangen hitaita toimittaa. Ennenkuin mitään asiaa voidaan saada päätökseen, kuluu aikaa, onnellisessa tapauksessa 2½ kuukautta siitä kun se on kielenkääntäjäsihteerin virastosta lähtenyt. Sopii esimerkkinä mainita, että idänpiirin organiseeraajan vaali v. 1908 otti aikaa viidettä kuukautta. Se on jo jotain semmoista, jota voi verrata minkä viraston pitkäpiimäisyyteen tahansa, josta meikäläiset pitävät tapanaan puhua — kylläkin hyvällä syyllä ivaten herrain metkuja. Kiireellinen ja nopea toiminta nykyään voimassa olevan järjestelmän pohjalla on kokonaan mahdoton. Peräsin kääntää alusta liian hitaasti ja epävarmasti. Ahtaimmille vesille joutuessa on haaksirikon vaara huutavan suuri.

YLEINEN KOMITEA JA PIIRILIITOT.

Jo Hibbingin edustajakokouksessa päätettiin jotakin piirijärjestöistä. Silloin oli puolueessa noin 2,300 jäsentä, nyt jo on noin 6,000. Sitä mukaa kuin puolue on kasvanut, ovat piirijärjestöt agitatsionia varten käyneet tarpeen vaatimiksi. Järjestön nykyisen rakenteen pohjalla ne ovat vain kiusallisia varjoja. Niillä ei ole mitään valtaa toimia. Kaikki agitatsionitoiminta kulkee kielenkääntöviraston, toimeenpanevan- ja yleisen komitean kautta. Jos piirikomitea — niin sitä on kokeiltu — asetetaan kuhunkin piiriin, voi se korkeintaan — katsella ja tuumailia — mahdollisesti arvostella ja haukkua, mutta osastot, jotka kuuluvat suomalaisen järjestöön, ovat sidotut siihen. Senttiäkään se ei saisi varoja agitatsionia varten, ellei se ryhtyisi verottamaan osastoja. Siitä syntyisi oma itsenäinen haaransa, joka olisi ristiriidassa yleisen järjestömuodon kanssa, jonka tehtävänä myöskin on harjoittaa agitatsionia samalla alueella, ja jolla ei voi nykyisten sääntöjen pohjalla olla mitään yhteyttä. Yleinen komitea on virallinen, piirikomitea epävirallinen; toiminta kulkee yleisen komitean, tosin hyvin kehnon ja vä-

häpätöisen vaikutuksen kautta kussakin piirissä ja kussakin valtiossa.

Olisin sitä mieltä, että koko yleis-komitea-järjestelmä lakkautettaisiin ja korvattaisiin se yhdelle paikkakunnalle, kussakin piirissä asetetulla piirikomitealla, jonka hoidon alle annettaisiin koko piirin agitatsionitoiminta. Agitatsionipiirin toimintaa varten laadittavien sääntöjen alaisena toimiva komitea, on paljoo pätevämpi johtamaan agitatsionia kussakin piirissä kuin yleinen komitea, joka asuu hajallaan, yksi siellä valtiossa toinen täällä, jotka ainoastaan kirjeenvaihdon avulla voivat keskustella asioista, joiden mielipiteet ovat asioista yhtä eroavat kuin heidän asuinpaikkojensa välimatkat ovat pitkät ja joille ei koskaan tarjoudu tilaisuutta yhteiseen kokoukseen kokoontuneena selitellä ja sovitella asioita. Yhdellä paikkakunnalla oleva komitea sitävastoin kokoontuu, neuvottelee ja päättää; voivat saada kireämmässäkin asiassa sopimaan viisaat päänsä yhteen. Ovat myöskin suorassa yhteydessä piirinsä osastojen kanssa, jotka tietävät kunkin valtion ja kunkin paikkakunnan mielipiteet ja tarpeet. Tämä komitea yksinomaan hallitsisi ja käyttäisi piiristä kertyviä agitatsionivaroja ja yleensä hoitaisi ja johtaisi sen yleistä ja yhteistä toimintaa, ollen omalle piirilleen vastuuvuolli- nen kaikesta.

Tämä järjestelmä, jos sitä ei liijoin yleisäänestyksellä ja raporteilla kangistuteta, takaa toiminnan vilkkouden, se ajaa piirit jaloon kilpailuun, työssä sosialismin eduksi. Se ei tahdo olla huonompi, jolla on vapaat kädet toimia.

Nykyisin voimassa olevan järjestelmän vallitessa sitä-vastoin, koska, esimerkiksi keskipiiri ei vielä ole paljoo suu- rempi jäsenlukuunsa nähden, kuin itä- ja länsipiiri, eivät vii- meksi manitut piirit, koska ne maksavat agitatsioniveroa kumpikin melkein yhtä paljon kuin ensimmäin, soisi, että keskipiirissä pidettäisiin suhteellisesti suurempaa agitatsioni- työvoimaa kuin itä- ja länsipiireissä, käsittäen kyllä sen että keskipiirissä on tavattomasti paljon enemmän työaluetta, mutta näissäkin piireissä on vielä sanomattoman paljon rai- vattavaa alaa ja sen raivaamisesta riippuu kunkin piirin lehden elämänmahdollisuudet y. m. toiminta.

Tämä vaikeus poistuisi, joka ei ole ollenkaan vähäksi arvettava silloin kuin kukin piiri hoitaisi oman agitatsiooninsa; voisi panna työvoimaa liikkeelle niin paljon kuin suinkin voisi. — Ja se olisi tarpeellista.

PIIRIT, YLEISJÄRJESTÖ JA KANSALLIS- PUOLUE.

Suomalainen järjestö ei ole sellaisenaan, kuuluessaan Yhdysvaltain kansallispuolueeseen itsenäinen, eikä se saakaan olla, muuhun kuin agitatioonin tai yleensä sosialismin kasvatukseen nähden suomalaisen väestön keskuudessa. Semmoisella sopimuksella tai luvalla se toimii. Ja sillä siis silloin kuin piirijärjestöt kehitetään tai asetetaan täyteen toimintaan, ei yleensä koko maan suomalaisen järjestön johdon kanssa ole suuria vaikeuksia. Sen rakenne silloin on yksinkertainen:

OSASTOT MUODOSTUVAT YKSILÖISTÄ, PIIRILIITOT OSASTOISTA JA YLEISJÄRJESTÖ PIIRILIITOISTA.

Osastoilla on omat tehtävänsä paikallisissa oloissa, piiriliitoilla yleisessä suomalaisessa agitatsioonissa ja yleisjärjestöllä tai sen sihteerillä ja sihteerin toimintaa valvovala komitealla olisi tehtävänä edustaa S. S. järjestöä kansallispuolueessa; esittää ja ajaa niitä asioita suomalaisen järjestön keskuudessa mitä kansallispuolue yleisesti toimii ja päinvastoin kansallispuolueelle välittää niitä asioita mitä suomalainen järjestö tahtoo huomioon otettavaksi. Yleisjärjestön sihteerin (nykyisen kielenkääntäjän) toimeksi sitäpaitsi pitää jäädä välittää, kuten nytkin, yleispuolueenvermerkit osastoille ja tilittää niistä saatu alennus suomalaista agitatsionia varten asianomaisten piiriliittojen komiteoille. Muutoin tulisi vaatia, että kansallispuolue suoranaisesti palkkaisi suomalaisen sihteerin. Järjestö, johon kuuluu jo yli 5,000 jäsentä, jotka maksavat veroa kansallispuolueelle, voi ehdottomasti vaatia sen edun.

Aikaisemmin kuin olen tämän saman järjestömuodon puolesta puhunut on sitä vastaan huomautettu, että piiri-

sihteerin tulisi olla palkkaa nauttiva virkailija ja se kysyisi varoja, johon ei vielä kannata sihteerää palkata. Huomautan tässä sen suhteen, että nykyään tekee monen suuren osaston sihteerä työtä palkatta enemmän kuin piiriliiton sihteerille, niin järjestettynä kuin ylempänä ja edelleen alempana tulen ehdottelemaan, koituu työtä. Miksi ei saataisi siis sihteerää ja rahastonhoitajaa, jotka tekisivät työtä tässä komiteassa vapaaehtoisesti ja siten suorittaisivat puoluepalvelustaan, jota jokaisen jäsenen tavalla tai toisella täytyy suorittaa ja jos "liike laajenee" siten, että todella kannattaa pitää piiriliittojen komitean palveluksessa palkattua sihteerää, sehän jo puhuu edistyksestä, jonka edistyksen voi ottaa ilolla vastaan. Sitäpaitsi en tarkoita, että näiden piiriliittojen rajojen tarvisisi olla "ikuisesti" niinkuin nyt. Kun liitto ja sen toiminta laajenee, voihan sen silloin jakaa toimintaa vastaavalla tavalla. Nykyisen itäpiirin, esimerkiksi Ohion ja Pennsylvanian, Massan ja sen lähivaltioiden ja New Yorkin ja sen lähivaltioiden piiriliitoiksi. Mutta toistaiseksi ovat nyt määritellyt piirirajat parhaiten luonnolliset.

Ehdotan siis ylläolevaan alustukseen nojautuen:

että S. S. järjestön säännöt tässä kokouksessa uudelleen laaditaan edellä suunniteltua järjestön rakennetta varten, joissa pääasiana huomioon otetakaan:

1:si) että yleisäänestyksiin ja niistä syntyvien raporttien puoluelehdissä julkaisemiseen nähden tehdään semmoisia rajoituksia, jotka estävät niiden käyttämistä tarpeettomasti ja järjestöä väsyttäväsi;

2:si) että vahvistetaan piiriliittojärjestelmä. Piiriliitot muodostuvat piiriliiton rajojen sisässä olevista suomalaisista sos. osastoista ja yhdistyksistä, jakaantuen koko järjestö itä-, keski- ja länsipiireiksi. Piiriliiton tehtävänä olisi hoitaa kaikkea suomalaista agitatsionia ja yleensä suomalaista puoluetoimintaa kussakin piirissä. Piiriliitot

valitsevat toimeenpanevan tai johtavan komitean ja valitaan se yleisäänestyksellä jollekin tärkeälle tai huomattulle paikkakunnalle, ellei asianomainen piiriliitto voi sitä vaalia toimittaa edustajakokouksessaan. Toimeenpaneva komitea valitsee itse virkailijansa ja yleiset agitaattorit. Viimeksi mainitut ottaen huomioon piiriliitto-osastojen vaatimukset ja mahdollisuudet agitatioonin ylläpitämiseen nähden.

3:si) että yleinen suomalainen järjestö muodostuu piiriliitoista, jolla on oma toimeenpaneva komiteansa, joka valitaan sille paikkakunnalle missä Yhdysvaltain kansallisuolueen pääkortteeri sijaitsee ja valitaan se koko järjestön yleisäänestyksellä silloin, milloin ei järjestö yleisessä edustajakokouksessaan voi vaalia toimittaa. Komitealle valitaan vakituinen palkattu sihteeri, jokata-pauksessa yleisäänestyksellä. Koko järjestön toimeenpanevan komitean ja sen sihteerin tehtävänä on edustaa suomalaista järjestöä Yhdysvaltain kansallisuolueessa, välittää puolueen veromerkit kaikille osastoille ja ajaa tai valvoa muut järjestön, kaikille piiriliitoille yhteisesti kuuluvat asiat, tilittää kunkin piiriliiton osastojen veromerkeistä saadut, suomalaisen järjestön hyväksi tulevat varat piiriliittojen komiteoille kuukausittain. Yleisen, toimeenpanevan komitean kulut suorittavat piiriliitot suhteellisesti jäsenluvun perusteella, mutta sihteerin palkan suorittaa Yhdysv. kansallisuolue. Komitean jäsenille ei kuitenkaan makseta mitään palkkaa;

4:si) että tarkastusvaltaa harjoitetaan: osastot valvovat oman piirinsä piiriliiton komitean toimintaa, piiriliittokomiteat yleisen toimeenpanevan komitean toimia ja yleinen toimeenpaneva komitea järjestön sihteerä;

5:si) että yleinen komitea lakkautetaan epäkäytännöllisenä ja tarpeettomana.

PUOLUEKURI

Puoluekurilla ymmärretään puolueen periaatteiden ja tarkoituserien pohjalla ylläpidettävää järjestystä. Laajoista työläisjoukoista kokoonpantu puolue onnistuu sisäisessä toiminnassaan jos se harjoittaa tai pitää yllä järkähtämättöntä järjestystä, kuulematta tai antamatta siinä minkään muun seikan kun omien periaatteiden ja tarkoituserien määrätä.

Suomalaisessa sosialistijärjestössä ei kurikysymykselle ole pantu suurta painoa tähän asti. Seurauksena siitä on ollut muutamia kurittomuusilmiöitä, suurempaa ja pienempää piiriä koskevia.

Syy, joka johti järjestön niin sanottuun kockilaisrettelöön, oli seurauksena järjestön liian leväperäisestä suhteesta niihin periaatteisiin ja tarkoituseriin, joita tämän suunnan miehet edustivat, jotka vaikka tosin peitettyllä tavalla, ryhtyivät järjestämään järjestöä suomalaisessa sosialistijärjestössä. Selvistä sosialidemokratista periaatteista ja tarkoituseristä tinkimättömästi kiinipitävät puoluejäsenevät ovat velvollisia olemaan tarkkoja jokaisen yrityksen suhteen, jossa ilmenee huomattavaa salaperäisyyttä, niinkuin tässä ilmeni alustapitäen. Järjestön anteeksiantavaisuus — ehkä myöskin osaksi erehdys ja välinpitämättömyys johti järjestöä sekasorron peluulle, josta vaara olisi voinut olla suurempikin miksi se sitte koitui.

Puolueen periaatteiden nimessä esitettyjen asiain suhteen ei myöskään ole oltu kyllin tarkkoja. Opetukset sukupuolikysymyksissä, esim., ovat aikoinaan olleet muutamain asianomaisten puhujain ma'un mukaisia pal'oa enemmän kuin sosialismin periaatteiden, jotka myöskään eivät järjestön edistykseen ja kasvatuksen tilille siinä suhteessa ole tuottaneet voittoja eikä mainetta. — Joidenkuinden muidenkin suhdekysymysten selittelyissä on ollut huomattavissa vähemmän tarkaa sosialismin periaatteiden sovelluttamista. Mutta kaiken sen suhteen ei järjestön puolelta ole puututtu asiaan.

Melkeinpä puheparreksi käyneet sisäiset jupakat osastoissa ja järjestöissä, ovat nekin kurittomuuden seurauksia. Ne saavat alkunsa tavallisesti yksityisten jäsenten välisistä kukkotappeluista, jotka tuttavuus- tai ystävyys suhteitensa avulla, kumpikin riitapuoli, vetävät pienemmän tai suuremman ryhmän osaston jäsenistä vastakkain. Moiset riitakysymykset ovat väsyttäviä sekä sisäisesti heikontavia ja repiviä, jos niitä osastojen keskuudessa rajoittamattoman vapaasti saadaan tai pidetään tapana käsitellä. Siitä voisi tuoda todisteeksi lukemattomia esimerkkejä monista sosialistiosastoistamme — yhtä hyvin kuin siitäkkin, että tehtyjen päätöksiä suhteen, pitää vähemmistö tai itsepäiset, tehtyjä päätöksiä vastaan puhuneet tai äänestäneet henkilöt, oikeutenaan asettua jarruttavalle kannalle, jossa jarrutuksessa ei aina vältetä pikkumaisempiakaan keinoja, sensijaan kuin ehdoton velvollisuus vaatisi, että enemmistön tekemäin päätösten puolesta pitäisi — tai pitää hyvin järjestyneissä yhdistyksissä kaikkien seisoa tai ainakin välttää asiatoita jarrutusta ja juonimista.

Kuria koskevassa kysymyksessä päätöksiksi ehdotan:

1:si) että missä hyvänsä, koko järjestön tai sen osastojen keskuudessa huomataan vieraita harratuksia kohoavan, jotka eivät ole sopusoinnussa luokkataistelulle nojaavan sosialismin ja kansainvälisessä sosialismissa yleisesti hyväksytyjen menettelytapaperiaatteiden ja päätösten kanssa, jotka koskevat sosialidemokratian yleistä suuntaa, on niihin kiinnitettävä tarmokasta huomiota, tarkoituksella estää niiden harrastusten vaikuttavuutta järjestön keskuudessa ja yleensä työväenluokassa, ja niiden harrastusten henkilökohtaiset edustajat, jos ne ovat järjestön jäseniä, elleivät taivu edellä mainittujen järjestön perusteiden ja tarkotuserien alaisena ja niiden hyväksi työskentelemään, tulee heidät ehdottomasti erottaa järjestöstä.

2:si) että järjestön agitaattorit, sanomalehtien toimittajat tai muut järjestön jäsenet ja palvelijat eivät saa esitellä omia persoonallisia mielipiteitään sosialistipuolueen periaatteiden nimessä asioista, jotka ovat sosialidemokratian, yleisesti hyväksytyissä periaateissa käsitellyt, tai asioista, joiden suhteen sosialistipuolueet eivät ole pitäneet tarpeellisena erityisesti kantaansa määrätä ja jotka siis eivät kuulu puolueen harrastusten piiriin. Missä hyvänsä semmoista havaitaan käytettäkään asianomaisen suhteen tarmokasta arvostelua, ja varsinkin semmoinen puolueen virkailija, joka tarkoituksellisesti käyttää luottamustointansa sosialismin periaatteiden ja menettelytapojen sotkemiseen, eroittakoon toimestaan viipymättä;

3:si) että järjestön ja sen osastojen keskuudessa kartettakoon visusti yleisinä asioina esille ottamasta riitakysymyksiä, joilla on selvästi persoonallinen luonne. Vasta sen jälkeen kun joku jäsen syyttää toista jäsentä, toimihenkilöä tai komiteaa jostakin virheestä tai rikoksesta, on antanut selvät todistusvoimaisilta näyttävät todisteet siitä, että hänen syytöksensä on semmoinen, jota sopii tai joka on välttämätön virheenä tai rikoksena, järjestöä tai osastoa vastaan, käsitellä, otettakoon asia esille, suomalla kuitenkin syytetylle ennen muuta tilaisuus puolustaa itseään syytöstä vastaan. Jos syytös huomataan aiheettomaksi, personavaikuttimista lähteneeltä tai käytetyn tahallisesti vääriä todistuksia, annettakoon syyttäjälle asian laadun mukainen paheksumislause. Älköön kuitenkaan virhe- tai rikosasioista syntyneitä riitoja käsiteltäkö yleisissä kokouksissa, vaan ratkaistakoon ne sovinto-oikeudella tai tutkijakomitean avulla;

4:si) että virheenä tai rikoksena pidettäkään, jos järjestön jäsen estää tai vaikeuttaa järjes-

tön tai oaston, voimassaolevien sääntöjen mukaisessa järjestyksessä, enemmistöllä tehtyjen päätösten voimaansaapoa. Kasvatettakoon sitä käsitystä tinkimättömäksi laiksi, että enemmistön päätöksiä täytyy pitää kaikkien kunnia, huolimatta siitä, vaikka joku jäsen tai jäsenryhmä omaisi päätökseen nähden vastaisen mielipiteen. — Asiallisen arvosteluvapauden rajoittamiseksi älköön kuitenkaan käyttäkö mitään siitä mitä nämät kuria koskevat ponnet sisältävät.

Fitchburg, Mass., 19 p. kesäk. 1909.

F. J. Syrjälä.

HÄVITETÄÄNKÖ S. S. JÄRJESTÖN KESKUSKOMITEA JA YLEINEN TOIMEENPANEVA KOMITEA?

Meidän agitatsionityömme on osaksi toimitettu piirittäisellä pohjalla ja minä lähes sellaisenaan hyväksyn toveri S:n esityksen piirittäisen agitatsionityön paremmin järjestämisestä, joten tässä kirjoituksessani koskettelen yksistään niitä seikkoja, joissa hän käsittelee yleistoimeenpanevaa komiteaa ja yleissihteeriä.

Suomalaisen yli Yhdysvaltojen ulottuvan sosialijärjestön kokonaan pysyttäminen ja vaurastaminen on minun mielestäni ensimmäisellä sijalla ja piiriliittojen muodostaminen ja ylläpitäminen vasta toisella. Tätä käsitystä m. m. tukee kansallispuolueen kesken edulliseksi huomattu menettelytapa, jonka mukaan ensin perustetaan osastoja valtioihin, ja sitten kuin osastojen luku eli puolueen jäsenmäärä niissä on kasvanut riittävän suureksi, niin sitten vasta muodostetaan valtiojärjestö, jolla on oma keskustoimistonsa ja omat virkailijansa, jotka hoitavat sen valtion tehtävät. Meillä voidaan tätä valtioittain järjestymistä verrata piirittäiseen järjestymiseemme joksikin lähelle. Nykyinen toimintavoima eli piirittäinen seisova jäsenluku, näyttää takaavan piirittäi-

sen toiminnan menestymisen. Mutta niinkuin ei valtiojärjestöjen muodostaminen voi saattaa tarpeettomaksi kansallisjärjestön olemassaoloa, niin ei meidänkään piiriliittojen muodostaminen voi tehdä vähemmän tärkeäki yleismaallista S. S. järjestöä. Jokainen valtiojärjestö suorittaa suhteellista veroa kansallisjärjestölle sitä tarkoitusta varten, että kansallisjärjestö voisi ylläpitää agitatsionia niissä valtioissa tai territorioissa, joissa se kulloinkin katsotaan tarpeelliseksi, huolimatta siitä vaikka ne ovatkin suhteellisesti vähemmän suorittaneet veroa kansallisjärjestölle. He tahtovat yhteisesti työskennellä koko maan sosialistuttamiseksi, eikä ainoastaan yksityisesti jonkun ja muutamien valtioiden. Jos meidän järjestössämme tahdotaan työtä tehdä ei piirittäisesti, kuhunkin piiriin kuuluvat oman piirinsä eteen, mutta sosialismin edistämiseksi yleensä, niin silloin tehdään työtä yhteisillä voimilla aina sillä paikkakunnalla ja siinä piirissä kuin kulloinkin nähdään tarpeelliseksi, ja jos me olemme järjestyneet taistelemaan kansainvälisen sosialismin hyväksi, koko maailman sosialismille valtaamisen puolesta, niin yhdessäkään kolmessa, nyt kysymyksen alaisessa piirissä, ei voisi syntyä vähääkään katkeruutta, vaikka jonakin aikana, vallitsevien olosuhteiden edellyttämänä, yhdessä näistä piireistä uhrattaisiin yhteisiä varoja vähän runsaammin. Jokainen ymmärtää, että niitä varoja ei ole uhrattu piirille, että ne voisivat pysyväisesti vaikuttaa vaan siinä piirissä, mutta, että ne käytettynä sosialismin edistämiseksi, eivät voi olla samalla vaikuttamatta yleimaalliseen ja yleismaailmalliseen työväen liikkeeseen, ja katsoen suomalaisten muuttelevaisuuteen tässä maassa, voi tänä päivänä länsipiirissä tehty herätys ja kasvatustyö jo huomenna muuttajien mukana, osaksi ja ehkäpä suurimmaksikin osaksi siirtyä keski- ja itäpiiriin versomaan. Sitäpaitsi samallainen otollinen aika voi taas vuorollaan tulla jonkun paikkakunnan osaksi toisessa piirissä, jonne silloin on velvollisuus kohdistaa yhteisrynnäkö. Yhtenä järjestönä voidaan hyökätä kolminkertaisella voimalla silloin kuin on polttava kysymys vissin seudun valloittamisesta, jota vastoin piirijärjestöjen erillään ollen sen voimat voivat kulua vain vastustajien hyökkäysten

torjumisessa. Jos siis järjestömme kokonaisuus pidetään tärkeänä, niin ne suuntamuutokset mitkä sen toiminnan järjestämisessä pidetään välttämättöminä, ovat koetettavat tehdä mahdollisimman varmoilla perusteilla parempaan päin, ja tällaisessa hyvässä tarkoituksessa minä esitän kaikkia asianomaisia visusti harkitsemaan myöskin tässä kirjeessä esiintyviä yleistä järjestämismuotoa ja toimintaa koskevia seikkoja.

Se piiri mistä järjestömme yleisen toimeenpanevan komitean jäsenet nykyisten säädösten mukaan valitaan on osoittanut liian ahtaaksi. Kokemus on näyttänyt, että idässä ja lännessä sekä kaikin paikoin keskipiirissäkään ei ole otettu sanottavasti osaa mainitun komitean jäsen-nimitykseen ja vaaleihin, siitä syystä, ettei ole ollut kaikille tunnettuja henkilöitä ehdottaa ja äänestää määrättyiltä alueilta, joten sanottu ehdotus ja valinta on pääasiallisesti ollut lähiseutujen osastojen toimitettava. Jos nyt yleisen toimeenpanevan komitean jäsenten yleisäänestyksellä valitseminen, toveri S:n esityksen mukaan rajoitettaisiin "sille paikkakunnalle missä Yhdysvaltain kansallispuolueen pääkortteeri sijaitsee," niin minulla on syytä epäillä, että sekin vähäinen merkitys mikä sanotulla komitealla on tähän asti ollut, katoaisi tykkäänään. Yleismaallisesti toimitetun äänestyksen kautta on hyvin epävarmaa koettaa valita komiteaan sopivimmat henkilöt miltään yhdeltä paikkakunnalta. Valinta voisi joutua muutamien harvojen varaan, joiden tehtäväksi jäisi agiteerata sellaisten puolesta, joista joskus ovat sattuneet jotakin suosiollista kuulemaan, tai ehkäpä edesmenneinä aikoina sattunut miellyttävä persoonakohtaus, kysymyksen alaisella paikkakunnalla asuvan toverin kanssa olisivat tekijöitä, jotka vaikuttaisivat komitean valintaan. Toveri S:n, tähän astisen kokemuksen perusteella antamat muistutukset järjestömme yleisäänestyksistä, löytäisivät mainiosti sijansa komitean valinnassa silloin.

Jos yleinen toimeenpaneva komitea valittaisiin yhdeltä paikkakunnalta, niin voisi olla paras, että se tehtävä uskottaisiin paikallis tai lähiseutujen osastojen huostaan. Ne sen voisivat toimittaa paljon vähemmällä vaivalla, jou-

tuimmin ja edullisimmin. Mutta yhdeltä paikkakunnalta valitulla komitealla tulisi olemaan liian paikallinen luonne, ja se ei voisi sentähden omata sitä vaikutusta mikä yleisellä toimeenpanevalla komitealla tulee olla järjestön kaikilla kullilla. Nykyistä toimeenpanevaa komiteaa on idässä ja lännessä tahdottu leimata keskipiirin piirikomitean nimellä, tämä ei suinkaan ole voinut tapahtua sentakia, että se olisi piirittäisiä asioita keskipiirissä valvonut ja toimittanut erityisemmällä huolella kuin toisissakaan piireissä, vaan syy on siinä, että kaikki tämän komitean jäsenet ovat olleet keskipiiristä. Sellaiselle väitteelle on otettu tukea Hibbingin edustajakokouksen pöytäkirjasta, jossa eräissä ponsissa lausutaan, että yleinen toimeenpaneva komitea samalla olisi keskipiirin piirikomiteana, vaikka hyvin tiedetään, että kokouksen päätös siinä kohden on jäänyt toteuttamatta yhtä hyvin kuin se on jäänyt käytäntöön panematta toisissa piireissä. Jos keskipiiri olisi tahtonut itselleen piirikomiteaa, niin se olisi vaatinut itsenäisen valinta-oikeuden sen jäseniä varten, ilman toisten piirien siihen sekaantumista, yhtä hyvin kuin toisetkaan piirit eivät siinä tarvitse ulkopuolista avustusta, ja tuskinpa suvaitseisivatkaan asiaankuulumattomille määräysvaltaa piirinsä sisäisissä asioissa.

Yleiselle toimeenpanevalle komitealle on saatava mahdollisimman yleinen luonne, ja on sentähden valittava niin laajalta alueelta, että sen valintaan voidaan ottaa osaa yleisesti. Ei ottaen taka-askelia, se on ei supistaen komitean valinta- eikä valitsijapiiriä, olisi mielestäni yleisen toimeenpanevan komitean jäsenet valittavat siten, että kustakin piiristä tulisi yksi jäsen, ja mahdollisten pikkutehtävien tai sellaisten toimien, joissa sihteeri tarvitseisi persoonallista apua, varalta, kaksi jäsentä siltä paikkakunnalta, ympäristöltä tai valtiosta missä kansallispuolueen päämaja sijaitsee.

Komitean kokouskuluja säästämistarkoituksella voitaisiin yleisen toimeenpanevan komitean jäsenet, keskustuimiston nykyisellä paikalla ollessa, valita myöskin seuraavasti rajoitetulta alueelta: yksi jäsen länsipiiristä, Coloradon tai Wyomingin valtioista; yksi jäsen itäpiiristä, Ohiota tai Pennsylvanian valtion läntisestä osasta; yksi jäsen keski-

piiristä, Indianan, Illinoisin tai Wisconsinin valtioista, sekä kaksi jäsentä siltä paikkakunnalta missä järjestön keskus-toimisto sijaitsee. Täten saataisiin toimeenpanevalle komitealle jo enämpi yleinen luonne mitä sillä on nykyään, mutta koska on toivoa, että piiriliittojen mahdollisimman käytännöllisesti muodostettua kävisi yleinen toiminta paljon huokeammaksi harkita ja päättää kirjevaihdon kautta, joka seikka taas puolestaan vaikuttaisi sen, että yleisen toimeenpanevan komitean ei tarvitse niin usein pitää kokouksiaan, niin en puolestani kannata muutaman kymmenen dollarin takia tällaisia rajoituksia tehtäväksi, vaan jätän sen tällä huomautuksella.

Silloin kuin toimeenpanevan komitean jäsenten valintaan voidaan ottaa osaa yleisesti, kun kukin piiri kykenee olemaan mukana, niin jokainen piiri tuntee itsensä varmemmin edustetuksi siinä, ja eri piireissä asuvat komitean jäsenet voivat keskinäisen harkinnan kautta löytää syvemmälle vaikuttavia toimintasuunnitelmia, kuin sellainen komitea, jonka jäseniä ympäröivät samat paikalliset olosuhteet ja niiden mukainen yhtäläinen toiminta. Epäiltävää on myöskin josko yhdeltä paikkakunnalta aina löytyisikään tarpeeksi sellaisia, jotka olisivat kyllin rohkeita asettuakseen vastuunalaiseen toimeensa piirikomiteain silmälläpidon alaiseksi.

Yleisen toimeenpanevan komitean tehtävänä olisi yleisjärjestön, se on, piiriliittojen yhteisen päätösten toimeenpaneminen; yleisen järjestön sihteerin toiminnan valvominen; katsoa, että kansallispuolueen ja S. S. järjestön väliset asiat tulevat ajallaan ja asianmukaisesti toimitetuksi, sekä koko järjestön etua silmällä pitäen harkita ja päättää muista järjestön yleisistä asioista, osastojen ja piiriliittotoimikuntien valvonnan ja määräysten alaisena.

Yleisjärjestön (kielenkääntäjä) sihteeri toimisi yleisen toimeenpanevan komitean sihteerinä, ja sanotun komitean silmälläpidon alaisena täyttäisi järjestön tehtäviä, joihin käytännöllisistä syistä voitaisiin lukea myöskin puolue — sikäli kuin se on sallittua — ja S. A. veromerkkien osastolle välittäminen, ekä muiden sellaisten tarpeiden, joita muualta kautta ei katsota edulliseksi toimittaa.

Yleisjärjestön toimeenpanevan komitean jäsenet ja sihteeri valittaisiin yleisäänestyksellä osastojen asettamista ehdokkaista kunakin vuotena, ja jokaisella osastolla olisi oikeus valinnan perusteella asettaa viisi ehdokasta toimeenpanevaan komiteaan, sekä yhden ehdokkaan yleisesti, järjestön sihteeriksi.

Kustannukset yleisen toimeenpanevan komitean kokouksista, järjestön keskustoimiston ylläpitämisestä ja yleis-sihteerin palkka, maksettaisiin järjestön yleisestä rahastosta, johon koottaisiin varat kunkin piirin suorittamasta agitatsiooniverosta; yleispuolueen veromerkeistä saadusta alennuksesta; tarpeiden välityksestä y. m. Näitä varoja olisi yleisten päätösten mukaan käytettävä sosialismin leviättämiseksi ja järjestämistyöhön kussakin piirissä.

Toveri S:n esitys, että "sihteerin palkan suorittaa Yhdsv. kansallispuolue," ei anna mitään takeita siitä, että sanottu puolue tulisi sitä tekemään, sentakia ei ole terveellistä tehdä päätöksiä niin epävarmojen esitysten nojalla. Minä en kiellä etteikö meillä olisi oikeutta tehdä sellaista vaatimusta yleispuolueelle, mutta minä olen omassa mielessäni varma, että sellaisen vaatimuksen tekemisellä ei tulisi olemaan mitään käytännöllistä merkitystä. Kansallistoimeenpaneva komitea ja tuskin kansalliskomiteakaan, eivätkä mene hyväksymään sellaista vakinaista menoerää puolueen maksettavaksi kuukausittain, ja kaikkein vähemmän olisi toivoa sen myöntämisestä puolueen yleisellä äänestyksellä. Minä jo yhtenä äänestäisin vastaan, ja sen tekisin siksi, että en usko sen tavan käytännöllisyyteen. Jos meidän järjestöllemme kansallispuolueen puolesta palkattaisiin sihteeri, niin sama velvollisuus olisi täytettävä useita muitakin kansallisuksia kohtaan. Jäsenmäärämme suuruus ei meille anna etuja, sillä saksalaiset, unkarilaiset, puolalaiset, y. m. voisivat meidän kansaamme siinä kyllin kilpailla. Voitane sanoa, että jos muilla kansallisuuksilla on niin suuri seisova jäsenluku puolueessa kuin suomalaisilla on, niin kansallispuolueen silloin kannattaa heitä varten palkata eri sihteeri, mutta eiköhän sittenkin ole käytännöllisempi, että se joka teettää työn maksaa palkankin. Sitäpaitsi, jos nyt näin suurille

järjestöille annettaisiin tällaista kannatusta, niin on paljon pienempiä järjestöjä, joiden kohta ei sittenkään olisi ratkaistu. Pienemmät järjestöt voivat yhtähyvin täyttää velvollisuutensa yleispuoluetta kohtaan, ja ne ne juuri usein ovatkin avun tarpeessa, mutta kuka voi sanoa kannattaisiko kansallispuolueen palkata sihteeriä niille.

Olen kyllä sillä kannalla, että kansallispuolueelta saataisiin enemmän huomiota vieraskielisten järjestämiseen ja vähän aineellista avustusta sekä kannatan koskevien esitysten ja vaatimusten tekemistä edellytyksellä, että ne pohjustetaan siten, että heikommatkin vieraskieliset järjestöt tulevat suhteellisesti yhtäpaljon osallisiksi siitä. Minä ehdotan harkittavaksi, että yleispuolueelle tehtäisiin esitys, jonka mukaan kansallispuolueen tulisi luovuttaa jokaiselle vieraskieliselle yleismaallisesti järjestyneelle kansallispuolueeseen kuuluvalla sosialistijärjestölle, kaksi senttiä jokaista, sanottuun järjestöön kuuluvalla osastolle myydyistä puolueen veromerkistä. Tämän summan voisi kansallispuolue tasoitaa kunkin valtiojärjetön kanssa siten, että asianomainen valtiojärjestö korvaisi toisen puolen. toisin sanoen, tilittäisi kansallisjärjestölle yhden sentin jokaista vieraskieliseen järjestöön kuuluvalla osastolle siinä valtiossa myytyä puolueen veromerkkiä kohti, joten vieraskielinen järjestö tulisi saamaan kansallisviraston välityksellä jokaisesta valtiosta vähintään yhden sentin korvauksen jokaista täysinmaksanutta jäsentä kohden, huolimatta siitä millä hinnalla sanotut veromerkit valtiossa myydään osastoille. Tämä olisi varma suunta ja kaikille edullinen, joten sellaisen myönnytyksen saavuttamisesta voisi olla paremmin toivoa. Siten saatu avustus olisi vasta \$20 kuukaudessa tuhannelta jäseneltä, mutta meidän järjestömmme jäsenluvun mukaan se jo tuottaisi rahastoomm noin \$100 kuussa, jolla summalla kyllä voitaisiin korvata sihteerin palkka. Pienempikin summa olisi vasta-alkaville järjestöille tuntuvana apuna, ja summan suureneminen suhteellisesti jäsenluvun kanssa rinnan, olisi niinkuin menestyksellisen toiminnan palkkiona, joka kiihottaisi yhä uusiin ponnistuksiin entisten jäsenten pysyttämiseksi ja uusien hankkimiseksi. Täten menetellen ei voisi syntyä minkään-

laista kateutta etujen tähden eri kansallisuuksien kesken. Kansallis- ja valtiojärjestöt, tietäessään itsellään löytyvän velvollisuuksia vieraskielisiä työläisiä kohtaan, tietäessään mistä merkityksestä on tässä maassa vieraskielisten työläisten järjestäminen maan itsetietoisien työväestön joukkoon, tietäessään kuinka turhaa on heidän koettaa jotakin vaikuttaa englanninkielisen kirjallisuuden taikka puhujien kautta sellaisen väestön keskuudessa, joka ei ole tottunut ymmärtämään sitä kieltä, voisivat ilolla suostua suhteelliseen kannatukseen aineellisesti ja jättää kullenkin vieraskieliselle järjetölle kirjallisuutensa ja puhujien hankkimisen, jotka he kyllä tietäisivät itselleen edullisemmin toimittaa.

Suomalaisena järjestönä me voimme tämän asian suhteen jotakin tehdä, ja se on niin tärkeä, että meidän täytyy toimia voitavamme sen eduksi. Yksityisenä järjestönä me voisimme viedä esityksemme yleispuolueelle, mutta saadaksemme sille kaiken mahdollisen painon, olisi parempi päästä yksimielisyyteen kaikkien vieraskielisten järjestöjen kanssa ja sitten esittää se yhteisenä vaatimuksena. Suomalaisen sosialistijärjestön yleinen edustakokous voisi nyt asiaa harkita ja päättää laadittavaksi kiertokirje kaikille vieraskielisille järjestöille, jotka kuuluvat Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen, jossa kiertokirjeessä heitä kehoitettaisiin harkitsemaan ja esittämään asiaa, niin, että se olisi valmis esitettäväksi Yhdysvaltain sosialispuolueen kongressille, joka pidetään 1910, ja johon kongressiin jokaisella vieraskielisellä järjestöllä on oikeus valita kaksi edustajaa. Vieraskieliset edustajat olisivat kehoitettavat saapumaan kokouspaikalle, vaikkapa päivää tai paria ennen varsinaista kongressin avausta, että he olisivat tilaisuudessaan keskenään kokoontumaan ja esittämään toisilleen eri järjestöissä valitsevat mielipiteet ja yhteisen suunnittelun kautta tulisivat yksimielisesti parhaaseen tulokseen, jonka mukaan laatisivat esityksensä ja jättäisivät kongressin harkittavaksi, josta niin muodoin olisi toivoa asian onnellisesti läpäisemisestä.

Edellä oleviin seikkoihin nojautuen ehdotan S. S. järjestön yleisen edustajakokouksen päätettäväksi:

1:si) että S. S. järjestön yleinen toimeenpaneva komitea muodostuu viidestä jäsenestä, jotka valitaan jäsenistön yleisäänestyksellä osastojen asettamista ehdokkaista, siten että yksi jäsen tulee jokaisesta kolmesta piiristä yleisesti ja kaksi jäsentä siltä paikkakunnalta, ympäristöltä tai valtiosta missä järjestön keskustoimisto sijaitsee;

2:si) että S. S. järjestön sihteeri valitaan yleisäänestyksellä osastojen asettamista ehdokkaista;.

3:si) että kulungit yleisen toimeenpanevan komitean kokouksista, keskustoimiston ylläpitämisestä ja sihteerin palkka suoritetaan S. S. järjestön yleisestä rahastosta, johon tarvittavat varat keräytyvät kunkin piirin kohdalta suoritetusta S. A. verotuksesta, puolueveromerkeille myönnetystä alennuksesta ja siitä mahdollisesta voitosta mikä tarpeiden ja kirjallisuuden välityksestä kunakin aikana jää järjestölle;

4:si) että Amerikan suomalainen sosialistijärjestö, yhtenä vieraskielisenä järjestönä, huomaten vieraskielisten toimintamahdollisuudet Yhdysvalloissa, ja pitäen tämän maan sosialistisen liikkeen edistämiseksi tärkeänä heidän järjestämistensä Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen, pitää tarpeellisenä ja välttämättömänä, että yleismaallisesti järjestyneille vieraskielisille järjestöille kansallispuolueen puolesta kuukausittain myönnetään suhteellista aineellista avustusta, sen mukaan miten kunkin vieraskielisen järjestön osastoille kuukauden ajalla myytyjen puolueveromerkkien luku osoittaa, ja että tällaisen avustuksen käytäntöön saamiseksi, S. S. järjestön yleinen edustajakokous velvoittaa S. S. järjestön yleisen toimeenpanevan komitean laatimaan kiertokirjeen kaikille toisille yleismaallisesti järjestyneille Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen kuuluville vieraskielisille järjestöille, joissa kiertokirjeessä kehoitetaan sanottuja järjestöjä, harkitsemaan ja kypsyttämään asiaa seu-

vaan kansallispuolueen kongressiin, joka pidetään 1910, ja että samassa lausutaan toivomuksena, että kaikki vieraskieliset edustajat kokoontuisivat kongressipaikalle paria päivää ennen kongressin avusta, tarkoituksella voidakseen laatia asialle mahdollisimman pontevan ja käytännölliselle menettelylle sopivan ehdotuksen, jonka sitten yhteisesti esittäisivät sanotun kongressin neuvoteltavaksi ja päätettäväksi.

Victor Watia.

KESKUSTELU.

J. Niemelä: Vaadin luettavaksi tässä yhteydessä sääntöehdotukset uutta järjestömuotoa varten koska niiden pohjalla päästään käytännöllisesti asiaan.

K. Lindström: Ehdotan, että Syrjälän alustuksen puoluekuria koskeva puoli erotetaan järjestömuotoa koskevasta puolesta, siten pysyy keskustelu eheänä. Ehdotus hyväksyttiin.

E. Savela: Ennenkuin tästä asiasta keskustellaan, olisi kuultava Hautamäen alustus rahaston perustamisesta kielenkääntötoimiston yhteyteen. Ei kannattanut yleiskomitean valintaa alustuksessa esitetyllä tavalla; siten, että se on kokoonpantu yhdellä paikkakunnalla olevista jäsenistä. Kannatti Watian esitystä kielenkääntäjäsihteerin palkkaamista koskevassa asiassa.

A. Hautamäki: Hyväksyn, että piirikomiteat asetetaan pitämään huolta agitatsioonista. Agitatsioonityö tulee niiden avulla paremmin valvottua. Hyväksyn myöskin että yleinen toimeenpaneva komitea sille paikkakunnalle seisovaksi, missä kansallispuolueen pääkortteeri kulloinkin sijaitsee. Mitä niihin varoihin tulee, joilla kielenkääntäjäsihteerin palkka maksetaan — Syrjälä alustuksessaan ehdottaa, että kielenkääntäjäsihteerin palkan maksaisi kansallispuolue, mutta sama se, kuten Watia ehdottaa, käytettköön niiden varojen saamiseksi kansallispuolueelta toista muotoa. Me emme ole vaatineet kansallispuoluetta pitä-

mään yllä suomalaista agitatsionia ja kurtenkin maksamme veroa sille. Siihen vedoten on syytä vaatia kansallispuoleelta varoja tavalla tai toisella sihteerin palkkaamiseen suomalaista järjestöä varten. Yhdyn myöskin esillä olevan asian puoluekuria koskevassa puolessa alustajaan.

K. G. Tuura: Yleinen komitea ei vastaa tarkoitustaan. Yhtyi kannattamaan sen lakkauttamista. Jos perustetaan piiriliitot, pidettäköön silmällä, ettei jätetä niiden johtoa yhdelle paikkakunnalle, vaan järjestettäköön valinta siten, että piiriliittohallinnot valitaan kahdelta tai kolmelta eri paikkakunnalta. Yhtyi muutoin Syrjälän alustukseen.

J. O. Olin: Yhdyn Syrjälän alustukseen.

J. Korpi: Minä hyväksyn Syrjälän alustuksen siinä mikä koskee piirikomiteain asettamista huolehtimaan agitatsionista. Mutta minä en voi ymmärtää miksi pitäisi hävittää kielenkääntövirasto ja yleinen toimeenpanevakomitea. Jos se tehdään ja asetetaan kaikkiin piireihin omat sihteerinsä, tulevat kustannukset kohoamaan kolmenkertaisiksi. Siten ei käy, kustannusten kohoamatta, pänsä, että piiriliittojen asiat kulkevat yleisen toimeenpanevan komitean ja sen sihteerin kautta. Raporttitulva on rajoitettava.

A. Pekkola: Ihmetteli kun Syrjälä valittaa alustuksessaan yleisäänestyksillä tehtyjä erehdyksiä. Koko sosialismin historia on täynnä erehdyksiä. Käsitti, että Syrjälä tahtoo kielenkääntötoimiston lakkauttamista ja kolmen herraslaitoksen perustamista. Tahtoi säilytettäväksi yleistä komiteaa. Yhtyi alustukseen puoluekuriasiana.

I. Alanko: Yhtyi Syrjälään siinä mikä koskee piirikomiteoita ja sihteerin palkan vaatimista yleispuoleelta.

K. Koski: Luonnollisesti täällä täytyy saada aikaan parempi järjestelmä agitatsionia varten aikaan. Pelko siitä, että alustuksessa ehdotetun järjestelmän voimaan tultua yli toimeenpaneva komitea häviäisi, on aiheeton; se päinvastoin vahvistaa sitä.

E. Perttunen: Yhtyi Syrjälään, mutta vaati yl. toimeenpanevaakomiteaa säilytettäväksi. Kannatti piiriliittojen ja komitean perustamista. Vaati ankarasti yleisäänestyksiä supistettavaksi.

F. J. Syrjälä: Pyydän alustajana huomauttaa, että minun alustuksessani ei puhuta sanallakaan yl. toimeenpanevan komitean ja kielenkääntöviraston hävittämisestä. Päinvastoin ehdotetaan siinä, että niiden perustuksia lujennetaan. Luki asiaa koskevan pönten alustuksesta.

K. Lindström: Kuten alustuksesta käy selväksi ei järjestöme toiminta ole nykyisin tyydyttävällä kannalla. Sen lisäksi mitä alustuksessa on ehdotettu korjauksia järjestömuodossa tehtäväksi, ehdottaa New Yorkin valtion osatot, että missä mahdollisuutta on olemassa perustettavien valtio-agitatsionikomiteoita.

John Kiviniemi: Yhtyi Syrjälän alustukseen. Mutta sihteerin palkkakysymyksessä Watiaan.

L. Laine: Oli saanut evästyksen Syrjälän alustuksen kannattamiseksi, paitsi sihteerin palkkausjärjestelmässä kannatti Watian ehdotuta käytännöllisempänä.

K. Helander: Osastonsa evästys pääpiirteissään kannattaa Syrjälän alustusta, paitsi, että toimeenpanevan komitean kokoonpano ei alustuksessa ehdotetulla tavalla tule vastaamaan tarkoitustaan. Ehdotti yl. toimeenpanevan komitean valitsemista siten, että Illinoisin valtiosta valitaan 2, Wisconsinin valtiosta 2 ja Indianan valtiosta 1. Näin kokoonpantu komitea voisi hyvin vähillä kustannuksilla kokoontua milloin hyvänsä. Kannatti Lindströmiä valtio-agitatsioni komitean perustamiseen nähden. Meidän valtiossa on siitä suotuisaa kokemusta.

J. Välimäki: Meillä on olemassa riittävästi kokemusta yl. toimeenpanevastaa komiteasta. Sillä ei ole ollut rohkeutta ottaa johtonyörejä käsiinsä. Se on hapuroinnut ja arkaillut kun olisi pitänyt astua johtamaan liikettä. Ei ole olemassa mitään takeita siitä, että samalta paikkakunnalta missä toimeenpanevakomitea on tähänkin asti ollut saataisiin päättävämpää komiteaa. Voidaksemme ratkaista tämän pulman, olisi Syrjälän alustuksen kolmanteen pönten

tehtävä muutoksia Pitäisi valita jokaisesta piiriilitosta yksi jäsen toimeenpanevaan komiteaan. Siten tulisivat tässä komiteassa huomioon otetuiksi koko maan tarpeet ja harastukset. Piiriilittojen edustajain matkat ja muut kulut, joita johtuisi käynnistä toimeenpanevan komitean kokouksissa (sata, pari sataa dollaria kerralta) eivät saa olla esteenä kunnollisen toimeenpanevan komitean asettamiselle. Piiriilittoihin voidaan kyllä valita pätevät johtavat komiteat. Onhan joka piirissä paikkakuntia, joissa lähekkäin toisiaan toimii useita S. S. osastoja. Ne kyllä voivat katsella asioita piirinsä harastusten ja tarpeitten tasalta.

W. M. Reivo: Yhtyi Syrjälän alustukseen, mutta ei ollut huomannut alustuksessa mainittavan mistä maksetaan piiriagitaattorien palkat. (Ääni: yleisestä agitatsioonikasasta.) Yhtyi myöskin Lindströmin ja Wälimäen huomautuksiin.

Hilda Sikanen: Yhtyi Syrjälän alustukseen. Huomautti Watian alustusta vastaan ellei ole kysymystä palkkaanauttivain sihteerien asettamisesta piiriilittoihin. Piti tärkeänä piirijärjestöjä.

A. Ojanen: Nyt on esillä kysymys etupäässä järjestön sisäisestä kehittämisestä, eikä asettavain komiteain vallasta. Yhdyn Syrjälän alustukseen. Myöskin osasto, jota edustan kannattaa alustusta. Kannatan myöskin Lindströmin ja Wälimäen lisäehdotuksia, vaikkon viimeksi mainittua siinä merkityksessä, että piirien edustajat yl. toimeenpaneavassa komiteassa kävisivät kokouksissa Chicagossa.

M. Hendrickson: On osoittautunut tarpeelliseksi toteuttaa Hibbingin edustajakokouksen suunnitelma piirijärjestöjen muodostamisesta. Yl. toimeenpaneva komitea ei tunne itä- ja länsipiirin tarpeita. Ei tarvitse pelätä herraslaitosten muodostumista näistä piirikomiteoista. Piirikomiteoihin valittakoon 7 jäsentä, jotka toimivat kunkin piirin itse asettamien sääntöjen määräämällä tavalla Tuntuu vallan pöhlömäiseltä pelätä kustannuksia, jotka johtuvat toiminnan luonnollisesta laajentumisesta. Ei ainoakaan järkevä liikemies säästä kuluja silloin kuin liikkeellä on edistysmahdollisuudet edessä. Piirikomiteoista voisi muodostua

semmoinen yleinen komitea, joka päättäisi kaikista tärkeimmistä koko järjestöä koskevista asioista.

T. Aaltonen: Tässä on heikkouksia kummallakin puolen. Mutta jos kahdesta pahasta on valittava, mieluummin valitsen Syrjälän ehdottoman. Yhtenä varjopuolena asiassa on se, että se jossakin määrässä ehkäisee n. s. kansan valtaisuutta. Tahtoi piirikomiteoita valittavaksi seuduilta, joissa on lähekkäin useita S. S. osastoja. Ei kannattanut Wälimäen lisäehdotusta.

Björklund: On turhaa enää puhua paljo piirijäosta; se on kehityksen tulos. Luki A. Rissasen sääntöehdotuksesta yl. toimeenpanevan komitean valtaa koskevan pykälän, jota kannatti. Tiesi valtio-agitatsioonikomiteoista huonoa kokemusta ja vastusti niitä.

J. O. Peurala: Yhtyi Syrjälän ja Lindströmin valtio-agitatsioonikomitean asettamiseen nähden. Yl. toimeenpanevan komitean olisi valittava jäseniä kustakin piiristä. Uusi järjestelmä vähentää kiusaksi käyneitä puolue-
raporteja.

E. V. Pitkänen: Kannatti Syrjälän alustusta.

S. Hautaniemi: Valitsijain mielipide on Syrjälän alustuksen kannalla.

K. Pursi: Kannatti Ohion valtion osastojen puolesta Syrjälän alustusta. Lisäykseksi ehdotti, että piiriilitot lähettäisivät edustajia yl. toimeenpanevan komitean kokouksiin.

J. T. Lassila: Kannatti piirikomiteain asettamista.

J. Toppari: Minulla asiassa on annettava seuraava evästy:

Mielipiteenämme lausumme, että edustajakokous päättäisi lakkauttaa piirikomiteain toiminnan, koska ne ei (ainakaan lännellä) ole saavuttaneet toivottua tulosta. Ja niillä varoilla mitkä vaaditaan piiritoimistojen ylöspittoon, lisättäisiin työvoimaa puolueen keskusvirastoon, että se voisi täydellisemmin korvata piiritoimistojen tehtävät.
Stockettin S. S. osasto.

Edustaja itse puolestaan yhtyi Syrjälän alustukseen, paitsi sihteerin palkkauskysymyksessä.

A. O. Sarell: Yhtyi Syrjälään sillä poikkeuksella, jonka Tuura ehdotti, vaikka ei tahtonut määrittellä niiden osastojen lukumäärää, joista piirikomiteat valitaan. Kansallispuolueelta avustuksen pyytämistä koskevassa kohdassa yhtyi Vatiaan. Yleinen komitea on lopetettava tarpeettomana.

O. Arlund: Lyhyesti sanoen yhdyin Syrjälän alustukseen ja sihteerin palkkaus-kysymyksessä Vatiaan.

V. Hedman: Springfieldin osasto, johon kuulun, kannattaa Syrjälän alustusta.

E. Savela: Piirikomiteat pitäisi sijoittaa niillä paikkakunnilla, joissa puoluelehdet ilmestyvät. Piirikomiteain tulisi olla alkuunpanevia joiden ehdotukset ja suunnitelmat yl. toimeenpanevakomitea panee käytäntöön.

K. G. Tuura: En aikonut enää tässä asiassa käyttää puheenvuoroa, mutta kun täällä on lausuttu semmoinen mielipide, että piirikomiteat pitäisi valita sinne missä puoluelehdet ovat, tahdon huomauttaa, että näihin komiteoihin on kyllä sopivia voimia muuallakin, semmoisilla paikkakunnilla, joissa on vahvoja osastoja.

V. Riippa: Yhtyi yleensä Syrjälään, paitsi yl. toimeenpanevan komitean valitsemisessa Välimäkeen. Piirikomiteoihin pitäisi kuulua jäseniä mahdollisemman useasta osastosta. Luki Astorian S. S. osaston tekemän alustuksen yleisäänestyksistä, joka on seuraava:

Että yleisäänestys ehdotukset sääntöjen muutoksista y. m. tehdään joka vuoden joulukuulla;

että kielenkääntäjäsihteeri lähettää yleisäänestykset osastoille 1 p:nä tammikuuta; ja

että osastojen on lähetettävä yleisäänestysten tulokset järjestön keskusvirastoon ennen helmikuun 15 p:ää.

Muina aikoina vuodesta ei osastoilla ole oikeutta tehdä yleisäänestys ehdotuksia.

A. Pekkola: Yhdyin kannattamaan uusia komiteoita ehdolla, että kielenkääntötoimisto pidetään entisellään. Kannatti myöskin Lindströmin ehdotusta valtio-agitatsioni-

komiteoista, ettei kukaan New Yorkin suurmies tai Fitchburgin Saima-seura tule nokkineen määräämään miten toimitaan Pennsylvaniassa. (Puheenjohtaja: Asiaan, pois persoonat). Asia näyttää muutoin siltä, että nämät piirikomiteat haluttaisiin saada jokaiseen sanomalehtitoimistoon. Yksi Hancockiin, yksi Fitchburgiin ja yksi tuonne lännen kalamielille.

Edustamani valtion puolesta ilmoitan, ennenkuin Syrjälä ehtii siitä antamaan muistutusta, että se kokouksessaan päätti kannattaa Syrjälän alustusta.

F. J. Syrjälä: Pyydän puolestani asianomaista komiteaa harkitsemaan sihteerin palkkauskysymystä Vatian ehdotuksen kannalta tai vaihtoehtoisesti, ottaen huomioon molempain näkökannat:

PÄÄTÖS.

Asia jätettiin ponsivaliokunnalle, joka siitä laadittuun ponnet esitti ne kokoukselle, jotka semmoisenaan hyväksyttiin jätettäväksi sääntökomitealle ohjeeksi sääntöjä laatiessa.

PUOLUEKURIKYSYMYS.

(Alustus löytyy sivulla 41).

KESKUSTELU.

J. Välimäki: Ehdotan alustajan ponsien hyväksymistä valiokuntaan lähettämättä.

J. Toppari: Luulen, että ponnet ovat tehdyt mahdollisemman selväpiirteiseksi. Ne voitaneen hyväksyä heti. Olisi pitänyt jo silloin kun järjestö perustettiin asettaa voimaan semmoiset kurisäädökset.

J. Välimäki: Ponsissa ei puhuta mitään niistä monista agitaattoripahasista, jotka kulkevat ilman puolueen lupakirjaa pitkin maata. Estettäköön semmoinen enempi jatkumasta.

W m. Reivo: Tuomasin sanoa samaa kun edellinen. Yhdyn nyt häneen.

A. Hautamäki: Vaati lisättäväksi ponsiin, että luottotoimissa olevat henkilöt eivät saisi tehdä myyrän työtä toisiaan vastaan. Nykyään on huomattavissa paljon sellaista pirullisuutta ja siitä olisi tehtävä loppu. (Syrjälä: Se on ponsissa jo otettu huomioon.)

Hilda Sikanen: Yhdyn alustuksen ponsiin.

J. O. Peurala: Arveli tarvittavan jäsenistöön nähdessä ankarampaa kuria jäsenmaksujen laimin lyömisen suhteen. (Ääni: Ei anna aihetta; se on säännöissä jo se pykälä.)

Martin Hendrickson: Ei voi kieltää jäsenistöä kannattamasta kaikkia esiintyjä, joilla ei ole puolueen lupakirjaa. On taiteilijoita ja tieteellisiä luennoitsijoita, joiden kannattamisesta osastot vapaasti päättävät.

J. O. Olin: Lisättäköön ponsiin säädös, joka kieltää vanhojen asioiden uudelleen esille penkomisen.

Björklund: Yhdyn alustajaan Välimäen lisäyksellä — vieläpä Hendrickson'inkin huomautuksella.

Asia lykättiin ponsivaliokuntaan. Valiokunta esitti seuraavan päätösesityksen:

A. S. S. JÄRJESTÖN PUOLUEKURIA KOSKEVAT SÄADÖKSET.

1:si) Missä hyvänsä koko järjestön tai sen osastojen keskuudessa huomataan kohoavan sellaisia vieraita harrastuksia, jotka eivät ole sopusoinnussa luokkataistelulle nojaavan sosialismin ja kansainvälisessä sosialismissa yleisesti hyväksytyjen, sosialidemokratian yleistä suuntaa koskevien menettelytapa-periaatteiden ja päätösten kanssa, on niihin kiinnitettävä tarmokasta huomiota, tarkoituksella estää niiden harrastusten vaikuttavuutta järjestön keskuudessa ja yleensä työväen luokassa; ja elleivät niiden harrastusten henkilökohtaiset edustajat, jos ne ovat järjestön jäseniä, taivu edellämäinittujen järjestön perusteiden ja tarkoituksenperien

alaisina ja niiden hyväksi työskentelemään, tulee heidät ehdottomasti erottaa järjestöstä.

2:si) että järjestön agitaattorit, sanomalehtien toimittajat ja muut järjestön jäsenet ja palvelijat eivät saa esitellä omia persoonallisia mielipiteitään sosialistipuolueen periaatteiden nimessä, asioista, jotka ovat sosialidemokratian, yleisesti hyväksytyissä periaatteissa käsitellyt, tai asioista, joiden suhteen sosialistipuolueet eivät ole pitäneet tarpeellisenä kantaansa määrätä ja totka siis eivät kuulu puolueen harrastusten piiriin. Missä hyvänsä semmoista havaitaan, käytettäköön asianomaisen suhteen tarmokasta arvostelua ja varsinkin semmoinen puolueen virkailija, joka tarkoituksellisesti käyttää luottamustointansa sosialismin periaatteiden ja menettelytapojen sotkemiseen, erotettakoon toimestaan viipymättä. Osastot ja järjestön jäsenet eivät saa aineellisesti avustaa sellaisia puhujia, joilla ei ole järjestösääntöjen mukaista lupakirjaa.

3:si) että järjestön ja sen osastojen keskuudessa kartettakoon visusti yleisinä asioina esille ottamasta riitakysymyksiä joilla on selvästi personallinen luonne. Vastaa sen jälkeen kun joku jäsen syyttää toista jäsentä, luottohenkilöä tai komiteaa jostakin virheestä tai rikoksesta ja on antanut selvät todistusvoimaisilta näyttävät todisteet siitä, että hänen syytöksensä on semmoinen, jota sopii tai joka on välttämätön virheenä tai rikoksena järjestöä tai osastoa vastaan käsitellä, otettakoon asia esille, suomalla kuitenkin syytetylle ennen muuta tilaisuus puolustaa itseään syytöksiä vastaan. Jos syytös huomataan aiheettomaksi, personavai-kuttimista lähteneeksi tai käytetyn tahallisesti vääriä todisteita, annettakoon syyttäjälle paheksumislause. Älköön kuitenkaan virhe- tai rikosasioista, syntyneitä riitoja käsiteltäkö yleisissä kokouksissa, vaan ratkaistakoon ne sovinto-oikeudella tai tutkijakomitean avulla, johon asianomaisten on ehdottomasti saavuttava.

Puolueen luottohenkilöitä kielletään julkisuudessa esittämästä toisistaan personallisia syytöksiä, joiden takana ei ole jotain sosialisti-osastoa tai puolueen virastoa.

4:si.) Virheenä tai rikoksena pidettäköön, jos järjestön jäsen vaikuttaa tai estää osaston voimassa olevien sääntöjen mukaisessa järjestyksessä enemmistöllä tehtyjen päätösten voimaan panoa. Kasvatettakoon sitä käsitystä tinkimättömäksi laiksi, että enemmistön päätöksiä pitää kaikkien kunoittaa, huolimatta siitä, vaikka joku jäsen taikka jäsenryhmä omaisi päätökseen nähden vastaisen mielipiteen. — Näitä kuria koskevia ponsia älköön kuitenkaan käsiteltäkö asiallisen arvosteluvapauden rajoittamiseksi.

Päätöskeskustelussa tuotiin esiin seuraavia mielipiteitä:

E. Savela: Vaadin poistettavaksi sanan "jäsenet" siinä kohdassa, jossa kielletään kannattamasta puhujia, joilla ei ole järjestön lupakirjaa.

T. Hiltunen: Ehdotti poistettavaksi kohdan, jossa puolueen luottohenkilöitä kielletään nostamasta toisistaan persoonajuttuja "paitsi jos takana on joku S. S. Osasto". Piti tuota kohtaa liijan epämääräisenä.

V. Riippa: Selitti ponsissa olevan selityksen missä järjestyksessä riitajutut voivat tulla esille ja ratkaistuksi, joten Hiltusen huomautus on aiheeton.

Ponnet hyväksyttiin ilman muutoksia.

EDUSTAJAKOKOUSTEN PITÄMINEN MÄÄRÄ-AIKOINA.

E. Savela luki asialle laaditun seuraavan alustuksen: San Franciscon S. S. Osasto päätti kokouksessaan 17 p. toukokuuta ehdottaa tulevaan edustajakokoukseen keskusteltavaksi kysymyksen: Eikö olisi suotavaa, että edustajakokouksille määrättäisiin säännöllinen aika, jotta kinastelu niiden tarpeellisuudesta, tai tarpeettomuudesta loppuisi. Ei ole mitään ilahuttavaa, että kokous päätetään pitää enemmistöäänestyksellä ja sitten toiset osastot kieltäytyvät ottamasta siihen osaa. Tämänkin epä johdonmukaisuus puhuu edustajakokouksen tarpeellisuuden puolesta tällä kerralla,

Tämä ehdotus on siksi tarpeellinen tulla aikoinaan puoluelehden palstoille, että osastot kaikkialla kerkiäisivät evästää edustajiaan tämän suhteen. Taavi Helske ehdotti, että edustajakokouksemme pidettäisiin joka neljäs vuosi samaan aikaan kuin sosialistipuolueen konventioni pidetään ja jossa presidentin ehdokkaat valitaan. Kokous oli yksimielisesti ehdotuksen takana ja valtuutti allekirjoittaneen julkaisemaan sen.

E. Savela.

Alustaja huomautti vielä sen lisäksi mitä alustuksessa mainitaan, että kun kokoukset pidettäisiin määrävuosina, voitaisiin tarvittavat varat sitä varten koota aikoja edeltäpäin ja että kokoukseen saapuvilla olisi tilaisuus ottaa osaa puolueemme kansalliskonventioniin.

KESKUSTELU.

K. Lindström: New Yorkin osasto kannattaa määrääaikoina pidettäviä edustajakokouksia. Määräaikojen määräämiseen nähden oli osasto sitä mieltä, että järjestöme yleiset edustajakokoukset olisi pidettävä heti kansallispuolueen työkokousten jälkeen.

A. Hautamäki: Yhtyi alustukseen.

A. Pekkola: Edustamani Pennsylvanian valtio ei ole evästännyt tätä kysymystä. Ehdotan omasta puolestani edustajakokouksia pidettäväksi joka kolmas vuosi.

Hilda Sikanen: Yhdyn alustukseen.

J. Korpi: Kannatan edustajakokouksia pidettäväksi joka kolmas vuosi.

J. Kiviniemi: Vastustan määrääaikojen määräämistä milloin edustajakokouksia pidetään. Kun valmistaudutaan ja edustajakokouksen tarve huomataan, pidetään silloin.

J. O. Peurala: Yhdyn edelliseen. Suomalaiset edustajakokoukset eivät ole sopivat pitää kansallispuolueen kokousten yhteydessä. Ei ole sanottu, että niissä kokouksissa on suomalaisia edustajia ja jos onkin, eivät ne ole siellä suomalaista kokousta varten.

J. O. Olin: Piti mahdottomana määritellä milloin kokoukset olisivat pidettävät. Edustajakokoukset tulevat kalliiksi pitää ja on niitä pidettävä vaan silloin, milloin välttämättä tarpeelliseksi nähdään.

L. Laine: Sanoi juuri siitä asiasta Portlandissa syntyneen rettelöitä. Yhtyi kuitenkin täydellisesti alustukseen sillä ehdolla, että päätös yleisäännyksellä varmennetaan.

J. Niemelä: Kannatan edustajakokouksia pidettäväksi joka neljäs vuosi. Ne perusteet, joilla puolustetaan edustajakokousten pitoa kansallispuolueen edustajakokousten yhteydessä, eivät ole päteviä.

S. Alanko: Ei kannattanut ajan määrittämistä, yhtyi Kiviniemeen.

J. Lehtovaara: Ei pitänyt mahdottomana ajan määrittämistä, yhtyi täydellisesti hyvin onnistuneeseen alustukseen.

K. Koski: Vastustan ajan määrittämistä. Sattuu, että tulee tarve pitää edustajakokous; täytyy rikkoa päätös. Syntyy myöskin vaikeuksia jos edustajakokoukset pidetään kansallispuolueen kokousten yhteydessä.

J. Välimäki: Hyväksyi varman ajan määrittämisen ja ehdotti kokouksia pidettäväksi kansallispuolueen konventionien yhteydessä. Siten kokoukset tulisivat halvemmiksi ja käytännöllistä hyötyä enemmän tuottaviksi. Edustajat amerikalaiseen puolue toimintaan. Sitäpaitsä suomalaisten kaikessa tapauksessa on suoritettava verotukset kans. puol. konventionikustannusten hyväksi. Samoilla kustannuksilla osapuilleen voisi pitää myöskin suomalaisen edustajakokouksen. Näin saataisiin kaksipuolisesti paremmat tulokset.

Tiistapäivän istunto lopetettiin.

KESKIVIIKKO 24 P. ELOK.

F. Aaltonen myöhästyi 55 minuttia.

Valittiin sääntökomitea; valituiksi tulivat: J. Niemelä, V. Watia, V. Hedman, E. Savela ja F. Syrjälä.

Jatkettiin keskustelua edustajakokouskysymyksestä.
K. G. Tuura: Olen sitä mieltä, että tarpeen vaatiessa pidetään edustajakokoukset. Jos edustajakokoukset ovat edeltäpäin määrätty on siitä ainoastaan se hyöty, että varoja niitä varten voidaan edeltäpäin koota. Muuta hyötyä siitä ei ole.

Björklund: Teki seuraavan päätösesityksen: Suomalaisen sosialistijärjestön edustajakokouksia pidetään joka neljän vuoden perästä ennen yleisiä (presidentin) vaaleja, ja muulloin, milloin tarpeelliseksi nähdään.

J. Toppari: Luki Stockett'in S. S. Osaston evästyksen lausunnon, joka on seuraava:

“Mieli piteenämme lausumme, että yl. ed. kokouksille määrättäisiin aika, ja ehdotamme, että edustajakokous määräisi ensimmäisen pidettäväksi v. 1912 alussa.”

Piti kuitenkin omasta puolestaan esitystä vähemmän perusteltuna. Ei uskonut olevan mitään varmuutta, että suom. sos. järjestö mitään oppisi — kuten on huomautettu — jos ed. kokoukset pidettäisiin kansalliskonventionin yhteydessä.

K. Pursi: Yhtyi Toppariin.

O. Arlund: Yhdyn niihin, jotka vastustavat määräjän määrittämistä.

Wm. Reivo: Esitti seuraavan ponnen: Edustajakokoukset kutsutaan kokoon joka neljäs vuosi samaan aikaan kun yleinen sos. puolueen kansalliskokous kokoontuu. Edustajien matkakulut ja päiväpalkat maksetaan järjestön kassasta, paitsi niille, jotka ovat valitut edustajiksi yleiseen, kansallispuolueen kokoukseen, joille matkat ja kulut suorittaa yleispuolue.

E. Perttunen: Olen vastaan ajan määrittämistä. Jos määrätään, täytyy näitä pitää vaikei olisi tarpeellistakaan.

K. Helander: Luki edustamansa Chicagon osaston evästyksen, joka on seuraava: “San Franciscon osaston esitys, että s. s. järjestön yleinen edustajakokous pidettäisiin joka neljäs vuosi, hyväksyttiin sillä lisäyksellä, että ylimääräisiä edustajakokouksia voidaan pitää silloin kun

enemmistö järjestöön kuuluvista osastoista sitä vaatii, ja että edustajakokous vero on kokonaan suoritettava ennen edustajakokousta.' Oma mielipiteeni asiassa on sama.

A. O. Sarell: Edellytti nyt uudelleen järjestön sisäisen toiminnan järjestettyä tulevan helpommaksi määrätä ed. kokouksille määrätyn ajan suotavana, että neuvoteltaisiin kansallissihteerin kanssa kustannusten suorittamisesta, ja voitaisiinko pitää ed. kokous seuraavan kansalliskonventionin yhteydessä v. 1912, ja suorittaa kulut yleisesti konventioni verotuksesta.

J. V. Kannasto: Lyhyesti sanoen olen sillä kannalla että ed. kokousten aikaa ei olisi edeltäpäin määrättävä. Pidettäköön edustajakokouksia tarpeen vaatiessa.

E. Savela: Miksikä kansallispuolue pitää edustajakokouksensa määrättyinä aikoina? Siksi, että säännöllisesti toimiva puolue vaatii säännöllistä menettelyä sinäkin suhteessa. Sama se on meidänkin. Meidän täytyy seurata kansallispuolueen mukana sen taisteluja.

K. Lindström: Täydennykseksi ja väärinymmärryksiä välttääkseni jo ennen esittämäni mielipiteen suhteen tarkoitan, että edustajakokouksia ei olisi pidettävä vaalivuotena kans. puol. kokousten yhteydessä vaan niiden, joita pidetään tasalukuvuosina.

J. O. Peurala: Täällä on väitetty, että olisi asetettava määrätty aika edustajakokouksien pitämistä varten ja valmistauduttava niihin kuin ripille. Meillä on toiset suhteet kuin pääpuolueella. Tarpeen edustajakokouksen pitämiseen meille tuo se jos tarvitsemme ottaa käytäntöön uutta agitatsioonitaktiikkaa. Kun täällä tullaan myöskin ottamaan esille edustajain palkkakysymys, katsottakoon ettei jouduta, tehdessä tässä asiassa päätöstä, umpikujan mainitesmastani asiasta päätettäissä.

J. O. Olin: Ei pitänyt mahdollisena määrätä aikaa, sillä voihan kokoukset olla tarpeellisia toisinaan vähemmän ajan kuluttua ja toisinaan pitemmän.

J. Kiviniemi: Meidän järjestömme jäsenistössä on hyvin vähän semmoisia henkilöitä, jotka voivat käyttää hyvää englannin kieltä. Meistä siis ei ole edustajiksi kans.

puol. kokouksiin, eikä meikäläisiä niihin montaa valita. Ei siis voi niihin nähden suomalaisten kokousten suhteen mitään rakentaa.

A. Pekkola Minä yhdyn etupäässä Toppariin. Mitä tulee pelkoon, että edustajakokouksien välit tulisivat olemaan liian pitkiä, pidetään tarpeentullessa ylimääräisiä edustajakokouksia.

K. Erickson: Edustamansa osastot ovat vastustaneet ajan määräystä, pitäen nykyisen yleisäänestystavan parhaimpana. Toi esimerkkejä itäpiiristä, jossa piirikokousten ajan määrättyä useat osastot eivät lähettäneet edustajia ensinkään.

A. Hautamäki: Edustajakokouksien väliaikaa nähdessä kannatan neljää vuotta. Mitä väliajoilla joissakin asioissa syntyy tilapäisiä pyrähdyksiä, voivat piirikomiteat ja yl. toimeenpaneva komitea tehdä välipäätöksiä. Edustajakokouksien väliajat saavat olla nyt pitempiä kun tässä kokouksessa on järjestömuotoa varmennettu. Neljän vuoden väliajoilla ehtivät asiat parhaaksi kypsyä.

J. Toppari: Huomautti, että yl. puolueen konventionit ovat määrättyt, mutta siitä huolimatta ei niissä ole paljo saatu aikaan. Esimerkkinä mainitsi sen seikan, että esim. niin tärkeessä kuin farmarikysymyksessä ei konventionit ole voineet saada määrättyksi mitään varmaa kantaa.

R. Salo: Ei meillä ole mitään varmuutta, että me tulisimme pääsemään kansallispuolueen kokouksiin.

M. Hendrickson: Se merkillistä että täällä monet edustajat eivät usko sosialismin kasvavan. Raittiusyhdistyksetkin, vaikka ne menevät taaksepäin luottavat asiansa ja pitävät kaikesta huolimatta edustajakokouksia joka vuosi. Minä käsitän, että meidän on kokoonnuttava määrättyinä aikoina keskustelemaan semmoisistakin asioista kuin mahdollisesti ja opportunisti. Asian suhteen on sillä tavalla, että jos tätä kokousta ei olisi, ei olisi asioitakaan. Meidän täytyy aina kokoontua neuvottelemaan asioista aina olosuhteiden muuttuessa. Minä olen kuullut ruikutettavan varojen puutetta vaikka kysymyksessä on tärkeät asiat,

Oikeen puolueen edun nimessä ne sitä ruikuttavat, vaikka itse ovat muutoin puolueesta välittämättömiä kämpplääjiä. Palttua semmoisille kortti-saksain verukkeille!

A. O j a n e n: Valitsijani ovat sitä mieltä, että edustajakokousten aikoja ei voida määrätä, vaikka ammattipuhujat täällä ovat ottaneet sitä mielipidettä urakalla puolustaakseen. Ammattipuhujat voivat kyllä puhua minkä asian puolesta tahansa päiväkausia. (Lindström: pötyä tuo on:) Ei se pötyä ole, jos sitä ei sinä pidetä. Jos edustajakokousta neljän vuoden perästä kaivataan, kyllä se silloin voidaan päättää pidettäväksi.

J. N i e m e l ä: Ei katsonut edulliseksi pitää kokouksia vaalikonventionin yhteydessä. Neljän vuoden väliaikana on liian pitkä; kahden taas liian lyhyt. Ei kannattanut ajan määräystä, vaan yleisäänestyksellä ratkaisemista. Mitä tulee siihen, että yl. äänestyksellä on kerran kumottu kokouksen pitämisehdotus, tapahtui se siksi, että ehdotus oli epäkäytännöllinen.

PÄÄTÖS.

Asia päätettiin äänestyksellä. Määrämätöntä aikaa kannatti 17 ja määrättyä 17. Puheenjohtajan ääni ratkaisi määrätyn ajan eduksi. Ed. kokouksien väliajan pituudesta äänestettäissä, lankesi 19 ääntä joka neljäs vuosi ehdotuksen puolelle ja joka kolmas vuosi ehdotuksen puolelle 4 ääntä, joten siis edustajakokouksia päätettiin pitää joka neljäs vuosi. Ajan ja paikan tarkempi määrääminen jätettiin yksimielisesti yl. toimeenpanevalle komitealle.

Ponsikomitean laatima ponsi edustajakokous asiasta jätettiin sääntökomitealle sääntöihin sovellettavaksi.

S. S. JÄRJESTÖN SÄÄNNÖT.

Ehdotuksia s. s. järjestön säännöiksi esitettiin kokoukselle kaksi; toinen niistä A. Rissasen laatima ja toinen J. Niemelän. Molemmat sääntöehdotukset päätettiin jättää sääntövaliokunnalle, mutta ei julaista pöytäkirjassa ennen-

kuin valmiina sääntöinä, paitsi Rissasen ehdotuksen selitykseksi liitetty yleinen lausunto, joka on seuraava:

Sääntöehdotuksen laatimisessa olen seurannut sitä periaatetta, että suomalaisten sos. järjestöjen toiminta on järjestettävä piirien itsehallintoon perustuvaksi sekä että yleisäänestystulva on lakkautettava toiminnallemme haitallisena. Olen sitä mieltä, että jos suomalainen sos. järjestö yhä edelleenkin vain "järjestää" omaa sisäistä toimintaansa, niin se lopulta unohtaa kokonaan toimia sosialismin levittämiseksi ja osanoton Yhdysvaltain valtiolliseen elämään. Nykyään se on jo melkein lamassa. Yleisäänestyksiin ottavat osaa ainoastaan sellaiset henkilöt, joiden mielestä järjestölämme ei ole muuta tehtävää kuin omista sisäisistä asioistaan päättäminen. Kun näistä päättäminen jätetään toimeenpanevan komitean ja piirikomiteain tehtäväksi, niin luulen jäsenistömme ja osastojen tulevan pakoitetuiksi etsimään itselleen toiminta-aluetta sosialismin levittämisessä ja tämän maan valtiolliseen elämään osanotossa.

Tiedän, että jotkut tulevat pitämään ehdotustani välittömän kansanvallan supistamisena. Heille huomautan, että välitön kansanvalta voi olla mahdollinen ainoastaan pienessä piirissä ja pienellä alueella. Niin pian kuin joukot surenevat ja piiri laajenee, on välttämätöntä, että kansa luovuttaa päätösvallan valitsemilleen edustajille ja, pienemmissä asioissa, toimeenpaneville toimikunnille. Välittömän kansanvallan puoltajia kehoitan lukemaan, mitä Kautsky teoksessaan Parlamentarismi, sosialismi ja kansanlainsäädäntö sanoo niin sanotusta Rittinghausenin järjestelmästä ja vertaamaan tätä järjestelmää suomalaisen s. s. järjestön toimintaan. Siinä Kautsky kysyy, miten kaukana Rittinghausen on anarkisteista. Minun mielestäni on suomalaisen sos. järjestön sisäinen toiminta yleisäänestyksineen ollut anarkiaa ja siksi ei ole koskaan päästy tilaan, joka olisi ollut edes jonkun kuukauden pysyvä.

Olen ehdotuksessani säilyttänyt yleisäänestyksellä päätettäväksi verotuskysymyksen, sillä se koskee kukkaroa, josta jokainen on arka. Myöskin olen antanut komiteoille vallan asettaa yleisäänestykselle sellaiset asiat, joista he

eivät luule voivansa ottaa edesvastuuta kantaakseen. Nämä seikat ynnä se, että komiteat valitaan yleisäänestyksellä, ovat takeena siitä, että ei jouduta byrokratismiin, sillä loppujen lopuksihan kansa hallitsee tässäkin tapauksessa. Byrokratismiin joutumisen vaara on sitäkin pienempi, kun toimikunta valitaan vain vuodeksi

Aku Rissanen.

KESKUSTELU.

F. J. Syrjälä: Rissanen sääntöehdotus on lyhyt ja selvä. Jätetään ilman pitempää keskustelua sääntövaliokunnalle.

Wm. Reivo: Niemelän sääntöehdotus on mainio portti kaikenlaiselle saivartelulle. Kannatan Rissanen ehdotusta pidettäväksi sääntöluonnoksen pohjana.

Muutamia puheenvuoroja vielä käytettyä samaan suuntaan kuin edelliset, annettiin sääntöehdotuksen laatiminen sääntövaliokunnalle.

Sääntövaliokunta suoritettua työnsä, jakoi painetun sääntöehdotuksen edustajille, joka ehdotus, kokouksen tekeillä muutoksilla ja lisäyksillä hyväksyttiin. Siten laaditut säännöt ovat seuraavat:

SUOMALAISEN SOSIALISTIJÄRJESTÖN PERUSSÄÄNNÖT.

Pyk. 1. Tämä järjestö tunnetaan nimellä Yhdysvaltain suomalainen sosialistijärjestö, (Finnish Socialist Organization of United States.)

Pyk. 2. Yhdysvaltain Suomalaisen Sosialistijärjestön tarkoituksena on saada Yhdysvalloissa toimivien suomalaisten sosialisti-osastojen kesken aikaan yhteistoiminta sosialismin levittämiseksi suomalaisten keskuuteen ja järjestö toimii Yhdysvaltain sosialistipuolueen ohjelman ja peruskien pohjalla

Pyk. 3. Suomalainen Sosialisti-järjestö muodostuu kaikista niistä Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen kuuluvista

suomalaisista sosialisti-osastoista, jotka hyväksyvät edellä mainitun tarkoituksiperän ja noudattavat järjestön ja piirien päätöksiä sekä täyttävät niiden asettamat velvollisuudet.

Pyk. 4. Osastot, jotka kieltäytyvät noudattamasta järjestön ja piirien päätöksiä taikka lyövät laimin niiden asettamien velvollisuuksien täyttämisen kolmen kuukauden ajan, joutuvat eroon järjestöstä.

Pyk. 5. Järjestön asioita hoitaa toimeenpaneva komitea, johon valitaan seitsemän jäsentä. Komitean asemapaikka on siellä, missä Yhdysvaltain sosialistipuolueen päämaja kulloinkin sijaitsee. Niin kauan kuin Yhdysvaltain sosialistipuolueen päämaja on Chicagossa, Ill., valitaan toimeenpanemaan komiteaan jäsenet Illinoisin ja Indianan valtioista ja Wisconsinin etelä-osasta. Seitsemäntenä jäsenenä on järjestön sihteeri.

Pyk. 6. Toimeenpanevalle komitealle on päätösvalta koko järjestöä koskevilla asioissa. Komitea on päätösvaltainen vähintään 5 jäsenen läsnäollessa. Mutta piirikomitealla on valta vedota toimeenpanevan komitean päätöksestä uudella tai muutetulla päätös-esityksellä toisiin piirikomiteoihin. Jos kaikki piirikomiteat uuden tai muutetun päätösesityksen hyväksyvät, kumoutuu toimeenpanevan komitean päätös ja piirikomiteain päätös astuu voimaan. Jos asia, josta päätös pitäisi tehdä, on senlaatuinen, ettei toimeenpaneva komitea uskalla ottaa sen päättämisestä edesvastuuta kantaakseen, alistakoon asian koko suomalaisen sosialistijärjestön päätettäväksi.

Pyk. 7. Järjestön toiminta-alue jaetaan kolmeen piiriin, länsipiiriin, keskipiiriin ja itäpiiriin. Piirien rajat määrää toimeenpaneva komitea.

Pyk. 8. Piirien asioita hoitavat ja niistä päättävät piirikomiteat joihin kuhunkin kuuluu seitsemän jäsentä, jotka keskuudestaan valitsevat tarpeelliset virkailijat. Komitea on päätösvaltainen vähintään 5 jäsenen läsnäollessa. Ne asiat, joista piirikomitea ei katso voivansa päätöstä tehdä, alistakoon piirinsä yleisäänestykselle. Piirikomitean paikka määrätään yleisäänestyksellä.

Pyk. 9. Jokaisessa piirissä on pidettävä vähintään yksi organiseeraaja, jonka, toimeen vuodeksi valitsee, palkkaehdot hyväksyy, palkan maksaa, toiminnan järjestää ja sitä valvoo piirikomitea.

Pyk. 10. Jokaisen valtion suomalaisilla sosialistiosastoilla on oikeus järjestyä valtiojärjestöksi, valita tarpeelliset toimikunnat ja virkailijat, palkata puhujia ja pitää edustajakokouksia.

Pyk. 11. Suomalaiset agitatsioonimerkit välittää järjestön sihteeri kaikille järjestöön kuuluville s. s. osastoille, kussakin piirissä määrätystä hinnasta, joista toimeenpanevan komitean ja järjestön sihteerin ylläpitämiseksi laskeetaan 2c. jokaista veromerkkiä kohti. Sihteeri tilittää kuukausittain kunkin piirin osalle kertyneet varat asiomaisille piirikomiteoille.

Pyk. 12. Edustajakokouksia pidetään joka 4:jäns vuosi. Ajasta ja paikasta lähemmin määrää toimeenpaneva komitea. Ensimmäinen edustajakokous pidetään samana vuotena kuin kansallispuolueen edustajakokous siis vuotena 1912.

Piirikomiteat jakavat piirinsä edustajakokousvaaleja varten vaalipiireihin, joista edustajat valitaan yksi kutakin 200 jäsentä kohti. Vaalipiiri on oikeutettu valitsemaan yhden lisäedustajan, jos sen jäsenmäärä ei sovi täysille kaksisata luvuille ja jos se ylijäämä tekee 100 tai sitä enemmän.

Pyk. 13. Valittavien edustajien lukumäärä lasketaan myytyjen suomalaisten agitatsioni veromerkkien mukaan, ajalta jonka tarkemmin määrää yleinen toimeenpaneva komitea.

Pyk. 14. Edustajakokouksien väliaikoina kannetaan edustajakokous veroa 15c. vuodessa jäsentä kohti, joka vero kannetaan tammikuulla.

Pyk. 15. Edustajille edustajakokoukseen suoritetaan pilettilkulut ja \$2.00 päivältä palkkiota, siltä ajalta kun ovat edustajakokousmatkalla ja itse edustajakokouksessa. Edustajat, jotka tavalla tai toisella nauttivat juoksevaa palkkaa kokous ajalla, eivät ole oikeutettuja saamaan edustajapalkkiota.

Pyk. 16. Järjestön sihteeri on velvollinen olemaan läsnä edustajakokouksissa ja antamaan sille kertomuksensa omasta ja järjestön toiminnasta, nauttien edustajakokouksissa täysiä edustajaoikeuksia.

Pyk. 17. Kaikilla puoluelehtien toimituksilla ja Työväen-opistolla on valta lähettää täysillä edustajaoikeuksilla yksi edustaja edustajakokouksiin.

Pyk. 18. Sen paikkakunnan osasto missä edustajakokous kulloinkin pidetään, toimeenpanevan komitean ohjeiden mukaan suorittaa kokouksen alkuvalmistelut.

Edustajakokouksien päätökset astuvat voimaan heti kokouksen päätyttyä.

Pyk. 19. Piirikokouksia pidetään, mikäli mahdollista, kerran vuodessa. Edustajat valitaan vaalipiirittain, joista § 12 säädetään, yksi kutakin sataa jäsentä kohden. Kokous pidettäköön jos mahdollista samaan aikaan kuin piirissä ilmestyvän sanomalehden vuosikokous. Menot maksetaan piirin kassasta.

Pyk. 20. Toimeenpanevan komitean, järjestön sihteerin ja piirikomiteain jäsenten toiminta-aika on yksi vuosi. Osastot asettavat ehdokkaat lokakuulla, jonka jälkeen annetaan kaksikymmentä päivää hyväksymisille ja kieltäytymisille. Sen jälkeen toimitetaan vaali kolmenkymmenen päivän kuluessa. Toimeen on astuttava ensimmäinen päivä tammikuuta. Ehdokkaan on täytynyt kuulua puolueeseen vähintään yhden vuoden.

Toimeenpanevan komitean ja sihteerin valitsee koko järjestö, piirikomiteat kukin piiri. Korkeimman äänimäärän saaneet katsotaan valituiksi. Virka-aukot täytetään samalla tavalla.

Pyk. 21. Järjestön jokainen osasto on oikeutettu ehdottamaan asioita yleisäänestyksellä koko järjestön keskuuteen järjestöä koskevissa asioissa ja piireissä piirejä koskevissa asioissa, tekemällä esityksensä asianomaiselle toimeenpanevalle komitealle ja jos esitys saa 30 p. sisällä sen julkaisemisesta $\frac{1}{4}$ osastojen kannatuksen, menee asia yleisäänestykselle ja jos yksinkertainen äänten enemmistö esityksen puolesta äänestää, tulee se päätökseksi, muussa tapauksessa raukeaa.

Pyk. 22. Jokaisella s. s. osastolla on oikeus tehdä huomautuksia, antaa neuvoja ja tehdä esityksiä sekä toimeenpanevalle että piirikomitealle. Yleinen toimeenpaneva komitea lähettää agitaattoreita erikoistapauksessa, kuten vaalikoivoina semmoisille paikoille, joissa erityisemmin suuria ponnisteluja kaivataan ja joissa tapauksissa tarvitaan koko järjestön aineellista tukea; toimeenpaneva komitea vetoaa silloin piirikomiteoihin, jotka ovat velvollisia antamaan sitä.

Pyk. 23. Piirien on noudatettava koko järjestön päätöksiä ja valtiojärjestöjen piirinsä päätöksiä. Rikkomuksia seuraa erottaminen.

Pyk. 24. Komiteat ovat kaikista toimistaan ja laiminlyömisistään vastuunalaiset sille järjestölle, joka ne on toimeensa valinnut. Toiminnassaan on niiden noudatettava edustajakokouksissa ja yleisellä äänestyksellä tehtyjä päätöksiä.

Piirit laativat omat sääntönsä, jotka eivät saa olla ristiriidassa näiden perussääntöjen kanssa. Sekä yleinen toimeenpaneva komitea että piirikomiteat ovat oikeutettuja laatimaan sääntöjä ja ohjeita itselleen ja heidän toiminta-piiriinsä kuuluville puolueen virkailijoille.

Pyk. 25. Piirittäisen agitatsioonijärjestelmän voimaanastuttua, tulevat silloin järjestön kassassa olevat varat jaetavaksi siten, että $\frac{1}{4}$ niistä jää toimeenpanevan komitean rahastoon ja $\frac{3}{4}$ jaetaan tasan kolmelle piirikomitealle.

Pyk. 26. Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia yleisäänestyksellä kerran vuodessa, jotka muutosesitykset alistetaan yleisäänestykselle samalla kuin äänestys toimeenpanevan komitean jäsenten ja järjestön sihteerin valinnasta toimitetaan. Sääntöjen muutosesitykset pitää olla esitettyjä toimeenpanevalle komitealle viimeistään 30 p:nä lokakuun, jolloin ne heti julaistaan kannatukselle avoimeksi. Muutoin käytännöllistä vaali- ja äänestystavoista päättää toimeenpaneva komitea.

Pyk. 27. Näiden sääntöjen mukainen toiminta alkaa siitä alkain kuin nämät säännöt astuvat voimaan ja kun

järjestö ja piirit ovat ehtineet järjestää toimintansa näiden sääntöjen pohjalle.

SUHTEEMME KANSALLISPUOLUEESEEN.

Alustuksen ksymykselle oli laatinut Leo Laukki, joka on seuraava:

Tunnettu tosiasia on, että Yhdysvaltain sosialistipuolue on yhtenäinen ja eheä ainoastaan, mikäli sen nimi ja yleinen toiminta on kysymyksessä, muuten se on kaikissa yksityissuhteissa mitä hajanaisin ja kirjavin kokoumus mitä ajatella saattaa. Tuskin löytyy yhtäkään kysymystä, jonka suhteen puolueemme kanta yli koko maan olisi yhtäläinen ja eheä, vaan useimmiten päinvastoin vaihtuvat melkein kaikkien kysymysten suhteen mielipiteet ja menettelytavat, mikäli siirrytään kaupungista tai valtiosta toiseen. Jossakin valtiossa ollaan yleensä välillisten parannusten kannattajia, toisessa niitä kokonaan halveksitaan ja hylitään. Jossakin kaupungissa puolueemme ohjelma koetetaan saada niin monipuoliseksi ja rakentavaksi kuin suinkin, siihen otetaan jos minkälaisia vaatimuksia: täydellisestä kunnallisesta itsehallinnosta — kieltolakivaatimukseen asti, toisessa kaupungissa, ehkä vain jonkun kymmenen mailin päässä, tyydytään muutamin ylimalkaisin sanoin ohjelmassa selittämään, että sitä niinkuin ollaan sosialisteja ja hyväksyen yleispuolueen ohjelman ja peruslait niinkuin meinataan toimeenpanna aivan perinpohjainen yhteiskunnallinen vallankumous. Saattaapa yhdessä ja samassa kaupungissa olla sen ja senlaisen toimintatavan kannattajia ja yhtä kiivaita vastustajia. Toisia valtioita voi pitää impossibilismin tai puuvaisina, toiset ovat enemmän, tai vähemmän opportunistisia, välillisten parannusten kannattajia, ollen sama valtio luonnolisestikin useimmiten yht'aikaa kumpiakin, se on, tämän kysymyksen; esim.: työpäivän lyhentämisen, palkkainkorottamisen ja kunnallispolitiikan suhteen opportunisti, mutta tosen, esim.: kieltolakikysymyksen, raittiusaatteen, y. m. suhteen täydellinen impossibilisti.

Jos lähdemme sitten tutkimaan mistä johtuu tämä yhtenäisyyden, eheyden ja useissa tapauksissa johdonmukaisuudenkin puute, niin huomaamme, että syyt siihen ovat hyvin moninaiset, joista toiset ovat poistettävissa, toiset eivät. Yhdysvaltain laaja maantieteellinen ala, se on kaikkien olosuhteitten suuri eroavaisuus, mikäli verrataan Lanttä Itään, Etelää Pohjoisvaltioihin, on tietenkin yhtenä syynä eri paikain sosialistien menettelytapain erilaisuuteen. Mikä vaatimus Michiganissa ja Minnesotassa on kaikinpuolin käytännöllinen esiintyäkseen näiden valtioiden sosialistisissa vaaliohjelmissa, se ei enään olisi niinkään käytännöllinen Alabamassa, Missourissa. Yleensä kuitenkin ei tällä seikalla ole niin suurta vaikutusta, että se estäisi meitä kaikkissa kysymyksissä pyrkimästä eheämpään yhtenäisyyteen menettelytapoihimme nähden; aivan turhanpäiten on tällä maantieteellisellä eroavaisuudella liian paljon ratsastettu milloin mitäkään kysymystä vastaan. M. m. esim. kieltolaki-kysymystä vastaan, pitäen sitä kyllä sopivana Michiganille ja Minnesotalle, mutta ei enään Wisconsinille, Illinoisille, Ohiolle j. n. e., ja kuitenkin on kokemus osottanut, että näissä valtioissa ja ehkä enemmän kuin edellisissä, on kansa — siis työväestö antanut kieltolaille, varsinkin kunnalliselle, tavattoman suurta kannatusta.

Toisena suuresti hajannusta aiheuttavana syynä on kansalliseroavaisuus. Saksalaiset esimerkiksi Wisconsinissa, erityisesti Milwaukeeessa ovat kotimaassaan oleville sosialisteille luonteenomaisella tavalla tässäkin maassa heittäytyneet kaikella tarmolla käytännöllisen, sekä valtiollisen, että kunnallisen politikan pyörteisiin. Syntyperäiset amerikalaiset sensijaan ovat useissa paikoin tyytyneet vain pelkään abstraktiseen, kamaripolitikoitsemiseen, suukopuun tulevasta vallankumouksesta y. m. tulevista asioista. Suomalaiset ovat eläneet melkein yksinomaan omaa itsenäistä elämäänsä, kasvattaneet järjestöään, rakentaneet haaleja, harjottaneet kakenlaista opetus- ja kasvatustyötä, työskennelleet siis jos kutkaan käytännöllisen taistelun aloilla, mutta hyvin vähän he ovat missään puolueemme käytännölliseen, valtiolliseen tai kunnalliseen politikaan osaaottaneet

ja vielä vähemmän he ovat puolueemme sisäiseen toimintaan, menettelytapoihin, ohjelmiin y. m. vaikuttaneet, he ovat siinä suhteessa olleet kuin puolueemme pelkkiä veroamaksavia äänestyskoneita.

Pääasiallisempänä syynä siihen, että puolueemme keskuudessa eri kysymysten suhteen ollaan niin äärettömän hajanaisella kannalla, on se, että puolueemme kokoonpanoltaan, varsinkin toimihenkilöihinsä nähden, on niin kovin kirjava. Siinä on jätteitä viime vuosikymmenten melkein kaikista "edesmenneistä" radikalisemmista liikkeistä; on entisiä populistieja, "singel-taxareita", Socialist Labor partylaisia y. m. Toiseksi ovat kaikenkarvaiset porvarilliset ja puoliporvarillisetkin aatevirtaukset sosialistiliikkeen välityksellä pyrkineet ulospurkautumaan, ovatpa nämä ainekset keskiluokasta tähän asti melkein yksinomaan puoluetamme edustaneetkin, ollen sen toimihenkilöinä, enemmistönä komiteoissa ja edustajakokouksissa, laatineet ohjelmat, selittäneet sosialismin periaatteita sanomalehdissä ja kirjoissa, tietenkin sekä oman keskiluokalle ominaisten katsomusten ja pyrintöjen mukaisesti sekä ainakin koettaneet, niin paljon, kun se on heille ollut mahdollista, saada tekoihinsa ja muuhun työväen henkeä ja aatteita.

Siksi onkin puolueemme ohjelma ja osaksi sen yleinen toiminta sellainen, ettei se oikein saa varsinaisia palkkatyöläisiä lämpenemään, siinä ei heijasta työläisten henki, se ei anna arvoa sille kaikelle mikä työläisten mielestä olisi tärkeätä. Yksityisten valtioiden ja kaupunkien ohjelmat ontuvat vieläkin enemmän; eikä ihmekään, sillä useinkin ne ovat muita asioita riitelemään innostuneitten herrasmiesten muutamissa minuuteissa laatimia "hätävара-ohjelmia." Olen itse ollut parissa sellaisessa tilaisuudessa läsnä, jossa on vaaliohjelmaa laadittu ja toisessa tapauksessa sen on keskellä kokouksen melua yksi mies noin vain yks'kaks' kokoon kyhännyt ja toisessa sitä varten valittu komitea muilta kireiltään ehtiessään sivutöikseen tehnyt. Näin on puolueemme kansalliohjelmakein värvätty, siksi se onkin niin köyhä, hatara ja ylimalkainen.

Esim. ohjelman yleisvaatimuksista 3:s kohta, jossa vaaditaan "kaikki sellaiset teollisuusalat yhteistoimituksen alaisiksi, jotka ovat järjestetyt koko maata käsittäviksi ja joiden alalla kilpailu on todellisuudessa lakannut", saattaa ajatella, että sosialistipuolue siis hyväksyisi kaikellaisen pikkuteollisuuden ja sellaisen suurteollisuudenkin, jonka alalla kilpailua on vielä olemassa, se on: hyväksyisi palkkatyön nylkemisen, mutta sikäli, kun sitä pikku omistajat harjoittavat.

Teollisuusvaatimuksista pykälässä 7, kohdassa (a) ei mainita mistään nykyajan oloihin nähden sopivasta maksimityöajasta, esim. määrätä tämän päivän vaatimukseksi 8 tuntista työpäivää, joten kukin saa ajatella tuon pykälän vaatimuksen suhteen, mitä haluaa 9, 10 tai 14 tuntistakin työpäivää. Pykälä sellaisena, kun se ohjelmassa esiintyy, on naurettava. Kohta (c) samassa pykälässä on myös liian ylimalkainen, sopisi mihin porvarilliseen ohjelmaan tahansa. Mutta, jos siinä esim. vaadittaisiin, että tehtaiden, kaivosten, y. m. turvallisuudesta, terveysolosuhteista y. m. valvomaan olkoon työläiset itse, esim. unionit oikeutetut valitsemaan erityiset tarkastajat, toimiakseen yhdessä valtion määrämien tarkastajien kanssa, niin pykälä olisi ainakin sellainen, jota ei porvarit millään hyväksyisi, se on, vastaisi ennemmän tarkotustaan. Yötyöstä ja sen poistamisesta ei mainitussa pykälässä puhuta mitään ja tietystikään ei, sillä ei sen laatijien ole tarvinnut leipurina, kaivosmiehenä tai muuna kokea yötyön turmiollisista seurauksista. Samoin ei mainita sitäkään, että nämä vaatimukset ulotettaisiin farmityöläisiin kohdistumaan.

Valtiollisten vaatimusten sarjassa vieläkin selvemmin kuvastuu tämä ohjelmamme hataruus. Pykälässä 10 puhutaan yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta, mutta ei mainita ikää; ei myöskään vaadita vaalipäivää pakolliseksi lepopäiväksi, joten työnantajat saavat määrätä, tahtovatko laskea työläisensä äänestämään, tai eivätkö; samoin ei puhuta siitä mitään, että kaikki ne rajoittavat määräykset, jotka vaativat, että kansalaisenkin on asuttava niin monta kuukautta kauntissa, niin monta valtiossa jne., ennenkuin hän voi

äänestää, ovat poistettavat. Sitten puuttuu kokonaan pykälä, jossa vaadittaisiin kaupungeille, kunnille ja yksityisille valtioille itsehallintoa; samoin pykälää jossa vaadittaisiin että virkamiehet olisi kansan saatava itse valita; samoin, että kaikki lakipykälät olisivat poistettavat, jotka asettavat naisen yleis- tai yksityisoikeudellisesti miestä alarvoisempaan asemaan. Pykälässä 15 ei puhuta mitään kansakouluopetuksen, oppivälineiden y. m. maksuttomaksi vaatimisesta, puhumattakaan, että vaadittaisiin koululapsille vapaata ylläpitoa. Sitten sellaista pykälää, jossa vaadittaisiin vapaata oikeudenkäyntiä ja oikeusapua, korvausta syyttömästä vangitsemisesta ja tuomitsemisesta ja kuoleman rangaistuksen poistamisesta ei myöskään ohjelmassamme ole. Niinikään on poissa pykälä, jossa vaadittaisiin kunnallisia sairaaloita, maksuton lääkärin apu, synnytysapu ja lääkkeet. Ja vaikka hyvin tiedetään, että tullit ja muut aksiiisit ovat sellaisia veroja, jotka painavat etupäässä köyhälistöä, vapauttaen kapitalin suoranaisia veroja maksamasta, niin ei kuitenkaan vaadita niiden poistamista. Sitten on vielä paljon asioita, joiden suhteen ohjelmassamme ei missään kohdassa sanota halaistua sanaakaan: kuten ovat kooperatiivinen liike, n. k. kunnallis-sosialismi, kieltolakikysymys. Ja sen ohjelmassa ei ole minkäänlaista pykälää, jossa vaadittaisiin kansaa rasittavain sota-avustusten rajoittamista y. m. sellaista, ja kuitenkin puolueemme edustajat menevät porvarilliseen rauhankongressiin mahtavasti väittäämään, että sosialistiliike on ainoa liike, joka todella maailman rauhaa tahtoo. Arvatkaapas olisivatko nämä edustajamme, Thompson y. m. nolostuneet, jos joku tuon kokouksen porvareista olisi kysyä tokassut: "Onko puolueenne ohjelmassa tässä asiassa mitään vaatimusta?"

Vielä puutteellisempia ovat valtioidemme vaaliohjelmat ainakin niistä päättäen, joita minulla on ollut tilaisuus tarkastaa, samoin kaupunkiemme kunnallishjelmat Hyviä oireita parempaan päin kehityksessä osottaa New Yorkin tänä kesänä hyväksytty kunnallishjelma, siinä on jo useille käytännöllisille vaatimuksille annettu niille kuuluva sijansa, mm. vaaditaan kunnallistöitä työttömille, laajaa kunnal-

lista omistusoikeutta; koululapsille, jotka sitä tarvitsevat annettaisiin kunnan puolesta vaatteet, ruoka ja lääkärin apu maksuttomasti, että kaupungin on rakennettava siistejä ja terveellisiä asuntoja työläisille y. m.

Yllä olevan tarkoituksena on ollut osoittaa miten puutteelliset ja hajanaiset meidän ohjelmamme ovat ja minkälainen johdonmukaisesti silloin puolueemme yleinen menettelytapa ja toiminta. Olen myös koettanut todistaa, että syynä siihen etupäässä on se, että kaikkiin asioihin puolueessamme on varsinainen työväestö hyvin vähän vaikuttanut. Olen varmat vakuutettu, että mikäli varsinainen työväestö alkaa puolueemme asioihin ja toimintaan enemmän vaikuttamaan, sikäli myös nämä ylläkerrotut epäkohdat poistuvat ja puolueemme kehittyä terveeseen ja työväenasialle edulliseen suuntaan. Tässä suhteessa Amerikan suomalainen sosialistijärjestö voi paljon hyvää aikaansaada, sillä siinä ei ole vieraita aineksia ja vaikutelmia tuskin ollenkaan sen kehitystä häiritsemässä, vaan se on melkein puhdas proletariijärjestö, siltä vaaditaan ainoastaan, että se tehtävästään selville päästyään, rakentaa itselleen yhtenäisen suunnitelman, jonka pohjalla ja mukaisesti se ryhtyy saattamaan äänensä niin kuuluville, että sen vaikutukset näkyvät puolueemme ohjelmista ja yleisessä toiminnassa.

Vähitellen kehittyvien olosuhteiden pakosta ovat suomalaiset sosialistiosastot siellä täällä Yhdysvalloissa ryhtyneet toiskielisten toverien kanssa vilkkaampaan yhteistoimintaan, sekaantuen sekä puolueemme ulkonaiseen käytännölliseen politiikkaan, että sen itsenäiseen toimintaankin osaaottamaan. Nämä yritykset ovat kuitenkin olleet hyvin harvoja, paikallisia ja uemmissa tapauksissa satunnaisia. Siksi niistä ei ole koitunutkaan toivottuja tuloksia. Sen johdosta, että meillä suomalaisilla ei ole ollut minkäänlaista määrättyä yhtenäistä ohjelmaa, on esiintymisemme niissä tilaisuuksissa, joissa olemme olleet toiskielisten kanssa yhteistoiminnassa, ollut sängen heikoa ja hapuilevaa. Kansalliskonventionissa Chicagossa edustajina olleet suomalaiset seurasivat koko hommaa hölmistyneinä ja tietämättä mitä varten he oikeastaan siellä olivat. Minkäänlaista yhtenäistä ennakk-

kosuunnitelmaa käsiteltävien asiain suhteen heillä ei ollut, lieneekö ollut minkäänlaista määrättyä vakaumustakaan. Asiat siinä järjestyksessä kun esille tulivat, kuulettivat heitä kysymyksestä toiseen heidän niitä kuunnellessa ja joskus ihmetyksessä. Toiste olisi suomalaisen järjestön katsottava, että sen edustajat näinkin tärkeässä kokouksessa muodostavat oman ryhmänsä, puheenjohtajineen, ja yhtenäisine suunnitelmineen niistä asioista, joista suomalaisilla edustajilla voi ja pitää olla oma erikoinen suunnitelmasa.

Ja mikäli vain The Socialistissa olleesta, tietenkin suuresti väritetystä kertomuksesta päättää, ovat suomalaiset edustajat Washingtonin valtiokokouksessa samoin olleet tuulten ajeltavana; varmaa kantaa kysymysten suhteen ei ole ollut vielä konventionin alkaessakaan, joten kaikenlaiset toiskielisille yllätyksinä tulleet äkkikäänteet ovat olleet mahdollista.

Meidän on rakennettava itsellemme määrätty luja pohja, hankittava itellemme yhtenäinen ja varma selkäranka, joka antaa meidän esiintymisellemme ja toiminnallemme sen eheyden ja varmuuden, jota ne välttämättömästi kaipaavat. Luonnollisestikaan ei tuollainen yhtenäinen ohjelma koituisi miksikään tervettä kehitystä ja toimintavapautta häiritseväksi kahleeksi, jos vaan me sen oikein käsitämme — se on muistamme, että voimme sitä kehityksen ja olosuhteiden mukaisesti muuttaa ja, että se ei ehdottomasti pakota ketään sen mukaan toimimaan. Se ainoastaan tukisi jokaista edustajaamme, jokaista yritystämme vaikuttaa yleispuolueen asioihin, antaisi niille pohjan, joka on ennakkomietinnön tulos, eikä vasta viime tingassa tuulesta siepattu. Tämän aikaansaamiseksi ehdotan, että

Edustajakokous valitsee keskuudestaan, taikka kehottaa järjestöämme keskuudestaan valitsemaan 7-henkisen komitean, joka laatii selityksen suomalaisen järjestön yleisestä kannasta, se on järjestöemme suhteesta yleisiin periaatteisiin, eri suuntiin puolueemme aatevirtauksissa, kuten nk. "impossibilismiin", "opportunistisiin", y. m.; se-

kä ohjelmaan luettelon niistä vaatimuksista, joiden saattamista puolueemme kansallishjelmaan, kuin myös eri luettelon niistäkin erikoisvaatimuksista, joiden saattamista puolueemme valtio- ja kunnallishjelmiin suomalaisten sosialistiosastojen edustajien on kaikin mokomin puollettava.

Sen jälkeen kuin tämä komitea, jonka työjärjestyksen, työajan y. m. käytännölliset seikat edustajakokous lähemmin määriteltköön, on saanut manitun periaateselityksen ja ohjelmat valmiiksi, alistettakoon ne järjestömme yleisäänestyksellä hyväksyttäväksi.

Tämä periaateselitys, kuin myös ohjelmat käännettäkööt englannin kielelle.

Tämä sentähden, että niistä olisi edustajillemme tois-kielisten kokouksissa ja komiteoissa apua, se on, voisivat käyttää niitä apunaan kantansa selittämiseksi ja vaatimuksia esittääkseen.

Toinen epäkohta, johon en malta olla kajoamatta ja joka välttämättä olisi korjattava, on se, että osastomme hyvin vastenmielisesti lähettävät edustajansa näihin kaunti- ja valtiokomiteoihin ja kokouksiin. Mikä osasto valittaa, että ei sillä ole yhtään kielen taitavaa jäsentä keskuudessaan, mikä säälii matkakuluja j n. e. Ja seurauksena on, että kaikilla niillä seuduin missä suomalaisia on paljon, nämä komiteat ja kokoukset kituvat osanoton puutetta sekä puuttuvat sitä, mitä niissä pitäisi olla, proletarista henkeä, itse proletareja. Kun useista suomalaisista osastoista vaan saapuisi edustajia näihin kokouksiin, ei kielentaitamattomuus haittaisi, toinen toistaan auttaisi. Ja sääliä matkakuluja tällaisissa asioissa, on suoraan sanoen takaperosta, järjetöntä sosialisteille ainakin. Ehdotan siksi, että

Edustajakokous velvoittaa jokaisen suomalaisen järjestöön kuuluvan osaston valitsemaan edustajansa kaikkiin näihin komiteoihin: kaupunki, kaunti, valtio- ja kansalliskomiteoihin ja kokouk-

siin, joissa toiminta on englannin kielinen, sekä valvomaan, että valitsemansa edustajat tai niiden varamiehet noihin komiteoihin ja kokouksiin menivät.

On nimittäin usein tapahtunut, että edustajaa täläiseen kokoukseen ei ole saapunutkaan, vaikka sellainen on valittu. Niinpä esim. ei Chicagon kansalliskonventsiin syystä tai toisesta saapunut Massan valtion suomalaista edustajaa M. Laitalaa, ei myös ketään hänen asemastaan.

Leo Laukki.

KESKUSTELU.

Hilda Sikanen: Puolueohjelmastamme puuttuu kokonaan vaatimus, että ne esteet ja rajoitukset ovat kaikki poistettavat, jotka asettavat naisen yleis- tai yksityisoikeudellisessa suhteessa miestä alempiarvoiseen asemaan. Vaaadin esitettäväksi että kansallispuolueen ohjelmaan liitetään sellainen pykälä.

J. Toppari: Alustus on laajaperäinen, se voi sekoittaa jos se ei saa ponsivaliokunnan lähempää järjestelyä.

V. Hedman: Meillä suomalaisilla kun ei ole ollut erityistä ohjelmaa, olisi tämän kokoukseen valittava 7:henkinen komitea laatimaan ohjelmaluonnosta, jossa otettaisi huomioon alustuksessa mainittuja kohtia ja yleensä suhdettamme kansallispuolueeseen. Kannatti alustusta tässä kohdassa.

J. Niemelä: Yhdyn Hedman'iin, olisi valittava komitea heti.

K. Helander: Yhdyn Hedman'iin.

A. Pekkola: Yhdyn alustukseen sillä ehdolla että siinä mainittujen ohjelmamme puutteellisuuden suhteen ei tehdä määrääviä päätöksiä, vaan ehdotuksia kansallispuolueelle.

M. Hendrickson: Hibbingin edustajakokouksessa valittiin sellainen komitea, jota tässä ehdotetaan, mutta se ei ole suorittanut työtään, joten nyt olisi todellakin aika laatia tällainen julistus, jossa lausuttaisiin järjestömme kanta puolueohjelmaan. Täten suorittaisimme velvollisuutemme

ollessamme huomattavan suurena osana puolueessamme. Katsoi asian kiireelliseksi.

J. Toppari: Tahtoi huomauttaa, jos komitea valitaan, että siihen voitaisiin valita jäseniä ulkopuoleltakin.

E. Savela: Jätetään asia toimeenpanevalle komitealle; sen tehtävä on esittää vaatimuksiamme kansallispuolueelle.

J. O. Olin: En voi yhtyä siihen mielipiteeseen, että asia umpimähkään jätettäisiin toimeenpanevalle komitealle. Sitä varten me olemme täällä, että harkitsemme asioita ja päätämme niistä.

K. G. Tuura: Yhdyn alustukseen. Komitean valitseminen alustuksessa ehdotetulla tavalla on ainoa pätevä tapa voidaksemme tehdä ehdotuksia puolueohjelman suhteen.

A. Hautamäki: Laukin alustus ei ole kyllin pätevä olemaan ohjeena komitealle, jota kannatan valittavaksi, mutta ehdolla, että se esittää työstään tulokset tälle kokoukselle.

J. Kiviniemi: Kannatti alustusta ja ehdotti komitean valitsemista heti ja että komitean olisi tuotava lausuntonsa tälle kokoukselle.

PAÄTÖS.

Asetetaan 7:henkinen komitea, jonka tulee esittää työnsä tulokset tälle kokoukselle. Komiteaan valittiin: T. Hiltunen, J. Korpi, F. J. Syrjälä, A. Hautamäki, Hilda Sikanen, J. V. Kannasto ja M. Hendrickson.

(Katso Adressia kansallispuolueen toimeenpanevalle komitealle).

L. Laukka: Alustuksen se puoli joka koski kaupunkikaunti- ja valtiotoimintaa, synnytti lyhyen keskustelun, josta päätökseksi tuli seuraava ponsi, joka yksimielisesti hyväksyttiin:

Kokous velvoittaa suomalaisen järjestöön kuuluvia osastoja valitsemaan edustajiaan kaikkiin kaupunki-, kaunti- ja valtio komiteoihin ja

kokouksiin, joissa toiminta on englanninkielinen sekä valvomaan, että valitsemansa edustajat tai niiden varamiehet noihin komiteoihin ja kokouksiin menevät.

MENETTELYTAPAKYSYMYS.

(Periaatteellinen puoli.)

Päätettiin menettelytapakysymyksen yhteydessä käsitellä sosialismin ja unionismin suhderykys, syyistä, koska se Yhdysvaltain sosialistipuolueen puoluetoiminnassa muodostaa menettelytapakysymyksen ydinkohdan nykyään.

Asiakoskevat alustukset luettiin seuraavassa järjestyksessä. Ensiksi: Minneapolin S. S. osaston alustus, joka kuului:

Toimintakysymys on sosialistipuolueen tärkein elinkysymys. Siitä riippuu puolueen vaurastuminen ja oikeaan päämäärään osuminen.

Sosialistisen ajatuksen edustajia, yksilöinä ja ryhminä on Amerikassa ollut kautta viime vuosisadan, ainakin ensimmäisestä neljänneksestä alkain, mutta hämäränä on sosialismi pysynyt Amerikan miljoonille työläisille, aina näihin vuosiin asti. Yksi vakava syy, että sosialismi on pysynyt vieraina amerikalaiselle työmiehelle, on varmaan löydettävissä siitä tavasta millä sitä on täällä ajettu.

Ne Europasta tänne siirtyneet sosialistit, tai paremmin sanoen uskonnolliskommuniain perustajat eivät toiveitensa petyttyäkään oivaltaneet perustaa aatteidensa levittämistä miljooniin työläisiin, kokoamalla heitä luokkaetujaan valvomaan vaaliurnalla, s. o. poliittisella taistelulla.

Pikemmin sai näistä pettyneistä utopisteistä kannattajansa aina jokin anarkisti-vallankumouksellinen järjestö, jommoisia täällä — ihme kyllä — on ilmestynyt vaikka kansalla on täällä aina ollut asiaan määräämisvalta; on ollut äänestys-kokoontumis- ja sensuri-vapaus.

Yleensä on Amerikassa koetettu työläisiä järjestää oikeuksiaan valvomaan kaikilla muilla, mutta ei lainlaadinnallisilla keinoilla; ei itsenäiseksi poliitiseksi puolueeksi muodostamalla, vaikka, kuten sanottu, siihen täällä on aina ollut paremmat edellytykset kuin Euroopan maissa, joissa yksinvaltiut on ollut yleistä.

Täällä on ollut panikkiaikoja, jolloin juuri luulisi poliittisen herätyksen olevan mahdollisen. Mutta esim. v. 1877, panikkiaikana "Workingmen's Party of United States" konventioonissa kääntyi jyrkästi taloudellisen järjestymisen kannalle ja kehotti järjestyneitä ja järjestymättömiä kääntämään selkäänsä politiikalle.

Vuonna 1879 perustettiin Chicagossa y. m. aseellisesti harjottelevia joukkoja valloittamaan kerta kaikkiaan maa ja mitä sinä on työläisille.

1881 perustettiin sosialisvallankumouksellinen puolue, joka sai sittemmin johtajakseen etevän anarkistisen puhujan, kirjailijan ja järjestäjän John Most'in joka pakeni tänne Euroopan tyrannihallituksia.

Tämä puolue kasvoi niin nopeaan että v. 1885 sen jäsenluku oli 7,000 vaiheilla ja ulkopuolella oleva kannattajajoukko tietysti monta vertaa suurempi. Tuon puolueen ohjelma oli sekotus sosialismista ja anarkismista sekä unionismista.

Chicagon Haymarket-tapahtumiin särkyi koko puolue, kun sen johtomiehistä 7:män tuomittiin hirtettäväksi ja puolueen sanomalehdet asetettiin ankaran sensurin alaiseksi.

Unionistiseen järjestämiseen on Amerikassa uhrattu paljon, järjestysmuodot ovat vaihdelleet. Milloin ovat ne edustaneet kumouksellisinta, milloin taas vanhoillis-taantumuksellista suuntaa, kuten esim. Amerikan Federation of Labor-liiton johtajat nykyään.

John Most'in y. m. johtamat anarkistis-vallankumoukselliset; sekä yleensä työväenjärjestöt, jotka eivät ole lainlaadintaan tai asteettaiseen valloitusyöhön tahtoneet huomiotaan kiinnittää, ovat merkille pantavat sosialistipuolueen toimintatapa käsiteltäessä siitäkin syystä, että sosialistinen liike, noiden edellä mainittujen noustessa, on aina heikennyt,

Niinpä Socialist Labor Party taantui tuona sosialisvallankumouspuolueen voima-aikana. Jälkeen Chicagon Haymarket tapahtumain, alkoi se taasen saada kannattajia.

Socialist Labor Party on ollut olemassa 1870 vaiheilta saakka. Se on kauttaaltaan edustanut puhdasta Marxilaisuutta. Mutta sen toimintatapa on ollut enemmän periaatteista kinastelua; se on ollut paremmin sosialistinen koulukunta kuin joukkoja kokoova ja herättävä poliittinen puolue. Huolenpito asiain menosta, pälkeen sen kumouspäivän jona sosialistit ovat maailman valloittaneet, on ollut tärkeämpi kuin itse valloitusyön järjestely käytännölliseksi, aikaa ja olosuhteita vastaavaksi.

Kuitenkin on tämä puolue ollut huomattavin, varsinainen työväen sosialistinen puolue.

Vuonna 1898, jolloin sen äänimäärä oli korkeimmillaan, sai se vaaleissa 82 tuhatta ääntä.

Vaan alettuaan ankaran taistelun vanhoja ammattiuioita vastaan sai se osakseen työväen vastenmielisyyden. Jäsen- ja äänestäjäluku väheni, puolueen sanomalehdet kannatuksen puutteessa lakkasivat, keskinäiset riidat johtajasuuruuksista heikonsivat sisäistä voimaa. Ulospäin kohdistuvassa toiminnassa tuli määrääväksi yhä Impossibilistisen pi suunta. Puolue on nykyään selkänokaiseksi etsinyt aineksia, jotka luottavat kaikkiin muihin, mutta ei parlamentaarisuuteen eikä välillisiin parannuksiin lainlaadinnallista tietä.

Koko Socialist Labor Party on eksynyt toimintatavassaan vielä pitkän kokemuksen jälkeenkin, väärälle suunnalle. Sen olemassaolo on tarpeeton se on nykyisissä oloissa mahdoton — "Impossibilistinen."

Jo aikasin, samoihin aikoihin kun Euroopassa, on täällä ilmennyt sosialistista työväen liikettä, lainlaadintaankin tähystellen, mutta se ilmeni enimmäkseen saksalaisten siirtolaisten keskuudessa, jotka perustivat toimintansa paremmin omaa kansallisuuttaan ja kotimaataan varten kuin Amerikalaisen työläisen herättämiseksi. Ja jos joku yksilö, kuten esim. William H. Sylvie 1860 vaiheilla yritti saada syntymään työväen valtiollista sosialistista puoluetta, olivat

nuoret alkuperäiset järjestöt helposti johdettavissa harhaan kuten oli Sylvis'in alkama liike hänen kuoltuaan.

Sosialis-reformipuolueita on ollut muun muassa "Green Back Party", Edw. Bellamyn "Nationalistit" ja Henry George'in "Single tax", "Peoples Party" y. m. Näitä puolueita ovat sosialistit aina osiksi ja joskus kokonaisuudessaan äänestelleet.

Näiden reformipuolueiden toiminta on johtanut harhaan, sillä niiden perustaksi ei ole tullut köyhälistön luokkataistelu; ne ovat hukkuneet suurien kapitalistipuolueiden liepeisiin.

Vihdoin v. 1898 näyttää Amerikan työväen poliittisesa liikkeessä oikea suunta ponnahtavan vireille.

Silloin perustettiin Amerikan sosialistipuolue, johon nyt suomalainenkin sosialistijärjestö kuuluu. Perustajina oli Socialist Labor Partystä eronneet, niin sanotun käytännöllisen toimintatavan miehet, jotka näkivät sen auttamattoman kohtalon, johon sanottu puolue oli joutunut.

Jo v. 1901 sai tämä uusi puolue vaaleissa noin 100,000 ääntä ja seuraavan kahden vuoden kuluttua oli sen äänimäärä lähes $\frac{1}{4}$ miljoonaa. Meidän ei tarvitse otaksua, että eikö ennen olisi tehty yhtä kovasti työtä työväen herättämiseksi, kuin mitä tuo nuori puolue kykeni tekemään, jolla oli edessä sosialismille vihamieliset ammattiunionit, jotka Socialist Labor Party sodan käynnillään niitä vastaan oli saattanut vastenmielisiksi sosialismille. — Samaisen puolueen jäsenet kun menivät lakkopettureiksi union miesten lakkopaikoille.

Utopisteista sekä "S. L. P." vastustuksesta selviytyminen, asetti puolueemme ankan koettelemuksen alaiseksi. Se oli toimintantavan paremmuus, joka antoi tälle puolueelle paremman menestyksen kuin mitä ijkäs "S. L. P." oli koskaan saavuttanut. Silti ei meidän tarvitse kieltää sitä tosiasiata, että yleiset olot ovat vuosivuodelta tulleet edullisemmiksi sosialismin levenemiselle.

Nykyään on puolueessamme eri suuntia. Toimintatapaksymys esiintyy — jollei juuri uhkaavana — niin ainakin vakavan huolestuttavana. Viime vaaleissa ei puoluevoima

kasvanut vaikka aika olisi pitänyt olla otollinen ja agitatio oli kylläkin voimakasta. Olemmeko kasvattaneet aineksia, jotka luottavat muuhun, vaan ei vaaliurnan käyttämiseen työväen vapaustaistelussa? —

Puolueessamme on ollut keskinäisiä otteluita "impossibilistisen" ja "opportunistisen" suunnan välillä. Impossibilistit ovat sopusoinnussa vanhan Socialist Labor Partyn ja Industrial Workers of the World union kanssa. Näiden järjestöjen osa — ja miksikä ei enemmistö — eivät hyväksy välillisiä parannuksia, eikä lainlaadintaan osanottoa.

Sanotaanhan tuon järjestön perustusjulistuksessa toimintatapakeinona olevan parhaan liittyä vain yleislakon varalta ja sitte sen rymäyshetken tullessa "nauraa kapitalisteille vasten kasvoja."

Kun imbossibilistit tahtovat puolueemme erityiseksi kasvattiksi tuota ainoata ja vielä noin utopistisille perusteille laskettua järjestöä, on se puolueemme johtamista vielä syvempään kuiluun kuin mihin Socialist Labor Party vajosi.

Kansainvälinen sosialistinen toimintatapa on vieras "impossibilisteille." Eikä heidän toiminnallaan nyt, enempi kuin ennenkään, voi olla pitkälisempää menestystä amerikalaisenkaan proletaarian keskuudessa.

Päästyään kyllin voimakkaiksi, voisivat he korkeintaan pirstoella sosialistipuolueen voimattomaksi ja siten estää työväestön liittymistä yhden poliittisen lipun alle. Historiallinen kokemus osoittaa, mihin katkeriin pettymyksiin heidän epäkäytännöllinen haaveilupolitiikkansa johtaa.

Wisconsinin valtiossa ovat opportunistit eritoten näytäneet suuntansa etevämmyyden. Siellä on — siellä opportunistisessa Wisconsinissa — puolueemme parhaat voitot ja ennätykset saavutettu. Siitä huolimatta huutavat imbossibilistit kautta Yhdysvaltain ja Canadan: "alas opportunisti, alas wisconsinilaisuus!"

Joku vuosi sitte yrittivät he erottaa koko valtion pois puolueesta.

Millä kannalla me suomalaiset sosialistit olemme olleet ja tulemme vast'edes olemaan näihin kahteen eri suuntaan?

Tähän saakka olemme olleet hyvin häilyviä.

Me kyllä tiedämme, että maissa semmoisissakin, missä kansalla ei ole äänestys-oikeutta, kuten ennen Suomessa; nykyään rajotetussa muodossa Venäjällä, Ruotsissa y. m., sosialistit ovat silti tinkimättä toimintansa perustaneet lainlaadinnan ja käytännöllisen, välillisiä parannuksia hyväksyvän toiminnan pohjalle ja täten menestyksellä koonneet työläiset lujuksi, aina yhä kasvavaksi valtio- ja yhteiskunta-mahdiksi, jota täytyy jo kuulla ja sen vaatimuksia tyydyttää. Ja kerran — aste asteelta, tulee se ottamaan koko määrittämisen vallan huostaansa.

Tuon kaiken vaikka ehkä tiedämme, niin sittenkin täällä me haparoimme noiden mainitsemieni kahden suunnan välillä. Tuosta haparoimisesta on esimerkkinä erimielisyytemme Wisconsinin, eli nin kutsutun "Berger-jutun" suhteen.

Samoin Seattlessa suomalaiset liittyivät impossibilistihin, kun nämä erottivat Thomas Mills'in puolueesta opportunistina.

Minnesotan impossibilistit aikoivat joku vuosi sitte erottaa koko valtiokomitean ja valtiokirjurin, syystä kun nämä olivat opportunistisiin taipuvia ja suomalaiset häilyivät epävarmoina kumpiasiako kannattaa.

Parastaikaa on Canadassa sekä Yhdysvaltain puolella havaittavissa samantapaista ontuvaisuutta.

Työmiehen kustannusyhtiö julkaisee englanninkielellä impossibilista sanomalehteä, "Wage Slave." Yleensä luulevat toiskieliset, varsinkin impossibilistit, meidän suomalaista järjestöä impossibilistiseksi ja saavat siten selkänöjää, jatkaakseen puolueemme sisäistä sotaa.

Kuitenkin lienee suomalaisten horjuvaisuuteen tässä syyinä toiskielisen toiminnan tuntemattomuus.

Muistammehan kuinka vielä silloin, kun oli kysymys puolueeseen liittymisestä, aivan vakavalta taholta meidän eturiveissä huomautettiin, että voisi tulla kysymykseen Socialist Labor Partyyn liittyminen yhtä hyvin kuin Socialist Partyynkin.

Koetettakoon nyt vihdoin päästä selvytyteen toimintatavasta, joka nykyaikaan ja oloihin on soveltuva.

Toimintatavan määrittely on siitäkin syystä tärkeä, että meidän puolue-puhujat ja sanomalehdet voivat selvästi seisoa horjumattomalla, puolueen yleisesti hyväksymällä kannalla.

Näin ollen ehdottaa Menneapolin suomalainen sosialistiosasto toimintatapa-kysymyksestä seuraavaa:

1) Työläisten järjestyminen poliittiseen luokkastaisteluun, valloittamaan itsellensä etuja lainlaadinnan kautta, on keino, jonka avulla parhaiten, pikemmin ja varmimmin saavutetaan se voima, joka voi muuttaa nykyisen yksityisomistukseen perustuvan kapitalistisen yhteiskunnan yleisomistuksen perustalle.

2) Se suunta, jota impossibilistit edustavat, on harhaan johtava; historiallisesti vanhanaikainen ja soveltumaton eritoten oloihin, joissa on vallalla yleinen äänioikeus. Siksi tulee suomalaisten sosialistien kaikilla paikkakunnilla vaikuttaa kansainvälisen, käytännöllisen toimintatavan hyväksi ja kieltäytyä tukemasta impossibilistien toimeenpanemia puolueemme valtaamishankkeita.

3) Suhteemme "Industrial Workers of the World" y. m. uniioihin, on selvitetty yleispuolueen edustajakokouksessa: että seisomme kaikkien työväen unioiden puolella, näiden taistellessa kapitalistiluokkaa vastaan. Vaan työväen poliittisena puolueena on sosialistipuolueen tehtävä liittää kaikki työläiset yhteen poliittiseen taistelurintamaan.

Minneapolisissa, heinäk. 23 p. '09.

M. s. s. osaston keskustelukysymyksiä alustava komitea.

Seuraava alustus on J. Välimäen, kosketteleva unionismin ja sosialismin suhdetta toisinsa.

Kun Amerikan suomalaisten sosialistien viimeinen edustajakokous oli koolla, antoi se täydellisen tunnustuksen

työväen taloudellisille, eli uniojärjestöille. Viimeinen edustajakokouksemme meni vieläkin pitemmälle: se valitsi erikoisen järjestön (I. W. W.) jolle se antoi tunnustuksensa.

Viimeinen edustajakokouksemme täydelleen siis älyisen merkityksen, mikä työläisten tämänpäiväisiä etuja ajavalla järjestöllä vielä meidän päivinämmä on, ja tämä merkitys ei suinkaan ole vähentynyt; se on päinvastoin lisääntynyt. Jos koskaan ennen Yhdysvaltain työväestö on tuntenut sellaisen järjestön tarvetta joka suojelee, turvaa ja parantaa sen tämänpäiväistä tilaa, niin juuri nyt se sitä tuntee. Elintarpeiden hinnat ovat viimeisten vuosien ajalla kohonneet tavattomasti, vuokratkin ovat kallistuneet ja palkat monin paikoin ovat samalla ajalla ympäri maailman ulottuvan työttömyyden johdosta alentuneet. Tämä yhdessä sen kurjuuden kanssa mitä työttömäksi joutunut osa työväestä on saanut kärsiä, on herättänyt entistä enemmän tyytymättömyyttä ja kiukkua järjestymättömäin työläisten keskuudessa. — Ja tyytymättömyys ja kiukku ovat sitä maaperää, josta unionismi ja sosialismi väräyvät joukkonsa. Ammattiunionien jäsenluettelot, eivät kylläkään ole viime aikoina kasvaneet, päinvastoin unionien jäsenmäärä yleensä Yhdysvalloissa on viimeisten puoleltoista vuoden ajalla pienentynyt, mutta syy tähän on selvä kun päivä. Se on vähentynyt siksi, että kuusi, seitsemän miljoonaa työläistä on ollut työttömänä kohta kaksikymmentä kuukautta, ja siinä joukossa on suuri prosentti entisiä ammattiunionien jäseniä. Useain eri ammatti-aloilla toimivien unionien julkaisemain tilastojen mukaan on noin kolmas osa kaikkien unionien jäsenistä ollut työttömänä jo pitkän aikaa, ja tämä jo sellaisenaan riittänee selittämään miksi unionien jäsenmäärä on pienentynyt, vaikkakin yleinen tyytymättömyys on samalla aikaa kasvanut. Kun työläiset joutuvat työttömiksi, sattuu se kaikkien ensimmäiseksi heihin itseensä ja toiseksi heidän järjestönsä — etupäässä sen rahastoon. Tämän vuoksi onkin suuri osa työväen unionista verrattain kurjassa asemassa juuri nykyään. Suuri määrä entisistä American Federation of Labor liiton yhteyteen kuuluneista unionista, on kokonaan kuollut, toiset kiituvat henkitorissaan ja yleinen toiminta tällä vanhalla

liitolla on heikkoa. Uudempain, s. o. Industriaalisten unionien toiminta on lähes yhtä heikkoa, ainakin sikäli kun käytännöllinen toiminta työtaistelut ja muut on kyseessä. Henkisesti ovat viimeksi mainitut edellisiä virkeämpiä vaikka sitäkin heikentää keskenäiset taistelut.

Tämä unionien nykyinen, yleinen heikkous tekee masentavan vaikutuksen sellaiseen työläiseen joka ei voi nähdä tässä mitään muuta kun sen mitä siinä on nähtävissä tänäpäivänä, ja se on saanut useita, ainoastaan poliittisen toimintaan luottavia sosialistejakin uskomaan, että vanha unionistinen toiminta on häviämässä ja, että työväestön koko toiminta tästälähtien siirtyy yksin poliittiselle alalle. Mutta tämä lamaus on hetkellinen, teollisuuspuolan synnyttämä, jolla ei ole pysyväisyyttä. Tämä lamaus saattaa merkitä käännekohtaa Yhdysvaltain unionismin historiassa, mutta se ei merkitse sen loppua. Ne monet yhä kasvavat ja laajenevat lakkotaistelut, ja se luokkatietoisuus mitä lakkolaiset ovat näissä osottaneet todistavat, että unionismi ei sittenkään ole kuolemaan päin. Tarvitsee ottaa huomioon vain sisäjärvien laivamiesten lakko, joka parhaillaan on käynnissä ja katsella sen kulkua, ja me huomaamme tässäkin lakossa, että unionismi ottaa uusia taistelumuotoja, uutta henkeä. Laivatyöläisten järjestöt erittäinkin laivain koneenkäyttäjien unionit, ovat olleet konservatiivisimpia unionia A. F. of L. liitossa, ja kuitenkin tekivät kaikki ammatit yhdessä lakon laivayhtiöiden liittoon vastaan, vaikkakin tuo laivurien trusti lupaili hyviä ehtoja enempi ammattitaitoisille työläisille. Vielä uhkaavat satamatyöläistenkin unionit ryhtyä avustamaan merimiehiä, jos lakko ei muuten onnistu. Tällainen yhteistointa olisi muutamia vuosia takaperin ollut mahdotonta, niiden unionistien kesken.

Unionismi ei kuole; taistelu tämänpäiväisten parannusten saavuttamiseksi ei voi loppua, niinkauvan kun löytyy työnostajia ja työnmyöjiä, ja niinkauvan kun on taistelua tämänpäiväisten voittojen saavuttamisesta, tulevat työväen taloudelliset Uniojärjestöt säilymään ja toimimaan työväen poliittisten järjestöjen ohella, joko sitten crossa tai yhdessä niiden kanssa.

Unionismi on jotain sellaista, joka ei ole ohimenevää, kuten muutamat sosialistit näyttävät uskovan. Kun se on pysyväistä, on meidän suhtauduttava sen mukaan. Meidän on määrättävä josko toimimme yhdessä sen kanssa tai koettammeko pysytellä erossa siitä. Unioiden jäsenistö on työväestöä; sosialistipuolueen jäsenistö on myöskin työväestöä — meillä sosialisteilla ei voi olla näin ollen mitään etuja, jotka erosivat niiden työläisten eduista jotka ovat järjestyneet unioihin.

Mutta me voimme olla eri mieltä siitä miten nämä edut ovat saavutettavissa. Meillä on vielä unionismissakin valittavana kahden suunnan: kumouksellisen ja konservatiivisen unionismin välillä; Industriaalisen ja ammattiunionismin välillä. Ja tässä pääasiallisesti onkin se kysymys joka meillä nyt on ratkaistavana.

Alussa mainitsin, että viimeinen edustajakokouksemme on asettunut varmasti ja selvästi Industriaalistista unionismia edustavan "Industrial Workers of the World" liiton kannalle, hyväksyen sen järjestäytymismuodon ja toiminnan. Sen jälkeen kun edustajakokouksemme tämän teki on tuo liitto hajonnut kolmeen osaan, jotka ovat sotajalalla toisiaan vastaan. Silloin kun tuo päätös tehtiin oli I. W. W. lupava, nopeasti kasvava järjestö; sen taisteluhenki tempasi nopeasti työväen joukot mukaansa. Sen lyhyet ja selvät opeukset yhteiskunnallisen vallankumouksen toimeenpanemisesta ja työolojen parantamisesta tänäpäivänä ja sen sattuva kritiikki vanhaan ammattiunionismiin nähden, kaikki tämä veti nopeasti joukkoja tähän järjestöön.

Järjestö itsessään oli kokoonpanoltaan täysin kansanvaltainen; siinä ei ollut mitään, joka olisi muistuttanut vanhaa pitkäveteistä ja salaperäistä ammattiunionia, jonka toiminta on kokonaan (usein petollisten) omaa etuansa ajavain virkailiain käsissä. Tämä järjestöstä oli vielä Yhdysvaltain huomatuimpain kumousmiesten perustama. Ottamalla kaiken tämän huomioon ei meidän tarvitse ihmetellä joskin suomalainen sosialistiliike silloin antoikin I. W. W. liitolle täydellisen tunnustuksensa; olihan itse amerikkalainen sosialistiliikekin kokonaisuudessaan menossa siihen suuntaan. Mutta

teemmekö me vieläkin samaten, sen jälkeen kun tuo lupava järjestö on mennyt pirstaleiksi?

Me sosialisteina emme voi hyväksyä vanhan ammattiunionismin periaatteita, orjakontrahteineen ja sopusointuoppeineen. Niiden tarkoitus on vain lujittaa kapitalistien valtaa, hämmentää vallitsevaa luokkataistelua; estää työläisiä pääsemästä tietoiseksi todellisesta asemastaan. Jos me kehoitamme työväestöä järjestymään näihin, silloin me teemme itsemme syypäiksi heidän orjuuttamiseensa, sillä niin pian kun joukko työläisiä liittyy johonkin ammattikuntaan sitoo tuon ammattikunnan johtajoukko heidät työnantajille kontrahdilla, joka on kirkollisten sakramenttiakin pyhempi, unionijohtajain mielestä, (ei työnantajain mielestä).

Tällaista on nykyään lähes kaikkien ammattiunionien toiminta, mutta siitä huolimatta kannattaa suurin osa Amerikan sosialisteista näitä. He ovat niissä jäsenenä ja viimeisessä puolueen konventioonissa hyväksytty ponsi osottaa selvästi, että Amerikan sosialistipuolue seisoo vanhan konservatiivisen ammattiunionismin puolella, eikä tunnusta uudemmaa unionismia edustavaa I. W. W. liittoa.

Minkä perusteella Yhdysvaltain sosialistipuolue nyt sitten on ottanut tuon kannan? Hyväksyykö se vanhan ammattiunionismin, jonka johtajat ylpeilevät siitä, että he taistelevat sosialismia vastaan? Ei! — sitä ei se tee; tuskin löytyy yhtään sosialistia joka on ammattiunionissa jäsenenä siksi että hän sen periaatteet ja sen toiminnan hyväksyi, mutta ovat niissä siksi, että he eivät niitä hyväksy ja tahtovat muuttaa niiden toiminnan; he ovat niissä samalla tarkoituksella kun suomalaiset sosialistit ovat usein olleet, työväestöstä kootuissa raittiusseuroissa, joita etujaan harrastavat pikkuporvarit ovat johtaneet ja hallinneet. Heidän menettelynsä ei siis johdu periaatteellisesta vakaumuksesta — se on taktiikkaa. Amerikan sosialistipuolueessa on vain pieni vähemmistö I. W. W. liiton jäsenistöä (usein myöskin vanhoja S. L. P. jäseniä) ja "poliittisia Impossibilisteja."

Jos suomalainen järjestö jää edelleenkin Hibbingin kokouksen kannalle tässä kysymyksessä, niin silloin meidän on kehoitettava työläisiä liittymään siihen joukkoon Industria-

listeista jolla on tuon liiton nimi hallussaan; se on, siihen jällellä olevaan emäjärjestykseen joka ottaa kaikissa ammattitehtävissä työskenteleviä työläisiä riveihinsä — toiset tuon liiton eronneet osat, edustavat vain yhtä tai kahta teollisuuden alaa, kuten esim. L. K. L. kaivosteollisuutta. Jos me taas hyväksymme tuon Trautmannin ja Vincent St. John'in johtaman joukon ja ryhdymme kasvattamaan sen jäsenmäärää, toisin sanoen: takaamme heille rahallista avusta, silloin astumme me taisteluun puolueen yleistä taktiikkaa vastaan. Sillä suuri osa heistä pitää poliittista toimintaa vain sivuseikkana ja Industriaalista unionismia kaikkena kaikessa; yleislakkoja aseena jonka eteen kannattaa heittää kaikki muut toimet sivuun. Ja me taas emme voi hyväksyä tätä. Poliittinen toiminta on asetettava ensi sijalle, niinkauvan kun kapitalistinen yhteiskunta valtioineen on olemassa ja taloudellinen toiminta yleislakkoineen ja muine keinoineen toiselle sijalle. Sillä poliittisen valtion kauttahan juuri iskevät kapitalistit meidän taloudellisiin taisteluihimme, lakoihin y. m. ja siksi on meidän ennen kaikkea pidettävä huolta sen valtaamisesta, mutta tähän eivät puolittain anarkistiset sosialistit, äärimmäiset Indrustialistit, lainaa suurtaakaan huomiota.

Melkein samalla tavalla katselevat he työväestön taisteluita tämänpäiväisten parannusten saavuttamiseksi. He uskovat siihen kun vain jyrkästi käydään kohti kumouta, huudetaan lujasti ja kirjoitetaan kovasti, että kapitalistit silloin luovuttavat kylliksi tämänpäiväisiä parannuksia, säilyttääkseen itse omistusoikeuden. Kokemus kuitenkin on osottanut, että työväestöä ei saadakaan taisteluun kuormala puheella ja kovilla kirjoituksilla, vaan sillä että heille osotetaan mitä mahdollisuuksia meillä olisi saada tämä tai tuo parannus tänäpäivänä, jos me vain kaikin nousemme taisteluun. Työväestö ymmärtää helpommasti hyödyn työpäivän lyhennyksestä työpaikan turvaamisesta j. m. s. mistä sille on kouraantuntuva hyötyä, kuin selitykset Marxin kapitaalista — siinä on syy siihen, että pilvissä liikkuvat impossibilistit saavat niin vähä joukkoja mukaansa. Ja me tarvitsemme ennenkaikkea työväenluokan kannatuksen,

ennenkun me mitään voimme aikaansaada, kumousta enempi kun välillisiä parannuksiaakaan. — Tässä on taas syy siihen, että me emme voi hyväksyä Impossibilistien ohjelmaa taloudellisessa, enempi kun poliittisessakaan toiminnassa. Me emme periaatteellisesti voi hyväksyä vanhoja ammattiuioita, emmekä taktillisten syiden vuoksi nykyistä Industriaalista unionismia edustavaa "Industrial Workers of the World" liittoa.

Tässä me olemme; tämä on paha asema ja siihen on jouduttu sentähden, että uudempaa unionismia edustava liitto hajosi.

Luulen, että suomalaisen sosialistijärjestyksen on periaatteellisesti helppo määrätä kantansa unionismiin nähden, mutta nyt onkin kyse enempi käytännöllisestä toiminnasta. Annetaaneko käytännöllisellä alalla tunnustus edelleenkin I. W. W. ja vahvistetaan siten Impossibilistien toimintaa ja siirretään sitä päivää tuonneemmaksi jolloin kaikki kumoukselliset ainekset taloudellisella alalla voivat yhtyä ja laskea perustuksen työväen yhteiselle kumoukselliselle uniojärjestölle? Jos tuota emme tee, siten on meidän yhdyttävä samaan taktiikkaan mitä amerikalaiset sosialistit hajoittavat: lähdekö ristiretkelle ammattiuioihin — käännyttämään niitä. —

Minä ehdotan, että me ensiksi: tunnustamme Industriaalisen unionismin periaatteet kuten ennenkin. Toiseksi: Kieltäydymme käytännöllisesti liittymästä heihin, niin kauvan kun I. W. W. "Western Federation of Miners ja muut ennen I. W. W. yhteydessä olleet uniot pysyvät erossa toisistaan. Kolmanneksi: vaadimme sosialistipuoluetta lainaamaan enempi huomiota Industrialliselle unionismille. Neljänneksi: kehotamme kaikkia työläisiä liittymään niihin unioihin joihin kullakin teollisuuden alalla voi helpommin liittyä. Viidenneksi: Kehoitamme jokaista työläistä tutkimaan ja selvittämään Industrialista unionismia ja jokaisessa tilaisuudessa toimimaan siten, että kaikki erossa olevat työläisuniot saadaan liittymään yhteen, yhteisen vihollisen kukistamiseksi.

Nuo ponnet voisi lähemmin määritellä kokouksessa, olen ne piirtänyt vain pääpiirteissään toivolla että tuollainen menettely vaikuttaisi edullisesti (päätökseksi tultuaan) I. W. W., L. K. L. ja muiden järjestöjen riitapukareihin.

Vielä on yksi seikka joka ehkä voi selvittää Industrialistien toimintaa; se on Western Federation of Miners liiton konventioni, joka pidetään ennen meidän edustajakoukoustamme (heinäk. 12 p.) Siellä tulee lopullisesti ratkaistua, josko opportunistisemmat ja äärimmäiset Industrialistiset unionistit voivat ollenkaan yhtyä, vaan vaipuuko koko uudempi unionistinen liike sosialistiseksi ristiretkikunnaksi ammattiunoihin.

John Välimäki.

Vasta-alustus edelliselle, T. Hiltusen laatima, on seuraava:

Kirjotuksessaan "Unionismi ja Amerikan suomalaiset sosialistit" — tarkotettu alustukseksi S. S. järjestön edustajakokoukselle — käsitteli toveri J. Välimäki Työmiehen 63 n:ssa tätä kysymystä, lopuksi ehdottaen kantamme määrittelyksi sellaista, joka ei ole sopuoinnussa puolueemme ja nykyaikaisen sosialismin periaatteiden ja käytännöllisten menettelytapojen kanssa.

Jos me voisimme käsittää — tosiasioiden perusteella — amerikalaisen industrialisen unionismin todellakin taloudellisen kehityksen mukaiseksi käytännölliseksi suunnitelmaksi työväestön järjestäytymisessä, niin, "well and good", kuten amerikalainen sanoo; silloin olisi se sopuoinnussa sosialismin periaatteiden ja menettelytapojen kanssa, ja voisimme sen "tunnustaa" ja "vaatia sosialistipuoluetta lainaamaan enempi huomiota" siihen, vaikka sittenkään ei meidän järjestönä sopisi "käytännöllisesti liittyä" heihin — toimia käsikädessä kylläkin voisimme, kuten sosialistipuolueet ja työväenjärjestöt toimivat niissä maissa, joissa se on mahdollista.

Muta tosiasia on, että nykyinen industrialinen unionismi, sellaisena kuin sitä Amerikassa edustaa I. W. W. liitto, on periaatteellisesti ja käytännöllisesti impossibilistista

(mahdotonta) utopiaa — jos se kerran on jotakin —, jota piilotettuna teollisuusunionismin komeasti helskähävän nimien varjoon ajetaan "salakuljetuksella" tuoda Sosialistipuolueeseen — synnyttämään hajaannusta ja uudelleen repimään auki ne arvet, joita puolueemme vielä kantaa seurauksena entisistä sisällisistä taisteluista.

Mahdollisesti industrialisen unionismin puoltajissa on sellaisia — ja epäilemättä ovatkin monet puolueeseemme lukeutuvat toverit —, jotka eivät hyväksy sen nykyistä periaatetta ja menettelytapoja ja luulevat voivansa sen puhdistaa kaikista sosialismille vieraista aineksista, mutta järjestönä ei meillä ole mitään etua antautua tuohon pyykkiin, ja olisi suomalaisen järjestön seurattava puolueen menettelyä ja luovuttava tuollaisesta yrityksestä.

Mutta missä kohdissa sitte tuo "industrialinen unionismi" poikkeaa sosialismin periaatteista ja menettelytapoista. — Ensinnäkin siinä, että nuo "industrialistit" yleensä eivät anna mitään arvoa poliittiselle toiminnalle. Ja tämän on ehdottomasti puolueemme menettelytapojen vastainen kanta.

Mutta monet "industrialisteista", ja juuri etupäässä liikkeen johtomiehet, agitaattorit, y m., menevät vieläkin pitemmälle, he väittävät poliittisen valtion kokonaan merkityksettömäksi ja sen välityksellä kaikkien työväestöä hyödyttävien parannusten yrittämisen turhaksi. Koko nykyisen järjestelmän kumoaminen tulee heidän mukaan tapahtumaan vain "industrialisen" unionismin kautta, jolloin poliittisen valtion tilalle astuu 13 teollisuusdepartementin ministerit — ja mitä kaikkea sisältävätkin ne heidän piirustuksensa, joita "Teollisuusunionismin käsikirjan" nimellä on suomenkielisenäkin julaistu I. W. W. liiton toimesta.

Tämänsuuntaiset ovat pääpiirteissään tuon liikkeen "tekijäin" suunnitelmat, ja saavat he niille jonkinlaista tukea joistakin Marx'in, Engels'in ja Bebelin y. m. auktoriteettien puoli vuosisataa vanhoista luennoista, jotka lausuntonsa nuo auktoriteetit itsekin ja myöhempi kokemus ovat osottaneet erehdyttäväksi. Mutta nuo lauseet nykyisen valtion yhtäkkisestä kukistumisesta y. m. s. ovat industrialis-

teille kuin raamatun lauseet uskonnollisen taikauskon vallassa oleville, ja kuta enemmän he niitä jauhavat, sitä "porvarillisemmiksi" muuttuvat heidän mielestään jokapäiväisessä luokkataistelussa häärivät "opportunistit", joiksi he nimittävät nykyisen sosialismin ohjelman kannalla seisovaa valtavaa puolueemme enemmistöä.

Se seikka, että industrialistit voivat teoriansa perusteena käyttää tunnettujen sosialisti-auktoriteettien vanhoja väitteitä, jotka sitäpaitsi vielä nykyisin, varsinkin suomenkielisessä puoluekirjallisuudessa, eivät ole tulleet kyllin selvätajuisesti selitetyiksi uudemmanaikaisen tutkimuksen valossa, se seikka nähtävästi vaikuttaa sen, että tuo heidän kantansa voi helposti saada tunnustusta vähemmän liikkeeseemme perehtyneiden järjestömme jäsenien keskuudessa. Katsoen siihen, että järjestömme tähän saakka on antanut melkein summamutikassa tunnustuksensa industrialistiselle unionismille ja että suomalaisessa järjestössä on siis jo suuri joukko sellaisia, jotka innokkaasti toimivat sen edistämiseksi, tietämättä, että he siten voivat edistää sosialismin hyväksytyille periaatteille vierasta jopa vastakkaistakin toimintaa, olisi edustajakokouksen velvollisuus selvästi lausua kantansa asiassa.

Politiilisen toiminnan hylkiminen ensinnäkin on siksi selvästi vastakkaista sosialidemokratian menettelytavalle, ettei siitä sellaisenaan kannata puhuakaan. Mutta tuo toinen periaatteellisempi väite poliittisen valtion hävittämisestä industrialisen unionismin kautta ja koko nykyisen järjestelmän yht'äkkisestä kukistumisesta ansainnee hiukan käsitteilyä.

Teoksessaan "Socialism in Theory and Practice" käsittelee Morris Hillquit laajaperäisesti kysymystä luvussa "Socialismi ja valtio". (Socialism and the State). Teoksen kirjoittaja luonnollisesti myöntää, että sosialistinen valtio tulee olemaan kokoonpanoltaan toisenlainen kuin tähänastiset valtiot, "se ei ole orjavaltio, ei feodalin valtio, ei porvarillinen valtio, — se on sosialistinen valtio, mutta valtio kuitenkin", ja samoin kuin yleensä nykyaikaiset sosialistisen kysymyksen tutkijat, pitää Hillquit turhana työnä ryhtyä

määrittelemään miten tuo muutos yksityisseikkoja myöten tapahtuu ja millaiseksi sosialistinen valtio yksityiskohdisaan tulee muodostumaan.

Mutta mitä sanoo nykyaikainen sosialismi industrialistien suunnitelmasta, he kun ilman valtiollisen toiminnan välitystä ovat ryhtyneet uuden unionisminsa avulla kukistamaan nykyisen valtion ja sen raunioille pystyttämään tuotta uutta keksimäänsä rakennusta.

Historiallisiin tosiasioihin vedoten kirjoittaa Hillquit: "— — — Siten oli 14:sta vuosisadan valtio puhtaasti feodalin valtio; mutta 17:sta vuosisadan valtiossa, vaikkakin vielä feodalin luonteeltaan, esiintyi useita porvarillisen voiman ominaisuuksia. Ja samoin sata vuotta vieläpä puoli-vuosisataa sitten, oli valtio täydellisesti porvarillinen, mutta tänäpäivänä on valtiossa jo huomattavissa nousevan palkkatyöläisten luokan uurtamia syviä jälkiä.

"Sosialistisen ja työväenliikkeen vaikutuksesta kaikissa maissa on valtio saavuttanut uuden merkityksen yhteiskunnallisten ja taloudellisten uudistusten toimeenpanijana. — Sosialistiseen liikkeeseen nähden yleensä on valtiolla siis hyvin tärkeä tehtävä valmistessaan tietä muutokselle nykyisistä oloista sosialismiin"

Onko nyt sitte todellakin valtio häviävä samalla kuin luokkaeroavaisuudet häviävät. Niin vakuuttavat industrialistit, nojaten nähtävästikin pääasiassa eräisiin Engels'in väitteisiin, ja noihin väitteisiin nojautuukin heidän kehittämänsä "teoria" niin sanotun uuden teollisuusdepartementti-valtion perustamisesta industrialisen unionismin avulla — välittämättä mitään poliittisesta valtiosta ja poliittisesta toiminnasta.

"Ensi silmäyksellä", kirjoittaa Hillquit, "näyttää suunnitelma miltei luonnolliselta — syiden poistaminenhan johtaa seurausten häviämiseen. Mutta kysymyksen lähempi analysoeraus osoittaa, ettei asia ole läheskään niin yksinkertainen. Joku yhteiskunnallinen laitos voi syntyä määrättyissä olosuhteissa ja määrättyä tarkotusta varten, mutta voi asteettain mukaantua kerrassaan erilaisiin olosuhteisiin ja tarkotuksiin. Tosiasia onkin, että n. s. sivi-

lismin keskinäistä suhdetta, ponsilauseimat, joilla arveltiin olevan asiaa valaiseva merkitys. Luetut ponsilauseimat ovat seuraavat:

1:si) Sosialistipuolue (eli Am. Suom. järjes-tö) velvottaa ammattijärjestöissä toimivia jäse-niänsä vaikuttamaan voitavansa samaan ammatti-ja teollisuusalaan kuuluvien itsenäisten kuin myöskin eri liittoihin kuuluvien eri järjestöjen ja liittojen yhteenliittymiseksi ja solidarisemman sekä vaikuttavimman yhteistoiminnan aikaan-saamiseksi taloudellisen toiminnan alalla katso-matta kunkin järjestön eli liiton valtiollista aja-tuskantaa.

2:si) Sosialistipuolue velvoittaa paikallis- ja valtiojärjestöjään pyytämään ja kehottamaan kul-lakin paikkakunnalla toimivia ammattijärjestöjä otamaan sosialistipuolueen kanssa osaa kaupun-gin, kunnan ja valtion vaaleja varten valmistet-tavan ohjelman ja vaatimusten laatimiseen.

Samoin on ammattijärjestöissä olevien sosialis-tipuolueen jäsenien velvollisuus vaikuttaa jär-jestönsä valtiollisen toiminnan aikaansaamista ke-hottamalla järjestöjään ottamaan sosialistipuolu-een kanssa osaa vaaliohjelman ja yleisten vaati-musten laatimiseen sekä vaalirahaston kartutta-miseen.''

KESKUSTELU.

J. Välimäki: Meidän tässä nyt on otettava sel-vä siitä mille kannalle me asetumme unioihin nähden. Kai-kessa tapauksessa ne syytökset, joita on tehty Industrial Workers of World-liittoa vastaan, eivät ole joka tapauk-sessa aivan täysin oikeita. Kysymyksessä ovat myöskin olosuhteet. Milwaukeeen taktiikka saattaa olla hyvä siellä, mutta se ei sovi enää — esimerkiksi Los Angelesissa. Ei pidä panna liian suuria toiveita reformeihin, ja ennen kaik-kea on katsottava missä suhteessa joku reformi on työväen-

luokkaan nähden, miten reformit vaikuttavat työväenluo-kan luokkana kohoamiseen. Kyläkunnan vesipumpun kol-lektiivinen onnistuminen on pieni asia — eikä paljoa suu-rempiarvoiseksi saa laskea, jos kunta kapitalistina omistaa erinäisiä laitoksia, kuten katuraitiotiet j. n. e.

Jaarituksella impossibilismista ja opportunistista ja-otetaan joukoamme oikeaan ja vasempaan. Toiset menevät toiseen äärimmäisyyteen ja syynä siihen on suuri jankkina-pienistä asioista, joista suuret joukot eivät tiedä hölynpö-lyä, mutta me kulutamme hyödyttömästi voimia näissä sai-varteluissa.

Joukot ymmärtävät toimintaa, jolla on tämänpäiväi-nen merkitys, eikä industrialinen unionismi ole ollenkaan niinpaljoa kuin sanotaan tulevaisuuden asiaa. Teollisuus-olot ovat kehittyneet siihen suntaan, että ammattiunionis-min aika on laskenut ja industrialistisen unionismin aika nousee. Suuretkin, ja ennen mahtavat ammattiunionit ovat nyt voimattomia. Ovat hävinneet lakon toisensa jälkeen. Ainoat ammattiunionit, jotka vielä jotakin ovat voineet ai-kaansaada, ovat kirjaltajat ja rautatieläiset, mutta mitä ne merkitsevät laajaan työläismassaan verratessa. Kuiten-kin meidän täytyy saada se liittymään taloudelliseen jär-jestöön, mutta ainoastaan industrialisella unionismilla se voidaan mukaan temmata. Kuinka me siis voisimme hyljä-tä tämän unionismin aatteet.

Jos itse industrialista unionismia edustava liitto on-kin nykyään kaikinpuolisen puristuksen vuoksi rikoutunut, mutta sen aatteet ovat voittaneet alaa ja tulevat yhä edel-leenkin voittamaan ja meidänkin tulee hyväksyä sen peri-aatteet, vaikk'emme käytännöllisistä syistä heihin liity.

J. Korpi: Minusta tuntuu siltä, että alustukset, muut paitsi Välimäen, ontuvat pahasti. Minä en voi nähdä mitenkä niille voidaan löytää tukea nykyisissä oloissa. Mie-lipiteet ovat jakaantuneet ja minä en voi nähdä niitä ra-joja, jotka asiallisesti voisivat olla syynä mielipiteiden ja-kautumiseen — ja kuitenkin isketään vimmatusti. Minnea-polin S. S. osaston ja Hiltusen alustukset ovat äärimäisen

vanhoillisia. Jos Taft olisi kirjoittanut Hiltusen alustuksen, ei se olisi ollut vanhoillisempi.

Teollisuusolot ovat kehittyneet siihen asteeseen, että täytyy tunnustaa industrialinen unionismi. Täytyy ottaa huomioon olosuhteet ja niistä riippuu missä määrässä me voimme ottaa osaa parlamenttaris-poliittiseen toimintaan. Eikö viime vaalien aikana kiristetty työläisten äänioikeutta ja joka tavalla kaikkialla ahdistetaan työväenluokan poliittista toimintaa. Minä olin Minneapolissa viime vaalien aikana — tuolla opportunististen pesässä ja siellä kapitalistit riistivät lukemattomilta työläisiltä äänioikeuden. Seuraavaan vaaliaikaan päästyä tuskin työläisillä enää on mitään mahdollisuutta äänestää; työläisten palkkasuhteet ja kaikki suhteet laskevat toiselta puolen — se johtaa vallankumoukseen. Täytyy katsoa mitä mahdollisuuksia industrialisella unionismilla on taloudellisen ja poliittisen vallan käyttöön. — Minulla ei ole Välimäen alustusta vastaan muuta kuin se, että siinä hyväksytään industrialisen unionismin periaatteet, mutta käytännöllisesti kielletään yhtymästä niihin. Miksi ei Välimäki myöskin kehoita liittymään industrialiseen uniojärjestöön. En hyväksy kyllä kaikkia industrialisen uniojärjestön nykyään voimassa olevia sääntöjä, mutta niitä voidaan kyllä korjata. Ei sovi väittää niin, että vaikka talon porttipylväs on vinossa, että itse talokin on kallellaan.

Päätökseksi ehdotan että siellä missä se vaan mahdollista on, on liityttävä industrialiseen uniojärjestöön.

M. H e n d r i c k s o n: Minneapolin alustuksessa sanottiin paljon. Kysymys on historiallinen ja täytyy sitä siis siltä kannalta käsitellä. Esim. Englannin ammatillinen liike on ollut porvarillista; saman suuntaista ovat Amerikan ammattiunionit — vaikkakin taistelevat työnantajia vastaan tunnustavat että ne ovat oikeutettuja riistämään osan heidän työnsä tuloksista, eivätkä usko voivansa tulla toimeen ilman työnantajia. Valtiollinen sosialismi ei alussa antanut arvoa ammattunioille, eivätkä ammattiunionit valtioliselle toiminnalle. Viimeinkin ovat Englannin ammattiunionien johtajat tunnustaneet valtiollisen liikkeen mer-

kityksen. Sama on suhde Amerikankin ja johtuu se kilpailusta, joka on ollut mahdollista vielä 30 vuotta sitte. Se on ollut pohjana ammattiunioille ja tästä johtuu, että unionistit eivät ole kumouksellisia. Mainitsi esimerkkinä New Yorkin räätälit, jotka vaikka ovatkin unionisteja, luottavat yksilön rikastumisen mahdollisuuteen ja siinä tarkoituksessa kilpailevat yksilöllisesti. Mutta kun olot kiristyvät, tulevat ammattinunionistit kumouksellisiksi. — Sosialistien on tiedettävä selittää miten sosialismi toteutuu. Jos Suomen sosialistipuolue olisi vaatinut jyrkkää sosialismin periaatteiden tunnustamista jäseniltään, niin se ei olisi sitä mitä se nyt on. Epäonnistuneet lakot opettivat Suomen työväestölle valtiollisen toiminnan merkityksen. Viime vuosina ovat Englannin ja muiden Euroopan maiden sosialistit oivaltaneet saman totuuden.

Industrialisen unionismin päätarkoitus on saada jokainen penni riistäjiltä työläisille. Mikä on sosialismin tarkoitus? Sama. Jos siis kahta tietä päästään Roomaan, niin kai Hiltunen jää Pariisiin. Amerikka ei ole edullinen maa reformeille. Hearst valittiin New Yorkin kuvernööriksi reformilistalla. Mutta miksi hän ei tullut kuvernööriksi? Siksi, ettei hänellä ollut mitään luokkaa takana. Ainoa mahdollinen menettely on se, jota Ruotsin työväestö nyt käyttää. Katsokaa Ruotsiin, sieltä saa esimerkkiä! Yhtä hyvin voidaan saada Venäjällä aikaan reformeja kuin Amerikassa. — Ensin on Yhdysvaltain perustuslakeihin saatava muutoksia.

E. S a v e l a: Välimäki täällä ylisti industrialista unionismia, joka yhdistää kaikkien työalojen työläiset samaan unioon, mutta minä sanon, että jos kaikki yhtyvät samaan unioon, kyllä siitä syntyy soppa. Kyllä industrialisen unionismin kilven alla on hyvä filosofeerata, mutta käytännössä se ei tule onnistumaan, se on nyt jo nähty.

V. H e d m a n: Edellä puhujat, paitsi viimeistä, ovat asettuneet sille kannalle, ettei millään muulla kuin industrialisella unionismilla ole mitään merkitystä. Martti kiersi kelkansa jo Suomeenkin, kehuessaan industrialista unionismia. Onko Suomessa sitä? Ei ole!

Välimäki ei anna arvoa poliittisille päivän voitoille, täytyy kai uskoa, että hän luottaa rysäysoppiin. — Jos me Välimäkeen yhtyen hyväksymme industrialisen unionismin, silloin me hyljäämme sen puolueen ohjelman, johon kuulumme, jossa ohjelmassa opetetaan työväkeä ottamaan osaa omaan itsenäiseen poliittiseen taisteluun. Mitä voittoja, joita täällä on ylistetty, industrialinen unionismi voi näyttää? Se on kuitenkin varma asia, että sentapaiset liikkeet ovat pitkin historian vartta tehneet alituisesti kuperkeikkoja. Epävarmaa on lyöttäytyä semmoiseen liikkeeseen. Vanhat unionit osoittavat kehitysoireita kohti sosialismia. Se kehitys edistyy varmasti, mutta kädenkäänteessä ei voi toivoa niiden muuttuvan.

Puheenjohtaja: On paljon pyydettyjä puhevuoroja; rajoitetaanko puheenvuorot?

Useita yhteen ääneen: Ei rajoiteta!

Ääni joukosta: Täällä on puhuttu paljon pöytä, täytyy puhua myöskin järkeä.

TORSTAI, 26 P. ELOK.

A. Hautamäki ilmoitti, että **V. Watia** ei ole suostunut maksamaan hänelle kokouksen päättämää matkalippua **Fitchburgista Hancockiin**, selittäen, että hän sen maksaa sitte vasta kun pöytäkirja on saanut järjestön vahvistuksen. Kokous päätti, että **Hautamäen** matkalippu on maksettava samalla kuin muidenkin edustajain matkaliput maksetaan.

Jatkettiin keskustelua menettelytapakysymyksestä.

F. Aaltonen: Ensinnäkin, mitä sosialistipuolueen yleiseen suuntaan tulee, on tehty erehdyksiä, jotka eivät ole selvittäneet luokkarajoja — on sotkettu niitä. Opportunistit ovat menneet sängen pitkälle. Tuon seuraavat todistukset: **Milwaukee**n koulukomiteaan valittiin jäsen republikaanien listalla. Valittu selitti, tultuaan valituksi, yhtyvänsä sosialisteihin ja sosialistit ottivat hänen iloiten vastaan. Moista ei voisi tapahtua muualla kuin opportunistisessa **Milwaukee**ssa.

Porvarillisen naisliikkeen, naisten äänioikeuden asianajajat kääntyivät sosialistipuolueen kansalliskomitean puoleen pyytäen sitä avustamaan nimien keräyksessä heitä. **Kansalliskomitea** tarttui koukkuun ja kun nämät porvarilliset naiset saivat listat käsiinsä, joissa oli sosialistienkin nimiä, tinkivät niiden nimien valtuuttamina yleistä äänioikeutta. Siinä meni sosialistien nimet hukkaan, johon on syy-pää opportunistinen kansalliskomitea.

Minä en ole impossibilisti, mutta en hyväksy kompromissia porvarien kanssa koska se sotkee luokkarajoja ja johtaa sosialistit sotaan keskenään.

Pidän industrialista unionismia taistelussamme oikeana kätenä ja poliittista toimintaa vasempana kätenä. **Industrialinen unionismi** on ehdottomasti periaatteiden puolesta hyväksyttävää ja vanhoilliset unionit vastustettavia.

Tuolla maailmalla ovat sosialismin parlamenttarisen suunnan edustajat levittäneet semmoisia ajatuksia että jos meillä on yksikin ääni enemmän kuin meidän vastustajapuolueellamme, silloin olemme saavuttaneet sen mitä me ikänä vaadimme. Ei pojat, se ei ole niin. **Kansa** äänestää, ja me laskemme, sanovat kapitalistit, ottakaa se huomioon. Mutta jos tyväestö on järjestynyt taloudellisesti ja jos kapitalistit tekevät vääryyttä, voidaan panna pyörät seisomaan.

Ehdotan päätöksen yleiseksi perusteeksi, että meidän on pysyttävä mahdollisimman tarkasti luokkataistelun pohjalla.

Yleisesti sanoen, yhdyn Välimäkeen.

J. O. Olin: Molemmat, äärimmäiset impossibilistit ja äärimmäiset opportunistit menevät liijan pitkälle, mutta meidän on järjestettävä näitä suuntia siten, että kaikki unionit hyväksyvät sosialismin periaatteet ja että kaikki sosialistit tunnustavat taloudellisen toiminnan välttämättömyyden.

K. Lindström: Ne, jotka ovat ottaneet elämäntyökseen ajaa teollisuusunionismin asiaa, eivät näy ensinkään ottavan huomioon, että se on haavetta ja sellaisenaan mahdotonta. Sill'aikaa kun sen suunnan miehet uneksivat sitä suurta loppurysäystä, on valtiollinen sosialismi saanut

oloissa stuuria muutoksia aikaan. Muutoin on ihan hullunkurista se kohta Välimäen alustuksessa, jossa sanotaan, että industrialisen unionismin periaatteet ovat "all right", mutta että sitä ei kuitenkaan tällä kerralla voi käytännöllisesti kannattaa. Emme ollenkaan, koskaan tarvitse lähteä haapulemaan; Ammattiunionit ovat kehityksessä sosialistisiksi. Ne lainaavat jo suuresti huomiota poliittiselle toiminnalle. Ne ovat esimerkiksi New Yorkissa olleet suurena tekijänä New York Call lehden perustamisessa ja kannattaneet sitä. Muutoin minusta tuntuu sille, että meidän pienisieluisilla suurmiehillämme on taipumusta keksiä aina jotain uutta kun vanha tulee niin tutuksi, että sitä suuret joukot ymmärtävät. (Iloisuutta). Semmoisena keksintöhalun tuloksena minä käsittän koko industrialisen unionismin.

K. Koski: Yhteisyyttä poliittisten ja taloudellisten järjestöjen välillä on saatava, mutta ei ole oikein, että sosialistipuolue tahtois määrätä taloudellisten järjestöjen sisäisestä toiminnasta, vaikkakin sosialistien velvollisuus on vaikuttaa ammattiunionien keskuudessa saadakseen ne lähempään yhtenäisyyteen keskenään ja samoin hyväksymään poliittisen suunnan, sillä onhan selvää, että oikeuslaitokset y. m. voivat vastustaa taloudellisia järjestöjä ja että ainoastaan poliittista tietä voi työväestö ehkäistä tuollaiset sortotoimenpiteet, mutta se ei ole totta, sillä siellä ei ole opportunisteja paljo muuta kuin suomalaiset ja siellä puhutaan enemmän industrialimista kuin sosialismista ja kokemus on osoittanut, että työläiset eivät siitä välitä. Sitäpaitsi engl. kieliset toverit taistelevat yhtä mittaa suuntakysymyksestä, eivätkä välitä mitään kunnallisesta toiminnasta. Hyväksyn Wisconsinin sosialististen toiminnan ja väitän, että siellä on saatu jotain aikaan työväestön eduksi, vaikka täällä on tahdottu selittää ne aivan mitättömiksi.

K. G. Tuura: Ei ole olemassa suuria mahdollisuuksia saada voittoja unionistisella alalla ja mahdollisesti kuluu pitkiä aikoja vielä ennenkuin unionistit järjestyvät poliittisesti.

Mielipiteeni on että meidän ei tule hyväksyä yksinomaan industrialista unionismia, vaan kaikki ne unionit jotka

ovat suosiollisia sosialismille. Sanoi Industrial Workers of World-liiton säännöissä olevan pykälän, jossa kielletään poliittinen toiminta. Martii sanoi, että molempia teitä voidaan päästä Roomaan, mutta se toinen tie voi viedä sinne vanhaan Pompeijiin.

M. N. Hill: Tästä asiasta keskusteltiin osastomme evästyksiksi ennen tänne lähtöäni. Emme nähneet soveliaaksi tehdä naimatarjousta millekään unionille. On kyllä hyvä tehdä ristiretkiä unioniin, mutta antaa niille täysi tunnustus, se on omien periaatteiden kieltämistä.

J. Niemelä: Idässä yleensä annetaan vähemmän huomiota unionistiselle liikkeelle ja erittäin industrialiselle unionismille — inpossibilismista siellä tuskin tiedetään mitään. Siellä kuitenkin on suuria osastoja. Täällä on osastoissa vähä jäseniä ja paljon puhutaan industrialismista y. m. sentapaisesta. Me emme saa antaa liian suurta huomiota unionismille vaik'emme sitä pitäisikään vallan mitättömänä.

A. Pekkola: Täällä on sanottu, että ammattiyhdistysliike on niin vanhoillinen, ettei mitään parannusta edes sen suhteen voida odottaa. Minulla on kokemusta Pennsylvaniasta. Siellä on jo unionisteja, jotka ovat myötätuntoisia sosialismille. Kannatan Chicagon kokouksen päätöstä tässä asiassa.

F. J. Syrjälä: Keskustelu tässä kysymyksessä on osoittanut, että täällä puuttuu periaatteellista varmuutta, josta kai ilmenevä erimielisyys on kotoisin.

Industrialinen unionismi on sosialidemokratiaa vastaan monessa tärkeässä kohdassa. Ranskassa on olemassa revolutsionaarista syndikalismia, Saksassa anarko-sosialismia, Rutsissa nuor-sosialismia j. n. e. Näissä maissa on varma, marxilaisen sosialismin kantajoukko asetunut näitä uusia suuntia vastaan, koska ne vaikuttavat häiritsevästi sosialismin, tähänastisen parlamentaarisen taktiikan johdolla saavuttamaan voitokkaaseen edistykseen.

Yhdysvalloissa edustaa I. W. W.-liitto samaa suuntaa kuin nämät edellämainitut Euroopan maissa. Niiden aatteiden yhtäläisyys on kourantuntuva. Pääytäläisyys on se,

että ne kieltävät tai ainakin väheksyen halveksivat parlamentaris-poliittista taktiikkaa ja että yhteiskunnallinen vallankumous sen sijaan on suoritettava teollisuusdepartementtien avulla ja jotka samalla astuvat uudeksi yhteiskuntajärjestelmäksi. Sosialistipuolueet selittävät, että kokousta valtiolisella näyttämöllä omaksi itsenäiseksi puolueeksi, joka pyrkii käyttämään valtiomahdin aseita työväenluokan hyväksi ja vihdoin, voimia riittävästi kokoonnuttua, tehdä loppu — vallankumouksen kautta — kaikesta luokkavallasta. Tässä näkyy ilmeinen ja huutava ristiriita industrialisen unionismin ja sosialidemokratian välillä. Viimeksimainitulla sunnalla on ollut loistavaa menestystä työväenluokan taistelussa kapitalismia vastaan; ensiksi mainitulla sitävastoin eivät saavutetut kokemukset ole kehoittavia.

Jos me hyväksyisimme ja antaisimme siunauksen industrialiselle unionismille, olisi se yhtä hyvä kuin julistaa sota sosialistipuolueen periaatteita vastaan.

Meidän velvollisuutemme kuuluu ottaa osaa kaikkiin niihin harrastuksiin, joilla voidaan kohottaa työväenluokkaa valtaan — siis liityttävä unioihinkin — joissa me jäsenenä ollen otamme osaa päätösten tekoon, mutta tämä paikka ei ole se paikka, jossa me voimme unioiden toimintatavoista päättää. (Hyvä!)

Välimäki yritti onkia täällä, peitti industrialisen unionismin periaatteita — kai saadakseen ne hyväksytyiksi. Sanoi vaan niin sievästi, että työväellä täytyy olla taloudellista valtaa, jota industrialinen unionismi muka antaa, kohotakseen valtiolliseen valtaan. Minä sanon, että taloudellinen kehitys on määrännyt tähän asti sen ken taloudellisen vallan ohjia hallitsee. Mutta vallankumouksia tekemään kutsutuilla luokilla on täytynyt olla l u o k k a v a l t a a — ja juuri sitä sillä on täytynyt olla, ja se riittääkin vielä tulevassakin vallankumouksessa.

Kun me menemme vanhoihin unioihin, ei meidän pitäisi mennä sinne politikoimaan industrialisen unionismin puolesta, vaan todellisesti tarkoituksella kohottaa työväenluokan luokkavaltaa. Minä väitän, että sitä voi tehdä vanhoissa unioissa, huolimatta niistä työn ja pääoman sopu-

tuopeista, mitä unioiden johtomiehet vielä nytkin lavertelevat. Työtä sosialismin hyväksi on se vanhojen unioiden suorittama työ, joka on kohottanut työläisten elämänehtoja ja joka niitä suojaa — Se on luokkataistelua. Sitä pitää vaan valaista, tehdä luokkataistelu päämääränsä tuntevaksi. Se on tärkein uudistus nykyisissä unioissa.

Olen jo huomauttanut siitä, että industrialisen unionismin periaate ei ole yksin siinä, jota täällä on hakattu, että työläisten tulee taloudellisessa järjestymisessä seurata teollisuuden kehityksen kaulaa. Minä olen maininnut jo poliittisen toiminnan kieltämiset ja departementit, mutta industrialisen unionismin siipien suojassa on vieläkin yhtä ja toista huomion lainaamisen arvoista. Se suosii tehtyä taistelua; se kieltää kaiken välirauhan, olkootpa voimasuhteet mitkä tahansa yhteiskunnassa on ylläpidettävä kuohuttavaa reklaamia, taistelua jatkuvasti ja loppumattomasti. Siten väsyttään, veltostutaan, tehdään epätoivoiseksi työväenluokka. Siten, tehty taistelu kääntyy palvelemaan taantumusta. Minä teen vieläkin yhden väitteen industrialista unionismia vastaan, sanon, että se on paremmin omituista poliittista keinottelua kuin työväenluokan tämänpäiväisten välttämättömyyksien puolesta taistelua. Tuota, usein mainittua unionismia edustava liitto imee voimaansa sosialistipuolueesta, mutta säännöissään se kieltäytyy tunnustamasta mitään poliittista puoluetta.

Aaltonen esitti täällä, päätösehdotukselle luonnoksen, jossa sanotaan, että meidän olisi pysyttävä mahdollisimman paljon luokkataistelun kannalla. Eikö se ole naurettavaa! Minä en ole silmitön revolutionisti, jota osaa ymmärtääkseni Aaltonen tahtoo näytellä, mutta minä sanon, että meidän ei ole pysyttävä mahdollisimman luokkataistelun kannalla, mutta meidän on pysyttävä k o k o n a a n luokkataistelun kannalla ja ainoastaan sillä. (Aaltonen: hyvä!) M. Hendrickson puhui paljon paljasta pötyä; oli toisessa lauseessa äärimäinen impossibilisti ja toisessa lauseessa jo äärimäinen opportunisti. Kehui industrialista unionismia, joka on impossibilistien suoja ja samassa hengenvedossa viittaa ainoas-

taan mallina Ruotsin työväenliikkeeseen, joka on aina ollut huomattavasti revisionismin taipuva.

A. Hautamäki: Annan palttua äärimmäisille mahdollisille ja opportunisteille. Syrjälä täällä sanoi, että industrialisen suunnan kannattajat huutavat alituista sotaa ja taistelua, mutta koko meidän toimintamme on alituista sotaa ja taistelua, luokkataistelua. Syrjälän toinen väite taloudellisesta vallasta on myös saivartelua. Industrialistitkin tahtovat luokkavaltaa, eikä dollarivaltaa. Välimäki teki erehdyksen sanoessaan, ettei kunnallinen toiminta ole mistään merkityksestä. I. W. W. on tehnyt taktillisen virheen lähtiessään ulkoapäin vaikuttamaan ammattiuioihin, vaikka niissä itsessään löytyy industrialismin siemen. Tarcoitan nimittäin industrialisella unionismilla eri työväenjärjestöjen solidarisuutta, enkä niitä vallankumouksellisia hুল-lutuksia, joita I. W. W. edustaa. Europan maissa usein tapahtuvat myötätuntoisuuslakot ovat käytännöllisiä tsimerkkejä industrialisesta unionismista. Kysymys impossibilismista ja opportunistista on käsittääkseni vain tukkatappelua. On sanottu, että meidän olisi laadittava jonkunlainen vastalause-ponsi suhteestamme ammatti-unioihin, mutta se on mahdotonta, sillä kaikissa tapauksissa on meikäläisten ammattimiesten liityttävä niihin ja toimittava niissä tai olla skääppejä. Hibbingin kokous on tehnyt erehdyksen tässä asiassa. Aaltonen puhui kaksiteräisestä miekasta, mutta sosialismin valtiollinen toiminta on asetettava etunenään. Suurlakot ovat luonteeltaan samallaisia kuin entiset valtiolliset vallankumoukset, eikä niiden merkitys ole niin suuri kuin täällä yleensä industrialismin puoltajat ovat tahtoneet väittää. Historia opettaa, että kaikellaisia rysäyksiä kyllä tapahtuu, mutta sosialismin on juuri pidettävä huolta, ettei nuo rysäykset tee turmiota. Valtiollisen vallankumouksen parhain tuki on taloudellinen taistelu. On johdettu väärinkäsitykseen opportunistista ja impossibilistit ovat sitä kehittäneet. Hyväksyn kaikki välilliset parannukset, sillä ne ovat kaikissa tapauksissa ostettavat luokkataistelulla. Olen ehdottomasti valtiollisen taistelutavan kannattaja sillä ehdolla, että sa-

malla hyväksytään kaikki muutkin keinot, joita mahdollisesti voidaan taistelussa käyttää.

K. Pursi: Kansallispuolueen konventsioonissa tehtyyn päätökseen on yhdyttävä.

J. Toppari: Enskisi tahtoisin kysyä, onko tällä edustajakokouksella määräämisvalta tässä asiassa, kun keran olemme olleet edustettuina kansalliskonventsionissa ja siellä on puolueemme suhde määrätty? (Ei vastausta). Täällä on pantu erityistä painoa Lännen Kaivosmies Liitolle muka erityisesti sosialistisena taloudellisena järjestönä. Se ei ole totta. L. K. L:n johtomiehet pääkortteerissa ovat kaikki demokraatteja, mutta nyt ovat alkaneet etsimään kaikkien suosiota, tukeakseen persoonallista valtaansa. L. K. L:n presidentti julkisesti kieltäytynyt ottamasta mitään virkaa liitosta, mutta on kuitenkin tehnyt, siis keiräilyä. Se niin teeskentelee olevansa industrialisti, saadakseen kannatusta mainittua suuntaa kannattavilta osastoilta. Kerta kaikkiaan L. K. L. ei ole yhtään kummempi kuin muut ammattiuiot. Haywood erotettiin L. K. L:sta siksi, että hän oli sosialisti. Kansallissihteeri katupuheessaan toissailtan puhui välillistä parannuksesta ja hyväksyi kaikkien välillisten parannusten hankkimisen politillista tietä, sekin todistaa, että puolueemme hyväksyy sen kannan. Välimäkeä on syytetty sosialismin periaatteiden rikkomisesta refereraatessaan L. K. L. konventionista. En voi sitä kuitenkaan todistaa, kun olen liian vähän tutustunut asiaan, mutta silmällä olisi kuitenkin pidettävä miehiä, jotka toimivat esim. pää-äänenkannattajamme päätoimittajana, ja toivoisin, että edustajakokous lausuisi mieliteensä tähän nähden. (Huutoja: eri asia!)

J. Kiviniemi: Kannatti innokkaasti industrialistista unionismia. Kertoi esimerkkinä Arizonasta kuinka vanhat uiot tappelevat toisiaan vastaan työlakoina. Kun toiset tekevät lakon, toiset "skääppäivät."

J. O. Peurala: Täällä on koetettu hölmistää edustajia Chicagon konventionin päätöksellä. Vanhat ijäkkäiset päätökset eivät saa meitä sitoa. (Ääni: se päätös on tehty viime vuonna.) Itäläiset täällä ovat olleet olosuhteidensa tasalla kieltäessään industrialisen unionismin. Mut-

ta jos tämä edustajakokous ei asetu industrialisen unionismin kannalle, asettuu joku muu! Emme voi kokonaan kieltää vanhoja unioita, voimme yhtyä niihinkin, mutta meidän tulee esiintyä niissä industrialisen unionismin asianajajina. Jos kerran tunnustamme, että yhteistyössä on voimaa, miksi ei silloin laajemmassa liittoutumisessa, johon industrialinen unionismi tähtää, ole voimaa.

O. Arlund: Yhtyi Minneapolin ponteen unionistiessa kysymyksessä. En hyväksy sitä siksi, että se on Chicagon konventionissa tehty, vaan siksi, että pidän se oikeana ja yleensäkin menettelytapakysymyksessä hyväksyn Minneapolin sos. osaston esittämät ponnet.

K. Helander: Kun täällä Välimäki ja muutkin ovat puhuneet halveksuen niistä vähistä parannuksista mitä Wisconsinin sosialistit ovat saaneet aikaan, huomautan, että manituksessa valtiossa on vasta hyvin pieni osa sosialisteja niissä yhteiskunnallisissa tai valtiollisissa asemissa, joiden kautta uudistuksia viedään lävitse. Sosialisteilla siellä ei ole vielä valtaa, mutta hyvä on se vähäkin mitä edustajamme jo ovat ajaneet lävitse. Yhdyn muutoin puolestani siihen evästykseen, joka minulla tässä asiassa on Chicagon osastolta; se on seuraava:

“Uniokysymyksen suhteen päätettiin olla kansallisuopuoleen konventionin kannalla ja sen mukaan lausua, että me seisomme järjestyneen työväen puolesta kaikissa sen taisteluissa kapitalistien hyökkäyksiä vastaan tai taisteluisissa, joiden tarkoituksena on kiristää kapitalistiluokalta parannuksia työväestön olosuhteisiin ja me velvoitamme jokaista palkkatyöläistä olemaan toimivana ja uskollisena jäsenenä työväen taloudellisessa järjestössä; auttamaan sen taistelujen voittoa ja lujentamaan ja vahvistamaan sitä suurempien tulevien taistelujen varalta”.

S. Hautaniemi: Kannatan asettumista Kansallisuopuoleen konventionin päätökseen, enkä hyväksy I. W. W. liittoa.

A. Pitula: Ne osastot, joita edustan, kannattavat Minneapolin alustusta. Itsepuolestani yhdyn Syrjälään.

J. V. Kannasto: Tässä ovat nyt menneet kaikki asiat sekasin. Canadassa eivät äärimmäiset impossibilistit anna tunnustusta unionismille. Impossibilistien kanta on se, että heidän on saatava kaikki kerrallaan tai ei mitään. Opportunistit taas taistelevat sen puolesta mitä suinkin saavat ja yrittävät taas uutta, ja se on vallankumousta, luokkataistelua. Koska kerran kapitalistit pitävät tärkeänä valtiollista valtaa, niin onhan selvää, että meidän on sitä koettava hankkia ja taistella sen saavuttamiseksi. Niin kauan kuin valtiollinen valta on kapitalistien käsissä, eivät lakot auta suuria, sillä kapitalistit voivat ammuttaa lakkolaiset ja murtaa lakot helpommin kuin valtiollisen puolueen. Yhtyi Chicagon konventionin ja kansainvälisen sosialistikongressin lausuntoon asiassa.

V. Riippa: En kuluta aikaa. Yhdyn Syrjälään ja Hautamäkeen, jotka mielestäni itseasiassa olivat samalla kannalla. Kannatan päätökseksi Juntusen ponsia.

A. Ojaniemi: Näiden meidän palkattujen loijariemme anarkistiselle hölynpölylle haiskahtavat teoriat ovat paljoa kömpelömpiä kuin pari miespolvea sitten esitetyt. Tämän suunnan pääprofeetta, joka Hibbingin kokouksessa pääasiassa taisteli saman suunnan puolesta, on nyt Suomesa taistelemassa puolueen menettelytapaa vastaan. Olen sitä mieltä, että on asetuttava Chicagon konventionin kannalle.

A. O. Sarell: Selvitti ensiksi mitä hän ymmärtää impossibilismina ja oppirtumismina sekä vastusti impossibilistista toimintatapaa sentähden, kuin se on yksipuolista; toinen hyväksyy ainoastaan taloudellisen ja toinen ainoastaan politisen toiminnan joiden molempien suuntien pääpaino perustuu romahdusoppiin. Sanoi selvästi huomanneensa, että Industrialistinen suunta, tai toisin sanoen laajemman yhteistoiminnan välttämättömyys ammattiunionien kesken, saa jatkuvasti huomiota puoleensa nykyisten ammattiunionien keskuudessa. — Se on taloudellisen kehityksen välttämätön seuraus, jota kukaan selvänäköinen sosialisti ei voine kieltää. Katsoi tarpelliseksi taloudellisen ja politisen toiminnan. Huomautti kaikkiin unioihin kuluvan henkilöitä, joista toi-

set kannattavat kapitalistisia valtiollisia puolueita, toiset sosialistipuoluetta ja yksi osa on jyrkästi kaikenlaista poliitista toimintaa vastaan, joten asiain näin ollen ei sosialistipuolue voi erikoisesti antaa tunnustustaan millekään eri unionille tai unioniryhmälle. Se ei muuten olisi järkevääkään, sillä sosialistipuolueen toiminta on poliitista, jotavastoin unionien toiminta on taloudellista, joten sosialistipuolueen ei sovi tunkeutua määräämään unionien sisäistä toimintaa, vaan on edelleenkin pysyttävä Chicagon konventionin määrämällä kannalla — antaa tunnustuksensa kaikille niille unionille, jotka ovat luokkataistelun kannalla, eivätkä toimi ristiriitaisesti sosialismin periaatteita vastaan. Ei hyväksynyt mitään kompromissia porvarillisten puolueiden kanssa. Luki kokoukselle ponsiehdotuksensa, joka päätettiin jätettäväksi ponsivaliokunnalle, joka on seuraava:

“Suomalaisen sos. järjestön edustajakokous keskusteltuaan menettelytapa-kysymyksestä, on tullut siihen päätökseen, että sosialistipuolueen on jyrkästi vaadittava osastoilta ja puolueen jäseniltä puolueen kansallisperuslain noudattamista muihin puolueisiin ja niiden virka- tai luottohenkilöihin nähden, ettei mitään kompromissia tapahtuisi porvaripuolueiden kanssa; ja että, vaikkakin me huomaamme taloudellisen kehityksen vaativan työväestön taloudellisten järjestöjen yhteistoimintaa, ennen kuin siitä voi olla suurempaa hyötyä taloudellisissa taisteluissa, emme silti katso sopivaksi, että sosialistipuolue antaisi erityisen tunnustuksensa jollekin unionille tai unioniryhmälle erikseen, sillä niihin kuuluu henkilöitä useista eri poliittisista puolueista kuin myöskin henkilöitä, jotka eivät ensinkään hyväksy poliitista toimintaa, joten sosialistipuolueen poliittisena puolueena on toimittava edelleenkin koko työväenluokan poliittisena puolueena, joten tässä kysymyksessä edelleenkin olemme sillä kannalla kuin päätettiin puolueen viimeisessä konventionissa.”

E. Perttunen: Kannatti Chicagon konventionin ponsia, mutta arveli ei sen tyydyttävän suomalais. sos. järjestöä, vaan arveli tarpeelliseksi tehdä joitain tarkempia rajoituksia taktilliseen puoleen nähden, koska löytyy sosialistien

kin joukossa henkilöitä, jotka vastustavat unionistista toimintaa kokonaisuudessaan.

Alatalo: Jotkut tämän kokouksen osanottajista ovat nähneet pöppöjä, ja tehneet viittauksia ankaramman kurin käyttämisestä eroavien mielipiteiden vuoksi. — Ainoastaan mustin taantumus voi tuoda mukanaan semmoisia uhittelevia lausuntoja.

L. Florell: Luki laajanlaisen laatimansa kirjallisen esityksen industrialistisen unionismin puorustukseksi. Sanoi sosialistipuolueen politikoiavana puolueena ei edustavan proletaareja. Industrialinen unionismi sitävastoin on syntynyt köyhälistöluokan kumouksellisesta hengestä ja verestä ja on se todellinen edustaja.

Sosialistipuolueen kansallissihteeri Barnes, joka oli ollut kokouksessa läsnä, pyysi saada sanoa jäähyväisensä kokoukselle. Kansallissihteeri lausui: Minä olen useitten toverien kautta saanut tietää tämän kokouksen menosta ja minua miellyttää se perinpohjaisuus, jolla täällä asioita käsitellään. Jotkut ovat arvelleet, että teidän kokouksenne tulisi päättymään lauantaina, mutta mahdollisesti teiltä menee maanantaihin tai tiistaihin asi. Jos teidän täytyykin viipyä yli lauantain, on se parempi kuin päättää asioista kiireellisesti. Jätän teidät hyvästi, ollessani pakotettu matkustamaan pois kaupungista hetimiten. Kiitän teitä! (Voimakkaita suosionosoituksia).

Jatkettiin edelleen keskustelua esillä olevasta kysymyksestä.

M. Hendrickson: Täällä on koetettu todistaa ja toisten puheesta löytää heikkoja puolia. Minä toivon, että kukin löytäisi niistä sitä mitä niillä tahdotaan esittää. Mikään poliittinen puolue ilman taloudellista valtaa ei vastaa tarkoitustaan ja päinvastoin; molempia tarvitaan. Minä eilen sanoin miksi industrialinen unio on syntynyt. Toiset sanoivat, että se on kuollut, mutta minä sanon: se ei ole kuollut, vaikka Trautman on kuollut. Lännen Kaivosmiesten Liitto on industrialinen. Miten? Siten, että se tarjosi kompromissia United Mine Workers Liitolle ja minä kannatan sitä. Minä kannatan tällaisia yhteenliittymisiä, sillä juuri

sen avulla me muodostamme itsellemme lujan järjestön, jonka avulla me voimme seisoa sitä porvarillista luokkaa vastaan joka sotajoukkoineen on toiselta puolen meitä vastassa.

Sen takia kun meillä on vastassa luja militarismi, meidän täytyy järjestyä sitä vastaan. Meidän on täällä sanottava kantamme. Mutta te, Jumala paratkoon, ette tahdo sitä tehdä!

Minä en sano, että meidän pitää vastustaa vanhoja ammattijärjestöjä, mutta minä en hyväksy niiden menettelytapaa. Minä en sano, että Savelan pitää luopua siitä nikarien juniosta, johon hän kuuluu ja liittyy johonkin industriaaliseen järjestöön, jos kerran tämä viimeksi mainittu ei ole lähimainkaan enemmistönä, mutta hänen pitää vaikuttaa "Brotherhoodissaan" niin, että ne esim. muurarien lakko- taistelussa vaikuttivat solidaarisesti lakossa olevaa uniota kohtaan. Tämä rauhan-enkeli Syrjälä on huutanut rauhaa siitä syystä idässä on täysi rauha. (Syrjälä: sinä olet huutanut siellä kai sotaa, mutta se ei ole syttynyt.) Hän ei tahdo tapella. Jos lyö häntä, niin hän on ääneti kuin lammas(?) Mitä me täällä tehdään? Me käymme täällä parast'aikaa sotaa. Tämä on sodan käymistä. Ammattijuniot täytyy muuttua solidaarisiksi ja meidän täytyy vaikuttaa niin, että ne sen tulevat tekemään. Meidän täytyy yhtyä niin poliittisesti kuin taloudellisestikin.

T. Hiltunen: Tämän keskustelun kuluessa on usein mainittu minun "alustuksestani" — ja sen nojalla tietysti persoonastakin —, mutta asia on nyt siten, että lukemani kirjoitus oli etupäässä tarkotettu Välimäen alustuksen vastapainoksi, eikä miksikään seikkaperäiseksi alustukseksi tälle ed. kokoukselle. Sen varsinainen tarkotus oli saada industrialistisen unionismin nimen varjoon piilottautuneet paljastetuksi oikeassa karvassaan. Siinä tarkotuksessa laadin kirjoitukseni muodoltaan senlaiseksi mitä se oli, yhä edelleen seisoen siinä esiintyvien mielipiteiden takana ehdottomasti.

No niin, olemme puhuneet täällä paljo industrialistisesta ja ammattiunionismista, impossibilismista ja opportunismista. Mutta olipa nyt miten hyvään, se kuitenkin on

käynyt päivänseiväksi, että täällä on pääasiassa kahden eri suunnan kannattajia, osa muodostuen niistä, jotka pitävät sosialidemokratian yleensä hyväksytyjä menettelytapoja liian lievinä, tuloksettomina — ja siis vanhoillisina, porvarillisina ja hyljättävinä. Ja näiden joukkoon voidaan lukea m. m. järjestömme ent. yl. organiseeraaja Hendrickson, keski-piirin nykyinen organis. Korpi ja Työmiehen päätoimittaja J. Välimäki. Siis painavaa väkeä, jos katsomme heidän asemaansa järjestössämme. — Tämä edustajakokous on siis osottanut virallisesti sen tosiasian, josta olen jo pitkän aikaa epäillyt, että meilläkin tulee olemaan tekemistä samanlaisten ainesten kanssa kuin esim. Ruotsin nuorsosiaalistit, Ranskan syndikalistit j. n. e. muut äärimmäiset suunnat muissakin maissa, millä nimellä he nyt sitte täällä haluavat esiintyä, ei ole niin tärkeää.

He sanovat industrialistisen unionismin olevan sosialismin pääperusteen, että sosialismia ei voida toteuttaa ennenkuin koko työväenluokka on järjestynyt siten — teollisuuksittain — että täydellinen yleislakko voidaan toimeenpanna. Myönnettäköön, että poliittinen toiminta tarvitsee tulevaisuudessa tuekseen yhä voimakkaampaa tukea taloudellisilta järjestöiltä taistellessaan yhä lujemmin järjestyneitä työnantajaliittoja vastaan, ja sen myöntävätkin kaikki sosialistit. Mutta amerikalainen industrialinen unionismi on todellakin jotain muuta kuin ammattiunionioiden yhteenliittämistä esim. kaupunki- ja valtiojärjestöiksi, ja vielä enemmän, se on kerrassaan uusi järjestäytymismuoto. Vai miksi nämä industrialistit vastustavat ja halveksivat ammattiunioni- oita, vaikka ne jo kymmeniä vuosia Amerikassakin ovat olleet järjestyneinä kaupunki- valtio- ja kansallisiittoiksi, esim. A. F. of L. Minulla ainakaan ei ole ollut mielessäni kään ajatus vastustaa tuota yhteenliittymistä ja sen yhä edelleen kehittämistä ja kehittymistä — olojen pakosta — kuten täällä ovat nämä industrialistitkin myöntäneet. Mutta minä pidän mahdottomana (impossible) sen I. W. W.-liiton edustaman industrialisen unionismin, jolle minun käsittääkseni tuo nimitys yksinomaan kuulukin, että on muodostettava työväen järjestö, joka yhteenliittää kaikilla eri

teollisuusaloilla työskentelevät työläiset ja muodostaisi sellaisen mahtavan voiman, joka sitte jonain maanantaina klo 12 ottaisi käsiinsä koko tuotantojärjestelmän ja johtaisi sen perusteella lepäävän yhteiskunnan kohtaloille. Halleluja!

Tämä on I. W. W. edustamaa industrialista unionismia ja ainoaa unionismia, jota sillä nimellä voidaan kutsua! Miksi te industrialistit ette rehellisesti seiso asianne takana? Minä tiedän, että teistä ainakin useat itsekin tietävät, että silloinkin tuo viimeisen tuomion maanantai saapuisi, on järjestynyt työväestö ja sen liittolaiset valtiollisen ja taloudellisen toiminnan avulla toteuttaneet sosialismin rakentavaa ohjelmaa niin pitkälle, että ihmiset nauravat teidän puheille 13:sta departementistanne, äänioikeuden riistämisestä ja äänien varastamisesta, joista te täällä nyt löpistette kuin pienet lapset!

Ja juuri tällaista lastenkamari-filosofiaa minä olen ponsillani tahtonut vastustaa tunkeutumasta suomal. sosialistijärjestykseen, vaikkakin olen nyt valmis luopumaan ponsistani, nähtyäni, että tämän edustajakokouksen suuri enemmistö ei enään olekaan muutamien suurisuisten agitaattorien hypnotiseerattavissa, kuten kolme vuotta sitte Hibbingissä, — agitaattorien, joilla todellakin näkyy olevan pääasiana keksiä aina jotain uutta ja tarttua jokaiseen vastaan tulevaan tuulimyllyn siipeen rieputeltavaksi. Mitä muuten tulee L. K. liittoon, joka meikäläisten keskuudessa on todellakin saanut jonkunlaisen "pyhän voitelen", niin toveri Toppari on täällä vanhana liiton jäsenenä lausunut siitä arvostelun, jonka pitäisi osottaa, että meillä on syytä varoa lyömästä puoluesinettä jokaisen sitä mieloilevan järjestön periaatteille, niin kauniilta kun ne kalskahtavatkin. Todellisuudessa L. K. L. kuitenkin on aivan samanlainen kuin U. M. of A. ja monet muut ammattiliitot, joille kehitys ja niissä jäseninä olevat sosialistit ovat opettaneet ja jonkun verran työväestön itsenäisen politisen toiminnan välttämättömyyttä — mutta mitä ovat niissä saaneet aikaan I. W. W:n ja S. L. P:n "industrialistit?" Sisäistä riitaa, eripuraisuutta, kukkotappelua — hajaannusta!

Nyt on kysymys, kumpaa työtä tahtoo suom. sos. järjestö kannattaa — kokoamista, vaiko hajottamista? Antakaa tunnustus industrialisen humbugismin periaatteille, ja De Leon ja Trautman, nuo tutkinnon suorittaneet hajotusmestarit räpyttävät teille käsiään, että saatiinpa toki vielä suomalaiset puolellemme ja Hendricksonin Martti nauraa partaansa, että kyllä me agitaattorit sentään olemme poikia, me sitä vielä koko Yhdysvaltain sos. puoluetta hallitsemme, kunhan vain jaksamme mölistä tarpeeksi kauan ja kyllin lujasti.

Jos tämä kokous taas — kuten varmasti uskon — nojautuu tosiasioihin ja oleviin oloihin ratkaistessaan kysymyksestä, niin sen täytyy luopua tuosta niin saakelin fiinistä sanasta "industrialismi" — jota sen ihailijat kaikki eivät kuulu tosin osaavan oikein ääntää — ja tuon sanan taakse piilotetuista ihanista unelmista, yleislakoista, vallankumousten vallankumouksista y. m. — niin karvasta kuin se liekin Korven ja Välimäen Jusseille, Martille ja Aaltosen Frank'ille — ja asetua seisomaan vakavan maan päälle hyväksymällä Chicagon konventsiomin lausuunen

I. A l a n k o: Ei voinut sanoa mitään industrialisesta unionismista. Yhtyi kannattamaan valtiollista toimintaa etupäässä ja piti mahdottomana järjestää esim. Idän tehdastyöväestöä industrialisiin junioihin siellä kun on miltei lukemattomia, kansallisuuksia, miehiä, naisia ja lapsia.

K. L i n d s t r ö m: On turhaa kenenkään väittää, etteikö täällä olisi äärimmäisten industrialistien taholta jyrkästi halvesittu politista toimintaa, m. m. Välmäki sanoi kunallistoimintaa tarpeettomaksi ja turhaksi. On myöskin puhuttu käsityöammatin häviämisestä paljo pötyä industrialistien taholta. Ei kannattanut annettavaksi tunnustusta industrialistisen unionismin periaattelle, sillä se olisi politiseksi juoneksikin liian kömpelöä. On sanottu, että tässä asiassa voisi kulkea keskitietä, mutta minun mielestäni ei sitä voida tehdä kieräilemättä, kuten selviää siitäkin, että Hendrickson tänään on puhunut paljon eri suuntaan kuin eilen. Ehdotti esuraavan ponnin periaatteelliseen puoleen:

“Kokous tunnustaa kaikkien työväen taloudellisten järjestöjen välttämättömyyden mikäli ne eivät ole ristiriidassa sosialidemokratian periaatteiden ja käytännöllisten menettelytapojen kanssa.”

Käytännölliseen puoleen nähden hyväksyi Sarell'in kannan ja ponnet.

A. H a u t a u m ä k i: Yhdyn Martin esitysmuotoon siinä, että meillä täytyy olla taloudellinen järjestö tukemassa valtiollista, valtiollinen järjestö taas valtansa kautta suojaa taloudellista järjestöä.

Hiltuselle huomautan, olematta kielitieteessä pitkällä, että olen valmis puolestani luopumaan sanasta industrialismi, jos se nimi vie anarkismiin. Mutta taloudellinen järjestömuoto täytyy olla olemassa ja sosialistit eivät saa vähentää sen merkitystä, jota, paha kyllä, on tapahtunut. Rauta-alueella on vaikea saada miehiä yhtymään unioniin. Ne sanovat: me olemme sosialisteja. Hyväksyn Syrjälän kannan. Pyydän anteeksi, jos olen poikennut sivuasioihin (Toppari: annetaan anteeksi).

J. V ä l i m ä k i: Täällä on paljon, puheista päättäen, jotka kannattavat industrialismia ja minä seison sen kannalla. Jos te voitte viedä nykyisen tehdasteollisuuden entiseen käsiteollisuuteen niin minä luovun tästä industrialismista, mutta sitä te ette voi tehdä. Teollisuudessa ei enää ole ammattia, vaan kaikki on yhtä suurta konetuotantoa, jossa työntekijä on vain joku pieni koneen osa. Mitä on kutoja? Hän on vain suuren koneen pieni osanen. Hän ei ole ammattilainen sen sanan pienimmässäkään merkityksessä. Silloin kun teollisuus on käynyt näin yhteiseksi, silloin meidän myöskin täytyy liittyä teollisesti. Työttömiä on paljon ja ammattijuniot eivät voi niitä auttaa. Industrialismi järjestää ne. (Tämä puoli asiasta on jo selvä; puhun nyt niistä departmenteista. Täällä on tehty pilaa Industrialijunion departmenteista. Meidän pitää järjestää työväestön oman työalansa liittoon. Se ei ole mikään pilkan asia. Idässäkin siihen on hyvä tilaisuus (kääntyen erityisesti Syrjälään) ja aivan Raivaanjanokin nokan edess. (Syrjälä: Ollit järjestynyt; olithan sinä siellä). Siellä on kutomateolli-

suus. Järjestäkää ne! Ammattijuniossa ei käy järjestäminen mainaria ja trammaria — siihen tarvitaan industrialijunio. Ei se ole siinä kaikki että tilaamme jonkin sosialistisen sanomalehden tai ostamme jonkin sosialistisen kirjan. Meidän täytyy olla järjestettynä lujasti taloudellisesti sitä järjestöä vastaan joka kanuunoineen on meitä vastassa. Eikä sovi luulla sitä, etteivät ne aina olisi meitä vastassa. En sano, että pitäisi asettaa etusialle industrialistista juniota. Minä en sano, ettei meidän pitäisi järjestyä myöskin poliittillisesti. (Hyvä!) Jos täällä kuparisaarella tahdotaan saada kansa mukaan, niin me saamme ne liittymään unioniin pienen palkan ylennyksen takia, niin silloin ne tulevat mukaan poliittisestikin järjestyneinä. Huomautan vielä koska minua vastaan on erityisesti hyökätty siitä, että minä muka vastustaisin reformeja, että ne reformitkin kohoavat korkeaan hintaan. Ruotsin sosialistit esim. suostuivat, saadakseen pikkureformeja aikaan, kompromissiin sotilasvarustuksia lisää tahtovain porvarien kanssa. Äänestivät porvarien kanssa lisää sotavarustuksia, joilla samat porvarit nyt uhittelevat kansaa. Päätökseksi tässä asiassa tahtoisin lisättäväksi Chicagon ponteon, että me hyväksymme industrialisen unionismin, mutta emme I. W. W.-liittoa. Suunniteltakoon sitä tarkemmin. Onhan täällä siihen sopivia — esimerkiksi Hiltunen.—

J. K o r p i: Olen tullut siihen huomioon näistä puhevuoroista, että kukin puhuja seuraa paikallisia olojaan. Industrialisen unionismin periaatteet ja toiminta tunnetaan — parhaiten keski- ja länsipiirissä, mutta ei itäpiirissä. Asian selville saamista on vaikeuttanut sekin, että tätä kysymystä on käsitetty persoonallisena kysymyksenä. Lauusin eilen kantani periaatteelliseen puoleen nähden. Me emme voi unhottaa poliittista toimintaa. Käytännölliseen puoleen nähden on mielipiteeni, että hyväksytään industrialisen unionismin periaatteet sosialismin periaatteiden mukaisesti. Käsitän industrialisella unionismilla sosialististen periaatteiden mukaista unionismia, enkä voi hyväksyä Gompersin ja Mitchellin unionismia, en myöskään Trautman'in. Jos minua vastaan nousee sosialistijärjestö olen valmis luopumaan toimestani, jos kantani todistetaan vääräksi.

F. Aaltonen: Täällä todellakaan ei näytä olevan muita kuin opportunisteja. Industrialinenkin ajatus sisältyy opportunistiin, mutta pahin näyttää olevan se, että olemme käyttäneet väärää sanaa, jota Hiltunen tahtoo poistettavaksi. Tahdon oikaista edellistä puhevuoroani siten, että minä tarkotin välillisten parannusten johtavan kompromissiin, mutta että niitä silti on ajettava, jos kerran ne hyödyttävät työväestöä. Tähän samaan sarjaan sisältyy myöskin unionistinen kysymys. Unionismi on parantanut työväen oloja; politiikka on tehnyt samaa, joten molemmat ovat hyväksyttäviä. Teollisuuden kehitys johtaa juniot teollisuusjunioiksi, kun ammatit muodostuvat yhä. Ja jos me kerran vähemmän merkitseviksi hyväksymme jonkun periaatteen, niin on meidän se hyväksyttävä käytännöllisen toiminnan ohjeeksi ja siksi olen verrannut sitä oikeaan käsivarteen. Suuret joukot eivät ymmärrä sosialismia, se on heille liian kaukaista, hämärää. Mutta jos te puhutte heille unionismista, niin sitä he ymmärtävät, sillä se on heille käsitettävää. Minua on pyydetty vastaamaan missä A. F. of L:n jäsenet ovat "skääpänneet". Bostonissa muutamia vuosia sitte kun raitiotiekonduktöörit tekivät lakon olivat moottorimiehet lakonrikkureina, ja samanlaisia tapauksia olisi satoja. — Muuten kannatan, että molemmille suunnille, taloudelliselle ja poliittiselle on puskettava.

E. Savela: Keskustelu on käynyt jo vallan ikäväksi kun se impossibilisti ja opportunisti jäi pois keskustelusta ja siitä sotkusta mitä tämä keskustelu sisältää. Ainoa puhuja, Florell, puhui täällä todellisesti historian materialismin pohjalla selväpiirteisesti ja Hautamäkikin jo puhui vähä sinnepäin, mutta lopetti kesken.

V. Hedman: Täällä ei ole ainoatakaan puhujaa esiintynyt jotka olisi vastustanut taloudellista järjestymistä. Ja sen vastustaminen olisikin turhaa. Mutta täällä on sanottu selvästi, että poliittinen järjestymisen on hyödyttöä koska äänet varastetaan, äänioikeus riistetään ja muutoinkin on turhaa poliittista tietä saada työväelle aikaan parauksia. Jos mainitussa väitteessä on hieman totta, on

myöskin totta toiselta puolelta se, että yksin taloudellisten järjestöjen taistelut ovat vieläkin toivottomampia. Pian niissä sotaväki ja poliisit tekevät selvää. Mutta jos taloudellinen ja poliittinen liike kulkee käsikädessä, silloin on parempaa mahdollisuuksia kummallakin taistelutantereella voittaa. — Vanhat juniot ovat kehittymässä sosialistisiksi ja keskenään solidaarisiksi.

F. J. Syrjälä: Minua vastaan on huomautettu täällä, että minä tahallani saivartelin, väittäisäni vallankumouksen tapahtuvan luokkavallan eikä taloudellisen vallan painovoimalla — ettei kukaan ole tarkoittanutkaan, taloudellisesta vallasta vallankumouksen ehtona puhuessaan sitä, miksi minä sen olen muka vääntänyt. Minä pyydän kysyä industrialisen unionismin asianajajilta mitä tarkoittavat ne departementit syvemmissä ymmärryksessä? Eikö departementtiteorian pohjana ole juuri se ajatus, että yhteiskunnallinen vallankumous ei ole mahdollinen suorittaa eikä yhteiskuntaa socialiseerata ellei työväki näissä departementteissaan omaa taloudellista valtaa, aineellista — dollari valtaa — jos niin sanotaan? Minun mielestäni luokkavalta — mikäli vallankumous ihmistoiminnoista välittömästi riippuu — on ainoa siinä suhteessa, ja työväenluokan luokkavalta ei varmankaan perustu näihin idealistisiin departementtiteorioihin, vaan työväenluokan olemassa-olon välttämättömyyteen ja laajuuteen — siihen, että koko nykyinen yhteiskunta lepää perustuksella, jota sanotaan työväenluokaksi — joka tuottaa kaiken, mutta ei omista mitään. Florell puhui täällä industrialisesta unionismista johdonmukaisesti, jota tosin haittasi heikko suomenkielen käyttö, mutta hän kuitenkin tiesi mitä hän edustaa: industrialista unionismia — proletaareja — sosialistipuoluetta vastaan! Florell puhui niin viisaasti, että Savelakin riemastui — yksin siitä syystä ettei hän sitä nähtävästi ymmärtänyt. Piti tarpeellisena laatia selityksen industrialisen unionismin suhteen ennen varsinaisia päätösponsoja, koska asia on synnyttänyt näin uurta huomiota: Esitti ponsikomitealle ehdotuksen selitykseksi.

PÄÄTÖS:

Puheenvuorojen tähän loputtua, lykättiin asia ponsivaliokuntaan.

Ponsivaliokunta esitti pääökseksi seuraavaa:

SELITYKSEKSI.

Me näemme, että Industrial Workers of the World liitto ajaa samoja tarkoituksia Yhdysvalloissa parlamenttaaris-politisen toiminnan kieltämiseksi, jota suuntaa Europan maissa edustaa anarkismiin taipuva sosialismi. Näiden aatteet ovat niin läheistä sukua toisilleen että eroa on mahdoton huomata. Kumpainkin asettaa taloudellisen järjestymisen uuden yhteiskunnan synnyttämisen välikappaleeksi ja perusteeksi, hylkien sitä menestyksellistä parlamenttaarista menettelytapaa, jonka johdolla ja pohjalla kansainvälinen sosialispuolue on saavuttanut loistava menestystä, ja, joka edelleenkin poliittisella alalla näyttää tehokkaaksi välikappaleeksi valtiollisen vallan anastamiseksi työväen luokalle ja sitä tietä porvarillisen luokkavallan kumoamiseksi.

Vaikka n. k. Industrialinen unionismi, mikäli se tarkoittaa teollisuusalojen kehityksen mukaista taloudellista järjestymistä, on ammatillista järjestymistä, parempi, ei se yksin ole ominaista n. k. Industrialiselle unionismille. Ammattiyhdistysliike yleensä on kehittymässä teollisuusalojen kehitystä vastaavalle kannalle, joten sen syyn nojalla on tarpeetonta erityisesti antaa tunnustusta industrialiselle unionismille, tai sen periaatteelle ja sitäpaitsi, meidän, työväen politista puoluetta edustavana järjestönä, ei tule pyrkiä määräämään ammattijärjestöjen toimintaa.

Tämän selityksen me annamme kuin asia erityisesti tuli esille.

PÄÄTÖKSEKSI

esitämme yhtymistä Chicagon konventionin taloudellisesti järjestynyttä työväkeä yleensä koskevaan julistukseen, joka on seuraava:

“Järjestyneen työväen liike on luonnollinen seuraus kapitalistisessa yhteiskunnassa vallitsevasta palkkatyöväestön ja työnantajain etujen ristiriitaisuudesta. Sen jokapäiväinen taistelu työpalkasta, tunteista ja muista työsuhteista on ehdottomasti välttämätöntä, jos mieli ehkäistä vauriota tuottavan kilpailun työväen kesken ja pelastaakseen sen aineellisesta ja moralisesta alennustilasta. Se on myöskin suuriarvoinen työväestön yhteiskunnallisena, taloudellisena ja poliittisena kasvattajana.

“Sosialispuolue ei tahdo olla neuvonantajana järjestyneelle työväestölle sen sisäisissä järjestymis- ja toimintatavoissa. Se tunnustaa unionistisen liikkeen välttämättömän itsehallinnon taloudellisella alalla samoin kuin se tahtoo säilyttää oman itsehallintonsa valtiollisella alalla. Se luottaa siihen että järjestynyt työväestö kokemusten koulussa kehittää mahdollisimman nopeasti tehokkaimmat järjestymis- ja toimintamuodot.

“Äskeisen Moyer—Haywood-jutun protestihistoriasta, johon ottivat osaa kaikenlaatuiset unionit yhdessä sosialispuolueen kanssa, löytää sosialistipuolue toivoa läheisempään solidarisuuteen taloudellisella alalla ja tehokkaampaan yhteistoimintaan työväenjärjestöjen ja sos. puolueen, niiden kahden työväenluokan vapauttamiseksi työskentelevän siiven kesken.

“Sosialistipuolue tukee järjestynyttä työväestöä sen kaikissa taisteluissa kapitalistien riistännän vastustamiseksi tai parannusten hankkimiseksi työoloissa. Se selittää, että jokaisen palkkatyöläisen velvollisuus on olla toimiva ja horjumaton järjestyneen työväenliikkeen jäsen, auttaakseen sitä voittamaan taistelussa ja voimistaakseen ja täydentääkseen tulevaisuuden sitä suurempia taisteluja varten.

Järjestyneellä työväestöllä on edessään vakava liikepula. Kapitalistit huumaantuneina hyvinvoinnista ja vallasta ja säikkähdyksissään työväenluokan kasvavasta valtiollisesta ja taloudellisesta toiminnasta, ovat luokkana ottaneet murtaakseen työväenjärjestöt.

“Coloradossa, Nevadassa, Alaskassa ja kaikkialla, lait ja perustuslaki on poljettu jalkojen alle, sotilaallinen itse-

valtius otettu tilalle, ja oikeusmurhia on yritetty toimeenpanna tämän tarkoituksen saavuttamiseksi. Missä senlaiset rikolliset toimenpiteet eivät ole näyttäneet edullisilta, siellä on käytetty muita keinoja samassa tarkoituksessa.

“Liike niinsanottujen avonaisten työpajojen eduksi ei ole muuta kuin huonosti salattu juoni järjestyneen työväestön sulkemiseksi työpajoista; sillä on takanaan voimakkaat kapitalistiset järjestöt, joilla on miljoonia dollareita taistelurahastoissaan.

“Tuomioistuimet, ollen aina vihamielisiä työväestölle, ovat viime aikoina voittaneet kaikki entiset saavutuksensa lain käyttämisessä kapitalistien palvelukseen. He ovat sinkahutelleet injunktionituomioita jotka kieltävät lakkokehoitusten antamisen, boikottausjulistukset, unioiden avustuksujen jakamisen, vieläpä yritykset järjestää järjestyttömiä työläisiä joillakin ammattialoilla. He ovat tehneet oikeuspäätöksiä, joilla ovat hajottaneet unioita sillä tekosyillä, että ne muka ovat työläistrusteja.

“He ovat tukeneet kapitalisteja, jotka ovat nostaneet vahingonkorvausvaatimuksia työväenunioita vastaan, tarkoituksella tyhjentää niiden rahastot tai ehkäistä niiden rahastojen käyttämisen. He ovat pyyhkineet lakikirjoista useita työväelle edullisia säädöksiä — lakeja, jotka ovat turvanneet lapsia riistännältä tehtaissa, lakeja joiden mukaan työnantaja on ollut velvollinen vahingonkorvaukseen työläisille, jotka sattuvat loukkaantumaan hänen työssään tai kuoleman tapauksessa kuolleen omaisille; lakeja, jotka ovat suoneet työläiselle oikeuden kuulua ammattiunioon.

“Samalla kun he ovat vahvistaneet kapitalistien oikeuden sulkea työstään järjestyneet työmiehet, ovat he julistaneet laittomaksi työläisille tehdä sopimuksia keskenään, etteivät he käytä unioon kuulumattomien tehtaiden tuotteita. Ainoa sopusointuinen säädös jota tuomarit ovat noudattaneet, käsitellessään työväestöä koskevia kysymyksiä on, että kapitalisteilla on pyhä oikeus liikevoittoon ja että työväenluokalla ei ole oikeutta vastustaa liike-etuja.

“Danburyn hatuntekijän jutussa antoi Yhdysvaltain ylioikeus päätöksen, joka kelpaa asetettavaksi saman tuo-

mioituimen 50 vuotta sitte tekemän kuuluisan “Dred Scott päätöksen” rinnalle. Se on laajentanut ja korjailut anti-trustilakia voidakseen sovittaa sen työväen järjestöjä vastaan, on katsonut rauhallisen boikottaustavan lainvastaiseksi, sekä että boikottauksen alaiseksi joutuneet työntekijät voivat saada vahingonkorvausta 3 kertaa niin paljon kun heidän kärsimänsä vaurion arvo on, ja että yhtä hyvin yksityisten jäsenten omaisuudesta, kuin järjestönkin kassasta voidaan pakollisesti kiskoa senlainen vahingonkorvaus.

“Tällä päätöksellään on ylioikeus selvästi osottanut olevansa luokkaoikeuden välikappale eikä yhteinen oikeuslaitos. Jos ei noita ja muita vihamielisiä päätöksiä nopeasti muuteta, niin järjestynyt työväestö on pian huomaava itsensä täydellisesti voimattomaksi yrityksissään työväen kysymysten rauhalliseksi ratkaisemiseksi. Kapitalistien ja heidän oikeuslaitostensa onnistuminen tässä hyökkäyksessään työväenliikettä vastaan olisi tuhoa tuottava sekä sivistykselle että ihmisyydelle. Se voidaan voittaa ja on voitettava.

“Tällä kriittisellä (ratkaisevalla) hetkellä sosialistipuolue kehottaa koko järjestynyttä työväestöä muistamaan, että heillä vielä on käsissään vaalioikeus ja että politisen vallan järkevästi käyttäminen on ehdottomasti välttämätöntä, voidakseen pelastaa järjestönsä häviöstä. Ylioikeuden puolueelliset päätökset voidaan muuttaa, sotaväen käyttö lakkotilaisuuksissa voidaan lopettaa, työväestölle edullisten lakien syrjäyttäminen voidaan estää työväestön yhteistouminnan kautta vaalipäivänä.

“Yhdysvaltain työläiset, käyttäkää valtiollista käsivarttanne tasasuhteisesti taloudellisen käsivartenne kanssa puolustukseen ja hyökkäykseen. Kokoontukaa tukemaan oman luokkanne puoluetta. Äänestäkää samoin kuin te yhditte lakkoonkin, kapitalisteja vastaan. Alas sotaväki ja laillinen anastus! Eteenpäin yhtenä lujana taistelurintamana järjestyneen työväestön ja sosialistipuolueen lippujen suojassa, kukistamaan kapitalistinen anastus, voittamaan heti huojennusta itsellenne, vaimollenne ja lapsillenne, ja jouduttamaan sitä päivää jolloin te täydellisesti vapaudutte riistännästä ja sortohallituksesta.”

KÄYTÄNNÖLLISEKSI OHJEEKSI

socialistipuolueen jäsenelle ja järjestölle ammatillista toimintaa varten seuraavaa:

1:ksi) Sosialistipuolue (eli Am. suom. järjestö) velvottaa ammattijärjestöissä toimivia jäseniänsä vaikuttamaan voitavansa samaan ammatti- ja samaan teollisuusalaan kuuluvien itsenäisten kuin myöskin eri liittoihin kuuluvien järjestöjen ja liittojen yhteenliittymiseksi ja solidarisemman sekä vaikuttavimman yhteistoiminnan aikaansäämiseksi taloudellisen toiminnan alalla, katsomatta kunkin järjestön eli liiton valtiollista ajatuskantaa.

2:si) Sosialistipuolue velvoittaa paikallis- ja valtiojärjestöjään pyytämään ja kehottamaan kullakin paikkakunnalla toimivia ammattijärjestöjä ottamaan sosialistipuolueen kanssa osaa kaupungin, kunnan ja valtion vaaleja varten valmistettavan ohjelman ja vaatimusten laatimiseen.

Samoin on ammattijärjestöissä olevien sosialistipuolueen jäsenten velvollisuus vaikuttaa järjestöissään valtiollisen toiminnan aikaansaamista, kehittämällä järjestöään ottamaan sosialistipuolueen kanssa osaa vaaliohjelman ja yleisten vaatimusten laatimiseen sekä vaalirahaston kartuttamiseen.

Päätösesityksen eteen liitetty "selitys" synnytti kii-vaan keskustelun. Toiset pitävät sitä tpeellisena, koska I. W. W.-liitolla on jotakin vaikutusta suomalaisen työväestön keskuudessa, joka liitto nyt on uppoamassa äärimmäisempään impossibilismiin, kadottaen yhä enemmän merkitystään taloudellisena järjestönä, ollen jo nykyään niiden poliitikoitsijain kilpakenttä, joilta käytännöllinen työskentely sosialismin hyväksi on osakseen saanut kirouksen.

Toiselta puolen ei hyväksytty selitystä koska sen suojassa mahdollisesti voitaisiin vastustaa uudempaa taloudellista järjestymistä.

Kiista ratkaistiin äänestyksellä. "Selityksen" puolesta äänesti 23 ja vastaan 8, joten siis "selitys" sai kokouksen vahvistuksen. Päätöksen muut osat hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöksen "selitystä" vastaan jätettiin seuraavt vastalauseet:

Toveri Syrjälän ponsivaliokunnalle jättämän ja suomalaisen sosialistijärjestön edustajakokouksen hyväksymän "selityksen" johdosta.

Koska mainitussa selostuksessa ilman hitään todistusta syytetään koko I. W. W. liittoa, siis sen jäseniäkin, anarkisteiksi ja verrataan heitä Ruotsin pommihistorioihin sekaantuneisiin n. s. nuor-socialisteihin, niin koko syytös on siis vähemmän harkittu ja umpimähkäinen.

Jos taas mainitun liiton johdossa on joku meille vastenmielinen henkilö tai sen säännöissä sosialismin periaatteille vastaisia pykäläitä, niin niitähän jumala paratkoon löytyy kaikkien unioiden johtomiehissä ja säännöissä, Lännen Kai-vosmiesten liitto ehkä tehden poikkeuksen. Näin ollen katson, että ei käy tuomitseminen enemmän yhtä kun toistakaan uniota sen sääntöjen tai johtajain perusteella, olletikin kuin syytöksiä ei ole eikä voidakaan, ainakaan vielä toteen näyttää.

Lopuksi katson koko Syrjälän selityksen liian diplomaattiseksi, joten sen vanavedessä kyllä saa huopaa ja sou-taa.

VASTALAUSE

Sen johdosta, että S. S. järjestön edustajakokous teki Industrialisen Unionismin suhteesta sosialismin päätöksen, joka on epäkäytännöllinen ja sitäpaitsi ristiriidassa itsensä kanssa, merkitsemme me allekirjoittaneet seuraavan vastalauseen:

On kerrassaan epäviisasta, että edustajakokous tuomitsee yhden työväestön taloudellisen järjestämisyrityksen, vaikka edustajakokous laatimansa selityksen lopussa sanoo, että: "Meidän, työväen politista puoluetta edustavana jär-

jestönä, ei tule pyrkiä määräämään ammattijärjestöjen toimintaa.”

On epäviisasta tuomita I. W. W.-liittoa jo senkin vuoksi, että sekin on kehittyvä liitto, jossa voi tapahtua “suunnan muutos” milloin tahansa ja edustajakokouksen päätökset tehdään neljäksi vuodeksi. Yhtä epäviisasta olisi ollut hyväksymisen antaminen sille.

On kiero, että edustajakokous ei uskalla antaa suoraa tunnustusta n. k. industrialisen unionismin periaatteille, vaikkakin se myöntää, että vanhoillinen ammattiyhdistysliike on kehittymässä industrialisia periaatteita vastaavalle kannalle.

Frank Aaltonen, John Kiviniemi, I. O. Peurala,
Hilda Sikanen, John Korpi.

PERJANTAINA 27 P. ELOK.

SOSIALISMI JA MAANVILJELIJÄ.

Asialle olivat laatineet alustuksia T. Hiltunen, Leo Laukki, A. Rissanen ja And. Kylmänen. Alustukset luettiin kokoukselle seuraavassa järjestyksessä:

On useita kysymyksiä, joista järjestömme keskuudessa yleensä ei olla varmalla kannalla, mutta tuskin minkään kysymyksen suhteen ovat mielipiteet niin kovin kypsyttyneet ja sekavat kuin sosialismin suhtautumisesta maanviljelijöihin. Esim. sanomalehtikirjoituksissa ovat mielipiteet usein törmänneet yhteen, ja sama on laita agitaattoreihin ja puhujiin nähden. Toiset sanovat, ettei farmari kuulu työväenluokkaan; toiset taas sanovat, että farmari on samalla asteella kuin palkkatyöläinen, eikä tarvitse erityistä farmariagitatsionia. Eikä tuo mielipiteiden eroavaisuus ole ihmeekään, sillä tämän kysymyksen selviytyminen on vaatinut paljo päänsärkyä ja pitkiä kokemuksia niissäkin maissa, joissa sosialistiset puolueet ovat jo vuosikymmeniä toimineet, ennenkuin on päästy varmalle kannalle asiassa ja Yhdysvaltain sosialistipuolue ei ole vielä tähän mennessä edes oikein varmasti asi-

aa harkintutakaan. Samoin suom. sos. järjestön viimeisessä edustajakokouksessa oli “agraarikysymys” aivan outo — niinpä sen alustajakin oli käsittänyt kysymykseksi siitä, saako sosialisti ryhtyä maanviljelijäksi! Ja kun asiasta hiukan aikaa puhuttiin niitä näitä — “pidettiin keskustelu vastauksena kysymykseen”.

On jo kuitenkin olemassa merkkejä siitä, että tämänkin maan sosialistipuolue tulee ennen pitkää — mahdollisesti jo jo ensi vuoden konventionissa — tässäkin kysymyksessä asettumaan olosuhteiden vaatimalle kannalle. Mutta, vaikka suomalaisen järjestön asia ei olekaan suoranaisesti määritellä sosialistipuolueen poliittista suhtautumista maanviljelijöihin, lienee kuitenkin paikallaan, että järjestömme edustajakokous ilmaisisi asiassa kantansa. Olisihan se ehkä hyödyksi maanviljelysseuduilla harjotettavaan agitatsioonityöhön nähden, ja meidän kansallisuutemme keskuudessa tuolla työllä on huomattava merkitys, ehkäpä yhtä suuri kuin unionistisella toiminnalla ja siihen suhtautumisella, josta kuitenkin on puhuttu niin paljo enempi. Samoin olisi se tarpeellista siinäkin merkityksessä, että puolueen keskuudessa yleensä tulee tämä kysymys läheisessä tulevaisuudessa yhä vakavammin esille, ja suomalaisetkin puoluejäsenet voivat siis osaltaan vaikuttaa siihen, mille kannalle sosialistipuolue tässä kysymyksessä tulee asettumaan.

Teoksessaan “The Constructive Program of Socialism”, jonka puolueemme Toimeenpaneva Komitea on hyväksynyt n. k. käsikirjaksi menettelytapa-kysymyksissä, ja joka aivan piakoin ilmestyy suomenkielisenäkin (Työmiehen kustannuksella, “Sosialismin rakentava ohjelma”), lausuu sen kirjoittaja Carl D. Thompson tästä kysymyksestä m. m. seuraavaa:

“Aikaisemmat sosialistit väittävät, että maa täytyy tehdä yleiseksi omaisuudeksi ja että kapitalismi kehittyy samalla tavalla maanviljelyksen alalla kuin muillakin teollisuuden aloilla — että suurviljeys hävittää pien-viljelyksen, kunnes kaikki maanviljelijät tulevat palkkatyöläisiksi tai ainakin suurten viljelysten omistajain vuokralaisiksi. Senpä vuoksi väitettiin, että sosialismi ei voisi suosia maan yk-

sityisomistusta. Viljelystilat täytyy siis myöskin sosialiseerata.”

Sitten kertoo Thompson toksessaan miten esim. Saksan sosialidemokratinen puolue vielä kymmenkunta vuotta sitte hylkäsi jyrkästi useiden tunnetuimpien miestensä tekemän agraariohjelmahdotuksen sillä perusteella, että “se asettaa maalaisväestön silmien eteen asemansa parantamisen, se on, vahvistaa heidän yksityisomistusoikeuttaan; se selittää maanviljelyksen nykyisessä yhteiskunnassa olevan sopusoinnussa proletarien etujen kanssa, vaikka se on proletariaattia riistävien tuotantovälineiden omistajien etujen kanssa sopusoinnussa.”

Tuon jyrkän “marxilaisen” oikeaoppisuuden mukaan ei sosialistipuolue saisi siis yrittääkään parantamaan maanviljelijäin asemaa välillisten parannusten avulla, ainoana puolueen käsityskantana olisi maanviljelijöille saarnattava vain kaiken maan täydellistä sosialiseerautumista. Mutta olosuhteiden pakosta ovat jo useimmat Euroopan maiden sosialistipuolueet luopuneet tuosta jyrkästä kannastaan ja hyväksyneet erityisiä agraariohjelmiä, joissa vaaditaan monenlaisia parannuksia ja uudistuksia maanviljelijäin oloihin, kuten korottomien valtiolainojen myöntämistä maanviljelijöille, valtionvakuutusta maanviljelijäin karjalle y. m. omaisuudelle tulipalojen, myrskyjen ja tulvien varalta, suojelustoimenpiteitä vuokratviljelijäin turvaamiseksi, valtion avustusta parempien siemenlajien, lannoitusaineiden, karja- ja hevosrotujen y. m. hankkimiseksi; verojen huojennusta j. n. e. useita tuollaisia käytännöllisiä vaatimuksia. Ja sitäpaitsi, esim. Ranskassa selittävät sosialistit agraariohjelmassaan, vastoin vanhaa jyrkkää käsityskantaa, että “socialismin ei tule jouduttaa viljelyksen omistajain hävittämistä, vaikkakin sitä on lopullisesti mahdoton välttää.”

Ja tämän kannan hyväksyvät nykyisin etevimmät sosialistiset teoretikot kaikissa maissa. Niinpä sanoo Kautsky: “Pienviljelystilat voivat hyvin säilyä yksityisomaisuutena. — Tähän saakka ei vielä koskaan ole kukaan sosialisti — jonka lausunnolle voidaan antaa suurempaa arvoa — vaatinut, että viljelijöiltä olisi anastettava omistusoikeus ti-

loihinsa”. (Kautskyn teoksesta “Yhteiskunnallinen vallankumous”). Samalla kannalla ovat Jaures, Vandervelde, Liebknecht y. m. tunnetut sosialistiset tutkijat.

Amerikan maanviljelysoloista ja socialismin suhtautumisesta niihin on huolellisemman tutkimisen tulokset julkaissut A. M. Simons teoksessaan “Amerikalainen maanviljelijä.” Hän käsittelee kysymystä teoksensa alkulauseessa toiseen painokseen (sivu 6) seuraavasti:

“Kaksi seikkaa on nykyisin selvää, ensiksikin, että pikkumaatilojen omistaja on pysyvä tekijä Amerikan maanviljelyselämässä ja että hän muodostaa suurimman yhdenkaltaisen osaston tuottavasta kansanluokasta. Toiseksi, ja seuraaksena tästä, että minkä liikkeen tahansa, joka koettaa työskennellä yhdessä tuottavan luokan kanssa tai sen puolesta, on otettava hänet huomioon.” Tämän kirjottaja, tutkittuaan huolellisesti maanviljelijäin asemaa tässä maassa, tulee jotenkin samanlaisiin tuloksiin kuin muidenkin maiden sosialistiset tutkijat ja kirjailijat. Hän selvästi huomaa sen tosiasian, jonka kaikki muutkin tästä kysymyksestä kirjottaneet tutkijat ovat huomanneet, että palkkatyöläiset yksinään eivät voi toivoa voitonmahdollisuutta, siitä yksinkertaisesta syystä, että “kaikkien tehdasteollisuuden, kaupan, kaivos- ja muiden samallaisten teollisuuksien alalla työskentelevien työläisten koko lukumäärä muodostaa ainoastaan noin 25 prosenttia koko äänioikeutetusta väestöstä. Samalla kertaa kaikki maanviljelyksen alalla toimivat muodostavat ainoastaan 40 prosenttia maan äänestysvoimasta. Siten on selvää, ettei ainoastaan kumpikin näistä osista ole kykenemätön aikaansaamaan mitään yksinään, vaan myöskin vaaditaan melkein molempien koko voimia saavuttaakseen heidän päämääränsä” (sivu 168).

Näihin tosiseikkoihin katsoen, yhtyy tämäkin kirjoittaja siihen, että sosialistipuolueen on ehdottomasti välttämätöntä laatia ohjelmansa näitä tosiseikkoja silmällä pitäen. Suuri prosentti maanviljelijöistä tulee saada omaksumaan sosialistisen näkökannan. Tämän saavuttamiseksi on välttämätöntä järjestää erikoinen sosialistinen herätys- ja kasvatustyö tätä luokkaa varten. Hän myöskin myöntää, että

olisi mielestöntä sosialistipuolueen vaatia mitään niin narri-
maista kuin "tavallisen maanviljelijän omaisuuden pakko-
luovutusta" (sivu 218), ja osottaa myöskin, että pienten
tilojen yksityisomistuksen säilyttäminen "ei mitenkään ole
vastakkaista sosialistisen filosofian periaatteille" sivu 221).

Tässä alustuksessa on ollut tarkoitus käsitellä kysy-
mystä vain politisen agitatsionin kannalta, eikä, kuten esim.
järjestömme viimeisessä edustajakokouksessa, jonkunlaisena
puolueemme jäsenten yksilöllisiä oikeuksia koskevana tai
osuuskuntakysymyksenä. Sillä edellisessä merkityksessä oli
kysymyksen käsittely lapsellista, eihän puolueemme voi mää-
rätä, ettei joku sen jäsen voisi olla suutari tai rätätäli, enem-
pää kuin se voi estää ketään rupeamasta maanviljelijäksi,
samoin osuustominnan mahdollinen hyödyllisyys riippuu
paikallisista y. m. sellaisista seikoista, joiden suhteen puolue
ja edustajakokous tuskin voinee asettua millekään varmal-
le kannalle, ja sitäpaitsi tuollainen toiminta lienee verrattain
vaikeaa ja yleensä voi tuskin paljoakaan parantaa maanvil-
jelijäin nykyistä asemaa Amerikassa.

Ainoastaan työväenluokan kanssa yhteisen voimak-
kaan valtiollisen toiminnan avulla voivat maanviljelijät saa-
da pysyviä ja vaikuttavia etuja. Niistä esittää Thomp-
son teoksessaan muun muassa seuraavia seikkoja:

"Hallituksen omistusoikeus rautateihin ja säilytys-
laitoksiin tulee ehkä olemaan suurin palvelus, minkä sosia-
lismi suorittaa maanviljelystyoiläisten luokalle.

"Hallituksen omistuksen ja kontrollin ulottaminen
suurten maanviljelyskoneitehtaiden alalle tulee alentamaan
maanviljelyskoneiden hinnan melkein valmistuskustannusten
tasalle ja tämä siis tulee olemaan suurena huojennuksena
maataviljelevälle väestölle. Kuivuuden turmelemien seutujen
viljelyskelpoisiksi saattaminen keinoitekoisen kastelun avulla,
tulvamaita käsittävien laaksojen suojeleminen, ja jokivarsi-
emme hävitettyjen metsien uudelleen kasvattaminen, kaikki
nämä tulevat olemaan valtion tehtäviä sosialismin valtaa
voittaessa, ja nuo toimenpiteet luonnollisestikin suoranaises-
ti vaikuttavat maataviljelevän väestön olojen parantumi-
seen. Ja, lopuksi työväenluokan taloudellisen aseman pa-

rantuminen kaikissa teollisuuskeskuksissa, tulee suuresti pa-
hottamaan heidän ostokykyyään ja siten synnyttämään var-
memman menekin kaikille maanviljelystuotteille."

Edelläolevan perusteella ehdotan edustajakokouksen
päättäväksi:

että suomal. järjestö yhä voimakkaammin har-
joittaisi agitatsionityötä maanviljelysväestön kes-
kuudessa, ja että tuon agitatsionityön ohjeena,
periaatteelliseen ja käytännölliseen puoleen näh-
den, olisi seurattava viimeaikaisten tutkimusten
valossa kirjoitettuja teoksia, kuten esim. "Ame-
rikalainen maanviljelijä" ja "Sosialismin raken-
tava ohjelma"; ja

koska Yhdysvaltain sosialistipuolue tässä kysy-
myksessä näyttää erittäin hitaasti voivan edis-
tyä impossibilistiselta kannaltaan,

että suomalaisen järjestön olisi kaikissa mah-
dollisissa tilaisuuksissa koetettava edustajiensa
kautta vaikuttaa siihen suuntaan, että puolueem-
me ohjelma maanviljelysväestöön nähden saatai-
siin selvemmäksi ja käytännöllisemmäksi.

Toivo Hiltunen,

Hancockin sos. os. Jousen valitsemän alustuskomitean
määräämä alustaja.

LÄHDEMMEKÖ FARMAREILLE PATENTEERAAMAAN YKSITYISOMISTUSOIKEUDEN MAIHINSA, TAI PYSYMMEKÖ SOCIALISTEINA?

Paljon vastinetta toveri T. Hiltusen edustajakokouk-
selle kirjottamaan alustukseen.

Socialismin suhde maanviljelijöihin on kysymys, joka
kahdestakin eri syystä on kansainväliselle työväenliikkeelle
tavattoman tärkeä; ensinnäkin, mikäli järjestynyt työväes-
tö on olosuhteiden ja kehityksen pakosta joutunut ja edel-
leen yhä suuremmissa määrässä joutuu taistelussaan kapi-

talismmin kukistamiseksi ottamaan maanviljelijät huomionsa ja toiseksi, mikäli tämän suhderyksymyksen erikoisluonne on osaksi jo saattanut ja uhkaa edelleen saattaa järjestyneen työväestön luopumaan peruskysymyksestään: kaikkien tuotantovälineiden yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi saattamisesta ja sensijaan hyväksymään jossain määrässä ja suhteessa niihin — tuotantovälineisiin nähden yksityisomistusoikeuden.

Syyt, miksi meidän on saatava farmarit mukaamme.

Niistä yleisistä seikoista, jotka pakottavat järjestyneen työväestön luokkataistelussaan varsinaisia teollisuuskapitalisteja vastaan ottamaan huomioon maanviljelijäin sangan lukuisan ja kaikissa suhteissa tärkeän luokan, on jo siksi paljon kirjoitettu, että riittänee, kun muutamain sanoin luettelen niistä tärkeimmät.

1:sä. Kapitalismin kehittyessä ovat vähitellen ne maanviljelijät, jotka itse perheineen maalla asuen ja raataan muodostavat varsinaisen maanviljelijäluokan: pikkuviljelijät, joutuneet sekä yhteiskuntataloudellisesti että valtiollisesti yhä vaikeampaan asemaan. Tällä kehityksellä on erityisesti se järjestyneen työväestön politikan kannalta katsottuna tärkeä piirre, että pikkuviljelijät erikoisena maalaisraatajain luokkana, kuten teollisuustyöläiset kaupunkilaisraatajain luokkana, joutuvat yhä enemmän kapitalistien sarron ja riistämisen alaisiksi; joten luokkaraja ja luokkataistelu kapitalistien ja pikkuviljelijäin välillä käy yhä selvemmäksi ja ankarammaksi, pikkuviljelijät alkavat kapitalismia — ainakin sen heitä ahdistavia ilmaisumuotoja vihata ja niitä — siis joissain suhteissa itse kapitalismia vastaan taistella. Näin ollen muodostavat he luokan, jolla teollisuustyöväestön kanssa on yhteinen sortaja, vihollinen ja siis myös joissakin suhteissa yhteinen pyrkimys. Ei mikään ole siis luonnollisempaa kuin se, että teollisuustyöväestö ja maalaisraatajat koettavat koota voimansa yhteen, yhteisvoimin yhteisen vihollisen kukistaakseen. Ellei kapitalismi pikkuviljelijöiden asemaa tekisi tukalammaksi, ahdistaisi heitä sarronlaan ja nykemisellään, ellei kehitys pikkuviljelijöiden keskuudessa kulkisi yleistä kurjistumista ja köyhtymistä —

proletaariseeraantumista kohti (tarkotan heidän tuotantovälineidensä kapitalistien käsiin joutumista) niin muodostaisivat he luokan, joka varmasti olisi kaikkia sosialistisia uudistuspyrkimyksiä vastustava kaiken vanhollisuuden tuki ja turva. Silloin ei voisi olla puhettakaan mistään yhteistoiminnasta heidän kanssaan eikä myöskään erityisestä sosialistisesta farmariohjelmasta.

2:si. Valtiollisena puolueena riippuu sosialistipuolueen valtaan pääseminen ja senmukainen vaikutus yhteiskuntaelämässä ennenkaikkea siitä, missä määrässä se kaikissa vaaleissa saa äänestäjien kannatuksen. Tässä suhteessa omaavat tässä maassa pikkuviljelijät kontroleeraavan enemmistön, lähes 40 prosenttia kaikista äänestäjistä kuuluvat heihin. Ellei teollisuustyöväestö kykene tältä enemmistöluokalta itselleen vaaleissa kannatusta saamaan, ei se suurestikaan valtiollista valtaa omin äänestäjin saavuta, se on, siis niin kauan, kuin se nk. parlamentarismiin, eli valtiolliseen toimintaan toivonsa laskee, suorastaan pakotettu "kalastamaan" kannatusta pikkuviljelijäin luokalta. Luonnollisestikin tässä kalastuksessa täytyy käyttää "syöttejä" ei pettäviä lupauksia, vaan ohjelmaamme on pakostakin otettava joitakin heitä tyydyttäviä vaatimuksia.

Vielä toinenkin seikka, joka kuuluu samaan yhteyteen. Maalaisraatajat äänestäjinä ovat siinä suhteessa paremmassa asemassa, että heillä on pysyväinen kotinsa, työpaikkansa, joten eivät joudu äänioikeuttaan kadottamaan, kuten useat teollisuustyöläiset pakotettuna paikasta toiseen muuttamaan; heitä ei voi siinä määrässä, kuin jälkimäisiä kapitalistien vaino, työpaikasta karkottaminen, y. m. kohdata, vaikka vaaleissa äänestävätkin kapitalisteja vastaan.

Näin ollen jos kerran saamme pikkuviljelijät puolellemme on meillä kaikissa vaaleissa varma kannattajajoukko, jolle kapitalistit eivät muuta mahda, kuin riistää äänioikeuden pois, jota he eivät tietenkään aivan ensi hädässä tee.

3:si. Meidän käsityksemme nykyään on, että sosialistinen yhteiskunta ei synny yhdessä rysäyksessä puhaltamalla, vaan että meidän on se kerros kerrokselta rakennettava. Tätä rakennustyötämme ovat: valtiollinen, ammatill-

nen, ko-operatiivinen, kasvatus, y. m. toimintamme. Kaikkia näitä eri teitä me askel askeleelta pyrimme samaan suureen päämääräämme: sosialistiseen yhteiskuntaan.

Mikäli puolueemme saavuttaa valtiollista valtaa, mikäli meidän miehemme pääsevät kogressiin, lainlaatiakuntiin, kunnallishallintoihin, toimiin ja virkoihin, koetamme tätä rakennustyötämme eteenpäin viedä, heidän täytyy näissä toimissa ja viroissa tätä meidän pyrkimystämme seurata, heidän täytyy jotain sosialismin hyväksi, sosialistisen yhteiskunnan tulemiseksi tehdä; heidän täytyy rakentaa.

Kaikissa näissä toimissa ja viroissa joutuvat myös miehemme käsittelemään kysymyksiä, jotka toiselta puolen koskevat pikkuviljelijöitä, toiselta puolen kapitalisteja ja silloin on heidän tiedettävä kumpain puolelle he niissä kysymyksissä asettuvat; puolueellamme täytyy silloin näihin kysymyksiin nähden olla määrätty taktiikkansa ja ohjelmansa.

Esim. sellaisessa asiassa, kuin olisi riita siitä laite- taanko maantie tai kaivetaanko valtaoja siten kulkemaan, että se hyödyttäisi jotain rautatiekomppaniaa taikka päinvastoin siten, että niistä pikkuviljelijät hyötyisivät, olisi kerrassaan omituista, ellei puolueemme edustaja kunnallishallinnossa silloin kannattaisi asiaa pikkuviljelijäin eduksi ratkaistavaksi. Samoin täytyisi kaikissa muissakin tällaisissa kysymyksissä puolueemme menetellä. Valtioiden lainlaatiakunnissa joutuisivat he pakostakin kannattamaan pikkuviljelijöitä suosivia toimenpiteitä joutuessaan maanviljelystä vähääkään koskevissa kysymyksissä kapitalisteja vastaan taistelemaan. Vielä Yhdysvaltain kongressiin asti seuraisi tämä pakko heitä. Postikysymyksessä he tietenkin joutuisivat pikkuviljelijöitä suosivaa pakettipostia kannattamaan, rahtikysymyksessä samoin, niinikään verotuskysymyksessä jne., sillä kaikissa näissä asioissa täytyisi heidän asettua kapitalisteja vastaan, puolueettomiksi he eivät voisi näiden kysymysten suhteen missään tapauksessa jäädä.

Jos kerran puolueemme pakostakin joutuu pikkuviljelijöitä tavalla tai toisella suosimaan, eikä ole välttämättöntä silloin, että minkä puolueemme tekee, se tekee sen tie-

toisesti, vissii, edeltäpäin harkittua, sen yleisen päämäärän kanssa sopuointuun rakennettua ohjelmaa seuraten?

Jos edelliset kaksi seikkaa, jotka tavallisesti ovat erityistä sosialistista farmariohjelmaa vaativien puoluejäsen- temme valtteja, sellaisen tarpeellisuutta puolustavat, niin ainakin tämä kolmas seikka, jota tavallisesti ei ole huomi- oon otettu, saa meidät vakuutetuksi, että meillä täytyy olla erityinen ohjelmamme, missä määritellään suhteemme far- mareihin sekä mitä sosialismi heille lupaa ja tuo.

Minkälainen pohja sosialistiselle maatalousohjelmalle?

Omituisena piirteenä tämän maatalouskysymyksen ke- hityksessä on se, että sikäli kun sosialistien keskuudessa eri maissa on havaittu välttämättömäksi rakentaa erityinen pikkuviljelijäin aseman parantamista tarkoittava sosialisti- nen maatalousohjelma, samassa on joistakin kerrassaan käsit- tämättömistä syistä luovuttu sosialismin peruspyrkimykses- tä: tuotantovälineiden yhteiskunnan omaisuudeksi teke- misestä. Miksi niin on tehty, miksi on katsottu sopimattomak- si rakentaa maatalousohjelma tämän sosialistisen ydinaat- teen pohjalle ja sensijaan välttämättömästi pohjustaa se yk- sityisomistukselle on vaikea ymmärtää? Minä ainakaan en näe yhtään syytä, joka pakottaisi meidät niin tekemään, vaikka sitten laatisimme maatalouskysymyksessä kuinka rakentavan ohjelman tahansa.

Niinpä tässäkin maassa useat sosialistit nojautuen Kautskyn, Jauresin, Bebelin, Vollmarin ym. ja tšekäläisten tutkijain etupäässä Simonsin lausuntoihin tahtovat puolueemme ohjelmaan saada selityksen, jossa lausuttaisiin sosia- listipuolueen hyväksyvän yksityisomistuksen pienviljelysti- loihin. Miksi?

Sanotaan: —

Siksi, että tässäkin maassa, kuten Europassa ei maan- viljelyksen alalla kehitys ollenkaan kulkenut samaa latua, kuin teollisuuden alalla ja niinkuin "oikeaoppisen" marxi- laisen käsityksen mukaan olisi pitänyt tapahtua, koneellinen suurviljely ei olekaan kyennyt pikkuviljelystä kukistamaan, vaan tilastollisista numeroista päättäen tulee pikkuviljelys säilymään ja jossain määrin edelleen kehittymään. "Ei voi-

da odottaa, että yksilöllinen pikkuteollisuus varsinkaan maanviljelyksen alalla tulisi häviämään”, sanoo tästä asiasta Karl Kautsky. Ja kehityksen kulusta täällä Amerikassa lausuu A. M. Simons: “pikkumaatilojen omistaja on pysyvä tekijä Amerikan maanviljelyselämässä.” Tämän tähden pienten tilusten yksityisomistuksen säilyttäminen “ei mitenkään ole vastakkaista sosialistisen filosofian periaatteille”, on Simonsin ja useiden muiden yllämainitusta ilmiöstä vetämä johtopäätös.

Asianlaita voi tosiaan niin olla, että pikkuviljelijöiden luokka ei ole osottanut oireita häviävänsä, vaan päinvastoin. Mutta mahdollisesti se on vain väliaikainen ilmiö, mahdollisesti tulevaisuudessa kehitys sittenkin alkaa kulkea maanviljelyksenkin alalla siihen suuntaan, että pikkuviljelys käy mahdottomaksi ja häviää. Ehdoton totuus on, että maanviljelyksenkin alalla kilpailun, varsinkin suurkapitalistisen kilpailun pakosta pikkuviljelys tulee harjoittajaltaan vaatimaan yhä enemmän ja enemmän pääomaa: yhä parempia ja uudistuvia koneita, keinotekoisia lannotusta, -kalastelua, -lämpöä, korkeampaa (siis kalliimpaa) tekniikka ym. ym. niin, että vaikka ei miehellä olisi, kuin pari eekkeriä maata, sittenkin sen pääoman määrä, jota niiden viljeleminen vaatisivat, on sangen suuri. Joutuessaan riippuvaiseksi pääomista, joutuu maanviljelys myös pääomien välisen kilpailun ja taistelun tantereeksi ja luonnollisestikin siinä suuremmat pääomat voittavat: niin että, vaikkei maanviljelyksessä tapahtuisikaan varsinaista viljelystilain yhdistymistä, tapahtuisi ainakin sen alalla kaiken muun pääoman keskittyminen, tulos olisi kuitenkin sama: tuotantopääoma maanviljelyksen alalla on joutunut pikkuviljelijöitä varsinaisille kapitalisteille, näiden kontrollin alaiseksi.

Mutta oli nyt tämän pikkuviljelijän kehityksen laita miten tahansa, missään tapauksessa ei meidän tarvitse niiden suhteen luopua yleisestä periaatteestamme ja lähteä patentteeraamaan heille yksityisomistusoikeutta heidän maihinsa. Tällainen epämääräinen yksityisomistuksen hyväksyminen, jos mikään tuntuu naurettavalta, varsinkin jos sen ta-

kana ei ole sen pätevämpää syytä kuin seuraava Jauresin esittämä lapsellisuus:

“On hyvin mahdollista, että he (maalaistyöläiset) tunsivat kärsineensä suurta vääryyttä, jolleivät enää voisi nauttia viattomasta ilostaan — joka sisältää paljon enemmän tottumusta kuin itsekkäisyyttä — nähdessään rypäleiden kasvavan mehevinä niissä viinipensaikoissa, jotka olivat heidän, ei kenenkään muiden kuin heidän. Ja miksi tulisi sosialistisen yhteiskunnan hävittää tämä ilo tarjotessaan kaikkea muuta nautintoa ja iloa jäsenilleen?”

Ja miksi säilyttää yksityisomistuksen tuottaman nautinnon? Ja keille? Ajatelkaa kuinka johdonmukainen ja selvä meidän ohjelmamme olisi! “Sosialistipuolue hyväksyy pikkuviljelijän yksityisomistuksen,” kuuluisi esim. tätä asiaa koskeva kohta ohjelmassamme. Heräisi kysymys kuinka pienet tilat saisivat jäädä omistajilleen “nautintoa ja iloa tuottamaan?” Mikä on pikkuviljelijä, mikä suurtila? Olisiko 2:n eekkerin maatila, jonka omistaja harjoittaisi ansariviljelystä, käyttäen palveluksessa pari-kolmekymmentä palkkalaista, ja paljon koneita ynnä muuta pääomaa, luettava pikku- tai suurtilaksi? Ja mitenkä kävisi, jos joku farmari tultuaan alussa omin työvoiminsa toimeen, parantaa viljelystään olisi pakotettu vähitellen turvautumaan palkkatyöhön, milloin olisi hän muuttanut pikkuviljelijästä kapitalistiseksi suurviljelijäksi? Jo silloinko, kun alkoi satunnaisesti palkkatyötä apunaan käyttää, tai vasta silloin, kun hänellä työssään oli satoja työläisiä nyllettävänään?

Ja emmehan me järjestyneet työläiset voi mennä ohjelmassamme hyväksymään palkkatyön riistämistä, harjotti sitä pikkufarmari, taikka trusti, oli sitten kyseessä yhden kerrallaan nylkeminen, tai tuhansien yhdessä ja yht'aikaa

Sitäpaitsi vaikka me ohjelmassamme pysymme tinki-mättömästi sillä kannalla, että kaikki tuotantovälineet ovat yhteiskunnan omaisuudeksi saatettavat, ei se vielä merkitse yht'äkkiä “tavallisen maanviljelijän omaisuuden pakkoluovuttamista”, kuten Simons ivallisesti tästä oman puolueensa perusperiaatteista sanoo, taikka, että kaikki maanviljelijänsä tehtäisiin suin päin kommunistiseksi, vaan se mer-

kitsee sitä, että sikäli kun tuotantokehitys edistyy muuttuu yhä yhteiskunnallisemmaksi tai yhteiskunnasta riippuvaiseksi, ja sikäli kun maanviljelykseen kuuluva tuotantoaara, alue, laitos, tai yksityinen maatila kehittyä, kypsyy sellaiseksi, että yhteiskunta voi ja on pakotettu sen haltuunsa ottamaan, niin se joutuu yhteiskunnan johdon alaiseksi, se on, muuttuu yksityisestä tuotantovälineestä yhteiskunnalliseksi. Eihän esim. kenenkään päähän pälkähtäisi sosialistipuolueen vaatimusta, että tuotantovälineet ovat tehtävät yhteisomaisuudeksi, tulkita, että heti paikalla kaikki nurkkasuutarien ja räätälien neulat ja naskalitkin pannaan takavarikkoon, tehdään kommunistiseksi omaisuudeksi. Ja vaikka niin ei tule käymään, ei kukaan vielä ole ryhtynyt ohjelmaamme vaatimaan pykälää, jossa selitettäisiin että sosialistipuolue hyväksyy yksityisomistuksen pikkutuotantovälineisiin: neuloihin ja naskaleihin. Sellainen pykälä ohjelmassamme olisi naurettava.

Ja lopuksi minä luulen, että kun puolueemme ohjelma päivän selvästi tarkoittaa, että sosialismi ei tahdo työläisiltä tuotantovälineitä riistää, vaan ne työläisille — siis maalaisraatajillekin takasin hankkia ja tehdä ne yhteisomaisuudeksi yksinomaan ja ainoastaan sentähden että työläiset voisivat aina saada niitä käyttä, voida työtä tehdä ja työstään täydet tulokset saada, jokainen myös käsittää että vaikka kaikki maa tehtäisiin kollektiiviseksi omaisuudeksi niille, jotka tahtovat maata viljellä annettaisiin siihen tilaisuus. Sosialistinen yhteiskunta ei olisi mikään kapitalistinen isäntä, joka maaltaan pikkuviljelijän häätäisi, vaan antaisi hänen ja hänen jälkeläistensä yhteiskunnan maalla peltoa kyntää, ojaa kaivaa niin paljon kuin lystää, edellyttäen, että yhteiskunta ei itse sitä maata tarvitsisi ja toiseksi, että ei tuo pikkuviljelijä tavalla tai toisella tuon maakappaleen avulla muita ihmisiä riistäisi. Päinvastoin sosialistinen yhteiskunta tulisi kaikin tavoin näitä mäkitupalaisiaan ja torppareitaan auttamaankin niin, että niiden olisi sangen hyvä olla, vaikka eivät saisikaan tuntea yksityisomistusoikeuden tuotantamaa nautintoa ja iloa! Uskallan otaksua, että suurin osa nykyisistä pikkufarmareista oikein mielihyvällä heittää

maaansa omistuskirjat ja morkettipaperit tuleen antaen siten palttua koko kapitalistiselle yksityisomistukselle jos sen sijaan ikipäivisekseen pääsevät sosialistisen yhteiskunnan alustalaisiksi, saaden siten varman takuun, että eivät tule koskaan maaltaan hädetyksi syyttä, tai ilman että saavat yhteiskunnalta samanlaisen itsensä ja perheensä elättämismahdollisuuden ja että saavat oman työnsä tulokset vihdoin ja varmasti itse nauttia.

Mielipiteeni on, että rakennettakoon vaan ja rakennettakoon puolueellemme hyvä maatalousohjelma, sellainen, että jokainen pikkufarmari, jokainen maalaisraataja huomaa puolueemme hänen asiaansa kapitalistien sortoa ja nylkemistä vastaan ajavan, mutta alkäämme turhan tähden lupuko sosialismin ydinvaatimuksesta ja lähtekö antamaan minkäänlaisille tuotantovälineiden yksityisomistusoikeudelle lupakirjaa, se ei kuitenkaan mitään merkitsisi.

MAATALOUSOHJELMAMME TÄYTYY JA AIVAN HYVIN VOI PERUSTAUTUA SOCIALISMILLE: TUOTANTOVÄLINEIDEN YHTEISKUNNAN OMAKSI SAATTAMISVAATIMUKSELLE, SE EI SAA EIKÄ TARVITSEKAAAN PERUSTAUTUA KAPITALISMILLE: YKSITYISOMISTUKSEN OSITTAISELLEKAAAN HYVÄKSYMISELLE.

Leo Laukki

ALUSTUS EDUSTAJAKOKOUKSELLE TOVERIEN HILTUSEN JA LAUKIN ALUSTUSTEN JOHDOSTA.

Farmarikysymyksemme ytimeksi toverien Hiltusen ja Laukin alustuksissa näyttää asetetun se, onko sosialistipuolueen vaadittava pienviljelijäin maaomaisuuden yhteiskunnallistuttamista vaiko tunnustettava se yksityisomaisuudeksi. Minun käsittääkseni ei farmarikysymyksen ydin ole tässä. Kysymyksen luonne ei ole niin paljon periaatteellinen kuin taktillinen, se tahtoo sanoa kysymyksessä on vain, millä tavoin me parhaiten saamme farmariluokan mukaamme. Minä pidän itsestään näet selvänä sen, että pienviljelijä kuuluu

proletaareihin huolimatta siitä, että hän omistaa tuotannonvälineitä. Siihen tulokseen tullakseen ei tarvitse enempää kuin luo vaan silmäyksen niihin trusteihin, jotka ovat monopoliseeranneet maanviljelyskoneiden valmistuksen, hänen tuotteidensa markkinoille saattamiseksi välttämättömät liikenneneuvot ja lopuksi hänen tuotteidensa kaupan antaen pikkuviljelijälle ainoastaan välttämättömän leivän, samallaisen kuin palkkатыöläisellekin ja sen siksi, että jollei pikkuviljelijä ja palkkатыöläinen sitä saisi, niin he kuolisivat sukupuuttoon, joten riistettävien luokka poistuisi näyttämöltä ja kapitalismi kävisi mahdottomaksi. Yksinpä tuotannonvälikappaleiden omistaminenkin on tullut pikkuviljelijälle kahleeksi, joka sitoo hänet kapitalismin nyljettäväksi paljoo tiukemmin kuin palkkатыöläisen. Hän on turpeeseen sidottu. Ratkaistuna kysymyksenä pidän myöskin sen, että pikkuviljelijät eivät tule katoamaan ja maaomaisuus keskittymään suurtiloiksi. Miks'eivät? Siksi, että se on vastoin kapitalismin tarpeita. Kuta enemmän on pienviljelijöitä, sitä enemmän maanviljelyskoneita menee kaupaksi. Kuta enemmän on pienviljelijöitä, sitä enemmän on maanviljelys-tuotteita ostavalla trustilla tavaran myyjiä, jotka keskenään kilpailevat saadakseen tuotteensa kaupaksi. Kuta pienemmissä erissä rautatie- ja tukkikomppaniat saavat maansa kaupaksi, sitä suurempi on maasta saatu hinta, sillä tässä samoin kuin muuallakin pitää paikkansa laki, että kuta pienemmissä erissä tavara myydään, sitä suurempi on siitä saatu hinta Rautatiekomppanioille on lukuisasta pienviljelijäluokasta lisäksi se hyöty, että se takaa niille suuremman tavara- ja matkustajaliikenteen. Lopuksi toisin paikoin maan laatu sekä se kaikkialla vaikuttava seikka, että palkkатыötä käyttävän suurviljelijän ei kannata kilpailla ylivoimaisensa perheensä avulla maallaan raatavan pienviljelijän kanssa, koska hän voi pääomansa käyttää edullisemmin teollisuudessa tai kaupassa, takaavat, että pienviljelys säilyy.

Pienviljelijä siis säilyy ja hänen asemansa luokkana on palkkатыöläisen.

Mitenkä saadaan tämä pienviljelijäproletaari hyväksymään sosialismin. Silläkö, että hänelle uskotetaan, että

kun tuotannonvälikappaleet otetaan kansan omaisuudeksi, tulee farmarinkin asema taivaalliseksi. Ei, kiitoksia. Se yksistään on liian kaukainen ihanne palkkатыöläisluokankin sosialistiseksi saattamiseksi, saatikka sitten farmarin, jolta tämä tuotannonvälikappaleiden kansalliseksi omaisuudeksi tekeminen riistää hänen maansa, joka vaikka onkin muuttunut hänelle nykyisin kahleeksi, on sittenkin hänelle rakas. Siitä hän ei tahdo luopua, vaan sitä hallussaan pitäen taistella itselleen paremman aseman.

Entäs jos me tunnustamme maan hänen yksityisomaisuudekseen ja agiteeraamme häntä tulemaan joukkoomme sillä, että teollisuuslaitokset ja teollisuustarkoituksiin käytetty maa yhteiskunnallistutetaan Epäilemättä se toisi muutamia pienviljelijöitä mukaamme, mutta ei suhteellisesti enempää kuin nykyinen agitatsioonimmekaan.

Mitä sitten olisi tehtävä, että pienviljelijä saataisi mukaan. Aivan samaa, kuin meidän on tehtävä saadaksemme palkkатыöläisen mukaamme. Mitä? Sosialistipuolueen on käytännössä eikä ainoastaan tulevaisuutta kuvaavissa teorioissa osotettava, että se taistelee pienviljelijän puolesta eikä häntä vastaan. Miten se voi tapahtua? Siten että sosialistipuolue laatii agrariohjelman, jossa esiintyvät ohjelmaypökälät tarkoittavat pienviljelijän kaikinpuolista turvaamista kapitalismin ryöstöä vastaan ja hänen tekemistään kykeneväksi yhä voimakkaammin tätä taistelua käymään. Tietysti sosialistipuolueen velvollisuutena tulee sitten olemaan näiden ohjelmaypökälien mukaisten lakiehdotusten esittäminen ja perille ajaminen. Ainoastaan tätä tietä oppii pienviljelijä luokkataistelijaksi ja näkemään, kuka hänen ystävänsä on. Sellainen menettelytapa on välttämätön palkkатыöläiseenkin nähden.

Jotkut ovat erityisen agrariohjelman laatimista vastustaneet sillä, että muka se ohjelma, mikä kelpaa palkkатыöläiselle, täytyy olla pienviljelijällekin kylliksi hyvä. Nämä toverit unohtavat silloin sen, että kapitalismi riistää pienviljelijää toisia keinoja käyttäen kuin palkkатыöläistä. Samoin kuin palkkатыöläisen erikoisesta asemasta johtuu, että hän tarvitsee tehdaslakeja, kaivoslakeja, tapaturmava-

kuutusta, 8-tunnin lakia y. m., samoin pienviljelijän erikoisesta asemasta johtuu, että hän tarvitsee semmoisia lakeja, jotka turvaavat häntä kapitalismin juuri häntä ja ainoastaan häntä kohtaan harjoittamaa riistämistä vastaan. Riistaminen teoriassa on aina sama, mutta käytännössä esiintyy se eri tavoilla aina sen mukaan, kuka kulloinkin riistämisen esineenä on. Tämä käytännöllinen ohjelma ja työ on minun mielestäni farmarikysymyksemme ydin.

Mutta onko meidän kokonaan sitten ratkaisematta jätettävä kysymys, tunnustammeko pienviljelijän maahan yksityisomistuksen vai yhteiskunnallisenko. Ei. Meidän on jotakin lausuttava. Kumpiko on hyväksyttävä. Ei kumpikaan. Jos me ilman muuta vain sanomme pienviljelijälle, että sosialistit valtaan päästyään tulevat lakkauttamaan hänen yksityisomistuksensa maahan, niin me epäilemättä turhan päiten pelotamme hänet pois joukostamme. Minä olen kylläkin sitä mieltä, että me sosialismin toteuttamiselle vähääkään vaaraa tuottamatta voisimme pienviljelijän maanomaisuuden yksityisomaisuudeksi tunnustaa, sillä sen jälkeen kuin suurteollisuus on yhteiskunnallistutettu, on pienomaisuudella vielä vähemmän sananvaltaa kuin sillä nyt on. Yhteiskunnallistutettu suurteollisuus on sellainen mahti, että se lyhyessä ajassa voisi kilpailun avulla tappaa pikkutuotannon kaikki alat ja siten hävittää pienomaisuuden. Siinä ei tulisi kysymykseen toveri Laukin pelkäämä ansioton arvonnousu enempää kuin palkkatyöläisen riistäminenäkään, sillä yhteiskunnallistunut suurteollisuus voisi järjestää tuotantolaitoksensa niin, että ansiotonta arvonnousua ei tapahtuisi eikä palkkatyöläisiä olisi pienomaisuuden riistettävänä.

Kuitenkaan ei meidän ole pakko antaa toveri Hiltusen esittämää tunnustusta yksityisomistukselle. Me voimme hyvin pitää päämääränämme pientiluksienkin yhteiskunnallistuttamisen. Mitenkä me sitten poistamme farma-reista pelon, että heidän omaisuutensa heiltä ryöstetään. Siten että selitämme, ettei sitä heiltä väkisen viedä, vaan odotetaan sen olevan vapaaehtoisen prosessin tuloksen, joka johtuu siitä, että pienviljelijä itse huomaa yhteiskunnallisen omistuksen ja siihen perustuvan sosialistisen tuotannon ete-

vämmyyden. Ehdotan siis edustajakokoukselle, että se ehdottaa puolueen hyväksyttäväksi maanomistuksesta seuraavan selityksen.

Socialistipuolueen päämääränä tosin on kaiken maan yhteiskunnallinen omistus, mutta mitä pienviljelijän omistamaan maanomaisuuteen tulee, se liittää puolue, ettei sitä tulla häneltä eikä hänen jälkeläisiltään anastamaan väkivaltaisesti, vaan tulee puolue odottamaan, kunnes itse kukin pienviljelijä huomaten yhteiskunnallisen omistuksen ja siihen perustavan sosialistisen tuotannon edut vapaaehtoisesti omaisuutensa yhteiskunnalliseksi luovuttaa.

Mitä taas käytännölliseen farmariohjelmaan tulee, niin ei se ole yhdessä eikä kahdessa päivässä laadittu. Sitäpaitsi sitä täytyy olla laatimassa kahdenlaisia henkilöitä, nimittäin: teoreettisesti maatalouskysymykseen mahdollisimman perinpohjaisesti syventyneitä ynnä maanviljelijöitä, joilla on käytännöllistä kokemusta heidän erikoistarpeistaan. Kumpikaan ei edustajakokouksessa ole, ainakaan riittävästi ja siksi ehdotan päätökseksi:

Edustajakokous velvoittaa toimeenpanevan komitean asettamaan varsinaisista maanviljelijöistä ja teoreettisesti maatalouskysymykseen syventyneistä henkilöistä muodostetun komitean, jonka tulee laatia maatalousohjelma esitettäväksi sosialistipuolueen edustajakokoukselle S. S. järjestön puolesta. Jotta kustannukset komit. työstä tulisivat mahdollisimman pieniksi, on toimeenpanevan komitean valittava komitean maanviljelijäjäsenet keskivaltioista, mutta että komitean työ tuottaisi mahdollisimman hyvän tuloksen, on sen neuvoteltava kaikkien farmariseutujen sosialistiosastojen tai niiden asettaminen komiteojen ynnä komiteaan mahdollisesti valitsematta jäävien teoreettisesti kysymykseen perehtyneiden henkilöiden kanssa.

Aku Rissanen.

Me ymmärrämme, että suomalaisen sosialistijärjestön edustajakokous ei voi tehdä muutoksia puolueohjelmaan, se luonnollisesti kuuluu puoluekonferenssille, vaan asian tärkeyden vuoksi ehdotamme tämän kysymyksen myös suomalaisen sosialistijärjestön edustajakokouksen pohdittavaksi.

Amerikan sosialistipuolue ohjelmassaan lupaa suojella pienviljelöitä (heidän omistusoikeuttaan tietysti) samalla kun se vaatii yhteisomistusta kaiken teollisuusliikenteen ja suurien viljelysten aloilla.

Jos puolueohjelman ymmärtää tässä kohti sen sanamuodon mukaan, niin sosialistipuolue valtaan päästyään jättää pienviljelijöille yksityisomistusoikeuden. Ja niin ollen pienviljelijät ovat ainoa jällelle jäävä omistava luokka.

Tässä kohdassa puolueohjelmaa on mielestämme periaatteellinen ja käytännöllinen ristiriita joka tekee agitaation hankalaksi maatalviljelevän väestön keskuudessa ja se olisi mitä pikemmin korjattava. Me ehdotamme, että suomalaisen sosialistijärjestön edustajakokous ottaisi keskustellakseen maanviljelystä koskevan pykälän puolueohjelmassa ja jos mahdollista tekisi muutosehdotuksen. Jos ei voida muutosehdotusta tehdä ylempänä viitattuun pykälään, niin voitane kumminkin kysyä siltä Chicagon konferenssin asettamalta komitealta, mitä se on toiminut ja minkälaisiin päätelmiin se on tullut. Sillä tämän pykälän korjaus puolueohjelmassa on siksi tärkeä puolueelle, että se ei saisi jäädä moneksi vuodeksi pöydälle.

Fairbankin osaston puolesta:

And. Kylmänen.

KESKUSTELU.

R. Salo: Minä yhtenä "kannon munittajana", kuten Hendrickson meitä Minnesotan farmareita nimittää, tiedän ollessani farmari, että monet meistä ovat huomattavassa asemassa kuin monet palkkatyöläiset. Pikkuviljelijän asema on sellainen, että hän on täydellisesti riippuvainen tuotteidensa välittäjistä. Esimerkiksi viljelijä saa 2—3c. rusi-

noista tai väskynöistä paunalta, mutta kuluttajina me saamme liijankin hyvin tietää, että niiden hinta on 8—15c. pauna. Sanomattakin on selvää minne joutuu se summa joka on olemassa tuotteen sisään oston ja markkinahinnan välillä — se menee kapitalisteille. Me pikkuviljelijät emme ole muuta kuin proletaareja. Ja meidän etumme teollisuusköyhälistön kanssa ovat samat. Siitä on seurauksiakin näkyvässä julkisella poliittisella näyttämöllä. Esimerkiksi Wisconsinin farmarijunio on selittänyt kannattavansa sosialismia, ja mikäli minä tunnen mielialaa meidän, "kannonmunittajain" keskuudessa, on se sosialistinen. Mutta jos me sanomme näille farmareille, että sosialistien tarkoitus on ottaa teiltä teidän maanne yhteiseksi omaisuudeksi, synnyttäisi se korkeintaan väärinkäsityksiä sosialismista. He virosivivat sosialismia, pitämättä tarpeellisena edes tutustua siihen. Mutta puhukaamme maan ryöstäjistä. Minä tunnen miehen, Wergerhouse, joka omistaa 130 miljoonaa eekkeriä ryöstettyä maata, joka riistää tuon omistusoikeutensa nojalla koko yhteiskuntaa. Smmoisten suuromistajain, suorastaan ainoastaan yhteiskunnan riistämisen palveluksessa olevan maan pakkoluovutuksesta puhuminen ja siihen suuntaan toimiminen tuottaa hyötyä sosialismin edistykselle. En puhu tätä siksi, että minun vähäinen maaomaisuuteni olisi määrännyt mielipiteeni. Minä käsitän kyllä asian ja olen valmis, milloin yhteiskunnallinen tila niin edellyttää, luopumaan omistusoikeustani.

E. Savela: En tunne agrariikysymyksen teoreettista puolta tarkemmin, mutta mielestäni ei ole tärkein kysymys maanomistusoikeuskysymyksen ratkaiseminen. Mutta käytännölliseen puoleen nähden olen sillä kannalla, että maanviljelijä ei ole samassa asemassa kuin palkkatyöläiset, vaan käsitän, että maanviljelijä on enemmän kiintynyt maahansa kuin esim. ammattityöläinen työvälineisiinsä, ja sen vuoksi olisi erityisesti pantava huomiota agrariohjelman laatimiseen. Kannatti Rissasen ehdotusta komitean valitsemisesta laatimaan ehdotusta puoluekonventionille.

M. Hendrickson: Pääkohdissaan yhdyin Rissasen alustukseen. Joku sana Laukin ja Hiltusen alustusten

johdosta, joissa kovin peljätään sitä, että pikkutilalliset, ne "kannonmunnittajat", menettäisivät sen pienen maapalansa, jonka he omistavat. En minä luule, että tuo heidän maansa olisi niin rakas heille, etteivät he siitä voisi luopua. Tämä maa heille vaan antaa elämisen mahdollisuudet tekemällä työtä. Muuta rakkautta siinä ei ole, niin eihän tuota nyt niin suuresti tarvitse peljätä. Ja se kalastus mikä tässä nyt pitäisi panna käyntiin, perustuu siihen harhauskoon, että meillä olisi tikari pikkuviljelijöitä vastaan, ja me sen kätkemme puuvilloihin, olemalla sanomatta sitä sosialista vaatimusta, että kaikki maa tulee luovuttaa yhteiseksi omaisuudeksi.

On mahdotonta sanoa mikä maamäärä saisi kuulua yksityisille — olisiko se raja asetettava 160 tai 10 eekkeriin — siihen määrään mikä vastaa pienen viljelijän välttämättömää elämän ehtoa. Mutta se riippuu eri paikoilla maata maan laadusta ja viljelyksen laadusta. Olisi mahdoton asettaa mitään paikkaansa pitävää tai suhteellista sääntöä tässä suhteessa. Siksi paras ohjelma on: maa kuuluu kansalle ja sen hedelmät yksityisille.

K. G. Tuura: On kyllä tarpeellista lainata huomiota esillä olevaan kysymykseen. Maanviljelysväestöllä on monia vaikeuksia — esim. opetukseen nähden. Vasta viljelykselle avatuilla seuduilla ei ole kouluja, joissa voisi lapsilleen saada opetusta. Tässäkin kohdassa olisi saatava puutteellisuuksia korjatuksi.

On liian aikaista puhua vielä pakkoluovutusasioista. Ne tulevat vasta taloudellisen kehityksen mukana aikanaan esille.

J. Korpi: Minusta nähden ei ole asetettava maanomistuskysymykseen nähden niin lojaaliselle kannalle, että tunnustetaan yksityinen omistusoikeus; se olisi ohjelmaamme vastaan. Europassa ovat toiset olot, eikä meidän muutenkaan ole tarpeellista asettua euroolaisten teoreetikkojen kannalle. Täällä Amerikassa on suurviljelystä ja Europassa ovat vielä feodalismien jätteet vallalla — täällä sitä vastoin pikkuviljelijäin asema käy yhä tukalammaksi, ja jos me heille sanomme selvän sosialistisen kannan eivät he suin-

kaan pääse käsittämään, että heitä ajetaan sosialismin avulla ryöstää.

Täällä pikkuviljelijät heräävät nopeammin kuin tehdasväestö valtiolliseen luokkataisteluun, koska he ovat lähemmässä tekemisessä suurkapitalistisen riiston kanssa. Maanviljelijät ovat melkein järjestään maankansalaisia — heistä on vaaliurnalla tuntuva hyötyä sosialismille. Jos heidät voidaan temmata mukaan sosialistiseen liikkeeseen.

J. O. Peurala: Rissasen alustuksessa piilee poliittinen juoni ja se näyttää miellyttävän edustajia täällä. Minä vaadin suoraa lausuntoa asiassa, vaikka en tahdo sanotavaksi, että pikkuviljelijöiltä heti riistetään heidän maansa. Minun mielestäni pikkuviljelijäin asema on niin kurja, että he mielellään luopuvat maistaan, ja siirtyminen pois maanviljelyksen kurjuudesta otaksuttavasti tulee olemaan niin suuri, että maat jäävät trusteille. (Huutoja: ei ole totta!) On laadittava ohjelma, jonka mukaan puhujamme ja sanomalehtemme voivat lausua ajatuksensa.

K. Lindström: On tarpeetonta puhua tässä maiden pakkoluovutuksesta. Tämän kysymyksen teoreettinen puoli on asia, jonka selvittely ei täällä näy sujuvasti luistavan. Se käytännöllinen puoli, joka tarkoittaa maanviljelijäluokan nostamista sosialismin taistelurintamaan on tärkeä ja siinä käytännöllisessä tarkoituksessa yhdyin Rissasen alustukseen.

A. Hautamäki: Rissasen alustuksessa lausutaan m. m. Mitenkä me sitten poistamme farmareista pelon, että heidän omaisuutensa heiltä ryöstetään. Siten että selitämme, ettei sitä heiltä väkisen viedä, vaan odotetaan sen olevan vapaaehtoisien prosessin tuloksen, joka johtuu siitä, että pienviljelijä itse huomaa yhteiskunnallisen omistuksen ja siihen perustuvan sosialistisen tuotannon etevämmyyden." Tämä on vaan poliittista kieräilyä. Meidän on vaadittava kaiken maan yhteiskunnallista omistusta, sillä on mahdotonta tehdä rajaa suur- ja pienviljelyksen välille; ei ole niin pientä viljelijää, joka ei tarvitsisi palkattua apua — palkkatyötä — siis, joka ei käyttäisi jossakin määrässä omistustaan riistämisen välikappaleena. Yhdyin enemmän Hiltuseen, joka on

kyllin rehellinen lausuakseen kantansa, eikä kieräile kuten Laukki ja Rissanen. — On nimittäin tosiasia, että pienviljelys on hävinnyt. (Huutoja: ei ole totta.) Esim. Massan valtion farmareitten maista on 80 pros. kiinnityksessä. Mielestäni tulisi puolustaa pikkuviljelijäin oloja parantavia vällillisiä vaatimuksia.

F. J. Syrjälä: Alustuksista: Laukin alustus edustaa sitä kantaa, että meidän pitäisi tässä asiassa tehdä sen minkä kapitalismi on jättänyt tekemättä — että meidän siis tulisi sosialistipuolueena ryhtyä luomaan taloudellista kehitystä — päinvastoin siis mitä meidän perusväitteemme olettavat. Niissä sanotaan: meidän puoluetoimintaamme johtaa taloudellisen kehityksen saavutukset. Niissä perusväitteissä pysyen, seisotaan siis sillä kannalla, että yhteisestä, kansan eli yhteiskunnan omistusoikeudesta voi vasta sitte tulla merkitsevää puhetta kuin taloudellinen kehitys on yhäntänyt, ja koko yhteiskuntaa uhitellen, harvojen käsiin mennyt ihmisten elämänehtojen hankinnan välikappaleet. Maanomistusolot ja maanviljelys lepää vielä pikkuviljelyksen perustalla, ollen siis, ottaen huomioon edellälausutun perusväitteen, kypsymätön alue sosialistisen omistus- ja viljelysjärjestelmän käytäntöön panemiselle. Kaikki puheet vapaaehtoisesta luopumisesta maaomaisuuteen nähden — yhteiskunnan hyväksi ja ihmisten opettaminen ja neuvominen tähän jaloon uhraavaisuuteen on hurskasta haavetta. Meidän on tarpeetonta lähteä sille tielle, ja sille joutuisimme, jos Laukin kanta hyväksytään.

Meillä on pikkuviljelystä vielä ja sen palveluksessa olevain ihmisten luku vastailee teollisuustyöntekijäin lukua. (Ääni: ohoh!) Niin, lähimaille, sillä pikkuviljelijäin koko perhe on kuuluvaa pikkuviljelijäarmeijan työläisiin. — Hautamäki sanoi, ettei ole olemassa pikkuviljelijöitä koska niiden, joita pikkuviljelijöiksi sanotaan, maat ovat kiinnityksessä. Yhtähyvin voisi sanoa, että ei ole palkkatyöläisiä, kun heidän, joita niiksi sanotaan, suolet kurnuvat ruu'an puutteen vuoksi. — Mutta tässä se onkin palkkatyöläisen ja pikkuviljelijän luokkaetujen yhtymäkohta, jolta pohjalta he yhdessä nousevat sotaan yhteistä vihollista vastaan. Pikkuvil-

lijää ahdistaa kiinnitykset, joita myöten kapitalistiluokka imee pikkuviljelijää ja sama kapitalistiluokka kuivattaa ne nesteet, joilla palkkatyöläinen voisi voidella kurnuvia suo-
liaan. Näiden molempien, pienviljelijäin ja palkkatyöläisten puristus johdetaan samasta alkulähteestä: kapitalistiluokan luokkaetuoikeuksista. Molempien on siis seisottava yhdessä rintamassa yhtä ja samaa vihollista vastassa. Selitäkäämme näin asioita pikkuviljelijöille, ja siten ne ehdottomasti ovat — niin puhellen ei tule politikoinneeksi. Palkkatyöläinen, taistellessaan herrojaan vastaan, auttaa pikkuviljelijää ja päinvastoin. — Siitä syntyy sorretun luokan kokonaisuus ja siten saavutetaan voitot.

Rissanen ja Hiltusen alustukset ovat pohjaltaan samaan suuntaan meneviä. Niihin voi suuntansa puolesta yhtyä.

Hilda Sikanen: Yhdyn Rissaseen. Pikkuviljelijät seuraavat meitä, jos me tahdomme näyttää heille, että palkkaköyhälistön ja pikkuviljelijäin edut ovat samat ja yhteinen luokkataistelu auttaa molempia.

A. Pekola: Valtiossa, jota minä edustan, ei ole paljoa maanviljelystä, enkä siis täysin tunne kaikkea sitä mitä tässä asiassa tuntee tarvitsee. Mutta kysyn Hautamäeltä kumpiko olisi parempi, että farmarit tulevat sosialisteiksi 10 tai 100 vuoden kuluessa. Hautamäen kantaa seuraten saataisiin varrota 100 vuotta (Hautamäki: muistutan sosialismin periaatteita). Turhaa on farmarien lupailu täällä farmejaan yhteiskunnalle, siitä ei ole kysymystä. Taloudellinen kehitys määrää milloin se tapahtuu. Yhdyn Rissanen ponsiin.

J. O. Olin: Hautamäki puheessaan täällä tunnusti, ettei hän tunne maanviljelysaloja ainakaan Dakotassa; siellä on pikkuviljelijöitä vielä paljon, toiset niistä varakkaampia, toiset köyhempiä ja niiden välillä käy kiihkeä kilpailu. Yleensä Yhdysvalloissa ei vielä ole pienviljelys läheskään hävinnyt. Mielestäni on erityinen agrariohjelma välttämätöin, syystä, että pienviljelijät usein mennessään työskentelemään teollisuusaloille tulevat skäppeinä vastustamaan järjestyneen työväestön pyrkimyksiä lakkotaisteluissa

y m. Mitä taas tulee pakkoluovutukseen, ei siinä tarvitse tehdä erotusta pien- ja suurviljelijäin välillä, sillä silloin kun pakkoluovutus voi tulla kysymykseen, on suurviljelys jo niellyt pienviljelyksen.

Björklund: Minä yhdyin Rissasen ponsiin, vaikka niissä onkin vähä kieroä, mutta kieroahan se politiikka aina onkin.

E. Perttunen: Asialle tehdyistä alustuksista on lyhin paras. Se vaatii selväkantaista ohjelmaa ja se on oikein. Siitä riippuu saadaanko maanviljelijät mukaan, vaikei ei saada. Täällä on sanottu, että pikkuviljelys ei häviä, se ei ole totta, kyllä se häviää vaikka se mahdollisesti käy hitaasti. Aikoessamme harjoittaa agitatsionia maanviljelysväestön keskuudessa, täytyy täällä määrätä sille työlle varma kanta. Agitaattorit eivät saa, kuten tähän asti, siinä asiassa puhua ristiin rastiin. Se ei ole ollut omiaan synnyttämään luottamusta. Huomautan erityisesti, että se puhe mikä sopii kaivostyöläisille, ei sovi farmareille, eikä päinvastoin. Kaivostyöläinen ei tunne olojensa paljoa korjaantuvan kunnallis socialismin avulla, mutta maanviljelyskansassa socialismilla sitävastoin on tärkeä merkitys. En hyväksy Rissasen pontta, paitsi mikäli se koskee komitean asettamista.

Wm. Reivo: Minusta nähden on asian periaatteellinen puoli selvä. Välillisiä parannuksia on farmarienkkin oloihin saatava. Oli samaa mieltä kuin Olin farmarien skääppäämiseen nähden. Edellisen puhujan väite kunnallis-socialismin tarpeettomuudesta mainikaupungeissa on pötyä.

J. Lehtovaara: On tarpeetonta puhua pitkään. Yhdyin Syrjälään ja osaksi Rissasen alustukseen.

M. N. Hill: Tämä kysymys on kuuluva välttämättömästi köyhälistöluokan kysymyksiin, kuten muutkin sortetun luokan auttamista tarkoittavat kysymykset. Minä olen pikkuviljelijä ja me ukot, jotka siellä farmeilla olemme, meillä on tarpeeki asti kokemuksia elämän kovasta kamppailusta. Meidän täytyy elää trustien kynsissä ja sitäpaitsi meillä on suurviljelijä naapurina, joka voi 160 eekkerin a-

lalta saada tuotteita kaaranlastin. Hänen viljelyskustannuksensa ovat halvemmat ja kulut tuotteitten markkinoille kuletuksesta paljoa halvemmat kuin meidän pienten viljelijäin. Niinkauvan tulisi pikkuviljelijää turvata ja suojella kuin maanviljelys taloudellisen kehityksen kautta tulee suuressa mittakaavassa socialiseerattua.

Tässä äskettäin Tuura mainitsi, että olisi kouluoloja parannettava maanviljelysseuduilla. Tietysti se olisi hyvä, mutta kun siellä korvessa, kahden kallion välissä elää, tuntuu se toisarvoiselta asialta. Pitäisi ensikin saada aikaan parannuksia, jotka koskevat suoranaisesti aineellisia elämän ehtoja — kasteluvälineitä kuivalla seudulla, esim. tuotteiden kuletuksivälineitten suhteen pikkuviljelijää koskevaa huojennusta ja markkinapaikkojen järjestämistä pikkuviljelijän etuja vastaavalla tavalla. Pikkuviljelijäin markkinapaikka on nyt trustit, joiden asiamiehet pitävät uhrejaan silmällä — ostavat aina silloin kun tietävät milloin pikkuviljelijäin äärimmäisessä hädässä — saavat silloin pilkkahinnoilla meidän työmme ja vaivamme tulokset.

K. Pursi: Mikäli tunnen farmarioloja Ohiossa, ovat ne yleensä vuokratiljelijöitä, ja yhdyin siis Hautamäkeen.

J. Toppari: Useat täällä olevista edustajista eivät ole kyllin rehellisiä tunnustaa kseen, että he eivät tiedä tässä asiassa mitään. Minäkin tätä asiaa vähän tuntevana luulen tekeväni parhaiten yhtyessäni Hiltusen ponsiin.

J. V. Kannasto: Socialismi tahtoo yhteiskunnallista omistusoikeutta vain niillä aloilla, joilla on olemassa toisten työn riistämislunne. Tästä johdonmukaisesti jottuu, että vaaditaan yhteiskunnallinen omistusoikeus suurviljelykseen. Pikkufarmarien on annettava pitää maansa siksi kunnes on ensin saatettu suurviljelys yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi ja, että pikkufarmarit kehityksen mukana ovat itse huomaneet parhaaksi maansa luovuttaa.

On siis annettava pikkufarmarien pitää maansa, kun sillä ei ole toisen työn riistoluonnetta, mutta on samalla turvattava heitä kapitalismin ryöstöä vastaan. Silloin he kyllä pysyvät maalla. Tämä sentähden, että emme ole vielä täy-

dellisesti varmoja, josko sosialistisessakaan yhteiskunnassa tullaan voittoa tuottamatonta yksityisomistusta poistamaan.

L. Laine: Periaatteessa yhdyn Kannaston lausuntoon. Käytännöllisessä puolessa olen sillä kannalla, että pienten farmarien olojen välillisille parannuksille on pantava painoa.

Alatalo: Yhdyn Kannastoon ja muuten Hillin tekemiin ehdotuksiin.

A. O. Sarell: Tässä kysymyksessä on olemassa epävarmuutta. Tulin tuntemaan sen, ollessani keskipiirin organisaajana. Meillä ei ole ollut tästä asiasta puolueessamme muuta ohjetta kuin puolueen ohjelma; sen tulkitseminen on ollut kunkin puhujan omassa vallassa. Minä puolestani, puhuessani farmareille, selitin olevan tarpeellista säätää asteettain nouseva tulo- tai omaisuus-vero — siten, että pikkuomistajat vapautetaan verorasituksista. On nimittäin totta, että nykyisin veroitetaan pikkuomistajia ja suuromistajat vapautetaan veroista. Ja se luonnollisesti katkeroitaa pikkuviljelijöitä. Selitin, kuinka niiden työläisten, jotka haluavat antautua viljelemään maata, tulisi saada tilaisuutta siihen, saada maata ja semmoista yleistä avustusta, jolla he voisivat päästä työllään toimeentuleviksi pikkuviljelijöiksi; ja että rautatiet, koneet ja kaivokset tulisi ottaa valtion kontrollin alle, jotta ei niiden avulla, kuten nyt, riistettäisi ja rasitettaisi maan raivaajia ja raatajia. Minä huomasin, tämäntapainen puhe teki hyvän vaikutuksen. Olen saanut havaita, että niillä paikoilla, joissa olen farmareille puhunut on siellä myöskin sosialismin harrastus elpynyt. — Tiedän myöskin sen, että epäluuloja sosialismia kohtaan ovat synnyttäneet ne puhujat, jotka ovat puhuneet pakkoluovutuksesta — tarpeettomasta. Se ei ole vielä meidän päiviemme asia. Pikkuviljelijät ovat tärkeät saada mukaan sosialistipuolueessa. Heidän äänensä tekee 35 pros. ja palkkatyöläisten ainoastaan 25 pros. Tämän asian käytännöllinen puoli sietää otta huomioon; periaatteellinen saivartelu on vähemmän tärkeää.

V. Riippa: Kannatan Sarellin mielipidettä. Rissasen periaattellinen selitys ei ole ollenkaan kierä. Se on selvästi sosialidemokraattinen.

T. Hiltunen: Täällä on taaskin muutamat agitaattorit umpimähkäsillä väitteillä tahtoneet osottaa, että kysymys on vähäpätöinen siksi, että muka pienviljely on hävinnyt ja farmarit siis ovat samassa asemassa kuin palkkatyöläiset. Tilastotiedot kuitenkin osottavat, että asia ei ole siten. V. 1880 oli farmien keskimääräinen eekkeriluku Yhdysvalloissa 139 eekkeriä; v. 1890 oli se 134 ja v. 1900 oli eekkeriluku 138, joten 30 vuotta on kehitys tässä suhteessa pysynyt paikallaan. Mitä tulee kehitykseen tulevaisuudessa on sitä vaikea ennustaa, sillä nykyaikaiset keksinnöt maanviljelyskemian ja sähkön alalla voivat tehdä mahdolliseksi pienviljelyksen vallalla pysymisen, ehkäpä kasvamisenkin, mutta olipa tämän puolen kanssa miten hyvään, emmehan me laadi ohjelmaa tuleville sukupolville, vaan tämän päiväisille tarpeille. Olen sitä mieltä, että olisi todellakin koetettava saada esitys puolueelle, että sitä laittamaan valittaisiin Rissasen ehdottama komitea, mutta toivoisin myöskin, että asia lykättäisiin ponsivaliokuntaan, joka laatisi jonkunlaisen päätösehdotuksen tälle kokoukselle jonka perusteella komitean tulisi toimia.

F. Aaltonen: Minä en usko tuohon "votes catching-politiikkaan". Tehtäköön selväkantanen päätös, lujasti pitäen kiinni sosialismin periaatteista.

J. Välimäki: Minä en ole farmari, mutta olen joskus jätkänä ollessani tehnyt työtä farmarille ja tiedän sen nojalla sanoa, että farmarin, vaikka pienenkin, nylkeminen koskee jatkään sangen kiusallisesti. Yhdyn Hautamäkeen siinä ettei sitä tiedä tarkasti määrätä kuka on pieni kuka suurviljelijä. Hill toivoi, että sosialistien tulisi ryhtyä toimittamaan farmareille markkinoita — se olisi mahdotonta. Voisi korkeintaan ajatella jotain koo-operatiivisen yhteistyön järjestämistä farmarien ja teollisuustyöväen kesken, mutta sekin on hyvin hämärää.

R. Salo: Ehdottaisin, että asia jätettäisiin komitealle ja että se hankkisi tietoja useammista eri valtioista ja

tekisi mahdollisimman perusteellisesti työtä. Periaatteellisessa suhteessa lienee tarpeellista kieräillä.

J. O. Peurala: Ei ole olemassa mitään keinoa hankkia edullisia markkinoita pikku-farmareille. Kuletuksivälineet ovat trustien omaisuutta ja ne pitävät huolen siitä jokatapauksessa, että pikkufarmarin tuotteet eivät kestä kilpailua markkinoilla, joilla trustit hallitsevat asemaa. Kohdistettakoon sosialistista agitatsionia pikkufarmarien keskuuteen. He ovat maan kansalaisia ja voivat siten vaikuttaa maan poliittisessa elämässä.

A. Hautamäki: Vastustan kaikkea poliittista tempuilla, joissa täytyy myydä periaatteemme jokaiselle vastaantulevalle. Siksi vastustan Rissasen alustuksessa esiintyvää kantaa. Syrjälä, luulen, iski harhaan vastatesaan minulle.

J. Korpi: Alussa jo sanoin en hyväksyväni Rissasen periaatteellista selitystä. Käytännölliseen puoleen nähden hyväksyn Rissasen ehdottaman valiokunnan asetettavaksi. Mitä tulee Hiltusen todistuksiin eivät ne todista, että pienviljelys ei olisi hävinnyt, sillä tosiasia on, että pienviljelijät ovat muuttuneet vuokraviljelijöiksi, eikä kuten Herkner, Sombart ja Hiltunen, (Hiltunen: ohho!) y. m. s. väittelijät sanovat, että asia olisi päinvastoin.

E. V. Pitkänen: Yhtyi Rissasen alustukseen.

E. Savela: Sosialistipuoleen konventionissa Chicagossa päätettiin, että sosialismin periaatteiden pyhyden nimessä ei saa ajaa sosialismia kaikilla niillä mahdollisilla keinoilla, joilla se edistyisi. Pikkuviljelijöille ei saa antaa niiden periaatteiden nimessä välillisiä parannuksia ja muuten me emme pikkuviljeliöitä saa mukaan

M. Hendrickson: Tämä kysymys ei synnyttäisi näin vakavaa keskustelua jos edustajat olisivat lukuineet Kautskyn "Yhteiskunnallisen Vallankumouksen". Ääni: ei Kautsky ole Jumala). Sosialismin periaatteiden mukaan maa kuuluu yhteiskunnalle, mutta käytännöllisesti on mahdoton mitään päätellä siitä milloin se tulee yhteiskunnalle lankeamaan. Pikkuviljelys rappeutuu, mutta ei häviä. Porvariston luokkaedut edellyttävät, kuten Rissanen väit-

tää, maan pitämistä pikkuviljelyksellä suureksi osaksi. Joka Rissasen alustusta ymmärtää ei väitä siinä rikottavan periaatteita. Suosittelemme farmarien luettavaksi Kautskyn teosta, nimellä: "Yhteiskunnallinen Vallankumous".

Keskustelu loppui tähän ja asia jätettiin ponsivaliokuntaan.

Ponsivaliokunta oli laatinut ponnet, mutta päätti kokous jättää ne huomioon ottamatta, koska asiasta tuli hyväksytyksi päätöslauselma siinä adressissa, joka päätettiin lähettää kansallispuolueen toimeenpanevalle komitealle. (Katso: adressia kansallispuolueen toimeenpanevalle komitealle.)

RAITTIUS- JA KIELTOLAKIKYSYMYS.

Asian alusti F. J. Syrjälä seuraavasti:

Vaikka raittiusharrastukset ovatkin saaneet osakseen huomaavaisuutta eri maiden sosialistijärjestöjen taholta ja itse kansainvälisissä sosialistikongresseissakin on asiasta annettu suopeita lausuntoja ja tehty raittiusharrastusten eduksi päätöksiä, mutta itse raittiusasian suhdetta sosialismin ei ole tarkemmin teoreettisesti käsitelty. Sempävuoksi ovatkin mielipiteet tässä asiassa sosialistien keskuudessa ristiin rastiin meneviä. Luonnollisesti ei minun tarkoitukseksi ole tässä alustuksessa esiintyä varmana teoreetikkona; katselen asiaa, jota tämä alustus koskee etupäässä käytännöllisenä kysymyksenä, ottaen huomioon ne näkökohdat, jotka mielestäni kehoittavat järjestöämme asettumaan raittiustajien kieltolakikysymykseen nähden järjestöemme voitokkaalle toiminnalle edullisesti.

Pidän vallan tarpeettomana todistaa väkijuomain turmiolosuutta nautintoaineina, enkä sitä missä määrin ja miten väkijuomain nautintoa tulisi käsittää paheena. Näistä asioista on vallalla jotenkin vakaantuneet käsitteet. Kukaan tuskin vakavasti puolustaa väkijuomain nautintoa — ainakaan runsaassa määrässä terveyden tai hyvinvoinnin edistäjänä, yhtä vähän kuin kukaan asiaa tunteva ihminen

hyvien tapojen kannalta antaisi tunustuksena väkijuomilla tyydytetylle nautintohimolle.

Väkijuomain käyttö, himo tai vaisto niiden perään ei semmoisenaan ole selvästi luokkatuontoinen asia. Nyt ja menneisyydessä, kaikkina aikoina, on juopottelu melkein yhtä hyvin ylä- kuin alaluokankin yhteisiä ominaisuuksia. Luokkaluontoiseksi asia tässä suhteessa muuttuu vasta siinä miten ylä- ja alaluokka juomahimoaan tyydyttää ja mitä seurauksia se tuottaa näille luokille. Yläluokka syö hyvin ja juo hyvin valmistettuja väkijuomia ja juo suhteellisesti paljoa enemmän kuin työväenluokka. Alaluokka syö huonosti ja samoin juo huonoja väkijuomia. Väkijuomain nautinto yläluokan tai herrain luokan keskuudessa ei tuota — he kun nauttivat puhtaimpia juomia — yhtä tuhoisia terveydellisiä vaurioita kuin työväenluokan keskuudessa, joka särpii huonointa lajia väkijuomia. Herrasluokan varallisuus suo sille sen edun, että se, paitsi harvassa tapauksessa, ei joudu juopottelun tähden taloudelliseen kurjuuteen, mutta työväenluokka vähävaraisena lisää sillä kurjuutensa taakkaa.

On väitetty, että sosialismi poistaa jouppouden ja koko väkijuomaliikkeen — sanoisinko automaattisesti, s. o. siten, että kun se tuo mukanaan yleisen hyvinvoinnin, lakkaavat ihmiset juopottelemasta. Olen aina pitänyt moista väitettä suorastaan utopistisena hyväuskoisena haaveiluna. Eivät tosiasiat anna mitään tukea mainitulle väitteelle. — Kansainvälisessä sosialistikongressissa Amsterdamissa on selvästi lausuttu tästä asiasta todellisiin tutkimuksiin nojaava päätös. Se kuuluu:

“Kansainvälinen kokous julistaa, että se, tieteellisen tutkimuksen nykyiseen kantaan nojaten pitää jokaisen puolueoverin kieltämättömänä ja ehdottamana velvollisuutena tarkastaa alkoholikysymystä ja sen merkitystä, jonka yhteydessä ei voida sivuuttaa, että useimmat taloustilastot osoittavat kuinka paikkansa pitämätön on väite, että alkoholismi olisi vain seuraus alhaisesta talousasemasta, on nimitäin ilmennyt että palkkojen lisäys ainoastaan muuttaa alkoholinkäytännön muotoa, joka itse asiassa palkannousujen

kanssa lisääntyä, tai pysyy entisellään, ellei voimakasta, vapaaehtoista, alkoholinvastaista, laajalle ulottuvaa toimintaa ole raittiusyhdistysten ja valtion kannattaman valistustyön kautta.”

Se mitä sosialismin voitto automaattisesti, ilman muuta, kykenisi väkijuomakysymyksessä saamaan aikaan, supistuu siihen, että se uskottovasti takaisi puhtaimmat ja paremmin valmistetut väkijuomat niiden nauttioille, ja poistaisi väkijuomain nautinnon peräti tuhoavat seuraukset terveydellisessä ja taloudellisessa suhteessa.

Mitä siihen tulee, että sosialistisessa yhteiskunnassa lakkautetaan kaikki tarpeeton tuotanto. Se, mikä selitetään tarpeettomaksi, mikä ei, riipu siellä elävien ihmisten haluista, eikä meidän haaveilustamme. Toivottavasti sen ajan ihmiset pitävän väkijuomia tarpeettomina, mutta me emme siitä voi varmuudella sanoa puoleen eikä toiseen.

Jos me tahdomme, että raittiusharrastus olisi yleinen ja voimakas niissä ihmisissä, jotka sosialistisessa yhteiskunnassa tulevat elämään, on meillä, kuten yleemmäksi liitettyssä kansainvälisen kongressin päätöksessä kehoitetaan, ehdoton velvoitus tarkastaa väkijuomaliikettä, edistää ja auttaa raittiusharrastuksia, uskomatta siihen, sangen arveluttavaan ja epähistorialliseen väitteeseen, että kun taloudellinen kajuus poistuu häviää samalla alkoholismikin.

Sosialisteilla on sitäkin suurempi syy ottaa osaa raittiusliikkeeseen, koska alkoholismi rappeuttaa ja masentaa työväenluokkaa ja siten vähentää sen kuntoa suuressa historiallisessa tehtävässään. Alkoholit on se rasva, jolla pidetään käynnissä kapitalismin rappeuttama yhteiskunnallista koneistoa. Kapitalistit nylkevät ja köyhdyttävät kansoja väkijuomaliikkeellä, kapitalistit hyötyvät väkijuomaliikkeestä ja ainoastaan työväenluokka siitä häviää ja kärsii. — Juuri viimeisissä lauseissa esiintuodut horjumattomat totuudet antavat työväenluokalle ne perusteet, joilta sen täytyy katsoa asiaa oman luokkansa kannalta ja tulla siihen lopputulokseen, että raittius työ menestyäkseen vaatii tarmokasta luokkataistelua.

Raittiusväestö yleensä, mutta erittäinkin suomalainen raittiusväestö Amerikassa ei ole muuta kuin työväenluokkaa, ottamatta lukuun kourallista raittiusseuroissa keinottelevaa pikkuporvariryhmää. Tuhannet Amerikan suomalaiset, jotka toimivat raittiusyhdistyksissä, täytyy ohjata ajamaan raittiusasiaa luokkaliikkeenä, muutoin koko liike kadottaa merkityksensä, josta jo on kyllin selviä merkkejä olemassa.

Minä puolestani pidän järjestössämme yleisesti käytännössä ollutta politiikkaa raittiuskysymykseen nähden sangen epäonnistuneena — varsinkin sen jälkeen kuin järjestöme oli saavuttanut sen asteen, että se voitokkaana työväenluokan liikkeenä ei tarvinnut pelätä, joutuvansa varaan, jos se olisi antautunut vaikka viisaan sovittelun teille raittiusyhdistysten proletaaristen, vaikka vanhollisten, aineiden kanssa.

Mutta meidän taholla on tapana pidetty asiattomasti haukkua raittiusseuroissa toimivia työläisiä. Ei ole edes yritetty lähestyä raittiusyhdistysten proletaarisia aineksia sillä tavalla ja tunteella, jolla valvutuneen proletaarin pitäisi toista sosialismin suhteen vielä nukkuvaa proletaaria lähestyä.

Esitän siis selitys- ja päätösesityksiksi raittiusasiassa seuraavaa:

Kokous selittää:

Alkoholismi on suurelle osalle ihmiskuntaa katkera historiallinen perintö, jonka tuhoavaisuutta nykyinen kapitalistinen järjestelmä sanomattomasti suurentaa, painamalla kokonaisia ihmisarmeijoita työväenluokasta äärimmäisempään taloudelliseen hätään ja johtaa sitä tietä juoppouteen, tehden juoppouden uhriksi joutuneen työväenluokan jäsenet useassa tapauksessa mahdottomiksi ja surkuteltavan suuressa määrässä veltoiksi ja välinpitämättömiksi ottamaan osaa oman luokkansa pyrkimykseen luokka-asemansa parantamiseksi.

Alkoholismin tuhoisia seurauksia on mahdotonta muulla tavalla vastustaa kuin tekemällä vaka-

valuontoista kasvatus- ja valistustyötä alkoholistivastaisen liikkeen hyväksi työväenluokan keskuudessa, että se, saadessaan kerran käsiinsä yhteiskunnallista ja valtiollista valtaa, olisi tämänkin asian suhteen kyllin vireä, käyttääkseen sitä tehokkaan raittiusopetuksen kaikissa kouluissa y. m. voimaan panemiseksi ja laajasuuntaisen, alkoholivastaisen lainsäädännön aikaan saamiseksi.

Kokous päättää:

että suomalainen sosialistijärjestön tulee kaikella mahdollisella tavalla edistää raittiutta järjestön jäsenistön ja yleensä työväenluokan keskuudessa. Puoluelehdet, puolueagitaattorit ja paikalliset puolueosastot pitäkoot yhtenä erittäin tärkeänä ohjelmakysymyksenä, selittää raittiuskysymystä työväen- ja kapitalistiluokan etujen vastakkaisuuden pohjalla, pyrkimällä, missä se suinkin on mahdollista, vaikuttamaan semmoissa raittiusyhdistyksissä, jotka ovat järjestetyt työväenluokkaan kuuluvista henkilöistä;

että s. s. järjestön jäsenet eivät ole oikeutettuja käyttämään asiattomasti herjaavaa arvostelua raittiusväestön harrastuksista.

Kokous lausuu toivomuksena, että Amerikan suomalainen, työväenluokkaan kuuluva raittiusväki, voisi lähemmässä tulevaisuudessa yhtyä s. s. järjestön kanssa yhteistoimintaan niissä — ja muissakin kysymyksissä — jotka koskevat raittiuustyön edistämistä Amerikan suomalaisen väestön keskuudessa ja että ainakin se veljesviha loppuisi, johon suomalainen pikkuporvaristo itsekäitien etujensa vuoksi on valheita ja vääristelyjä käyttämällä syössyt raittiusliikkeessä toimivan työväestön toisia työläisiä, sosialisteja vastaan.

*

Pyrkimys ehdottomaan kieltolakiin väkijuomain valmistuksen ja kaupan suhteen on suomalaisilla sosialisteilla ominainen osa. Siitä asiasta on Amerikan suomalaisten sosialistien kesken väiteltä puoleen ja toiseen. Ne, jotka ovat väittäneet kieltolakiaatteita vastaan ovat pitäneet sitä mahdottomana, väittäen, siten kuin jo edellä mainittiin sosialismin lopullisen päämäärän ainoastaan voivan sen asian ratkaista — tuottaa kieltolainkin itsestään.

Minä uskon kieltolakiliikkeeseen sosialismin yhteydessä, aseena taistelussa kapitalismia vastaan. Se nostattaa joukkoja poliittiseen taisteluun sosialismin lipun alla. Mutta toiselta puolen asetun arvelemaan missä määrin meidän suomalaisten kieltolakipolitiikka Yhdysvaltain kansallisuolueessa ja valtiojärjestöissä on todellisia tuloksia tuottava. Kieltolakivaatimus suomalaisten sosialistien alkuunpanosta ja vaikutuksesta voi mennä lävitse jossakussa valtiojärjestössä ohjelmavaatimukseksi — mahdollisesti joskus myöskin kansallisjärjestössä, mutta ei pitäisi ajatella sitä yksinomaan että semmoinen vaatimus otetaan ohjelmaan. Ohjelmassa se ei paljoa paina, ellei järjestön johto ja sydämellinen harrastus käytännölliseen puolue toimintaan nähden seuraa jokaista puolueohjelmaan asetettua vaatimusta. Yleisen agitatsioonin täytyy kohdistua puolueohjelman vaatimuksiin. Tulisi katsoa, ettei mitään semmoista vaatimusta puolueohjelmiin — yksinomaan politikoimisen vuoksi — oteta, josta ei sen enempää pidetä ääntä. Missä valtiojärjestössä sellaisia edellytyksiä löytyy, että kieltolakivaatimus puolueohjelmaan liitettynä saa — etenkin amerikalaisen puoluejärjestön hartaan myötätuntoisuuden, siellä sen hyväksi suomalaisten sosialistien taholta vaikutettakoon, muutoin se on turhaa touhua.

Mutta mikäli voimia riittää ja tilaisuuksia sattuu, pitäisi suomalaisten sosialistisesta kieltolakiliikkeestä tehdä selkoa amerikalaisille puoluejäsenille, tutustuttaa ja innostuttaa heitä siihen ja siten valmistaa varmaa tilaa kieltolakivaatimukselle puolueohjelmassa.

Raittiuskysymyksen, kieltolakia koskevassa puolessa päätökseksi ehdotan:

että kokous periaatteellisesti kannattaa kieltolakiliikettä sosialismin yhteydessä ajettavaksi, ja kieltolakivaatimuksen Yhdysvaltain puolueohjelmaan liittämistä ja velvoittaa itsekunkin valtion osastoja, kutakin omassa valtiossaan pitämään viireillä kieltolakikysymystä valtionkonventionissa ja muissa yleisissä kokouksissa, joissa ohjelmatyötä tehdään ja missä yleistä harrastusta asian suhteen on olemassa, tehköt esityksen kieltolakivaatimuksen puolueohjelmaan ottamisesta;

että ensi vuonna pidettävälle kansallisjärjestön konventionille suomalaisen järjestön puolesta tehdään esitys keskusteltavaksi puolueen suhteesta raittius- ja kieltolakikysymyksen, jonka esityksen tekijän tämä kokous valitsee.

Fitchburg, Mass., 1 p. heinäk. 1909.

F. J. Syrjälä.

KESKUSTELU.

M. Hendrickson: Yhdyn alustukseen ja pidän sitä onnistuneena. Väkijuomat ovat valtakinon yläluekalle ja siksi sen, tämänkin tehoisan valtakinon on siltä riistettävä Kapitalistinen hallitus verottaa kansaa väkijuomien kautta. Verotulot niistä ovat ensi sijassa. Väkijuomain nautintohimoon tuuditettu kansa maksaa veron nurkumatta. Jos väkijuomia ei olisi, joilla veroja nyletään, olisi kapitalistinen hallitus kumouksen partaalla. Raittiustyö näin ymmärtäen on todella kumoustyötä. Näin teemme kapitalismin valtakinosta ase sen kukistamiseksi. Alustuksessa annetaan arvoa persoonallisellekin raittiustyölle ja kasvatustyölle, jota pidän tärkeänä. Jos ei sille arvoa anneta, jos ei juoppoutta vastusteta, pääsee juoppottelu yleistyämään sosialistien keskuudessa ja koituu kiusaksi toiminnallemme.

K. G. Tuura: Gloquetin osastossa oli asia esillä ja lopputulos oli se, että alustuksen ponsiin yhdyttiin ja toi-

vottiin että lähemmässä tulevaisuudessa saataisiin kieltolaki-vaatimus kansallispuolueen ohjelmaan.

J. O. Peurala: Me emme voi minkään säännön kautta rajoittaa ihmisten himoja, mutta ehdotan asiaa ilman keskustelua lähetettäväksi sääntövaliokuntaan.

J. Korpi: Syrjälä teki alustuksessaan periaattellisen virheen, kun hän sanoi, että väkijuomain turmiollinen käyttö ei ole ominaista ainoastaan tälle kapitalistiselle aikakaudelle. Se ei ole totta. Väkijuomain turmiollinen käyttö on seuraus kapitalismista ja vapaasta kilpailusta, eikä sitä voida poistaa ennenkuin kapitalismi on hävitetty — silloin loppuu väkijuomain käyttö. Käytännöllisessä puolessa yhdyin Syrjälään siinä, että kieltolaki-vaatimus olisi koetettava saada kansallispuolueen ohjelmaan.

J. Niemelä: Siinä Syrjälä on tehnyt erehdyksen kun on sanonut, että itse väkijuomain nautinto ei olisi luokaluontoinen asia, ja käytännölliseen raittiustyöhön nähden ollaan idässä, josta olen edustajana, toisella kannalla kuin alustaja. Meillä ei ole raittiusväen kanssa mitään luokkayhteyttä. Tiedän Worcesterista, Mass., että siellä kokeet vaikuttaa raittiusväen keskuudessa, ovat vieneet sosialisteilta pois parhaita voimia. Mitä kieltolakiin tulee, se ei ole raittiusväen harrastusten piiriin kuuluva asia.

K. Helander: Osittain olen Niemelän kannalla raittiusseurain kanssa yhteistoimintaan nähden. Waukeganissa on meillä kokemusta. Kun menimme raittiusseuraan, niin oli kaikki "all right" mutta kun tuli kysymykseen kokoontuminen samassa huoneessa, niin meidät ajettiin pois. Olen sitä mieltä, että tuollainen sisälähetys on ihan turhaa.

Hilda Sikanen: Olen alustajan kanssa samaa mieltä ja olen koettanut ja koetan edelleenkin tehdä voitavani sosialismin levittämiseksi raittiusseurojen keskuudessa. Tässä erään osaston, (Quincyn, Mass.) johon kuulun, mieliteistä; se lausuu evästykseksi seuraavaa:

Ei hyväksytty ponsiehdotusta jossa kehoitetaan pyrkiä vaikuttamaan täkäläisissä raittiusyhdistyksissä. Me hyvin oivaltaen nykyisen Amerikan suomalaisen raittiusliikkeen vaipuneen alhaisimpien vaikuttimien, juonittelien ja suora-

naisesti kaikkien vapaampien pyrkimysten vastustajien temmelyskentäksi, luovumme me heidän kanssaan kaikesta yhteydestä ja annamme heidän lähestyä sitä joutuummin loppunsa kuilua. Sen sijaan esitämme tehtävän raittiustyötä sitä pontevammin omassa keskuudessamme. Osastojen yhteyteen, missä niitä ei ole, perustettakoon n. k. Ihanneliittoja nuorisoa varten, joihin voivat kuulua varttuneempikin väestö. Tämän liiton yhtenä tehtävän. on raittiustyön kasvattaminen. Liitot toimivat ehdottoman raittiuden pohjalla.

Ylläolevan lisäksi kannatan raittiusosastojen perustamista sosialistiosastojen keskuuteen.

J. Kiviniemi: Minä asetun tässä asiassa lojaalille kanalle. En ole nähnyt mitään hyvää jos sotkeudutaan raittiusseurojen harrastuksiin. Emme voi vaikuttaa raittiusmiehiin, paitsi niiden humalassa ollessa. Aberdinissa, Wash. syleilivät sosialistit ja raittiusmiehet toisiaan, mutta lopputulos oli, että ne potkivat toisiaan. Hendricksonille huomautan verokysymykseen nähden, jolle hän pani niin suurta huomiota, että kyllä kapitalismi verottaa meitä, jos ei viinan niin leivän kautta.

A. Pekola: Olen ollut Suomessa 8 vuotta raittiusseurassa. On ymmärrettävä, että sosialistit ovat tehneet erehdyksiä suhtautuessaan raittiusväestöön, varsinkin puhujat. Mutta minä en ymmärrä miten me voisimme tunkeutua raittiusseuroihin, vaikkakin omasta puolestani myönnän, että enemmän kasvatustyötä oman järjestön keskuudessa olisi tehtävä alkoholin turmiollisuudesta.

F. J. Syrjälä: Täällä Korpi syytti minua periaatteellisen erehdyksen teosta tämän kysymyksen alustuksessa. Minä en tiedä missä minä olisin mainitunlaisen erehdyksen tehnyt. Minä uskallan sanoa tuntevani sosialismin periaatteita yhtä paljon kuin kuka hyvänsä tämän kokouksen edustajista; enkä myöskään epäile sanoa, että minä koetan tarkasti ajatella mikä soveltuu ja mikä ei sosialismin periaatteisiin. Korpi sanoi periaatteellisen virheen tehdyn väitteessä, että juoppous ei ole yksistään kapitalistisen järjestelmän seuraus ja että se ei myöskään poistu silloin kuin tämä järjestelmä häviää, ellei vakavaa alkoholivastaista työtä teh-

dä. Niin minä olen väittänyt ja uskallan myöskin väitteeni takana seisoa, ja johdonmukaisesti seisoa sosialismin periaatteiden pohjalla samalla. Se ken tuntee asiaa, tietää myöskin, että juoppoutta on ollut olemassa huonommissa muodoissaan jo ennen kapitalistista järjestelmää, tiedetään sitä oleen niin kauan kuin ihmiskunnan vaiheita historiallisesti tunnetaan. Olisi näinollen hulluttelua sanoa juoppouden olevan yksinomaan seuraus kapitalismista. Kapitalismilla on kyllä oma osuutensa aikamme juoppouteen ja sen minä alustuksessani olen selvästi sanonut. Juoppoudella on olemassa moniaita syitä, joita vastaavia keinoja sen poistamiseksi on käytettävä. Ne ovat herkkäuskoisia haaveksijoita, jotka luulevat juoppouden häviävän kapitalismin mukana, sanoakseni automaattisesti. Sitä mieltä ei ole ollut sosialismin periaatteiden korkein valvoja, kansainvälinen sosialistikongressi, jonka lausunnon olen alustuksessani siteerannut. Minä en tiedä sanoa pitääkö Korpi sitä epäpätevänä sosialismin periaatteiden tulkitsijana.

Mitä sitten tulee vaikutuksemme ulottamisesta raittiusseuroihin, sitäkin vastaan täällä ovat jotkut asettuneet. Niemelä sanoi, että idässä ollaan sitä vastaan ja että Worcesterissa, Mass. on se, mikäli on kokeiltu, tuonut huonoja tuloksia; socialisteja on eksynyt raittiusseuroihin. Minäkin olen ollut idässä ja tiedän jotain sieltä. Tiedänpä että juuri worcesterilaiset kehuiivat — ehkä juuri yhtenä Niemelä — viime talvena minulle, että he ovat onnistuneet ulottaa vaikutuksensa Idän-Liiton raittiusseuraan ja seuraus on ollut se, että osaston jäsenluku on kasvanut tuntuvasti ja että kokouksissa on väkeä aina huoneen täydeltä ja olenpa itsekin sen nähnyt. Tietysti minä en tarkoita, että meidän tulisi mennä raittiusseuroihin ja jättää toimintamme sosialistiosastoissa. Olisipa se hullua. Mutta tahtoisin meidän antavan arvomme mukaista kohtelua raittiusseuroihin kuuluville proletaareille. Meidän yleiset puhujammekaan eivät ole valinneet sanojaan puhuessaan heistä. Ovat työntäneet törkyä vasten heidän silmiään, sanoneet korpeiksi, mustiksi, mustasieluisiksi j. n. e. Semmoinen kohtelu vie heitä yhä pitemmälle paaduksiin sosialismia kohtaan — estää heitä valveutumasta.

Ymmärtäväisyys sitävastoin puheessa ja toimessa tuottaa tuloksia. Vetoan esimerkkiin, koska muutkin ovat vedonneet. Torontossa, Ont., Canadassa jokuvuosi sitte perustettiin raittiusseura. Syntyi kiivas kahakka tämän sekä paikkakunnalla ennen olleen sosialistisen yhdistyksen välillä. Hetken kahakoitua, alettiin sovinnon hieronta ja seurauksena syntyi liitto näiden kahden yhdistyksen välille. Ja kun nyt katselen entisiä raittiusseuran jäseniä, näen heidät ensimmäisenä toimessa ja ymmärryksessä sosialistiosastossa. — On lukematomia paikkakuntia, joilla sama menettely tuottaisi saman tuloksen.

F. Aaltonen: Tämän kysymyksen periaatteissa voisi yhtyä Syrjälään. Käytännöllisessä työssä olen toista mieltä. On mahdotonta vaikuttaa kansallispuolueessa niin pitkälle, että kieltolakivaatimus tulisi hyväksytyksi puolueen ohjelmaan. Luulin huomanneeni, että Syrjälä ehdottaisi yhteistoimintaa kieltolakipuolueen kanssa. Onko se niin? (Syrjälä: En ole koskaan sitä tyhmyyttä tehnyt.) Ihmettelen muuten, että nämät opportunistit nyt kannattavat raittiusasiaa, vaikka Berger ja hänen joukkonsa ei ole raittiusharrastusten kannalla.

E. Savela: On ollut kysymystä mistä juoppous johtuu; selvää on, että juoppous on ollut vallalla historian alkuajoilta saakka. Sen myöntävät kaikki socialistit, mutta he eivät ole uskaltaneet asettua jyrkälle kannalle, koska he pelkäävät, että siten sulkisivat liikkeestä pois niitä henkilöitä, joiden olisi toteutettava sosialismi.

K. Lindström: Yhdyn puolestani alustukseen. Hilda Sikasen ehdotus, että olisi perustettava sosialistiosastoihin raittiusseuroja, on kaikkea muuta vaan ei hyväksyttävä. Siten saataisiin uusia koplia ja uutta hajaannusta osastojen sisäisessä elämässä. Sosialistiosastoissa voidaan edistää raittiutta ilman koplakuntiakin ja sitä on edistettykin. Juoppottelu on jo häpeänalainen sosialistien kesken.

J. V. Kannasto: En oikein ole Syrjälän kannalla, joka pitää juoppoutta m. m. perinnöllisenä paheena. Sitä samaa on meille tyrkytetty myös muulta taholta — esimerkiksi

kirkon raittiustyöhön nähden, mikäli alustaja koskettelee kasvatus, yhdyt siihen.

V. Riippa: Martti puhui kuin enkeli raittiusasian käyttämisestä aseena kapitalismia vastaan. Olemme kiinnittäneet liian pintapuolisesti huomiota raittiustyöhön; vastaisuudessa voisi siinä kohdassa tehdä korjauksia. En pidä sopimattomana enkä sopimattomana suunnata erityisesti vaikutusta raittiusseuroihin. Suomessa ovat sosialistit pyrkineet vaikuttamaan kirkolliskokouksiinkin. Yhdyt alustajaan.

A. O. Sarell: On turhaa ryhtyä agiteeraamaan teitä raittiiksi, mutta katson kuitenkin persoonallisen raittiuden kasvattamisen merkityksen, ja toivon, että agitaattorit siihen enemmän painoa panisivat, vaikkakaan en tarkota, että sitä olisi selitettävä jonkunlaisena yhteiskunnallisten kysymysten ratkaisijana. En myöskään kannata kieltolakia tukittavaksi väkipakolla meidän taholta, sillä se ei tule olemaan viisasta politiikkaa, kuten kokemus on osottanut.

K. Erickson: Yhtyi täydellisesti Syrjälään.

V. Hedman: Luki Maynardin osaston lausunnon, joka on seuraava: "Päätettiin sos. järjestön jo olevan siksi voimakkaan, että se voi edistää eli toimia raittiuden levittämiseksi, ilman yhtymättä raittiusseuroihin. Raittiusseurat voivat yhtyä meihin. Muuten hyväksyttiin Syrjälän alustus."

Muutamat ovat täällä peljänneet, että jos menemme raittiusseuroihin agiteeraamaan, niin sulaudumme niihin. Mutta minä väitän, että sosialistien on uskallettava mennä raittiusseuroihin yhtä hyvin kuin katupuhujiksi y. m. s. Ei kannattanut otettavaksi raittiusasiaa mitenkään erikoiseksi asiaksi, sillä sosialismin edistyessä tämäkin asia tulee ratkaistuksi, sillä se on yhteiskunnallinen kysymys.

I. Alanko: Ei ole juuri muuta sanottavaa kuin että yhdyt Syrjälään. Tämän asian ajaminen toiskielisten keskuudessa on peräti toivotonta. He eivät tälle asialle osaa edes nauraa. Piknekeissään he eivät pidä puheita, eivät myy kirjallisuutta, mutta yhtä he eivät niissä unhoita: piiritynnöriä.

J. Björklud: Yhdyt Syrjälään. Ei ainakaan Veljessseura ole yhtynyt kieltolakipuolueeseen. Ei siis, jos sen raittiusseuroissa koettaisimme miten hyvänsä edistää sosialismia, olla yhteydessä kieltolakipuolueen kanssa. Veljessseuran keskuudessa runnailevat nykyään republikaanit ja mikäli sillä poliittisia harrastuksia ollenkaan on, ovat ne republikaanipuolueen harrastuksia.

O. Arlund: En pidä tärkeänä ajaa vaatimusta kieltoalaista puolueen ohjelmaan. Enkä myöskään soisi, että puolisosialistit sotkisivat sosialismia raittiusseuroissa. Tahoisin määrättäväksi selvän kannan tässä asiassa.

V. Louko: Minä olen niitä äärimmäisiä raittiuden kannattajia, mutta minä samalla olen myöskin käytännöllisyyden mies. Minä en hyväksy paljaita lauseita raittiuden aatteesta meidän ohjelmaamme, kun kerran käytännöllisyys näyttää toista. Kieltolakivaatimus meidän ohjelmassamme ei tule kuitenkaan olemaan muuta kuin tyhjä korulause. Toiskielisten ohjelmaan me tätä vaatimusta emme kuitenkaan saa asetetuksi. Toiskielinen kansan aines ei ole raittiuden kannalla, sen pitkäaikaisista kokemuksistani heidän keskuudessaan olen tullut näkemään. Muuten esitetään heidän kantansa kieltolakiin Työmiehen Kalenterissa II. Minä en hyväksy Syrjälän ehdotusta kieltolaiksi siinä, mikäli se koskee vain väkijuomia. On minusta tarpeetonta päästä eroon vain yhdestä nautintomyrkystä kun yhdeksässä muussa myrkyssä edelleen riiputaan kiinni. Se olisi juuri kuin yhdellä kädellä kokoamista ja toisen pään kautta monella muulla kädellä hajottamista. Mutta jos me sovitamme kieltolakiin kaikki nautintomyrkyt kuten esim. paitsi väkijuomia, tupakka, kahvi, tee, opium, morfiini, ynnä monet muut mahdollisesti turmiollisesti vaikuttavat nautintoaineet, niin otettakoon vasta sitten kieltolaki ohjelmaamme, vaikkakin vain korulauseeksi. Ei ole pitkä aika kuin me kieltolain tulemme käytännössä toteuttamaan. Tätä päämäärää kohti meitä kuluttaa tiede.

Alatalo: Minä olen kauan aikaa ollut kapinallisella kannalla tässä kysymyksessä. Täällä Hancockissa eräässä lehdessä annettiin vain palttua koko raittiuskysymykselle.

Minä olen iloinen, että tämä asia on otettu täällä esille. En pidä tarpeellisena perustaa raittiusosastoja meidän keskuuteemme. Me voimme tehdä raittiustyötä sosialismin yhteydessä, vaikka lopulliset tarkoituserät sitten pantaisiinkin käytäntöön vasta sitte kun on saatu valta omiin käsiimme.

J. O. Olin: Viime edustajakokouksessa Hibbingissä hyväksyttiin ponnet kysymyksessä, ja sitä esitettiin kansalliskonventionille, mutta Berger kuului hypänneen pöydälle vastustamaan kysymystä ja hänen kantansa hyväksyttiin. En voi hyväksyä mitään yksilöitä rajoittavia määräyksiä enkä myöskään usko raittiusseuroihin tunkeutumalla saatavan mitään aikaan; siitä voi olla huonotkin seuraukset.

T. Lassila: Puolustan Syrjälän ehdotuksia. Tiedän kokemuksesta, jos vaan tahdomme, voimme vaikuttaa raittiusasiassa toiskielisten toverien keskuudessa sen kannan hyväksi, jonka me tässä asiassa omaamme.

J. Toppari: Yhtyi Syrjälään pääasiassa. Mainitsi esimerkkinä Butte'sta, että siellä on sosialistisen agitatsionin kautta hävitetty raittiusseura ja samoin kirkko, eikä kukaan haaveilekaan niiden uudelleen perustamista.

A. Pitula: Yhtyi alustajan ponsiin.

T. Hiltunen: Yhdyn Syrjälän kahteen ensimmäiseen ponteen, jossa mielestäni esitetään lyhyesti ja selvästi se kanta, jonka me sosialistisen liikkeen edustajina voimme epäilemättä hyväksyä. (Luki ponnet.) Muuten mitä tulee alustajan ponsiin suhtautumisestamme raittiusseuroihin, niin myönnän kyllä, että siinä ei ole mitään periaatteiden vastaista, mutta minun mielestäni olisi asian tässä suhteessa annettava jäädä ennalleen. Mitä tulee kieltolain tyrkyttämiseen, en pidä sitä viisaana, sillä meillä on ikävää kokemusta tuollaisesta politikasta, jos sitä siksi voisi sanoa. Niinpä esim. Michiganissa muutamia vuosia sitten Murros ja Wilen valtakirjain avulla äänestivät kieltolakivaatimuksen valtion puolueohjelmaan 40 engl. kielistä edustajaa vastaan. Onko tämä järkevää? Tuo menettely on ehkä paljokin haitannut Michiganin puolueen edistymistä engl. kielen työväestön keskuudessa. Sama on asia kansallisuolueeseen nähden.

J. Lehtovaara: Katoolilaiset ovat ajanee läpi sillä paikkakunnalla, jossa asuu, paikallisen kieltolain ja se on vaikuttanut meidänkin osaston jäsenten raitistuttamiseksi. On pidettävä kiini kieltolakivaatimuksesta.

M. Hendrickson: Minullakin on hieman kokemusta raittiusliikkeen osalta ja tiedän ettei sillä tavalla kun Aberdiinissa sitä sosialistien puolelta ajettiin, saada mitään hyötyä. Kun raittiusseuraan meni tusina juoppoja rähjäämään (Ääni: ja Kiviniemi niiden mukana). Toisella tavalla ovat asiat esim. Hoquiamissa. Siellä on viisaasti menetellen saatu raittiusväki mukaan sosialismia ajamaan. Sinne menee puoluelehtiä ja kirjallisuutta väkilukuun verraten enemmän kuin mihinkään muuhun paikkaan.

Mitä tulee Niemelän väitteeseen, että raittiusväki on niin vanhoillista ettei niiden keskuudessa hyödytä työskennellä sosialismin levittämiseksi, voi sen selitykseksi sanoa että nykyiset Amerikan suomalaiset sosialistit olivat vielä v. 1905 niin vanhoillisia, että niistä Niemelän lailla olisi voinut sanoa: ei maksa vaivaa noille opettaa sosialismia.

Kiviniemi huomautti minua vastaan, että kapitalistit kyllä ottavat meiltä verot, jos ei viinan niin leivän kautta, Minähän sen kyllä myönnän, mutta leivästä veron kiskominen synnyttää paljoa nopeammin yleisen tyytymättömyyden kansassa kuin sitävastoin viinassa maksetaan vero napisematta.

E. Perttunen: Ei mennä raittiusväen liittoon; hukutaan sinne. Jos sieltä joskus talo tulisi, se on pieni asia.

K. Pursi: Ohion valtiossa ollaan Syrjälän kannalla. Omasta puolestani yhdyn Hiltuseen. Meillä on vähän kokemusta Clevelandissa. Kun ovat menneet raittiusseuraan käännettävään raittiusväkeä sosialisteiksi, ovat ne apostolit jääneet sille matkalle.

Laine: Osastoni evästys on: On koetettava saada kieltolakivaatimusta puolueen ohjelmaan. Jos ei siinä ensikerroilla onnistuta, tehdään yhä uusia ja uusia yrityksiä. Kyllä se lopulta onnistuu.

J. Niemelä: Alustuksessa ovat semmoiset sanat, joilla annetaan valtakirja menemään liian lähelle raittiusseuroja. Jos sen hyväksymme, syntyy siitä sekasotkua ja minä panen vastalauseeni semmoista vastaan.

A. Ojanen: Yhdyn alustajan kahteen ensimmäiseen pontteen. Edustamani valtion kokous oli vähän alustajan ehdotuksia vastaan.

K. Koski: Yhdyn alustajan kahteen ensimmäiseen pontteen. Mutta pontteen, jossa määriteltäisiin suhdettamme raittiusseuroihin, en katso tarpeelliseksi ottaa huomioon, sillä paikalliset olot määräävät kullakin paikkakunnalla ne suhteet.

Wm. Reivo: Katsoen siihen, että raittiusseurain jäsenistössä on vähän äänestäjiä en katso tarpeelliseksi niitä kalastella. Yhtyi Hiltuseen.

K. Kiviniemi: Martti täällä valehteli Aberdeenin asioita, sillä siellä ei siten menetelty kun hän selitti. Ei kannattanut raittiusseurojen tunnustamista.

Muuttonen: Hyväksyi kaksi Syrjälän ensimmäistä pontta. Ei katsonut tarpeelliseksi minkäänlaista kompromissia raittiusseurojen kanssa.

PÄÄTÖS.

Päätökseksi hyväksyttiin 23 äänellä 3 vastaan seuraavat alustajan ponnet:

Alkoholismi on suurelle osalle ihmiskuntaa katkera historiallinen perintö, jonka tuhoavaisuutta nykyinen kapitalistinen järjestelmä sanomattomasti suurentaa, painamalla kokonaisia ihmisarmeijoita työväenluokasta äärimmäisempään taloudelliseen hätään ja johtaa sitä tietä juoppouteen, tehden juoppouden uhriksi joutuneen työväenluokan jäsenet useassa tapauksessa mahdottomiksi ja surkuteltavan suuressa määrässä veltoiksi ja välinpitämättömiksi ottamaan osaa oman luokkansa pyrkimyksiin luokka-asemansa parantamiseksi.

Alkoholismin tuhoisia seurauksia on mahdotonta muulla tavoin vastustaa kuin tekemällä vakavaluontoista kasvatus- ja valistustyötä alkoholi-vastaisen liikkeen hyväksi työväenluokan keskuudessa, että se, saadessaan kerran käsiinsä yhteiskunnallista ja valtiollista valtaa, olisi tämänkin asian suhteen kyllin vireä, käyttääkseen sitä tehokkaan raittiusopetuksen kaikissa kouluissa y. m. voimaan panemiseksi ja laajasuuntaisen, alkoholi-vastaisen lainsäädännön aikaansaamiseksi.

Suomalaisen sosialistijärjestön tulee kaikella mahdollisella tavalla edistää raittiutta järjestön jäsenistön ja yleensä työväenluokan keskuudessa. puoluelehdet, puolueagitaattorit ja paikalliset puoluesastot pitäkoot yhtenä erittäin tärkeänä ohjelmakysymyksenä, selittää raittiuskysymystä työväen- ja kapitalistiluokan etujen vastakkaisuuden pohjalla.

Alustajan ehdottaman kieltolakia koskevan ponnin puolesta annettiin 13 ääntä ja 15 ääntä annettiin sen vastaehdotukselle, joka on seuraava: Edustajakokous päättää jättää tulevaisuuden asiaksi pyrkimyksen saada liitetyksi Yhdysvaltain sosialistipuolueen ohjelmaan vaatimuksen väkijoumoin kieltolaista, joka siis tuli päätökseksi.

Päätöstä vastaan ilmoitettiin vastalause Portlandin ja Lead Cityn S. S. osastojen puolesta, johon Hilda Sikanen itsensä puolesta yhtyi.

LAUANTAI, ELOK. 28 P.

AGITATIONIN UUELLEEN JÄRJESTÄMINEN.

Kysymyksen alustus Martin Hendricksonilta on seuraava:

Sosialistinen kysymys on laaja yhteiskunnallinen kysymys ja kaipaa siis laajaa tutkimista. Etupäässä on saatava selväksi yhteiskunnan historiallinen menneisyys sekä

nykyinen taloudellinen ja valtiollinen kehitys. Näitä tutkiessa tarvitsee riittävästi aikaa sekä laajan ja monipuolisen kirjaston. Nykyinen järjestelmä ei salli kaikille tiedon saannin mahdollisuutta, senpä takia sosialistinen tietoisuus hitaasti leviää kansan pohjakerroksiin. Vallassa olevalla puolueella on hallussaan koulut, saarnastuolit, tuomioistuimet, kirjapainot, sanomalehdet y. m., sanalla sanoen, kaikki ne aseet, joilla henkistä sotaa käydään! Jos meidän mieli on voittaa, niin meidän on käytettävä samanlaisia aseita.

Sosialismiaatteen leviämisestä ja levittämisestä ollaan sosialistien keskuudessa hyvinkin erimielisiä. Toiset puolustavat agitatsiona ja toiset sitä vastustavat. Ottakaamme esimerkki vastustajistamme, minkä painon he panevat agitatsionille. Me tiedämme, että kirkko on vanha järjestö, mutta sen on siltäkin pakko turvata agitatsioniin ja sangen voimakkaaseen kaiken lisäksi. Minä olen tarkoin tutkinut ne seudut, joissa ei ole vakituksia pappeja, ja olen huomannut, että niillä eivät myöskään seurakunnat pysy pystyssä. Ne eivät hajoa senvuoksi, että ne olisivat luopuneet taivasihanteestaan vaan siksi, että niillä ei ole sellaista sidettä, joka pitäisi ne koossa. Kukapa rupeaisi yksityisenä siihen hommaan, mitä seurakunnan koossapitäminen kaipaa. Vielä toinen esimerkki: Hiilenkaivajain keskuudessa hyvin vähän agiteerataan muulloin kuin lakkojen aikana, rauhan aikana niillä alueilla ei ole juuri minkäänlaista agitatsiona. Hiilenkaivajien paikallisunioniitten toiminta on myös tavattoman leväperäistä, niillä ei ole kokouksia moniin kuukausiin. Sitäpaitsi vanhoillisten unioniitten paikallisvirkaillijat ovat useassa tapauksessa isännistön käytyreitä, yksilöllisen kilpailun avulla ja leväperäinen unionitoiminta takaa heille keinottelumahdollisuuden. Union miesten kesken tunnetaan tämä epäkohta, mutta heillä ei ole kylliksi voimia sitä korjata. Jos joku jyrkemmin rupeaisi vaikuttamaan saisi hän potkun työstään ja asia jää ennalleen. Agitatsionityötä ei tehdä ja järjestö ei kasva. Kysymys: Miksi ei sosialismi levinnyt Wyomingin suomalaisten keskuuten ilman agitatsionaia?. Ja miksi ei Fairportissa, Osiossa vielääkään ole sosialistista toimintaa? Siellä ei ole kukaan käynyt sosialismista tietoa levittämässä!

Niin kauan kuin ihmiset kammoavat sosialismiaatetta, niin kauan eivät ne myös lue sitä lajia kirjallisuutta. Mutta kun sosialistinen puhuja saa jonkun veran ensin ennakkoluuloja poistetuksi, niin silloin on myös mahdollisuus saada heidät tilaamaan puolueemme sanomalehtiä ja ostamaan muuttakin kirjallisuutta. Silloin vasta ollaan varmemmalla pohjalla.

Kehityksemme on mahdoton mennä eteenpäin, ellemme saa koko suomalaista järjestöä mukaamme. Sanomalehtemme kituvat niin kauan tilaajain vähyyden vuoksi. Kirjain kustantaminen on vaikeaa ja hyvin vähän tuottavaa, kirjoillamme kun on niin harvalukuinen lukijakunta; paraimpikaan teoksia ei mene kaupaksi kuin tuhatkunta kappaletta, parempaa ja kalliimpaa kirjallisuutta on näin ollen kokonaan mahdoton kustantaa. Jo yksin näitä seikkoja silmällä pitäen agitatsioni on asetettava ensitilalle ulospäin hyökättävämme.

Agitatsionin merkitys järjestön sisäisessä toiminnassa.

Meidän riveissämme on paljon sellaisia jäseniä, jotka ovat sangen heikoilla tiedoilla sosialismista varustetut. Useassa tapauksessa heillä on vielä vanha porvarillien maailmankatsomus melkein muuttumattomana jälellä.

Lainaan tähän muutamia suomalaisten vastustajaimme ajatuksia. Vuosi sitten, "Uudessa Kotimaassa" oli seuraavanlainen kirjoitus:

"Sosialistiset sanomalehdet ovat sellaisia pohjattomia säkkiä, jotka eivät täyty koskaan. Niille aina kerätään ja pidetään iltamia ja sittenkin ne ulvovat kuin nälkäiset sudet. Herrat agitaattorit ovat myös kehittyneet laiskoiksi, eivät viitsi tehdä työtä, vaan kuleskelevat paikasta toiseen. Toverit, vieläkö kestätte moista maan vitsausta? Hiiteen sellaiset lehdet, jotka eivät itse kannata itseään! Lakatkaa kannattamasta herroja agitaattoreita! Pitäkää omassa keskuudessanne huoli aatteen leviämisestä."

"Uusi Kotimaa" tiesi hyvin mitä agitatsioni on vaikuttanut, sillä esim. niin kauan kun Minnesotan maanviljelysseudulla ei kulkenut agitaattoreita oli siellä Uudella Kotimaalla lihavat laitumet.

Mutta mitä pahinta, olen minä lukenut samansuuntaisia kirjoituksia sosialisteilta meidän omista lehdistämme. Ja vieläkin enemmän, S. S. järjestön Yleinen komitea on tehnyt aivan samansuuntaisia päätöksiä, silloin kun on ollut kysymyksessä lisäpuhujien asettaminen sekä niinkään mikäli se ei ole myöntänyt lainaa sitä pyytävälle puoluelehdelle puoluekassasta. Tosin tälle kaikelle löydätte mielestänne pätevän syyn siitä, että muka on ollut pakko säästää puoluevaroja. Minä en ole nähnyt yhtään kirjoitusta puoluelehdistämme siitä, että pitäisi lopettaa tanssit. Miksi ei kukaan säästäväisyysopin edustaja sääli varain tuhlausta tällä alalla? Otan tähän pari pientä esimerkkiä, ensimmäisen San Franciscosta. Vuosi sitten siellä tanssittiin melkein joka viikko ja se lysti maksoi, yksin haalin vuokra 10 dollaria ja musiikki 15 dollaria 12 asti yöllä, mutta jos tanssittiin kello 2:een saakka, niin maksoi se 20 dollaria. Otetaan kuitenkin pienempi summa, ettei kukaan säikähä, se on 25 dollaria kerralta ja kerrottuna se 52:lla, niin saamme kelpo summan, \$1,300. Ja vaikka siitä vähennettäisiin puolet pois, niin jää vieläkin yli 600 dollaria.

Saimaseura Fitchburgissa myös tanssii melkein kerta viikossa, mutta täällä se tulee halvemmaksi, sillä täällä on haali seuralla itsellään, niin että ei siis mene muuta kuin kuusi dollaria musiikista, täällä se lysti maksaa vuodessa siis vain noin 300 dollaria. Meillä on noin 150 osastoa. Ajatelkaa mitä se silloin kaiken kaikkiaan vuodessa maksaa. Pannaan tämän tilalle puhuja kerta kuussa kullakin paikkakunnalla puhumaan ja sen kustannukset eivät vielä suuriinkaan nouse, mutta meillä silloin on jotain kehittävää tuon kurjan tanssin asemasta tarjota. Jokainen vieras puhuja paikkakunnalla saa aina niin paljon kuulijoita kuin tanssit saavat osanottajia.

Mitenkä olisi meidän puoluelehtiemme laita, elleivät V. Kosonen, K. Murros ja T. Tainio olisi käyneet tekemässä kiertomatkoja levittäen sosialismin siemeniä? Ne kylvöt ovat kantaneet kauniin sadon. Mutta nyt ollaan sillä kannalla, että ei kylvetä, vaan syödään siemeniä ja siitä juuri

johtuu meidän rahallisesti ahdas asemamme, erittäinkin mitä sanomalehtiimme tulee.

Agitatsioni, sanomalehdet ja kirjallisuus ne ovat kasvattaneet suomalaisen järjestön. Mutta järjestön taholta tehdään hyvin vähän sosialismin levittämiseksi. Fitchburgin s. s. osasto "Saima" pyysi viime talvena Toimeenpanevalta komitealta kyytikuluja tilapäistä puhujaa varten Itäpiirissä, mutta se kielsi sen vaikka Raivaaaja olisi maksanut puhujan muut kulut. Yleisen organiseeraajan toimi on lakautettu, vaikka järjestölle maksetaan veroa sen kannattamiseksi.

AGITATSIONITYÖN JÄRJESTELMÄLLINEN PUOLI.

Varmasti tulee jokaiseen piiriin oma hallintonsa. Jokainen piirijärjestö voisi järjestää piirinsä työn seuraavalla tavalla:

A. Piirillä on piirijärjestäjänsä, jonka velvollisuutena on toimia osastojen yleisenä järjestäjänä ja uusia osastoja perustaa.

B. Piirillä on yleinen asiamiehensä, jonka tehtävänä on levittää piiriin ja jokaisen toisenkin piiriin lehtiä ja kirjallisuutta sekä valvoa, että yleinen innostus pysyy vireillä lehtien ja kirjallisuuden leviämisen suhteen.

C. Kun on tieteellisiä luennoitsijoita saatavana niin olisi pidettävä yksi sellainen joka piirissä.

Sittenkään emme saisi puhujaa kullakin paikkakunnalla muuta, kuin joka neljän kuukauden perästä kuulla.

Agitatsionin onnistuminen riippuu etupäässä siitä, mikä verran ollaan osastoissa sille suosiollisia. Minulla on siitä itselläni kokemusta, puhujana kukiessani olen tehnyt havaintoja.

Kun puhuja tulee semmoiselle paikkakunnalle jossa osasto antaa arvoa herätystyölle, niin ensinnäkin siellä on ilmoitettu puhujan tulosta jo monta viikkoa ennen sekä toiseksi kiihotettu yleisöä sitä kuuntelemaan. Kun kaikki toi-

mivat niin, silloin on myös mahdollisuus puhujankin menestyä. Niissä paikoin taas, joissa ei anneta arvoa eikä panna paljonkaan painoa herätystyölle, kun sinne saapuu puhuja, niin se pannaan puhumaan jonnekin "business" iltamaan eli tanssi-iltamaan, kuin ohjelman jatkoksi. Mahdotonta on puhujan onnistua sellaisissa olosuhteissa kun paikkakunnan toimihenkilötkään eivät ole mitään tehneet edeltäkäsien sen hyväksi. Nämä epäkohdat ovat poistettavat jos meidän mieli edistyä aatteemme ajamisessa. Edustajakokous velvoittakoon s. s. järjestön jokaisen paikallisen osaston tarmokkaasti toimimaan agitatsioiden onnistumiseksi.

Se, että kukin piiri valitsee piirinsä puhujat yleisäänestyksellä, on epäkäytännöllinen valintatapa ja seuraavasta syystä. Useammassa tapauksessa ei yleisö tunne ehdolla olevia. Tässä tapauksessa olisi välttämätöntä, että ehdokkaat pantaisiin määrättyksi ajaksi koepuhujina matkalle ennen yleisäänestystä, ennenkuin voitaisiin varmuudella sanoa kuka ehdokkaista on kykenevin.

Yleensä vaadittakoon puhujalta, että hän omaa historiatietoja ja ennenkaikkea sosialistisen historianymmärryksen sekä tyydyttävän suomenkielen taidon. Tarkempi määrittely jääköön piirihallinnolle.

Puhujan palkka ei saa nousta korkeammalle ensiluokan ammattilaisen palkkaa. Palkaksi määrättäköön 3 dollaria päivältä ja 1 dollari yöpitoon, joka ei ole kun keskiarvoinen ammattilaispalkka. Allekirjoittaneella on tässä suhteessa kokemusta. Ollessani "Raivaajan" asiamiehenä sain 2½ dollaria päivältä, mutta en tullut sillä toimeen. En voinut maksaa kahdessa paikassa kustannuksia, nimittäin kotona perheeni ja matkalla itseni yöspidoksi. Sosialismin tarkoitus on kohottaa työväenluokan asemaa, ei siis voi tulla kysymyksenäkään että järjestö vaatisi palkatuilta työmiehiltään elämänehtojensa kurjistamista ja niin käy jos palkka on 2½ dollaria päivältä, esim. puhujalle käy silloin mahdolliseksi hankkia minkäänlaista kirjallisuutta, ja se on melkein kaikkein välttämättömin asia. Näiden syiden perusteella on yllä esittämäni palkka kohtuullinen.

Martti Hendrickson.

KESKUSTELU.

M. Hendrickson: Lisäyksenä alustukseeni tahdon huomauttaa, että koska täällä jo on koitettu saada asiaa järjestetyksi siten, että yleispuolue jollakin tapaa ottaisi korvatakseen järjestömme keskusviraston sihteerin palkkauksen, luovun vaatimuksestani yleisen organiseeraajan asettamisen suhteen.

E. Perttunen: Minulle annetussa evästyksessä kannatetaan edelleen piiriorganiseeraajan toimeensa pitoa ja niille kolmen dollarin päiväpalkkaa ja että yleinen organiseeraaja vaihdetaan yleiseen luennoitsijaan — joka ei olisi paljas kiihoittaja, jota piiriorganiseeraajan tulisi etupäässä olla — vaan olisi tiedon levittäjä, jota suuremmissa osastoissa jo kipeästi kaivattaisiin

K. Lindström: Alustuksen loppuosaa, joka koskee palkkoja, olisi parempi järjestää eri kysymykseksi ja nyt keskustella vain agitatsioiden järjestämisestä. (Hyväksyttiin). Alustuksessa mainittu seikka koepuhumisesta on turha, sillä sääntöjen mukaan tulevat piiritoimikunnat valitsemaan agitaattorit, ja olisi siis niiden toimikuntien otettava selvä puhujien kannasta, eikä yleisäänestystä asetettava asiata ratkaisemaan. Edustajakokous ei ehkä voi ihan tarkalleen määrittellä asiaa, mutta olisi sen pantava sille kuitenkin vakavaa huomiota.

E. Savela: Agitatsioiden tietysti on tärkeä asia, mutta tieteellisen luennoitsijan kustantaminen joka piiriin on ehkä mahdotonta. Voitaisiin kylläkin muuttaa yl. organiseeraajan toimi tieteellisen luennoitsijan toimeksi, ja sitä paitsi esim. Työväen Opiston opettajat voisivat luennoida keksäaikoina kun eivät ole opettajatoimissaan.

A. Pekkola: Kyllä ne nykyiset organiseeraajat ovat ennen olleet hyviä, mutta ei niillä nyt enää ole juuri suurta merkitystä, kun eivät kykene muuta paitsi kiihotuspuheita pitämään ja vaatimukset ovat kasvaneet, vaan eivät organiseeraajat ole päässeet vaatimusten tasalle. On sanottu, että niitä kaivataan pienillä paikoilla vielä, mutta minä en kannata, että pienille paikoille organiseeraajat perustavat

ösastoja joiden kuolemasta he jo osastoa perustaisaan ovat varmoja.

K. Helander: Yhdyn omasta puolestani alustajaan. Luki Chicagon S. S. osaston seuraavan sisältöisen evästyksen:

Tieteellisten luennoitsijoiden hankkiminen jätetään kunkin paikkakunnan eli valtion osastojen vapaasti tehtäväksi, omalla vastuullaan ja kustannuksellaan. Alustajan esitystä agitatsionin järjestämisestä ei kannatettu. Alustuksessa oleva kohta katsottiin luonnostaan kuuluvan piiriorganiseeraajalle. Kohta b esitettiin jätettäväksi huomioon ottamatta, sillä perusteella kuin siinä määrätty toimi kuuluu piirin organiseeraajan tehtäviin.

W. m. Reivo: Ei kannattanut yl. organiseeraajan asettamista, pitäen sen tarpeettomana, sillä häneltä kuului vuosi vähintään ennenkuin kerkeäisi kulkea läpi maan. Piti välttämättömänä, että piiriagitaattorit olisivat siksi suurella painolastilla varustetut, että voisivat esiintyä myöskin luennoitsijana. Muuten ihmetteli sitä käsitystä, että henkilö, jolla on housut jaloissa ei voisi puhua sellaisille, jotka hametta kantavat tai päinvastoin.

Hilda Sikanen: Suomessa, kun otetaan orgaaniseeraaja pidetään tutkinto. Sama tapa tulisi ottaa täällä käytäntöön. Täällä ei ole tähän asti tuskin kenenkään mieleen edes juolahtanut, että agitaattori, menestyäkseen toimessaan, tarvitsee lepoa. Suomessa annetaan 10 lepopäivää kuukaudessa. Sillä ajalla voi agitaattori valmistaa itseään ja vahvistaa hermojaan. Tämäkin seikka tulisi ottaa huomioon nyt tässä agitatsionin järjestämisasiassa. Naispuhujia olisi lähetettävä semmoisille paikoille joissa on paljon naisia.

J. Kiviniemi: Puhujille jääköön vapaus järjestää itse miten ja mistä kulloinkin puhuvat. Täällä sen määrääminen ei käy päinsä. Mutta saadaksemme aina uusia puhujia, pitäisi niitä vaihtaa, siten, että yksi puhuja olisi yhden vuoden yhdessä piirissä, toisen vuoden toisessa j. n. e. Se olisi sekä kuulijoille että puhujille itselle parempi.

K. G. Tuura: Osasto, jota edustan, ei lainannut Hendricksonnin alustukselle suurta huomiota koska arveltiin järjestön sisäisen toiminnan tulevan järjestetyksi toisin kuin se nyt on ja agitatsionin järjestäminenkin tapahtuu sen kautta. Yleistä organiseeraajaa ei kannatettu koska se on epäkäytännöllinen. Kuluisi vähintään 3 vuotta ennenkuin yleinen organiseeraaja ehditsi tehdä yhden kierroksen läpi järjestöimme. — Miten hyvänsä vastaisuudessa järjestetään agitatsionia, olisi siihen semmoinenkin pykälä saatava, että jos joku erityinen paikka tarvitsee erikois ryntäyksellä vallata, että siihen ryntäykseen ottaisivat kaikki osaa yhteisvoimin.

Mitä agitaattorin tutkintoon tulee, jota täällä on ehdotettu, olen siinä suhteessa sitä mieltä, että osastot pitävät huolen arvostelusta joka on parasta tutkintoa.

Hedman: Maynardin osaston lausunto asiasta on seuraava:

“Sanottu kysymys on myöskin tärkeä ja syvää asiaintuntemusta sekä harkintaa kysyvää. Uskomme kuitenkin edustajakokouksen sekä käytäntöön asetettavain piirijärjestöjen voivan tämän asian parhaiden ratkaista menneiden kokemusten valossa. Emme yhdy alustukseen.”

Täällä jotkut puhujat ovat panneet painoa siihen, että agitaattorit olisivat kulkeneet omia etujaan valvoen. Pani vastalauseen tuollaisia solvauksia vastaan, joita täällä muidenkin asiain ohella on heitetty. Mitä tulee tieteellisten luentojen tarpeellisuuteen, on meidän mahdoton saada sellaisia tiedemiehiä, jotka voisivat tyydyttää vanhimpia ja vaativaisempia puoluemiehiä, mutta heidän on haettava tietoja kirjoista. Piiripuhujien kanta asioissa on oltava sama kuin puolueohjelman kanta ja olisi heidän selitettävä ohjelmassa olevia vaatimuksia kuten esim. työpäivän lyhennys, asteetain verotus. Mitä taas tulee agitaattorien räikkäämiseen, niin idässä, jossa matkatkaan eivät rasita heitä sentään on kohdeltu verrattain hyvin. Erityisten luentokurssien tai luennoitsijoiden asettaminen olisi otettava esille Työväen Opiston kysymystä käsiteltäessä.

F. J. Syrjälä: Kannatan enempiä työvoimaa pantavaksi liikkeelle herättämään vielä unissaan torkkuvia. Puo-

luemme lehtienkin menestys suureksi osaksi riippuu ripe-
ästä agitatsioonista.

V. Riippa: Astorian osasto ehdottaa tässä kysy-
myksessä seuraavaa:

1:ksi. Järjestäjän tulisi viipyä vähintään viikon
paikkakunnalla, joissa on s. s. osastoja — jos osasto haluaa
— ja pidettävä sarjaluennot aineista, jotka piirineuvoston
toimikunta määrää.

2:ksi. Viipyä useampia päiviä suomalaisasutuksilla,
joissa ei ole osastoa ja joissa on tarpeen personallista agi-
tatsioonityötä tehdä.

3:si. Presidentin vaalien edellä tulisi järjestäjän
kolmena kuukautena kulkea vaalipuhujana ja hänelle olisi
saatava kaksi avustajaa samaksi ajaksi.”

Kannatan tutkintoa. En sitävastoin kannata yleisen
organiseeraajan uudelleen toimeen asettamista.

M. Hendrickson: Kokemuksiini viitaten yhden
Lindströmiin siinä, että puhujalta vaaditaan, ainakin jon-
kun verran historiallisia tietoja. Mutta koristeet eivät py-
sy seinällä ellei seinällä löydy paikkaa, johon ne asetetaan.
Samalla tavalla on hyvän puhujan laita kuuliakuntaan näh-
den. Jos kuulijia ei ole itse milloinkaan mitään lukenut
ja tutkinut, niin vaikeaa on sinne myöskään puhujan saada
mitään tarttumaan. Vaadittakoon siis toiseltakin puolen
joitakin velvollisuuksia tietomäärän kartuttamiseen näh-
den. Muuten minä ajattelen, että, jos yhdelle puhujalle
asetetaan kaksi tehtävää, paikallinen ja yleinen järjestä-
minen, niin varmaa on, etteivät ne tule onnistumaan. Mis-
sä on viisi virkaa siellä on kuusi nälkää. Te kuulitte mitä
“pötyä” minä puhuin torstai-iltana sanomalehdistä, vaikka-
kaan valitettavasti minulla ei ollut aikaa kuin 30 minuuttia.
Luulin kuitenkin osoittaneeni sanomalehdistömme tärkeyden
ja puhujille on yksi tärkein tehtävä levittää sanomalehtiä.
Minä kannatan tieteellisten luennoitsijain asettamista. Työ-
väen opistossa tulee olemaan opettajia, jotka siihen toimeen
pystyvät — pystyvät vaikka pitämään puheita Minnetoosan
“vanhemmille sosialisteille.”

Myöskin pitää vaatia, että puhujille jo etukäteen
valmistettaisiin tilaisuutta. Minulla on kokemuksia, olles-
sani yleisenä organiseeraajana, siitä kuinka suurta haittaa
teki osastojen välinpitämättömyys. Fitchburgin Saima-seu-
rassa minut kerran olisi pantu puhumaan tanssi-iltamassa.
(Ääni: kansan tahto on korkein laki!) Yksi puhuja ei riitä
yhteen piiriin, asetettakoon niitä ainakin kaksi.

A. Hautamäki: Yleisen organiseeraajan uudel-
leen toimeen asettamista en kannata, mutta sensijaan eh-
dotan yhden puhujan asettamista. Kannatan etelä-valtioi-
hin. Lännen organiseeraaja ei jouda siellä käymään.

Meillä uskotaan yleensä, että puhuja on loppumaton
lähde ja väsymätön ajojuhta. Mutta niistä tulee loppu hy-
vin pian; se on meillä myöskin koettu ja semmoinen ulos-
ammuttu puhuja meillä hirtetään. Keskivaltioiden organi-
seeraajan täytyy puhua joka iltana. Puhuminen tulee siten
konemaiseksi. Hän menee lavalle ja panee rullansa käy-
mään kuten rullaurku ainakin, loputtua seuraa tavanmukai-
set kättentaputukset ja organiseeraajan täytyy olla valmis
lähtemään matkaansa. Siten tehdään voimista pian loppu
ja puhujan merkitys alenee nollaan kohti. — Puhujille on
suotava riittävästi aikaa — niin että jokainen olisi myöskin
tieteellinen puhuja.

Puhujan vaihdos ei ole käytännöllistä. Keskivaltioi-
den elämään tottunut jo perehtynyt puhuja ei onnistu idäs-
sä eikä päinvastoin. — Vielä lopuksi, jos vaan varoja riit-
tää, pitäisi etelään asettaa puhuja, siellä on paljon suoma-
laisia asutuksia joiden herättämiseksi ei ole vielä tehty mi-
tään.

J. O. Olin: Kannatti pääasiassa sitä mielipidettä,
että kaksi organiseeraajaa olisi asetettava kuhunkin piiriin,
keskipiiriin ehkä kolmekin. Muuten ei kannattanut sitä,
että piirikomitea tutkisi organiseeraajien kykyjä, sillä ei
ehkä saada siihen kykeneviä henkilöitä piirikomiteoihin.
Yleisen organiseeraajan suhteen oli sillä kannalla, että sen
asettaminen ehkä ei vastaisi tarkotustaan.

F. Aaltonen: Minä en ollenkaan luota tämän jär-
jestön korkeaan tietoisuuteen. Yleensä ei voi sanoa ettei pu-

hujista olisi ollut hyötyä. — Puolueen tulee käyttää mahdollisimman tarkkaan varansa puhujien kustannuksiin; mitä niillä tehdään siellä jossakin Chicagon pankissa mätänemässä. Käytettäköön ne agitatsioniin. Toiskieliset käyttävät aina kaikki varansa juuri tähän tarkoitukseen. Puhujia on liian vähän. Keskipiirissäkin on vain yksi, Korpi, jota me tarvitsemme täällä Michiganissa, ja Minnesotassa huutavat Korpea yhtenä. Mutta hänellä ei ole aikaa. Lisättäköön puhujia. Kaksi ja vaikkapa kolmekin joka piiriin.

J. Korpi: Yhdyn Riipan esittämään ponteen ja Tuuran mielipiteeseen siinä, että piirikomiteat eivät pidä tutkintoa ottaissaan puhujia. Osasto joka ehdottaa puhujaa on paras arvostelija kykeneväisyyden suhteen.

Olen nyt puhunut keskipiiriin organiseeraajana 10 kuukautta melkein jokapäivä — kuinka sitä sitte ehtisi hankkia uusia tietoja. Vanhatkin tiedot tuppaa rapisemaan pois ja jälle jää ainoastaan mainarien harmaat jutut ja kiukkuiset kiroukset. — Suotakoon siis yleisille puhujille hieman lepoaikoja.

E. Perttunen: Sinnepäin on suunnattava, että puhujat käyvät uusillakin paikkakunnilla, eikä vain vanhoilla kuten on tapana. Ei meillä ole varoja palkata puhujia turhantähden. Kiihoitustyötä on tehtävä uusilla paikkakunnilla ja seuduilla joilla jo on toiminta vakaantunutta on pidettävä tieteellisiä luentoja.

K. Pursi: Täytyy myöntää, että itäpiirissä esim. viimeaikoina ei yksi agitaattori kykene tekemään tarpeellisen voimakasta työtä. Sitäpaitsi agitaattorit ovat käyneet vain sellaisilla paikoilla, josta ovat luulleet saavansa suurimman kolehdin. Olen sitä mieltä, että useampia agitatoreita on saatava liikkeelle. Naisagitaattorien suhteen olen sitä mieltä, että otetaan parhaimmat saatavissa olevat voimat, samoin tieteelliseen puoleen nähden. Yhdyn Astorian osaston lausuntoon, jonka tov. Riippa täällä luki.

A. O. Sarell: On sanottu, että agitatsioni on tavattoman tärkeä asia ja se on enemmän kuin totta. Mutta se on tärkeä vaan sillä ehdolla, että me panemme sitä työtä suorittamaan miehet jotka ovat ohjelmastamme selvillä.

Kerjäläisagitaattorit pilasivat alkuaikoina paljon sosialismin edistystä; puhuivat sen nimessä puuta ja heinää. Meiltä on mennyt paljon aikaa niiden jälkien pesussa. Ei ole pantava enempää voimia liikkeelle kuin henkiset voimat kantavat. Jos käytetään huonoja voimia tuottaa se enemmän häviötä kuin hyötyä.

Eri paikoilla voidaan eri tavalla herättää. Niillä paikkakunnilla joissa jo ollaan sosialistisessa tietoisuudessa edistyneitä pitää neuvoa ja puhua siitä mitä sitte tehdään kun ollaan sosialisteja. Missä taas ollaan vasta alulla tai ei vielä ole ollenkaan sosialistista tietoisuutta olemassa, tulee siellä selittää luokkavastakohtia.

V. Watia: Yleisen organiseeraajan toimi oli varmaankin "pretty good job", koska Hendrickson sitä vaatii sen perusteella, että saataisiin kansallisjärjestöltä rahat pois. Mutta mielestäni ei ole oikeutettua eikä hyödyllistäkään ollaan sosialisteja. Missä taas ollaan vasta alulla tai ei vielä ole ollenkaan sosialistista tietoisuutta olemassa, tulee siellä selittää luokkavastakohtia. Ja jos kansallispuolue kustantaa organiseeraajan tulee se olemaan kansallisviraston kontroleeraamana. Kertoi laajaperäisesti miten organiseeraajien asema nykyisin on tukala liiallisen nopean matkustamisen ja pienten palkkojen takia, ja nämä seikat ovat korjattava ennenkuin kunnollista agitatsiionityötä voidaan suorittaa. Etelävaltioiden agiteerauksesta ei vielä kannata puhua, sillä ei ole varmoja tietoja onko siellä niin paljon suomalaista väestöä kuin täällä on sanottu. — Työv. Opiston opettajat kylläkin voisivat kesän aikana pitää luentoja, jos niitä halutaan.

J. Toppari: Stoketin s. s. osasto on antanut minulle seuraavan evästyksen:

Mielipiteenämme lausumme, että edustajakokous päättäisi lisätä kolme vakinaista organiseeraajaa. Ja toivomuksena lausumme, että nuo kolme, tulisi valituksi siihen toimeen kykenevistä naistovereista.

Omasta puolestani esitän agitatsiionityön laajentamista.

I. Alanko: En kannata päätettäväksi umpimähkää asettaa puhujaa etelään kun ei ole edes tietoa onko siel-

lä suomalaisia niin paljoa, että se kannattaisi. Toimeenpanevakomitea tutkikoon sitä asiaa.

A. Pekkola: On koetettu maalata agitaattorien elämä kovin mustaksi, ja ehkäpä siinä lienee peräinkin, mutta on siinä liikaakin. Yhtyi toveri Watiaan. Kannatti kahta puhujaa kuhunkin piiriin.

J. Lehtovaara: Yhdyn niihin, jotka kannattavat yhden lisäpuhujan asettamista kuhunkin piiriin. Tieteelliset puhujat eivät ole niin tärkeitä, koska herätystyö vielä täytyy olla pääasiana.

K. Lindström: On vastustettu kansanvallan nimessä sitä, että piirikomitea valitseisi agitaattorit. Mutta minä pidän todellakin yleisäänestyksen epäpätevänä kuin muutamien järkimiesten valintaa. Ja tämän te vielä huomaatte, joll'ette tässä kokouksessa niin toisessa, jos kerran asiat aijotaan saada kulkemaan ripeästi.

N. Hill: Asiasta on puhuttu jo tarpeeksi, enkä tahdo tässä paljon aikaa kuluttaa. Kannatan kuitenkin, että agitaattorien valinta ja gitatsionin järjestäminen jätettäisiin piirikomitean tehtäväksi. Yl. organiseeraajan asettamista vastustan.

Hilda Sikanen: Quincyn, Mass. s. s. osaston evästys kuuluu: Hyväksytään alustajan muut ehdotukset paitsi ehdotus yleisen organiseeraajan asettamisesta.

AGITAATTORIEN PALKKAKYSYMYKS.

J. Välimäki: Ehdotan agitaattoreille palkkaa \$4.00 itä- ja keskipiirissä ja \$5.00 länsipiirissä päivältä.

J. Peurala: Yhdyn Välimäkeen.

A. O. Sarell: Yhdyn Välimäkeen.

K. Lindström: Ero idän ja lännen välillä on liian suuri, ehdotan \$4.00 idässä ja \$4.50 lännessä.

A. Pekkola: Ehdotan idässä \$3.50 ja \$4.50 lännellä päivältä.

Wm. Reivo: Luulen ettei täällä voida tästä asiasta päättää.

E. Pettunen: Lausui Chisholmin osaston puolesta pysyttäväksi entisellään ja Hibbingin osaston kannattavan \$3.00 päiväpalkkaa.

A. Hautamäki: Agitaattorit eivät voi elää nykyisillä palkkoilla; kannatan sen vuoksi 4—5 dollarin päiväpalkkaa.

J. Kiviniemi: Ero idän ja lännen välillä suhtaantuu varmasti siten, että yhden dollarin ero palkassa on luonnollinen.

F. Aaltonen: Koska muut eivät tahdo tai eivät uskalla ilmaista, teen minä sen, että on muodostumassa junio agitaattorien ja sanomalehtien toimittajain kesken, jotka jo ovat tehneet säännöt ja palkkatariffin ja sekin on huomioitava tästä asiasta päätettäissä. Ehdotan, että säännöt luetaan kokoukselle.

Aaltosen mainitsemat säännöt luettiin.

K. Lindström: Noiden sääntöjen kanssa ei ole tällä ed. kokouksella mitään tekemistä. Olisi ollut pantava asia vireille ennen edustajakokousta. Omasta puolestani kannatan järjestäytymistä.

V. Watia: Olen sitä mieltä ettei täällä mitään tässä asiassa varmasti päätetä vaan lausutaan toivomus josta kin varmasta palkkamäärästä, josta piirit lopullisesti agitaattoreja ottaissaan saavat lopullisesti päättää.

J. Korpi: Sanon vaan sen, että agitaattoreille pitäisi maksaa niin paljon että he eläisivät. Nykyisillä -2.50 ja \$3.00 palkkoilla kuolee nälkään. Kannatan \$4 — 4.50 päiväpalkkaa.

J. Toppari: Olen jo aikaisemmin tiennyt, että tämä unionin palkkatariffi ja säännöt otetaan täällä esille. Oli hyvä, että ne luettiin kokoukselle. Minä en hyväksy sääntöjä; ne ovat itse vanhoillisuuden esikuvat. Enkä hyväksy palkkatariffiakaan.

A. Pekkola: Kannatan \$3—3.50 päiväpalkkaa. Minulla ei ole valtaa puhua juniosta ja sen sääntöitä mitään. Tuskinpa voidaan estää heidän järjestymistään. Puolestani järjestymistä kannatan.

PÄÄTÖS:

Palkkakäsymyksestä äänestettiin, josta tulos oli seuraava:

Yhden dollarin eron puolesta idän ja lännen välillä annettiin 9 ja 50c. puolesta 13 ääntä.

\$4.00 idässä ja 4.50 lännellä, päiväpalkan puolesta annettiin 9 ääntä ja sen vastaehdotus, \$3.50 idässä ja \$4.00 lännellä puolesta äänesti 14 joten vastaehdotus siis tuli päätökseksi.

Yleisestä agitatsionityön järjestämisestä hyväksyttiin seuraavat, ponsivaliokunnan laatimat ponnet:

Kukin piiriliitto järjestää piirinsä agitatsionin piirikokouksiensa ja piirineuvostojensa kautta, ottaen huomioon seuraavia näkökohtia:

1:ksi. että joka piirin on asetettava niin monta vakinaista ja tilapäistä puhujaa ja luennoitsijaa kuin taloudellinen asema suinkin myöntää;

2:ksi. Sanomalehdistön ja kirjallisuuden levittämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota ja siinä suhteessa ryhdyttävä yhteistoimintaan kukin piirin kustannusyhtiön kanssa kiertävän asiamiehen saamiseksi;

3:ksi. että piirineuvostojen toimikunnat sopivat puhujan kanssa työohjelmasta ja on sitä laadittaessa kiinnitettävä huomiota siihen seikkaan, että puhujille jää riittävästi aikaa itsekehitykseen;

4:ksi. että piirineuvostoilla on oikeus vaatia puhujilta ja luennoitsijoilta yleispiirteinen suullinen tai kirjallinen selitys heidän käsityksestään, erittäinkin suuntakäsymyksissä ja on valvottava, että he puolueen enemmistöpäätöksiä noudattavat.

V. H e d m a n: Imoitti, että hän agitaattorien palkkäsymyksessä esiintyi omasta puolestaan.

K. L i n d s t r ö m: Pyysi kokousta lausumaan kansansa puolueen puhujain ja sanomalehtimiesten järjestymisestä. Ehdotti kokoukselle, koska sen tulee tässäkin nou-

dattaa järjestön yleisiä periaatteita, että kokous antaa tunnustuksen mainitulle järjestymishankkeelle. Kokous hyväksyi yksimielisesti esittäjän mielipiteen.

L. F l o r e l l: Luki kokoukselle laatimansa esityksen Ruotsin suurlakosta, kehottaen kokousta lausumaan myötätuntonsa lakolle ja panemaan alulle s. s. järjestön keskuudessa rahankeräyksen lakkolaisten tukemiseksi.

Asia lykättiin ponsivaliokuntaan, jonka tulee laatia muoto sähkösanomalle joka lähetetään Ruotsin lakkolaisille — Komitea laati seuraavan esityksen, joka hyväksyttiin:

RUOTSIN SUURLAKKOKOMITEALLE

Amerikan suomalaiset sosialistit edustajakokouksensa kautta lausuvat myötätuntonsa taistelulenne. Ryhdymme aineelliseen avustukseen! Pysykää horjumattomina!

A. S. S. O. edustajakokous.

Ponsivaliokunnan huoleksi jätettiin sekä sähkösanoman kääntäminen ruotsinkielelle että sen lähettäminen.

J. O. P e u r a l a: Huomautti, että edellä tehdy päätös, kokeva agitaattorien palkkaa, ei luonnollisesti koske luentokurssien luennoitsijoita, ehdottaen siitä tehtäväksi päätöstä. — Esitystä ei otettu huomioon, koska semmoisissa tapauksissa on paras olosuhteiden mukaan päättää.

NAISOSASTOT ELOON.

Alusti Hilda Sikanen seuraavasti:

Päiväpäivältä edistynyt kapitalistinen kehitys ja siitä johtuva taloudellinen mullistus pakottaa naisia joukottain ulos, "kodinpiiristä", tuosta naisten "pyhäköstä" maailmalle työvoimaansa kauppaamaan. Tuo koti, joka naisen vuosisadoiksi taloudellisten lakien nojalla helmaansa sulki, kuolettaen samalla naisen yhteiskunnallista ja yksilöllistä voimaa ja jätti naisen vaille kaikkia ihmisellisiä oikeuksia yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti, tuo koti, jota runoili-

jat niin paljon ylistävät alkaa yhä enemmän kadottaa merkitystään "naisen yksityisenä maailmana". Sillä nainen jouduttuaan tuotannon palvelukseen ja työmarkkinoille työvoimaansa kauppaamaan sekä kilpailemaan leipäpalasta miestoveriensä kanssa, on pakoitettu myös seuraamaan yhteiskunnallisiakin kysymyksiä. Naisen ajatusmaailma ei enää yksinomaan työskentelekään kodin ahtaissa puitteissa, vaan taloudelliset lait pakottavat hänetkin seuraamaan ulkopuolisiakin kysymyksiä.

Samoin kuin koko sosialistinen liike on taloudellisten olojen synnyttämä, samoin myös on köyhälistön naisliikekin niiden tulos, mutta myöhemmin joutuneena teollisuuden palvelukseen ja ollen vailla kaikkia ihmiselle ja kansalaiselle kuuluvia oikeuksia, on nainen pakoitettu toimimaan eristettyinä saadakseen vielä uinuvat siskonsa valveille sekä ymmärtämään, että ihmisen oikeudet kuuluvat myös naiselle.

Köyhälistön mies taistellessaan olojensa korjaamiseksi huomaa, että taistelu ilman naista on puolinaista, sekä että naisesta on tullut vaarallinen kilpailija hänelle työmarkkinoilla ja naisen tietämättömyys kääntyy kostoksi miestä vastaan. Siksi onkin naisten yhteiskunnallisen tasa-arvoisuuden myöntäminen, heidän puuttuvien oikeuksiensa puoltaminen ja henkinen kohottaminen saanut tärkeän sijan sosialistisessa ohjelmistossa. Voi hän täyttää kaikki ne tehtävät jotka ihmisellinen yhteiskunta hänelle jättää. Silloin ei nainen enään ole avutoin toisen hoivaa nauttiva raukka, mutta ihminen ja auttava toveri miehelle, jotka yhdessä sopusoinnin työskentelevät.

Kun siis sosialistinen liike on ottanut ohjelmistoonsa naista erityisesti koskevia kysymyksiä, ei se ole tehnyt sitä säälistä naissukupuolta kohtaan tai narrin syötiksi, saadaksesen naiset sosialismia tukemaan, kuten porvarinaiset väittävät, mutta siksi että sosialismi on niin naisten kuin miestenkin, ja että naisten on itsensä ryhdyttävä taistelemaan puuttuvia oikeuksiaan, jotka samalla kuin ne naisilta puuttuvat, myöskin ovat esteenä koko köyhälistöliikkeen menestykselle. Äänioikeudeton ja vaalikelpoisuudeton nainen ei koskaan voi mitään vaikuttaa yhteiskunnallisten kysymysten

ratkaisuun, vaikkakin kaikki kysymykset koskevat naista yhtä läheisesti kuin miestäkin.

Parhain keino naisten valveuttamiseksi, on nais-osastojen perustaminen jokaiselle seudulle missä suinkin löytyy naisia. Osastoissaan naiset voivat keskustella omista puuttuvista oikeuksistaan ja miettiä yhä tehokkaampia keinoja sisariensa valveuttamiseksi.

Nais-osastoista on väitely viimeiset neljä vuotta ja Hibbingin kokous ne tuomitsi, mutta nyt jo sentään toivottavasti ollaan niin paljon perehdytty kansainväliseen sosialismiin ja sen ohjelmavaatimuksiin, sekä toimintatapoihin, että ei enää naisten kehitykselle sulkua tehdä. Ja millä oikeudella sulkua tehtäisiin? Kun ohjelmassamme vaaditaan täydellistä lausunto- ja kokoontumisvapautta, puhumattakaan sitte naisia erityisesti koskevista ohjelmakohdista.

Turhaa lienee niistä enempää väitellä tai niitä puolustella, kun kerran puolueen kansallisviraston toimintakirjeessä, julaistu Raivaajassa 29 p. kesäk. kehoitetaan jokaiselle seudulle perustamaan "NAISTEN KOMITEOJA." Jos siis ainoastaan nimi "nais-osastot" joka kuitenkin on monta vertaa käytännöllisempi ja lyhempi, peloittaa Sikasen Hildan yksityishaaveena, niin kernaasti minun puolestani muutettakoon nimi miksi tahansa, vaikkapa "kometiiksi", (kuten Savokarjalainen komiteaa kutsui) pääasia on vain se, että vihdoin päästäisiin toimimaan naisten valveuttamiseksi, tavalla, josta voisi koitua runsas sato koko köyhälistöliikkeen vainiolla. Nimi ei haittaa pyrkimystä, päämäärän kun kerran tarkoitus on sama. Olen varma, että jonkun vuoden kuluttua myös nimen peikot katoavat ja naiset itse voivat päättää omien järjestöjensä nimet tarkotustaan vastaavalle kannalle. Sanon vaan, että nelivuotinen, harvojen, naiskysymyksen puolesta yksintaistelu vihdoin alkaa satoa kantaa. Vastustajain, jotka tietämättömyydessään ovat kehitykselle sulkua rakentaneet ja edistykseen jarruna olleet, täytyy korjata tekonsa sillä että nyt kaksinkertaisin innoin rupeavat naisten toimintoja tukemaan ja kulkemaan edistykseen mukana.

Jos katsomme Suomen työläisnaisliikkeen alkuvaiheita 10 vuotta sitten, ei siellä ainakaan mikään puoluekokous ole naisten toiminnalle sulkuja tehnyt, päinvastoin ovat naisten toimintaa edistäneet. M. m. Turun puoluekokous 1899 päätti, että "jokaiselle paikkakunnalle missä ei vielä naisosastoja ole, on niitä perustettava ja jos ei naisissa itsessään ole alkuunsaajaa ja niiden yllä pitäjää on miesten niitä perustettava." Viipurin Talikkalassakin oli ensimmäisen vuoden nais-osaston puheenjohtajana mies, vaikka oli sellainen suuruus mukana kuin Hilja Pärssinen. Useampia sellaisia osastoja voisiin luetella joissa miehet ovat olleet alkajina, m. m. Helsingin Työv. Yhd. Nais-osasto, mutta ehkä nämä jo riittänee todistuksiksi ettei Suomessa ole naisten toimintaa vastustettu. Naisten ammatillisesta järjestymisestä voin niinpian kun samalla ammattialalla työskenteleviä naisia on mukaan tullut, nämä taas keskuuteensa perustakoot omia ammatillisia osastojaan. Siten ei tulla naisia vieroittaneeksi pois työväenliikkeestä. Mutta että Amerikan, vasta hereille nousevat naiset suoraan vallattaisiin sosialismille ja uhraamaan voimansa koko köyhälistön onnelle, johon ennenpitkää on kaikkien unionistienkin yhdyttävä. Alkäämme siis enään naisia marssittako samoja kieroteitä, mutta ottakaamme jo selvästi viitoitettu ja lyhin, sekä varmin tie jota myöten ihmiskunnan onnelaan kuljetaan.

Jos missä niin täällä Amerikassa on naisten kehitystä vastustettu. Missä minä niitä koettelin eloon saattaa, siellä ne toinen kaasi, mutta se johtui kaikki asian ymmärtämättömyydestä, eikä ihmekään, kulkihan silloin s. sosialistinen liike vielä lasten kengissä ja useat puhujatkin olivat vasta mukaan tulleita, harvoja vakiintuneita tovereita kuten Taavi Tainiota, F. Syrjälää ja Sandra Helmimäkeä lukuunottamatta. Siis ei ihme joskaan ei työni suotuisaa satoa tuonut. Uutisviljelijä ei koskaan ensivuosina runsasta satoa saa.

Tässä vielä joku kuukausi sitten Duluthin s. s. osaston kokouskertomuksesta huomasi että "NAISOSASTOJEN PERUSTAMISTA JYRKÄSTI VASTUSTETTIIN" mutta

sensijaan olisi "YHÄ EDELLEEN AUTETTAVA PORVARILLISTEN NAISTEN ALKUUNPANEMAA ÄÄNIOIKEUS LIIKETTÄ, VAATIMUSADRESSEJA Y. M." Todellakin naurettava päätös sosialistiselta osastolta. Kompromissiin porvarinaikkosten kanssa työläisnaiset! Hyvät toverit! Missä on äly ja missä järki? Missä? Mitä te luulette köyhälistöliikkeen siitä hyötyvän, kun naisenne porvarinaikkosten kanssa yhteistoimintaan ajatte ja heidät sieltä leiristä apua hakemaan ajatte, vaikka omassa puolueessanne on tilaa ja ohjelmassanne varaa kaikille naisten vaatimuksille. Tahdotteko todellakin parhaimman ja tärkeimmän taisteluaseen, äänioikeuden, antaa porvarileirille aseeksi ja vallata sen avulla naiset meiltä? Tahdotteko myöskin sitten kun naiset porvarien yhteistoiminnalla äänioikeutensa saavuttavat, myöskin heidät laittaa porvarien mukana vaaliurnalle tukemaan porvariluokan etuja. Eikö puolueohjelmamme esivaatimus velvoita meitä työskentelyyn omassa leirissä naisten äänioikeuden hyväksi? Pitääkö miljoonan raatajanaisen mennä kourallisen porvarinaikkosten jälessä. Eikö nyt ole otollinen aika saada juuri vasta valveille heräävät naiset omaan leiriin. Sosialistiseen puolueeseen, joka yksin täyden tasa-arvoisuuden, ihmisyyden vuoksi taistelee. Tietysti se päätös on johtunut "nais-osastojen" nimen pelosta, koska sama kokous päätöstä kannatti "naisten agitatsioonikomiteaa."

Siis kuten edellä jo huomautin on naisten järjestöjä vastustamassa ainoastaan joku tietämättömyydestä johtunut ennakkoluulo, joka ainoastaan nimessä kummittelee. Jos siis nimi on tiellä niin muutettakoon se, tulos on kuitenkin sama.

Quincyn s. s. osasto kokouksessaan oli naisosastojen kannattaja. M. m. ne miehiset toverit, jotka neljättä vuotta sitten olivat mukana, kun naisosaston tänne perustin, lausuivat: Oli erittäin innostavaa nähdä naisia kokouksissaan pienoinen huone tungokseen ahdettuna, vaikka ulkona oli mitä paahtavin kuumuus ja huoneessa ahdas ilma eivät naiset siitä välittäneet mutta keskustelivat ja kehittivät itseänsä. Nyt sen sijaan kun muualta saapuneet henkilöt kaikkensa

naisten toiminnan hävittämiseksi tekivät, ovat naiset vaikka on suuri talo ja tilaa kyllin, aivan toimettomia. Ei minkäänlaista innostusta, toimintaa löydy siksi, että naisten toimintaa on niin kovasti vainottu. Mutta herätettäköön naiset toimintaan omissa osastoissaan, niin siitä hyötyy koko sosialistinen liike.

Ponneksi ehdotan että:

1:si) Jokaiseen s. s. osastoon olisi heti perustettava naisten osasto, joka sosialidemokratisen ohjelman mukaisesti kehittäisi naisia ja työskentelisi naisten valvuttamiseksi oikeuksiensa vaadintaan.

2:si) Kiireesti olisi ryhdyttävä toimiin naisten äänioikeuden saavuttamiseksi sosialistipuolueen taholta, toimeenpannen yli maan samana päivänä yleisiä naisten kokouksia joissa yksinomaan selvitettäisiin äänioikeuskysymystä y. m. naisten asioita koskevia puolueohjelmakohtia.

3:si) Ettei minkäänlaista yhteistoimintaa porvarinaikkosten kanssa ole sallittava, muutoin kun siinä tapauksessa, että toiminta on selvästi sosialistisen ohjelman perusteella ja näin ollen edullista sosialistiselle puolueelle.

Quincyn s. s. osaston puolesta Hilda Sikanen.

F. Aaltonen: Vaikka Väkäleuka sanoi kerran minua naisosastojen äidiksi, niin sittenkään en minä ole naisosastojen kannalla, ainakaan siinä merkityksessä, että niitä olisi perustettava joka paikkaan. Tätä minä en katso tarpeelliseksi. Mutta jos nyt on sellaisia paikkakuntia, joissa sosialistinen toiminta ei muuten tule onnistumaan niin perustettakoon siellä näitä osastoja. En ole alustuksen kannalla, mutta annan naisille tässä asiassa vapaat kädet.

A. Pekkola: On vedottu Suomen työväenpuolueen kantaan naisyhdistyksiin nähden. Minä en tunne oloja siellä yhtä hyvin kuin alustaja. Mutta sen tiedän sanoa, että turhaa on perustaa naisosastoa semmoisellekin paikkakun-

nalle, jossa ei ole kuin 3—7 naista. Missä naisosastoja kaivataan, siellä niitä perustettakoon, mutta älköön tehtäkö tyhmyyksiä. — Jos naisosastoja perustetaan sukupuoliasiaan ajaa varten, silloin tehdään tyhmästi.

W. m. Reivo: Toveritar Sikanen vetosi Duluthin osaston päätökseen, enkä tahdo sitä puolustaa, mutta sittekin pidän voimien hajottamisena naisosastojen perustamista, sillä se voisi aiheuttaa riitoja nais- ja miessosialistien välillä. Naisten äänioikeusvaatimustaan on kylläkin puolustettava, mutta tehtäköön sitä kokonaisuutena järjestönä, sillä naiset eivät edes vielä itse tahdo ajaa naisasiaa. Ehdotti lausunnoksi, että 'me järjestämme koko Amer. suomalaisen työväestön, emmekä mitään eri sukupuoli ja etupäässä kohdistamme huomiomme siihen missä epäkohta on suurin.'

M. Hendrickson: Tämä riitakapula on täällä ratkaistava. Minun mielestäni erityiset naisosastot ovat sosialismin ajamista varten hyödyttömiä, sillä sosialismi kuuluu yhtähyvin naisille kuin miehillekin. Kun naiset kerran sopivat miesten kanssa yhdelle vuoteellekin, kyllä niiden täytyy myöskin sopia muuhunkin yhteistoimintaan miesten kanssa.

Laine: Olemme yhtä mieltä siinä Hildan kanssa, että herätystyötä on tehtävä miesten ja naisten keskuudessa, mutta tavasta olemme aivan erimieltä. Hilda tahtoo kaikille paikoille perustaa naisosastoja; minä suon oikeuden perustaa niitä mahdollisuuksien mukaan. Evästyksenäni tuon esiin, että Portlandin naiset eivät halua perustaa naisosastoa.

K. Koski: Jos naisen ja miehen välillä vallitsi luokkaeroavaisuus, olisi syytä perustaa naisosastoja, mutta meidän näkökannalta on työväenluokan naisten ja miesten luokkaedut aivan samat ja puolueohjelmammekin vaatii yhtäläistä äänioikeutta naisille ja miehille ja vielä sitoutuu aktiivisesti toimimaan tämän asian toteuttamiseksi.

V. Hedman: Springfieldin, Mass. osaston mielipide asiasta on seuraava.

Naisosastokysymykseen, lausuttiin, että edustajakokous yhtyisi kannattamaan sellaisia naisosastoja, jotka toimivat naisten herätystyössä, erityisesti niiden naisten kes-

kuudessa, jotka eivät kuulu puolueeseen ja koettaisi saada naisia käyttämään puheenvuoroja ensin naisten erityisissä kokouksissa. Mutta sellaisten kehitysosastojen tulisi olla sosialistiosastojen alaosastoja ja valvonnan alaisia niinkuin muutkin alaosastot.

egw
V. Kiviniemi: Osastomme mielipide oli jyrkästi naisosastojen perustamista vastaan, sillä mitä tuollaisia osastoja on ollut, on niistä johtunut riitoja, onpa minutkin potkittu ulos eräästä naisosaston kokouksesta Seatlessa. Minä en vastusta, jos joissakin paikoissa haluavat perustaa vanhojen piikojen klupeja tai kättilöseuroja, mutta mielestäni ovat miehet ja naiset parhaimpia ihmisiä maailmassa ja kun he yhdessä toimivat niin kaikki käy hyvin.

F. J. Syrjälä: Hyväksyn alustajan sen ponnen koskemattomana, jossa kielletään toimimasta siten etteivät työläisnaiset joudu porvareiden poliittisiin pauloihin, mutta naisosastokysymyksessä tahtoisin ehdottaa seuraavan ponnetta:

Kokous lausuu tunnustuksensa työläisnaistemme järjestymisestä järjestössämme ja toivoo naisten yhä edelleen kehittävän sitä sopusoinnussa työväenluokan luokkakatsoimuksen kanssa, naisten ja miesten vapauttamiseksi kapitalistisesta luokkavallasta, jossa tarkoituksessa ja yleensä jokaisessa tapauksessa me vaadimme ehdotonta yhdistys- ja koontumisvapautta.

A. O. Sarell: Kyllä Kiviniemi on hyvästi kuusalla siitä, että naisten ja miesten keskinäinen toiminta antaa viehätystä toimintaan. En minäkään voi hyväksyä sitä Sikasen esitystä, että naisosastoja perustamalla toimintaamme virkistäviä viehätystä vietäisiin piiloon. Naisten äänioikeustaisteluun olisi tarmolla ryhdyttävä. Yhdyn muutoin Syrjälään.

J. V. Kannasto: Yhdyn Kosken lausuntoon.

K. Lindström: Kerran puolsin naisosastoja, mutta käytännöllisen kokemuksen perusteella olen tullut huomamaan, että niiden perustaminen tulee olemaan vahingoksi, ja tulisi niiden toiminta kaikissa tapauksissa olemaan tavallaan ristiriidassa sosialismin periaatteiden kanssa. Suomessa ovat

naisosastot syntyneet ammattiliikkeen perusteella, eikä jonaakin erikoisena naisemansipatsioonina. Yhtyi Syrjälään.

J. O. Peurala: Jos tahtovat perustaa naisosastoja, kernaasti huvitelkoot niillä. Osasto, jota edustan, oli sitä mieltä, että missä välttämätöntä on, perustettakoon naisosasto.

Olin: En hyväksy naisosastoja, sillä niistä ei olisi sosialistiselle liikkeelle mitään hyötyä, päinvastoin, jos naiset erkautuisivat johonkin eri karsinaan, kärsisi osastojen paikallinen toiminta, sillä hyvin mahdollisesti ryhtyisivät naisosastot puuhaamaan iltamia, y. m. ja siten syntyisi rettelöitä.

K. Pursi: Minun evästäjäni ovat käskeneet panna vastaan naisosastojen perustamista ja osastossa, johon kuulun, on enemmistö naisia. He eivät halua vetäytyä pois yhteisestä toiminnasta omiin töihinsä.

A. Ojanen: Osasto johon kuulun oli myötätuntoinen Sikasen alustusta kohtaan. Itsepuolestani olen sitä vastaan. Yhdyn Hendricksoniin.

T. Lassila: Sosialistipuolue ajaa koko työväenluokan asiaa, eikä toisen tai toisen sukupuolen. Yhdyn Aaltoseen.

K. Helander: Chicagon osasto lausuu asiasta seuraavasti:

Naisosastojen suhteen päätettiin, että siellä missä on halua ja katsotaan edulliseksi naisten kehitykselle, muodostettakoon osaston naisjäsenistä ala-osasto, joka on vastuunalainen toiminnastaan osastolle.

Omasta puolestani yhdyn tähän lausuntoon.

J. Korpi: Vanmuudeksi luen puolueemme peruslaisa säännön, jossa sanotaan: "puolueeseen saa liittyä jokainen 18 vuotias, mies ja nainen", se takaa naisille täydet oikeudet.

K. G. Tuura: Cloquet'in osasto vastustaa naisosastoja, sillä sosialistipuolue muodostuu miehistä ja naisista.

O. Arlund: Yhdyn Aaltoseen, ei määräävää eikä kieltävää päätöstä; missä hyväksi nähdään, perustettakoon.

I. Alanko: Ei hyväksynyt päätöstä sinne tai tänne. Perustakoot missä haluavat, mutta missä niitä perustetaan, tulevat ne saamaan hajaannusta aikaan.

A. Hautamäki: Vastustan nais-osastoja; ne muodostuvat koplakunniksi, joissa rakennetaan epäsovia, eikä niihin saa miehet edes kurkistaa.

J. Välimäki: Minulla on vähän kokemusta naisten suhteen. Työmiehessä tönkäsinkin naisten lehteä vastaan ja sain selkääni naisilta idästä ja lännestä. Jousiseuran kokouksessa puolustin naisosaston perustamista ja sain taaskin selkääni. Hibbingissä oli naisosasto, joka korkeintaan sotki ihmisten perheasioita. Hilda ajaa naisasiaa siten, että usea työväen luokan nainen erehtyy katselemaan saman luokan miestä vihollisenaan.

E. Perttunen: Hibbingin ja Chisholmin naiset ovat lähettäneet minun kauttani tälle kokoukselle terveisensä, eivätkä huoli naisosastoista.

Hilda Sikanen: Kyllä näytte olevan paksupäisiä. Te näytte ihan todellakin pelkäävän, että jos naiset viisastuisivat, niin he hävittävätkin miesten vallan. Amerikan sos. puolueen ohjelmassa ei ole vaatimusta, että puolue vaatisi täydellistä tasa-arvoisuutta miehille ja naisille. Olen kuulunut 14 vuotta työväenpuolueeseen, mutta vasta naisosastoissa olen saavuttanut sen kehityksen minkä olen saavuttanut. Täälläkin tulisivat naisosastot vaikuttamaan samanlaista kehitystä naisten keskuudessa. Muuten olenkin vaatinut naisosastojen perustamista vain niille paikkakunnille, joissa on paljon naisia, enkä ole vaatinut mitään pakkopäätöstä. Mutta katsoen siihen, että naiset osastoisakin ovat vain kahvinkeitäjiä ja ompelijoita y. m., toivoisin että naisille lausuttaisiin toivomus myöskin vakavamasti tutustua puolueasioihin.

F. Aaltonen: Olen sitä mieltä yhä edelleen, että naisille annetaan tunnustus toiminnasta eri osastoissakin, jos erilliseen haluavat ryhtyä. Yhdyn Syrjälän ponteen.

Hilda Pelto: Vastusti naisosastojen perustamista. Ennen on käytettävä kaikki muut mahdolliset keinot

naisten valveutumiseksi ja vasta, jos tarpeellista on, viimeingassa turvaututtava erityisten naisosastojen perustamiseen.

PÄÄTÖS:

Asiaa ponsivaliokuntaan lähettämättä yhtyi kokous seuraavaan F. J. Syrjälän tekemään päätösesitykseen:

Kokous lausuu tunnustuksensa työläismaisten järjestymisestä järjestöömme ja toivoo naisten yhä edelleen sitä kehittävän sopusoinnussa työväenluokan luokkakatsomuksen kanssa, naisten ja miesten vapauttamiseksi kapitalistisesta luokavallasta, jossa tarkoituksessa ja yleensä jokaisessa tapauksessa me vaadimme ehdotonta yhdisty- ja kokoontumisvapautta.

TYÖVÄEN OPISTO.

Alusti Reino Salo seuraavasti:

Vuosina 1906 ja '07 heräsi Minnesotan toverien ajatus oman puoluekoulun perustamisesta. Tätä puuhaa ajamaan valittiin komitea, joka toimi useita kuukausia harkiten kaikkia mahdollisuuksia koulun perustamiseksi.

Samaan aikaan kitui Kansan-Opisto kannatuksen puutteessa, silloin oli myös taistelua opiston sisäisessä elämässä, oli kysymys: mihin suuntaan opiston täytyisi kallistua; oppilaita oli enemmistö sosialisteja, opiston johtaja kääntymistilassa sosialistiseen suuntaan ja hallinto oli kansallinen.

Huhtikuulla 1907 oli Aurorassa Pohjois-Minnesotan s. kuukausikokous, jossa luotiin ensimmäinen silmäys opistoon. Silloin antoi kokous koulukomitealle evästyksen, että se rupeaa tarkastamaan sanottua oppilaitosta, josko olisi mahdollisuutta saada se puoluejäsenten kontrolleerattavaksi. Se olikin helppoa, syystä, että puoluejäseneet omistivat paljon osakkeita sanotussa yhtiössä.

Vuosikokouksessa 1907 saatiin 5 sosialistia johtokuntaan, siis enemmistö (sekasikiö). Sama kokous myös päätti että tulee noudattaa mahdollisimman vapaata opetussuuntaa opistossa, joka päätös vieläkin on voimassa.

Silloinen johtaja K. L. Haataja ajoi tätä asiaa innolla puolueen eduksi. Valloitusta vastaan oli useampia, vaan hän lausui: "Koko maailma kuuluu meille, miksi emme ota aseita pois porvareilta silloin kuin saadaan, sillä tietoisuus on ihmiskunnan paras ase."

Lukuvuosi 1907—1908 näytti, että olimme osuneet oikeaan, sillä oppilasmäärä oli 71, joista puoluejäseniä 70.

Lukuvuosi 1908—1909 oli huonompi, vaan luonnollisesti syystä, sillä paniikki koski työläisiin siksi kovin, että oppilasmäärä aleni 42:teen. Tulijoita olisi ollut, vaan aina kuului: "en saanut kesällä työtä, joten täytyy koettaa ensi talvena".

Siis tietoisuuden tarve on antanut aiheen nykyisen Työväen opiston olemassaoloon.

Opistossa ollut oppilaskunta ei ole yksistään ollut keskipiiristä, vaan jokaisesta piiristä, joten sen tarve olisi tunnustettava koko A. S. S. järjestön yhteiseksi tarpeeksi.

Taloudellinen puoli.

Opistonyhtiö omistaa 8 kpl. 50 jalan lottia. Rakennuksen, joka sisältää 18 huonetta ja varastohuoneen (eri osassa) joiden yhteinen arvo on noin 6,000—7,000 dollariin (tällä kertaa). Irtaimisto viime inventaarion mukaan \$1,646.05.

Opiston omaisuus on noin 8,000 dollaria, velkaa 500 dollaria. Säästö viime tilikaudelta 390 dollaria, joten todellinen velka on nykyään 110 dollaria.

Opiston rakennuksen saanti ajanmukaiseen kuntoon vaatii noin \$4,000.00. Nykyiseen opistorakennukseen voidaan sijoittaa ainoastaan 26 henkilöä asumaan, vaan jatkettuna entistä rakennusta 40 jalkaa voidaan sijoittaa asumaan 50 henkilöä ja saadaan tarkoitustaan vastaavat luokkahuoneet. Opisto kannattaa itsensä, jos pidetään 2:si opettajaa 40—50 oppilaalle, vaan jos oppilasmäärä on korkeampi, voidaan myös pitää useampia opettajia (nämä suhteet määrää silloinen tarve, nimittäin opettajavoimat.)

Koska Työväenopiston tila on nyt näinkin hyvä ja koska siitä helposti saataisiin kunnollinen oppilaitos, ehdotan, S. S. järjestön edustajakokoukselle seuraavaa pontta hyväksyttäväksi:

Koska Työväen Opisto on näyttänyt vastaavan työläisten tietoisuuden herätystyössä, puoluekantansa ja opetus suuntansa puolesta kansainvälisen sosialidemokratian täydellistä tuntemusta ja henkeä, hyväksymme sanotun opiston koko Amerikan suomalaisen järjestyneen työväen yleiseksi opinahjoksi ja puoluelaitokseksi.

Huom.! Tämä alustus olisi erittäin tärkeä Itä- ja länsipiirille, syystä, että heillä ei ollut piirioikeuksia, joissa olisi voitu hyväksyä opiston tarpeellisuus, kuten Keski piirin kokous on sitä puoltanut puoluelaitokseksi, joka lopullisesti tullaan yleisessä kokouksessa päättämään.

Luettiin seuraava O. Anderson'in alustus, koskeva Työväen Opiston S. S. järjestön omaisuudeksi hyväksymistä:

Työväen Opiston aloitteesta tullaan alistamaan kysymys sanotun laitoksen siirtämisestä suorastaan S. järjestön valvonnan alaiseksi. Luonnollisesti tämänkaltaiset kysymykset tulevat olemaan selvillä järjestön ja osastojen taholta, jota seikkaa silmällä pitäen Stockett'in S. osaston evästysvaliokunta päätti lausua ajatuksensa Työväen Opiston ja järjestön suhteesta ja siitä että mikä on seuraus, jos tässä kysymyksessä ei asetuta täydelle ja suoralle omistusoikeuden kannalle.

Niinkuin sanottu, järjestö on aloittanut oikein järjestelmällisesti tukea opiston taloudellista asemaa kummikaan omaamatta muuta kuin osakepaperit. Se väitös on mielestämme liian onto, jos uskotetaan järjestölle, että sen ovat vallanneet pysyvästi muutamat puoluejäsenet entisiltä osakkeenomistajilta sillä, että sattuiivat tällä kertaa olemaan enemmistönä johtokunansa tai ehkä enemmistönä osakkeenomistajinakin. Puolue ei kuitenkaan ole saanut mitään omistusoikeudellista paperia, jonka päälle sitovasti voisi luot-

taa. On mielestämme järjestölle sopimaton teko tukea mitään laitosta taloudellisesti, jota järjestö ei kerran omista, ja sama on laita opistonkin suhteen.

Olemme ottaneet huomioon sen seikan, että Työväen Opisto on alkujaan synnytetty kapitalistisessa yhteiskunnassa ja nauttii niiden lakien suojaa; ja kun tunnemme että alkupeäiset osakkeenomistajat ovat pohjaltaan ja mielipiteiltään vieraita sosialismille, niin tässä on kyllin hyvä syy uskoa siihen väitteeseen, että jos järjestö hommaa oppilaitoksen taloudellisesti hyvälle pohjalle, eikä välitä sen omistusoikeudesta, niin saadaan olla varmat, että kerran on tuleva sekin päivä, jolloin nuo vanhat herrasveteraanitkin ilmestyvät näyttämölle. Ja silloin kuin heidän kanssaan joudutaan vastakkain, niin he turvaantuvat, niinkuin kylläkin tunnettu, heille mieluiseseen kapitalistiseen oikeuslaitokseen. Mutta sitä leikkiä on kylliksi syitä välttää (sillä kyllä karvas kokemus on tuottanut tuloksettomia, mutta raskaita kustannuksia monilla eri aloilla) joten järjestön puolesta ehdoksi ja ponneksi lausumme:

1:si) Että suomalainen sosialistijärjestö hyväksyy Työväen Opisto yhtiön irtaimen ja kiinteän omaisuuden ostoluovutuksen kautta, maksaen siitä yhden dollarin laillista kapitalistien rahaa, josta saa laillisen kauppakirjan laillisesti allekirjoitettuna opistoyhtiön valtuuttamien ja yleisen osakasten enemmistön laillisella suostumuksella, josta päätöksestä ote liitetään sanottuun myynti- ja ostokirjaan;

2:si) että Työväen Opistoyhtiö ryhtyy senkaltaiseen toimenpiteeseen, että hankkii yleisäänestyksen kautta myyntioikeuden, jossa äänestyslipussa tulee selittää ostajan nimi ja myyntihinnan suuruus sekä se, että mihin käytetään myynnissä saadut rahat;

3:si) että Opistoyhtiön johtokunta saamansa rahausumman lähettää kuittia vastaan Opistoyhtiön laillisille perillisille ja laillisesti julistaa ja kuuluttaa Opistoyhtiön omaisuuden oston kautta siirtyneen suomalaisen sosialistijärjestön omaisuudeksi ja niin ollen sanottu yhtiö tunnustetaan kuolleeksi.

Stockett'in s. osaston evästysvalio. puolesta O. Anderson.

R. Salo: Huomautti viimeisen alustuksen johdosta: Te tiedätte millä perusteella meidän sonomalehtiyhtiömme ovat puolueeseen; juuri samalla perusteella on Työväen-Opisto puolueeseen. Jos me nyt tekisimme kuten Stockett'in osasto esittää, niin silloin me menettäisimme noin \$1,000.00. Työväen Opiston omaisuudesta vanhoillismielisille. Mitään pelkoa ei ole, että sen entiset hallussaan pitäjät voittaisivat sen nykiset haltijat, syystä että puolueen jäsenet omistavat osakkeita siitä \$3,000.00 arvosta ja porvaripuoluelaiset ainoastaan noin \$800.00.

PÄÄTÖS:

Koska Työväen Opisto on näyttänyt vastaavan työläisten tietoisuuden herätystyössä, puoluekantansa ja opetussuuntansa puolesta, kansainvälisen sosialidemokratian täydellistä tuntemusta ja henkeä, hyväksymme sanotun opiston koko Amerikan suomalaisen järjestyneen työväen yhteiseksi opinahjoksi.

TYÖVÄEN OPISTO UDELLEEN JÄRJESTÄMINEN

alusti A. Hautamäki suullisesti, ehdottaen opistoa siirrettäväksi sopivaan maanviljelysseutuun, josta ostettaisiin opistolle sopiva maatila. Opiston oppilaat opintojensa väliaikoina (joka päivä muutaman tunnin) tekisivät maanviljelystyötä ansaiten siten elämänsä oloaikanaan opistossa. Alustaja mainitsi esimerkkeinä niistä loistavista tuloksista, joita on olemassa tämäntapaisista oppilaitoksista m. m. Suomen maanviljelyskouluista, Valparaison yliopistosta ja useista Etelänvaltioiden kouluista, joita orjuudesta valoon pyrkivät köyhät ihmiset ovat perustaneet ja siten tehneet todella valtavaa palvelusta valistuksen hyväksi.

Samalla luettiin Leo Laukin alustus samasta kysymyksestä, joka on seuraava:

Yksinomaan siihen kannatukseen katsoen, jonka Työvään Opisto järjestöme puolelta on viime vuotena osakseen saanut ja ennen kaikkea ottaen huomioon sen suuren osanoton, joka sillä on Työvään Opistona opinhaluisten puolelta ollut varsinkin keskivaltioista, myös Länneestä ja Idästäkin, täytyy vetää sen johtopäätöksen, että sen olemassaolo on meille tarpellinen. Ja vielä enemmän, kun muistamme, että järjestöme keskuudessa tuiki tärkeästi tarvitaan yhä enemmän ja enemmän kaikenlaisia toimihenkilöitä, tarvitaan organiseeraajia, puhujia, sanomalehtitoimittajia, ja kyvykkäitä avustajia, sunnuntai- ja kesäkouluopettajia ym. ym., niin meidän täytyy sanoa: Työvään Opisto on meille välttämätön. Kolmanneksi, jos ajattelemme sitäkin, miten tällaisen vakituisen oppilaitoksen avulla, sikäli kuta suurempi osanotto yleensä tulee sen osaksi opinhaluisten puolelta ja kuta paremmin se on tätä tarkotusta silmällä pitäen järjestetty, me voimme yhä laajemmalle oman järjestöme ja Amerikan suomalaisen työväestön keskuuteen ja yhä perinpohjaisempaan levittää kaikkia niitä tietoja, joita se, työväestö kokonaisuudessaan tarvitsee; tietoja, jotka edustavat sivistyksessä eteenpäin kehittymistä; tietoja, jotka ovat uutta, tuovat uutta mukanaan, valloittavat meille koko maailman, niin Työven Opiston tärkeys on meille ehdoton. Meillä täytyy olla pajamme jossa meille aseita taotaan ja joka heijastaa meidän uudenaamun valoa. Ponneksi tässä suhteessa siksi ehdotan:

Katsoen oman Työvään Opiston tarpeellisuuteen ja siihen suureen hyötyyn, mikä järjestöllemme, Amerikan suomalaiselle työvään liikkeelle ja kehitykselle yleensä siitä on, järjestöme jo ennen tekemäänsä päätöstä sitä vakituisesti kannattaa, yhä edelleenkin seuratkoon ja sitäpaitsi velvottakoon komiteansa opiston toiminnan ja opetuksen järjestämiseen Opiston johtokunnan kanssa sopivalla tavalla vaikuttamaan, varsinkin ryhtyköön johtokunnan kanssa yhteistoimintaan kaikkia sunnuntai- ja kesäkouluja, sekä oppikirjoja- ja järjestelmiä koskevissa asioissa.

Mitä sitten tulee erityisesti Opiston toimintaan, voidaan se paraiten järjestää nähdäkseni seuraavalla kahdella tavalla: pitää se aina ja pysyväisesti siinä paikassa, jossa se nyt on, taikka jollakin toisella paikalla, jonne se uudisrakennusten y. m. seikkain tähden mahdollisesti siirtyisi ja toinen tapa olisi tehdä siitä niin kutsuttu kiertävä Opisto, joka olisi aina toimessa, mutta vain 6 kuukautta kussakin piirissä, 6 kuukautta jossakin Idässä, sitten esim. 6 kuukautta keskivaltioissa, sitten 6 kuukautta Länneellä j. n. e.

Ollen aina yhdellä paikkakunnalla nauttisi Opisto, varsinkin nyt alkuvuosina enemmän etuisuuksia siihen nähden, että sillä olisi määrätty vähitellen ehkä mallikelpoiseen kuntoon kehittyneet oppihuoneet, välineet y. m. käytettäväänään, sensijaan kiertävänä laitoksena voisi se niissä suhteissa, ainakin nyt ensi vuosina joutua huonommalle puolelle.

Mitä toisiin seikkoihin tulee, on minun ymmärtääkseni järjestöllemme ja opistolle itselleen edullisempi, että se on kiertävänä laitoksena ja seuraavista syistä:

Yhdellä paikalla aina ollen saa se kannatusta ja osanottoa osakseen melkein yksinomaan siitä piiristä, jossa se on. Enemmistö Työvään Opiston oppilaista viime kahtena talvena oli keskipiiristä, erityisesti Minnesotasta. Kun oppilaat aina tulevat vain yhdestä piiristä, alkaa luonnollisistakin syistä niiden opistoon tulo vähitellen heiketä, ainakaan ei se jaksa vissiiä alhaista määrää ylemmäksi nousta ja muista piireistä ei voi odottaa oppilaita paljoakaan koskaan tulevan, sillä matkat tässä maassa nousevat siksi kalliiksi, Jos siis tahdomme Työvään Opistoon aina uusia ja uusia oppilaita, Länneellä ja Idästä yhtähyvin kuin keskivaltioista, on opisto vietävä myös Länteen ja Itään, jotta siihen oppilaita tulisi.

Vielä toinen seikka, joka pakottaa meidät järjestämään Opiston toiminnan tällaiseksi kiertäväksi. Viime aikoina on Valparaison yliopisto alkanut suomalaisten puolelta saada yhä enemmän ja enemmän oppilaita osakseen. Kaikki, joilla on vähänkään rahoja, ja jotka haluavat oppia englannin kielen y. m. aineita, niin heille edullisissa suhteissa

ja halvalla hinnalla, kuin Valparaison yliopisto tarjoo tilaisuuden, menevät sinne. Työväen Opisto ei koskaan pysty niissä suhteissa sen kanssa opettajavoimiin ynnä muihin seikkoihin nähden kilpailemaan. Työväen Opiston toiminta olisi siksi järjestettävä siten, että se ensinnäkin tarjoisi opetusta melkein yksinomaan sellaisissa aineissa, jotka ovat järjestöllemme ja työväenliikkeelle edulliset, kuten ovat: taloustiede, yhteiskuntaoppi, historia: yleinen ja sosialismin, pedagogiikka, suomenkieli sekä englanninkieli ja laskento y. m. antaen näille ensinmainituille niin suuren etusijan, että yksinomaan jo niiden tähden opistoon oppilaiksi tulevat kaikki ne, jotka eivät englanninkielelle pane pääpainoa, sillä noissa aineissa ne eivät tule kuitenkaan missään muualla tässä maassa vastaavaa opetusta saamaan. Oppijärjestelmä olisi siksi järjestettävä niin, että 6 kuukaudessa opettajat ehtivät niissä aineissa läpikäydä niin täydellisen kurssin, kuin suinkin, toisin sanoen opiston olisi otettava käytäntöön 6 kuukautinen oppikausi järjestelmä, mahdollisesti kahteen jaksoon jaettuna.

Nyt Smithvillessä, Minn. ollessaan on Työväen Opisto siinä suhteessakin epäedullisella paikalla, että sen oppikursseista ei ole sille ympäristölle juuri mitään hyötyä, jonka keskellä se on. Duluthista ja Superiosta on liian pitkä matka lähteä Smithvilleen asti luentoja kuulemaan ja päinvastoin vaivalloisesti käy opiston opettajillekin pitempiaikaisesti käydä niissä kaupungeissa luennoimassa. Sensijaan, jos opisto tulee kiertäväksi, on sen kulloinkin majoitettava itsensä, johonkin suomalaisen asutuksen keskukseen: esim. Ironwoodiin, Fitchburgiin, Butteen tai Portlandiin saadakseen näiden paikkojen haaleja lukuhuoneinaan käyttää ja kaikin puolin muutenkin saadakseen paraiten ja eniten apua ja kannatusta asioittensa järjestämisessä, tällöin myös voi opisto järjestää kurssinsa siten, että paitsi varsinaisia oppilaita, voivat ja ehtivät sen paikan kaikki oppia haluavaiset opiston ainakin joillakin luennoilla käydä. Senlisäksi voisivat opettajat koko tuon 6 kuukautta pitää säännöllisiä iltaluentoja, niin järjestetyt, että niissä kävisivät sekä opiston vakinaiset oppilaat, että kaikki, jotka töiltään ehtivät ja haluavat.

Opistosta näin ollen olisi järjestöllemme monta kertaa suurempi ja piireihin nähden tasapuolisempi hyöty, se vastaisi paljoo paremmin tarkotustaan opin ja tiedon valon levittäjänä meidän Amerikan suomalaisten työläisten keskuudessa, kuin nyt sen ollessa siellä "Jumalan selän takana".

Mitä opisto tarvitsee oppivälineitä, voi se osaksi kullattaa mukanaan paikkaa siirtäessään, osaksi kullakin paikkakunnalla hankkia uusia ja poislähtiessään luovuttaa osastolle, joka niitä hyvin tarvitsee sunnuntai- ja kesäkoulujaan varten. Muuten varsinaisia oppivälineitä ei opistolla vielä niin paljoo olekaan, että se olisi tällaisille järjestämiselle mitenkään haitaksi.

Oppilaiden, varsinkin niiden, jotka muilta paikkakunnilta opistoon tulevat, majoittaminen voisi tuottaa jonkun verran hankaluutta, mutta ottaen huomioon, että enemmistö kuitenkin kaikkienkin olisi paikkakuntalaisia, jotka pitäsivät ehkä mieluummin itse asuntokysymyksestään huolen, niin helppoa olisi järeillä olevat kuunnollisesti majottaa. Tosin voisi eläminen siten tulla jonkun verran kalliimmaksi, kuin mitä se oppilaille tuli Smithvillessä opiston "boordissa" ollen, mutta että se ei tuntuisi oppilaisiksi haluaville lamautavalta asialta, voisi opisto osaksi tai kokonaan poistaa varsinaisen oppilasmaksun, ehkä muutenkin oppilaiden menoja kirjain hankinnassa ym. vähentää, sillä saahan opisto järjestöltä vakinaista aineellista kannatusta.

Asian näin järjestämisen puolesta on ehkä vielä paljonkin hyviä näkökohtia olemassa: kuten oppilaiden kalliiden matkakulujen poisjääminen, tilaisuus millä olla kaiken aikaa työpaikkansa lähistöllä, työtä vaanimassa, jos ovat "poikki" menemäisilään, tilaisuus opettajilla työskennellä ympäri vuoden, joten opistolla olisi mahdollisuus Suomestakin asti niitä hakea ym., ym., mutta luulen, että kaikkesta siitä, jota olen laajemmin kosketellut on jo kylliksi selitystä seuraavalle ehdotukselle:

Ennenkuin Työväen Opisto ryhtyy mihinkään suurempia varoja kysyviin uudisrakennushommiin, jotka kiinnostavat sen pitkiksi ajoiksi yhteen paikkakuntaan, s. s. järjestö kehoittaisi sitä

perinpohjin harkitsemaan eikä järjestömme ja Työväen Opiston itsensä etuja silmällä pitäen, olisi parempi muuttaa opisto 6 kuukautta kerrallaan kussakin piirissä toimivaksi aina kiertäväksi laitokseksi ja otettuaan asian heti harkintansa alaiseksi Työväen Opisto ryhtyisi niin pian kuin suinkin toimenpiteisiin asian toteuttamiseksi, jos se tällaisen muutoksen edulliseksi havaitsee ja päättää sen toimeen panna.

Järjestömme toimeenpaneva komitea ryhtyköön Työväen Opiston johtokunnan kanssa asiassa yhteistoimintaan tämän muutoksen toimeenpanossa, jos opiston puolelta siihen ryhdytään.

Koska Työväen Opisto nyt on työväen opisto sanan täydessä merkityksessä sekä kannatuksensa, oppilaihinsa että oppiainehinsa ja tarkotukseensa nähden, nauttien s. s. järjestöltä vakinaista aineellista kannatusta, niin pidän sekä järjestöllemme että suomalaiselle työväenliikkeelle ja itse opistolle edullisempänä, että

Järjestömme vaatii, että opettajiksi Työväen Opistoon otettakoon vain puolueseemme kuuluvia henkilöitä.

Leo Laukki.

Reino Salo: Luki laatimansa vastalauseen Laukin alustukseen ja huomautti A. Hautamäen alustuksen johdosta, että opiston johtokunta on jo harkinnut samaa, mitä Hautamäki alustuksessaan toi esiin ja voi sen aatteen toteuttamien tapahtua tilaisuuden sattuessa.

Salon alustus on seuraava:

Toveri Laukki ehdottaa, että Työväen Opisto muutettaisiin kiertäväksi. Hän pelkää, että opisto aina ollen samalla paikakunnalla, ei tulisi saamaan kylliksi oppilaita eikä muutoinkaan kannatusta. Syy siihen, miksi kahtena viime vuonna on oppilaita ollut enimmästi Keskipiiristä, eritoten Minnesotasta, on se, että opistomme kanta on lähemmin tun-

nettu parhaiten Minnesotassa. Kunhan opistomme työ, sen selvä puoluekanta, sen merkitys tulee tarkemmin tunnetuksi muissakin valtioissa, Idässä ja Lännessä, on se saava oppilaita niistäkin. Olihan jo viime vuonna oppilaita niin useita äärimmäisestä Idästä ja äärimmäisestä lännestä. Että oppilaita oli toissa vuonna enemmän kuin viime vuonna, siihenkin on luonnolliset syynsä. Olihan se ensimmäinen opistomme oppivuosi puolueemme aseiden valmistamista varten, olihan tiedonhalu, uteliaisuus koettaa vetästä itseensä sosialismin oppia vaikka vaan muutamissa kuukausissa, olihan jännitys Keskipiirin toverien joukossa silloisen Kansan Opiston saamiseksi puolueen opistoksi niin suuri, että sitten kun se saatiin edes puolueemme kontrollin alle, asian lähemmin tuntevat iloitien riensivät opistoon. Sitäpaitsi työsuhteet olivat silloin niin kurjat, että liikuskeleva työläinen katsoi itselleen, kukkarolleen ja ruumiilleen parhaaksi mennä opistoon oppimaan ja miksei myöskin "poortaamaan" kuin kuleksia kontria, kuluttaa rahavähiään, oleilla likaisissa kylmissä asunnoissa. Niitä luonnollisia syitä vastaan, joista Laukki pelkää oppilaiden tulon Keskipiiristä vähenevän vuosi vuodelta, asetan työläisten liikkuvaisuuden. Keskipiiriin tulee alinomaa uusia, samoin kuin niitä siltä poistuu Länteen ja Itään. Utta raaka-ainetta on opistomme muokattavaksi vaikka kuinka paljon Keskipiirissä itsessään. Laukki myöskin vetoaa oppilaiden rahapussiin matkakustannuksiin nähden. Lännellä maksaa ruoka ja asunto keskimäärin \$22: — kuukaudelta. Kun asiat järjestetään niin, että opetusmaksu voidaan jättää pois — mikä kyllä ottaa pari vuotta — tulevat oppilaiden kustannukset korkeintaan \$13.00 kuussa, joten matkakuluja varten jää \$54.00, mikä suunnilleen lähenee tarvittavaa summaa. Länneltä tuleva ei suinkaan suurestikaan häviä matkoissaan tullessaan Keskipiiriin opistoon. Sama on suhde Idästä tulevien. Omituista kyllä, että Laukki asettuu puolustamaan Valparaison yliopistoa meidän opistomme rinnalla. Laukille pitäisi olla päivän selvää, että juuri englannin kielen opetukseen nähden meidän opistomme vie ehdottomasti voiton. Suomalaiset Jussimme menevät muka oppimaan englanninkieltä laitoksessa, jossa heitä ei voida

auttaa, vaan kolmen vuoden toivottoman ponnistelun jälkeen tulevat sieltä pois apua saamatta, kieltä oppimattomina. Siellä taotaan päähän sitä "Trammaria" jota meidän Jussimie eivät ymmärrä vähääkään eikä heitä voida omalla suomenkielellä siellä auttaa ymmärtämään kieliopin nimityksiä ja määrittämiä. Työväen Opistossa ne oppivat edes jotakin, mutta Valparaisossa ei mitään. Minä sanon, että Työväen Opisto pystyy opettajavoimissakin voitollisesti kilpailemaan Valparaisoon "yliopiston" kanssa. Tämän kahden vuoden ajalla ovat opistomme palveluksessa olleet sellaiset opettajavoimat, että me ylpeydellä voimme heidät asettaa kilpailemaan sellaisen yliopiston opettajavoiman kanssa kuin Valparaisossa on. Työväen Opisto palkkaa opettajat etupäässä opiston palvelukseen eikä luennoiden pitoon ympäristöllä. On huomattu, että kun opettaja illalla on ollut luentoa pitämässä ympäristössä, hän väsymyksestä ei ole ollut kyllin tarmokas hoitamaan tuntiaan seuraavana aamuna opistossa. Opettajilla on kyllin työtä opistossa, kunhan tekevät sen kyllin huolella. Oppivälineiden kuletukselta toiseen ei täytyä tarkotustaan. Ne särkyvät matkalla. Niiden alinomainen uusien hankkiminen tulee kalliiksi. Voipa nousta kysymys, onko oikeutta luovuttaa oppivälineitä jollekin osastolle, kun ne ensin puolueen yleisillä varoilla ovat ostetut. Ja sitten se oppilaiden majoittaminen, sen koettaa Laukki selittää niin helpoksi kuin suinkin. Ajatelkaas, että jossain esim. Butten poortitalon huoneen nurkassa joku tai jotkut oppilaat koettavat miettiä taloustieteellisiä kysymyksiä, toisessa nurkassa toinen ryhmä harjoitteleisi ainekirjoitusta, kolmannessa nurkassa kolmas ryhmä tutkisi sosialismin historiaa ja neljännessä nurkassa neljäs ryhmä, varsinaiset "hoortarit" löisivät korttia tai tappelevat humalassa perkeleiden kanssa! Tästä lystistä nuo oppilaat vielä saisivat maksaa paljon enemmän kuin Smithvillessä, hyvässä "boordissa", hyvässä rauhassa, hyvissä huoneissa ja mitä parhaimmassa ilmassa. Mikä on se hyvä työpaikka, jonka läheisyyteen opisto olisi siirrettävä, jotta oppilaat kuusi kuukautta oltuaan opistossa taas saisivat työtä, tai jo ennenkin, jos ovat "poikki" menemäisillään? Eihän vaan Laukki ko-

ettane uskotella, että työnantajat odottaa töröttävät opiston oppilaita työhön. Kyllä oppilaiden itsensä täytyy etsiä työtä, jos sattumalta saavat paikkakunnalta. Ei edes sekään ajatus näy pitävän paikkaansa, että opettajat siten saisivat pitempiaikaista työtä, jos opisto olisi kiertävä. Meidän puolueemme kiertävät agitaattorit väsyvät kiertolaiselämään, velkaantuvat niin toimeensa, etteivät muutamat ikänään niistä veloista selviä. Mitä matkalla saadaan, se matkalla kuluu myös, kuluu paljoa enemmänkin, kuten kokemus näyttää.

Olisipa se kumma värkki se Työväen Opisto, jos se pantaisiin hyppäämään edes takaisin Idästä Länteen ja päinvastoin. Juuri kun tahdotaan vakuuttaa ainoan opistomme asema turvallisemmaksi, sitä lähinnä oleva puoluetoveri tahtoo saada sen lentämään.

Näillä perusteilla ehdotan, että Työväen Opisto edelleenkin pysytetään entisessä paikassaan, kunnes sen maa-ala on myötävä terästrustille tai kunnes helpoilla ehdoilla saadaan suotuisa paikka jossakin muualla.

PÄÄTÖS:

20 äänellä 9 vastaan päätettiin jättää kysymyksen käsittely, koska kokous käsittää opistokysymyksen sisäistä järjestämistä koskevat asiat opistoyhtiölle, eikä tälle kokoukselle kuuluvaksi.

V. Hedman: Vaati päätöksen johdosta pöytäkirjaan otettavaksi seuraavan, edustamansa osaston mielipiteet.

Springfieldin S. S. osasto kannattaa täydellisesti Leo Laukin ehdotusta, että Työväen Opisto muodostettaisiin kiertäväksi laitokseksi. Sellaisena siitä tulisi todellinen tiedonahjo laajemmille joukoille, siitä saisivat osansa Idän ja Lännen toverit eikä ainoastaan keskipiiriläiset, joten toivomme, että Idän edustajat tarkoin mieltäisivät mitä hyötyä ja etuisuuksia siitä johtuisi laajemmille joukoille jos se saataisiin kiertäväksi. Paikallaan olevana yliopistona Työ-

vään Opistolla ei ole vastaavaa hyötyä — ainakaan Itäläisiin ja Länteläisiin nähden. Me maksamme verotukset opistolle joka piiristä. Miksi se ei siis voisi myös kulkea joka piirissä? Meillä on mahtavia ja sopivia sosialistein "palatseja" joka piirissä, joita voidaan käyttää luokkahuoneina j. n. e. Pyytäisimme painaa tämän asian erityisesti idän edustajain huomioon opistokysymyksestä keskusteltaissa.

K. Lindström: Ilmoitti, että New Yorkin osasto ehdottaa edustajakokoukselle, että se päättäisi lakkauttaa opistolle järjestön keskuudessa kannettavan vakituisen verotuksen, josta asiasta pyysi opiston taloudenhoitajaa Reino Saloa valmistamaan lausunnon, sen saatuaan voisi kokous asian päättää.

KESÄ- JA SUNNUNTAIKOULUT

alust. Leo Laukkilta, seuraavasti:

Luonnollisestikin on kaikille valvutuneille työläisille selvää, että tätäkin kysymystä, kuten kaikkia muitakin, meidän on tarkastettava oman luokkamme etujen ja pyrintöjen näkökannalta päästäksemme selville siitä, mitä meidän tulee sen suhteen tehdä ja kuinka kiireellisesti.

Kokemuseräinen tosiasia on, että jokaiselta työläiseltä nykyiseen yhteiskuntaan kuuluvana yksilönä, nykyajan elämä vaatii kaikenlaista tietoperäistä sivistystä, miltä työläiseltä enemmän, miltä vähemmän, riipuen tämän yksilötarpeellisen sivistyksen määrä ja laatu etupäässä siitä miten ja missä asemassa, työssä, toimessa kukin yksilö kulloinkin on kapitalistin nyllettävänä, ja joko kapitalisti hyötyy tästä yksilökohtaisesta työläisen luku- kirjoitus- ym. taidosta paljon enemmän, kuin hän — työläinen itse siitä nauttii etua kilpaillessaan toisten työläisten kanssa olemassaolon ankarassa taistelussa ja usein ne voittaen suuremman ja paremman tietomäärän tähden.

Järjestynyt työväestö käsitellessään opetus-kysymystä luokkakysymyksenä, ei voi lähteä siinä siten toimimaan, että edesauttaisi työläisyksilöjen laajempien ja parempien

tietojen hankkimiseksi yksilökohtaisen olemassaolon taistelunsa helpottamiseksi, siitä pitävät he kyllä itse ja ennen kaikkea kapitalistit huolen heidän siitä hyötyvätkin.

Sensijaan on järjestyneen työväestön tässä suhteessa ajateltava: mitä on tehtävä työväenluokan luokkatietoiseksi herättämiseksi ja kasvattamiseksi sekä sen henkisten voimain kohottamiseksi yhä korkeammalle ja korkeammalle, niin korkealle, että se, koko työväenluokka kykenee kapitalistit henkisten voimiensa paremmuuden nojalla kukistamaan ja astumaan kapitalistiluokan tilalle valtioiden yhteiskuntataloudellisen ja henkisen elämän johdossa ja hoidossa.

Kuta ankarammaksi kehittyy työväenluokan taistelu kapitalismia vastaan yhteiskuntataloudellisella ja valtiollisella taistelutantereella, sitä enemmän tietoja, määrättyjä tietoja, työväenluokalta vaaditaan, jotta se taistelussaan nenestyisi. Voidakseen yhteiskuntataloudellisia toimia hoitaa, täytyy hänellä olla ennen kaikkea tietoja niistä asioista, sillä halu niitä hoitaa ja onni päästä niitä johtamaan, eivät riitä, eivät ollenkaan riitä. Samoin voidakseen suuren valtion asioita johtaa ja hoitaa, kyetäkseen tämän jättiläiskoneiston tuhansiin eri toimiin, hänen täytyy se perinpohjin tuntea, tuntea paremmin, kuin itse kapitalistit, sillä etevämmyytensä pohjalla yksin hän tuon koneen ja sen osien käyttäjäksi pääsee.

Luodessamme yleissilmäyksen niihin voittoihin, joita työväen luokka on jo saavuttanut, niin huomaamme että eteenpäin on sen täytynyt kaikissa tiedoissa kehittyä, voidakseen astua nykyisen yhteiskunnan monimutkaista elämää järjestämään ja ajamaan, useita yhteiskuntamme hallituspyöreistä yksi toisensa jälkeen on sen käsiin joutunut; kunnallishallinnon jäsenenä yhtä hyvin kuin kansan edustajana parlamentissa vaaditaan häneltä ennen kaikkea tietoja. Nyt jo näemme miten kaikki nuo virat, kapitalistisen järjestelmän koko hallitus ja johto, joutuvat työväenluokan käsiin juuri sentähden ja ainoastaan sikäli kun työväestö on henkisesti kehitynyt ne vastaanottamaan, niitä hoitamaan ja hallitsemaan, kapitalistiluokan kehittyessä siihen kykenevämmäksi.

Voidakseen henkisen elämän alalla päästä johtoon, valloittaa tietet ja taiteet, kääntääkseen nuo aseet vihollistaan vastaan, täytyy työväenluokan kokonaisuudessaan henkisesti kehittyä, luoda oma määrätty ja nykyään vallitseva sivistystä parempi, voimakkaampi sivistys.

Näin ulospäin taistelussa! Yhtä tärkeätä kuin tämän ulospäin kohdistetun taistelun menestymiseksi on työväenluokan henkisen kehityksen edistäminen, yhtä tärkeätä se on työväenluokan sisäiselle toiminnalle.

Luokkatietoiseksi herätäkseen ne luokkansa jäsenet, jotka vielä nukkuvat, sikeimmätkin, täytyy hänen pystyä selittämään tarkoituksensa, tuntea sen aatteen ja maailmankatsomuksen, jota omakseen kutsuu ja toiselle tarjoo. Voidakseen näille veljilleen ja siskoilleen puhua järjen ja totuuden vaikuttavaa kieltä, täytyy hänellä olla tietoja, valaisevia, varmoja tietoja. Voidakseen käyttää tunteen hellyttävää kieltä, täytyy hänellä olla taitoa.

Ja niin kauan, kun ei työväestö — järjestynyt työväestökään — kykene omia asioitaan hoitamaan, hoitavat niitä toiset. Ja niin kauan kun työväestön täytyy keski- tai yläluokkaan turvautua saadakseen toimihenkilönsä, niin kauan on vaara tarjona, että sen liike — työväenliike, on näiden luokkain, ei ainoastaan turmiolliselle vaikutukselle, vaan vieläpä niiden johdollekin altis.

Ja lopuksi, niinkauan kun työväenluokka kärsii tietojen puutetta, ontuu myös kaikenlainen sen sisäinen toiminta siinä suhteessa, että kun asioita huonosti tunnetaan, niiden suhteen tehdään kaikenlaisia erehdyksiä, kompastuksia, joista saadaan maksaa n. k. oppirahaa, sekä syntyy niiden suhteen silloin helposti kaikenlaisia häiritseviä riitoja ja selkkauksia. Ainoastaan tietoinen toiminta on eheää!

Sosialistien järjestyneen ja luokkatietoisien työväestön keskuudessa tiedonhankinnan ja oman opetuksen suhteen ei voi olla kuin yksi mielipide, nimittäin, että niiden suhteen ei työväestöllä ole varaa mitään laiminlyödä.

Ja kuitenkin tässä, jos missään suhteessa on meidän amerikalaisen suomalaisen järjestyneen työväestön keskuudessa paljon lyöty laimin, ei ainoastaan mieltä keinoja, joi-

den avulla olisi näissä asioissa parempiin tuloksiin päästy, vaan jätetty täyttämättä melkein kaikki ne toivomukset ja päätökset, joita joskus innostuksen hetkinä on tehty. Hibbingin edustajakokouskin muutamia ylimalkaisia ja hurskaita toivomuksia tehtyään päätti, 'varsinaisia suurempia lapsia koskevan koulukysymyksen' lykätä seuraavaan edustajakokoukseen (!) ja koulukirjallisuuden hankkimisen jättää yleisen komitean huoleksi! Uskonpa, että yleisessä komiteassa on useita jäseniä, jotka eivät ole koskaan mistään lukeneetkaan, että Hibbingin kokous olisi heille sellaisen homman jättänyt, saatikka sitten, että olisivat ryhtyneet tehtyä päätöstä toteuttamaan.

Mutta, mitä on laiminlyöty, se voidaan vielä korjata, vaaditaan ainoastaan, että järjestömme tämän asian suhteen ryhtyy järjestelmälliseen toimintaan, että se myös toimeenpanelee mitä se kerran on tarpeelliseksi katsonut ja siitä päätöksiä tehnyt.

KESÄ- JA SUNNUNTAIKOULUT

Yleensä arvioidaan tässä maassa olevan 300,000 suomalaista, enemmistö työläisiä, ani harva porvari. Näistä voi arvioida noin 200,000:lla olevan lapsia täällä ja Suomessa syntyneitä. Mitä on järjestömme tehnyt tämän tavattoman joukon kasvattamiseksi ja opettamiseksi, ei kirjoitusluku y. m. taitoiseksi, sillä sen taidon ynnä paljon muuta hyvää ja myös pahaa he helposti saavat tämän maan koulujen välityksellä, vaan luokkatietoiseksi oman luokkansa aseman ja maaimankatsomuksen tuntijoiksi ja omaajiksi, kykeneviksi ja halukkaiksi astumaan siihen taistelurintamaan jossa me heidän vanhempansa nyt olemme? Vaikka me hyvin tiedämme, että siirtolaiset, varsinkin suomalaiset, toisessa ja kolmannessa polvessa hyvin helposti täällä kaikenlaisten tunnelmain vaikutusten y. m. johdosta useissa suhteissa taantuvat, imevät itseensä amerikalaisesta nuorisolämästä sen huonommat puolet, muuttuvat kansallisuuttaan, kieltään ja omaa luokkaansa halveksiviksi "suomalaisjänkeiksi", joiden ainoana elämän ihanteina ovat tanssit, hienot puvut, puru-

gummi ja amerikalaiset katutavat, vaikka me hyvin kokemuksesta tiedämme miten helposti niistä sitten saamme kaikenlaisia käytyreitä vastaan, emme ole antaneet asialle sitä vakavaa huomiota, jonka se hyvin ansaitsee.

Se vähä mitä suuremmilla paikkakunnilla on meidän puoleltamme tehty lasten ja nuorison opettamiseksi, on ollut hyvin heikkoa ja satunnaista. Sunnuntai- ja kesäkouluja on pidetty silloin tällöin joillakin seuduilla, mutta järjestön puolelta ei ole tehty mitään niiden yleisiksi ja järjestelmällisiksi tekemistä varten, sellaisen opetuksen kaikinpuoliseksi helpottamiseksi ja edesauttamiseksi. On paljon osastoja jotka ovat tässä suhteessa tehneet itsensä laiminlyömiseen syytäpäiksi ainoastaan sentähden, että eivät ole tienneet sellaisia, kuten sunnuntai- ynnä kesäkouluja ollenkaan olevan käytännössäkään ja niitä tarvittavan. Toiset ovat asian laiminlyöneet veltouttaen ja senjohdosta, ettei minkäänlaista ulkopäin tulevaa kiihotusta ole tullut. Ehdottaisin siksi tässä suhteessa ponneksi:

Jokainen suomalainen sosialistiosasto jokaisella paikkakunnalla, jossa lapsia on edes 10:ään, toimeenpankoon kahdesti vuodessa ainakin 2 kulkautta kerrallaan kestävän sunnuntaikoulun. Järjestömme kielenkääntäjä-sihteeri kahdesti vuodessa sellaisella ajalla, jonka katsoo itselleen ja muuten sopivaksi, tiedusteltakoon kaikilta osastoilta, ovatko ne toimeenpanneet sunnuntaikouluja, kuinka pitkän ajan kerrallaan, mitä aineita on opetettu, paljonko on ollut oppilaita ja jos koulua ei ole pidetty, syyn miksi, sekä paljonko on lapsia paikkakunnalla. Tiedusteluja varten painattakoon siihen sopivat tiedustelukortit. Kaikki tiedot saatuaan ja ne tauluksi koottuaan julkaiskoon puolueraportteissamme järjestömme tietäväksi.

Järjestömme toimeenpaneva komitea velvoitakoon toimittamaan sunnuntaikouluja varten tarpeellisia alkeisoppikirjoja, esim. käännettämään tässä maassa sitä tarkotusta varten ilmestyneitä englanninkielisiä kirjoja.

Kesäkoulujen suhteen on järjestömme toiminnan järjestäminen vähän vaikeampi, sillä siinä suhteessa tekee pahinta kiusaa opettajien kuin myös sopivain oppikirjain ja yhtenäisen oppijärjestelmän puute. Edellisestä pahasta päästäisiin seuraavalla yksinkertaisella konstilla, jota ehdotan ponneksi:

Koska Työväenopisto nauttii järjestömme puolelta vakinaista kannatusta, niin yhdeksi aineeksi tässä opistossa otettakoon pedagogiikka; kaikinpuolinen opettajien valmistaminen näitä meidän alkeiskoulujamme varten.

Että asia kesäkoulujen suhteen pysyisi osostoissamme vireillä ja järjestömme olisi tilaisuudessa valvoa mitä siinä suhteessa tehdään, ehdotan että:

Kielenkääntäjä-sihteerimme samassa yhteydessä, kun tekee tiedustelunsa sunnuntai-koulujen suhteen, tiedustelkoon myös kesäkoulujen suhteen: onko sellaista pidetty, kuinka kauan, kuinka monta tuntia viikossa, mitä aineita opetettu, kuka toiminut opettajana ja kuinka paljon on ollut osanottajia, lapsien lukumäärä mikä paikkakunnalla on. Nämä kysymykset painattakoon ylempänä esitetyille kysymyskaavakkeille ja samoin julaistakoon koottuina järjestömme raporteissa.

Oppikirjan ja opetusjärjestelmän suhteen, koska siinä asiassa Työväenopiston opettajilla saattaa olla suurimmat kokemukset, ehdotan että

Järjestömme toimeenpaneva komitea ryhtyköön yhteistoimintaan Työväenopiston johtokunnan ja opettajien kanssa sopivien oppikirjain toimittamiseksi ja toiseksi jonkunlaisen yhtenäisen opetus- ja oppiainejärjestelmän rakentamiseksi kesä- ja sunnuntaikoulujamme varten.

Ja lopuksi, ettei sen johdosta, että pidetään asiaa varomattomasti kyllä vähäpätöisenä, niin tärkeään tehtävään, kuin on lastemme opettaminen, valittaisi ketään porvarillisista maailmankatsomusta omaavaa henkilöä, ehdotan, että

Mikään järjestöömme kuuluva osasto älköön koulujensa opettajaksi ottako tai palkatko muita, kuin puolueeseemme lukeutuvia henkilöitä.

KESKUSTELU:

K. G. Tuura: Hibbingin kokouksessa jo käsiteltiin tätä asiaa, mutta siellä ei tälle kysymykselle juuri mitään mahdettu. Meillä Gloquetissa on tästä asiasta kokemusta; siellä on pidetty tällaista koulua menestyksellisesti. Hyväksyi alustajan ponnet.

O. Arlund: Superior osasto käsitteli asiaa ja hyväksyi Laukin alustuksen. Ehdotti ponsien hyväksymistä.

J. O. Olin: Alustaja on kovin mahtavasti alustanut kysymyksen, ikäänkuin tämä asia olisi kovinkin suuresta merkityksestä. Kannatan kyllä, että kokous hyväksyisi alustajan suunnitelmat, vaikka en usko sen mitään käytännössä merkitsevän.

K. Lindström: Minulla ei ole pirtillistä lapsia, joten tämä kouluasia ei minua kovasti liikuta, mutta minus-ta tuntuu hulluttelulta, että lapsia varten, joiden täytyy päivät kulkea varsinaisissa kouluissa, pantaisiin heille suotuina lepoaikoinakin kouluun. Lapsista, jotka ovat vielä heikkoja, tehdään lakkaamattomalla koulunkäymisellä tylsämielisiä raukkoja.

E. Perttunen: Tahtoisin mennä vielä pitemmälle. Tahtoisin pantavaksi yleistä veroitusta toimeen järjestöemme keskuudessa kesä- ja sunnuntaikoulujen ylläpidoksi, siten, että jokainen osasto, joka pitää koulua saisi veroituksella saaduista varoista apurahaa koulun ylläpitämiseksi. Hibbingin osasto, johon kuulun, ei kyllä hyväksynyt tätä mielipidettä, johtuen se siitä, että osastoon kuuluu etupääs-

sä nuorta väkeä, joka ei osaa ottaa asiaa niin tärkeältä kannalta kun tulisi ottaa.

J. Niemelä: Ehdotti asian lykkäämistä ponsivaliokuntaan; kannatti ainoastaan alustajan kahta ensimmäistä pontta.

Laine: Täällä on puolustettu agitaattoreille viikon lepoa kuukaudessa, ja nyt täällä tahdotaan lapset pakottaa opiskelemaan seitsemän päivää viikossa kesäloman aikana.

J. Korpi: Minua ihmetyttää se kun tänne olisi pitänyt tulla edistämään sosialismia ja täällä vastustetaan sitä. Tulevaisuushan on juuri lapsissa — niitä siis on kehitettävä jo nuorena.

K. L. Haataja: Puolusti Laukin alustusta.

J. O. Olin: Kyllä te nyt olette lasten kasvattajia, mutta turhaa siitä on tehdä pykälää. — Lapset tarvitsevat lepoa myös eivätkä lakkaamatonta koulua. Ei ole sopivia opettajia. En kannata, että järjestön sihteeri annetaan turhaa työtä.

V. Riippa: Mielestäni ei alustaja ole liiaksi kiinnittänyt huomiota lasten opetukseen, ja mikäli tunnen lasten opetusta, en pidä oikeutettuna väitettä lasten liiallisesta rasituksesta; ja toimeenpanevathan kaikenkarvaiset kirkkokunnat sunnuntaikouluja, ja niiden vastapainoksi olisi sosiaalistein toimeenpantava sunnuntaikouluja kesän aikana.

Muuttonen: Mitä tulee opettajien puutteeseen, josta täällä on huomautettu, olen varma, että jokaisessa osastossa löytyy sellaisia henkilöitä, jotka voivat toimia opettajina.

Hilda Sikanen: Yhdyn Riippaan. Olen yhtenä kesä- ja sunnuntaikoulujen opettajana saanut havaita niiden tuovan hyviä tuloksia.

M. N. Hill: Esitti kokoukselle seuraavan kirjallisen lausunnon lasten oppikirjoista:

“Jokainen kehitystä tunnustava henkilö myöntää sen, että heti nuorena on tuleva sukupolvemme saatava ymmärtämään ja tuntemaan ne olot, joista elämä on enimmänsä riippuva. Ja koskapa vielä suurin osa suomalaista yleisöä on halukas opettamaan lapsiaan suomenkielen lukemiseen,

niin näitä molempia tarpeita tyydyttämään tarvittaisiin omiin olosuhteisimme soveltuva lasten oppikirja. Kirjan sisältö voisi olla jaettuina seuraavaan tapaan: 1:si lyhyt taukaus- ja lauseoppi, 2:si lukuharjoituksia, 3:si sosialismia selvitteleviä kertomuksia, 4:si runoja (lasten runonlausutoa varten.) 5:si loppuun voisi vielä sovitella sarjan lauluja, lasten laulettavaksi, jotka sisällöltään olisivat nykyajan kehityshenkeä kuohuvia. Tällaisenaan olisi se mielestäni hyvin haluttu lasten oppikirja. Sisällön saamiseksi olisi mielestäni käännettävä koko maan sosialististen kynänsakareitten puoleen, joten sisältö tulisi mahdollisimman moni puolinen ja tarkoitustaan vastaava. Kirjan kustantaja voisi olla s. s. järjestö. Mitään yhteyteen en katso tarpeelliseksi liittää, koska se ei sitä luonnostaan kaipaa. — Edustajakokouksen päätös vaan — myöten tai vastaan.

M. N. Hill.

PÄÄTÖS:

1. Kokous hyväksyy periaatteellisesti Leo Laukin alustuksen ja kehoittaa s. s. osastoja kaikilla paikkakunnilla mahdollisuuden mukaan järjestämään kesä- ja sunnuntaikouluja.

2. Toimeenpanevakomitea ryhtyköön Työväen-Opiston opettajakunnan kanssa yhteistoimintaan opetussuunnitelmien ja tarpeelliseksi havaittavien tilastojen järjestämiseksi.

3. Järjestön toimeenpanevakomitea suunnittelee lasten oppikirjan kesä- ja sunnuntaikouluja varten ja sopii sellaisen kirjan toimittamiseen sopivien henkilöiden kanssa.

TYÖVÄEN-OPISTON VEROKYSYMYS.

R. Salo: Lausun että sen jälkeen kuin vakituinen (pakollinen) vero opiston hyväksi päätettiin on sen yleinen suosio järjestön jäsenistön keskuudessa vähentymään päin ja tilapäiset avustukset, jotka ennen vakituisen veron

asettamista olivat runsaammat kuin verotuksesta tulevat varat, ovat melkein kokonaan kuiyunneet; samoin osakkeiden myynti on kärsinyt. Opiston taholta ei ole veroa ehdotettu ja uskoakseni sen lakkauttaminen on opistolle hyödyksi, jos muutoin opistoa tuetaan innolla.

PÄÄTÖS:

Vaikka Työväen-Opistolle onkin hyväksytty s. s. järjestön kannatus ja järjestön toimeenpanevalla komitealla on Opiston johtokunnan kautta siihen nähden valvontaoikeus, päätettiin nykyinen vakituinen vero epäkäytännöllisenä lakkauttaa. Osastot tukekoott entiseen tapaan opiston taloudellista asemaa ja siitä huolehtimaan valitkoott erityisen toimihenkilön. Ne osastot, jotka ovat laiminlyöneet kahden edellisen neljänneksen veron suorituksen ovat velvolliset sen maksamaan.

KIRJAKAUPAN PERUSTAMINEN.

A. Hautamäki: Ehdotti, että järjestön keskustomiston yhteyteen olisi perustettava kunnollinen kirjakauppa, josta saisi hyvää kirjallisuutta kohtuullisella hinnoilla.

Ehdotuksesta käytettiin muutamia puheenvuoroja ja hyljättiin epäkäytännöllisenä, koska se paremmin sopii kustannusyhtiöiden liikealaan ja tulee kyllä silloin niiden toimesta toteutumaan kun sille on mahdollisuuksia olemassa.

SUNNUNTAI 29 P:NÄ ELOK.

PUOLUELEHTIEN YHDISTÄMINEN.

Asialle luettiin seuraavat alustukset:

Tähänastisten puoluelehtiemme välisten riitain pidämme aiheutuneena taloudellisten etujen kilpailun tuloksina. Näyttää toivottomalta saada täydellistä sopusointua lehtiem-

me kesken niin kauan, kuin ne pidetään erillään, eri osakeyhtiöinä, kilpailemassa keskenään ja ahdas taloudellinen asema pakottaa siihen yhä edelleen. Lopettakaamme nämä keskinäisen veljessodan syyt, yhdistämällä kaikki nykyään olemassa olevat kolme työväen sanomalehti-osakeyhtiötä yhdeksi, silloin yhdistämme niiden edut yhteiseksi ja samalla lopetamme keskinäisen kilpailun, josta johtuu monipuolista hyötyä suomalaisen sosialisti-järjestön toiminnalle. Silloin on yhden etu kaikkien etu ja samoin yhden tappio kaikkien tappio. Silloin säästyy kaikki taisteluvoimat taisteluun ulkonaisia vihollisiamme vastaan, eikä aseet tylsy ja lyönnit heikene veljessodassa, kuten tähän asti on käynyt.

Kuinka arvaamattoman suureksi käy hyöty puoluejulkaisuihin, sekä muihin kirjallisiin tuotteisiin nähden. Joulun- sekä kevät-julkaisujen lukumäärää voitaisiin vähentää — lisätä painoksien suuruutta, suurentaa kokoa, parantaa kirjoitusten valinnalla sisältöä ja kuvituskin kannattaisi paremmin valita, julkaisujen hintaa korottamatta. Tästä eteenpäin kaikki lehdet ottaisivat levittääkseen kilvan yhteisiä puoluejulkaisuja. Kaikki piirit, rajoista huolimatta, ostaisivat samoja julkaisuja, joten nykyisten 2,000—3,000 painoksien sijaan, voisimme ottaa 10,000—15,000 painoksia, käyttäen samaa latomis- ja kuvalaattatyötä. Tämä halventaisi tuntuvasti kustannuksia. Nykyisiä kolmen työväen kustannusyhtiön koneita voitaisiin uudessa muodossaan, yhtenä yhtiönä vaihtaa ja sijoittaa tarpeen mukaan. Kirjoja voitaisiin kustantaa enempi ja suurempia painoksia, leviämismahdollisuus lisääntyisi tuntuvasti yhteistoiminnan avulla.

Samalla pidämme hyödyllisempänä muuttaa lehtien ilmestymistapaa, seuraavaan suuntaan.

Yksi päivälehti, jonka tehtävänä olisi sama kun nykyään englannin kielisen "Chicago Daily Socialist'in" jonka pitäisi ilmestyä Chicagossa.

Seuraavista syistä:

1:ksi, ollakseen paremmassa yhteydessä uutistoimistojen kanssa.

2:ksi. Lehti olisi silloin juuri keskipisteessä ja niinollen olisi sen uloslähetys nopeampi.

3:ksi, olisi se paremmin tilaisuudessa julkaisemaan kaikki puoluetta koskevat tärkeät uutiset ja vielä olisi mahdollisuus saada se painettua samoilla koneilla, kuin Chicago Daily Socialist.

Lännellä, sekä idässä olevat puoluelehdet, voisimme järjestää samantapaisiksi agitatiolehdiksi, kuin on nykyään "Appeal to Reason". Puoluejulkaisuja voitaisiin painaa ja valmistaa siellä, missä niiden kustannus olisi halvempi; kirjoja valmistaa taas siellä, missä milloinkin ne voitaisiin paremmin valmistaa. Silloin olisi myös paljon parempia edellytyksiä julkaista sosialistista naisten lehteä. Kirjallisuuden sekä julkaisujen hinnan alennuksen suhteen painoksien suurentuessa, pyydämme saada tarkempia suhdelaskelmia puoluelehtiemme taloudenhoitajilta Hancockissa pidettävään yleiseen edustajakokoukseen.

Wyomingin suomalaisten sosialistien edustajakokous, kaiken tämän edelläolevan perusteella ehdottaa Hancockissa, Mich. pidettävän yleisen edustajakokouksen käsiteltäväksi:

1:ksi. Että nämät kolme erillään toimivaa työväen osakeyhtiötä yhdistetään yhdeksi osake-yhtiöksi joka kustantaa kaikkia puoluelehtiä sekä julkaisuja.

2:ksi. Järjestön siten, yksi puoluelehti muutetaan päivälehdiksi ja toiset enempi agitatsioonikannalle.

Kokouksen puolesta ponsivaliokunta,

Matti Harju,

Ivar Hiibacka,

Samuel Marttila,

Matti Heikkola.

Kun heitämme silmäyksen joitakin vuosia taaksepäin ja katselemme Amerikan suomalaisten keskuudessa nuorta ja elinvoimaista sosialisti-liikettä, niin huomaamme oitis, että se on kasvanut ja varttunut sekä voimissaan, että tiedoissaan jo siihen määrään, että se tänäpäivänä nähdään valtavimpana liikkeenä Amerikan suomalaisten edistyspyrintöjen joukossa. Sillä on siis huomattu olevan suurempi tehtävä kun millään muulla liikkeellä.

Sehän on ilahduttava ilmiö jokaiselle, joka muistaa ne alkuvuotten — joskus toivottomatkin taistelut, joissa on

kuitenkin suoriuduttu meidän voitoksi. Näissä taisteluissa ovat meillä olleet aseina puoluelehtemme, joiden ansioksi on luettava suurin osa siitä menestyksestä, joka meillä on ollut näinä lapsuus-vuosinamme, vaikka noilla lehdillä on ollut sitkeä taistelu olemassaolonsa puolesta ja on yhä edelleenkin, josta aika-ajottain on kärsinyt lehtiemme henkinenkin puoli, toisinaan vähemmässä, toisinaan suuremmassa määrässä.

Tänäpäivänä on taistelu samallaista kuin se on ollut lehtiemme koko olemassaoloajan, eikä tulevaisuuskaan näytä paremmalta, kuin otetaan huomioon se ikävä seikka, että työttömien armeija, jonka hartioilla nämät lehdetkin lepäävät, kasvaa joka päivä. Sentähden olisi tehtävä joku muutos noiden lehtien suhteen, jos mieli säilyttää tähän asti valloitettu asemamme. Mutta mitä olisi tehtävä? — Siinä on kysymys, jossa on miettimisen aihetta. Tästä pulmasta päästäksemme, täytyy meidän ottaa tarkan harkinnan alaiseksi nykyisten yhtiöiden kannattavaisuus, sekä niiden valoa että varjopuolet.

Meillä on nyt kolme kustannusyhtiötä s. s. järjestön niskoilla, ja jokainen tappiota tuottavalla kannalla. Ja kuitenkin koetetaan yhä jatkaa tuota urheilua, maksaen tavattoman suuria kustannuksia. Yksin velkain korkoihin tuhlataan tuhansiin nouseva summa joka vuosi, samoin työvoimiin kymmeniä tuhansia (joista enempi tuonnempana). Näitä seikkoja silmällä pitäen Cloquetin s. s. osasto ehdottaa, että perustettaisiin yksi suuri ko-operatiivinen yhtiö, joka antaisi ulos jokaista kolmea puoluelehteä siten, että Työmies, Raivaaja ja Toveri yhdistettäisiin yhdeksi ja annettaisiin ulos päivälehtenä, Työmiehen nykyisessä koossa eli miten tarve vaatisi, sekä myös julkaistaisiin säännöllisesti neljännes-vuosittain julkaisu nykyisten tilapäisten sijasta. Uuteen kustannusyhtiöön voitaisiin myöskin perustaa tarvittavat osastot kirjateoksia y. m. julkaisuja varten.

Tässä olemme esittäneet pääpiirteet ja perusteluiksi taloudellisesta puolesta lausumme seuraavaa:

1:ksi. Ottaen huomioon nykyisten lehtien velallisen aseman, niin huomaamme, että lehtien tälläisenä ollen tulee

suuri summa menemään velkain korkoihin, jota vastoin yhden yhtiön omistaessa velat ja omaisuuden, voitaisiin samalla supistaa tuntuvasti tätäkin menopuolta, sillä isolla yhtiöllä on parempi luotto kuin pienellä, seuraten nykyisen liike-elämän lakeja, joiden alaisina toimimme.

2:ksi. Ottaen huomioon työvoimain tuhlauksen asiain näin ollen. Nyt tarvitsemme näissä kolmessa lehdessä yhteensä 11 toimittajaa ja suhteellisesti muuta työvoimaa, joille yhteensä maksamme palkkaa \$30,000 ylöspäin vuosittain. Jotavastoin yhdistettynä yhdeksi, voitaisiin toimitusvoimaa vähentää puolella nykyisestä, sekä samalla tuntuvasti muita työläisiä, josta taasen olisi luonnollisena seurauksena, että kustannukset vähenisivät nykyisestä monella tuhannella dollarilla vuosittain.

3:ksi. Katsotaan nykyisiä koneita, joilla näitten työt tehdään. Uuden painokoneen ostaminen Työmiehelle on lähimmän tulevaisuudenkysymys, koska entisellä painaminen käy hitaasti. Raivaaja tarvitsisi ehkä myöskin uuden koneiston. Yhdistettyinä päästäisiin ostamalla kone, jolla voitaisiin painaa esim. 5,000 kpl. tunnissa ja vanhoja koneita voitaisiin käyttää kirjallisuuden painamiseen, sekä mahdollisesti jonkun koneen voisi myödäkin. Siten säästettäisiin monen tuhannen menot, jotka erillään ollessa olisivat välttämättömät. Sitten koneisto voitaisiin muuttaa ja järjestää sen mukaan kuin tarve vaatisi.

4:ksi. Postitukseen meillä tänäpäivänä tuhlataan koko suuret summat tilapäisten julkaisujen lähetyksissä, kun säännöllisille julkaisuille voitaisiin hankkia toisen luokan posti-oikeudet, ja itse lehtienkin suhteen olisi käytännöllisempi.

Luotakoon vielä lyhyt silmäys henkiseen puolen.

1:ksi. Näin monen lehden toimitukseen tarvitaan iso joukko toimittajia, ja kun otamme huomioon tšekäläiset voimat, niin täytyy myöntää, että on pakostakin käytettävä heikompiakin voimia, kun eteviä kykyjä ei ole aina saatavissa, ja, lehtien taloudellisessa ahdingossa ollen, heidänkin täytyy vielä tuhlata suuri osa aikaansa ruikutukseen ja kerjuukirjeiden kirjottamiseen. Vaan yhdistettyinä olisi parempi

tilaisuus saada joku etevämpikin toimittaja, josta seuraisi, että lehden sisältö olisi tarkotustaan vastaavampi.

2:ksi. Julkaisujen sisältö tulisi olemaan paremmin tarkotustaan vastaava ja vaikuttavampi agitasioniin nähden kuin nykyisten tilapäisten julkaisujen.

3:ksi. Voitaisiin panna enempi huomiota hyvän kielenkääntäjän, isompain teosten käännöstyön — joka meillä vielä on joksikin pientä — ja alkuperäisten teosten kustantamiselle.

Me pidämme nykyään pystyssä useita kustannusyhtiöitä ja maksamme kirjallisuudesta tavattoman korkean hinnan, jota voitaisiin hankkia halvemmallalla, yhdistämällä kustannusyhtiöt yhdeksi.

Näitten näkökantain perusteella toivomme, että tämä otettaisiin kaikissa osastoissa yleisen harkinnan alaiseksi.

Cloquetin s. s. osaston puolesta, K. A. Teittinen, pöytäkirj., Reino Aho, puheenjoht.

KESKUSTELU

F. J. Syrjälä: Puoluelehtien yhdistäminen on kysymys, jota ei voi ottaa enää nykyisissä oloissa vakavalta kannalta. Se aika on myöhästynyt ja hyöty siitä olisi paljasta häiriötä. Siitä puolesta asiaa en pidä tarpeellisena puhua. Mutta jotain muuta todellista hyötyä tuottavaa voisi edustajakokous päättää puoluelehtien turvaamiseen suhteen, jos se voisi luottaa siihen järjestöön tässä asiassa täydellisesti, jota tämä kokous edustaa. Minä tiedän, että puoluelehtiemme taloutta nykyisin ei rasita muu kuin vanhat velat, joita on syntynyt lehtiliikkeitä perustettaissa. Ne velat nousevat ehkä noin 20,000 dollariin. Meidän järjestössämme on 50,000 jäsentä, ja meitä seuraa ja lehtiämme tukee noin 15—20,000 Amerikan suomalaista. Puoluelehtien velka tekee noin \$4.00 jokaista järjestön jäsentä kohti. Jos pidettäisiin parin vuoden ajan jonkun kymmenen sentin suuruisia veroa puoluelehtiemme velkojen maksamiseksi perustettavan rahaston hyväksi, voitaisiin ne maksaa yhdessä tai

kahdessa vuodessa. Meidän järjestömme joka yksi jäsen vuosittain "tuhlaa" pieniin turhuuksiin, puhumattakaan väkijuomiin, tupakkaan j. n. e. käytetyistä varoista paljon suurempia summia kuin millä voitaisiin maksaa puoluelehtien velat jos kaikkien jäsentemme melkein kadulle heittänyt rahat yhteen koottaisiin. Minä kannattaisin suoraa verotusta toimeenpantavaksi puoluelehtien velkojen maksamiseksi.

En kannata puoluelehtien tilapäisjulkaisujen yhdistämistä tai niiden rajoittamista. Se on asia jota tämän kokouksen päätöksellä ei voida viedä nimeksikään tulokseen.

J. Toppari: Luki Stockett'in osaston evästyksen, joka on seuraava:

Mielipiteenämme lausumme, että edustajakokous päättäisi muodostaa ko-operatiivisen kustannusyhtiön viidenkymmenen tuhannen (\$50,000.00) dollarin osakepääomalla. Tähän yhtiöön yhdistettäisiin nykyiset kolme kustannusyhtiötä, nimittäin Työmies, Raivaaja ja Toveri, joiden myytyt osakepaperit vaihdettaisiin uuden perustetun kustannusyhtiön osakkeisiin. Ja että puolue toimeenpanevan komitean välityksellä sitoutuu lunastamaan tuon yhtiön osakkeita, kymmenen tuhannen (\$10,000.00) dollarin arvosta määrätyn ajan kuluessa.

K. Helander: Esitti Chicagon osaston evästyksen, ollen se seuraava:

Puoluelehtiliikkeiden yhdistämiskysymyksen suhteen päätettiin, että Chicagon s. s. osasto kannattaa lehtiemme kustannusyhtiöiden yhdistämistä, jättäen asianomaisten liikkeiden soviteltavaksi lehtien ja julkaisujen järjestämisen y. m. liikkeitä koskevat asiat.

Omasta puolestani pyydän sanoa, että jos me hyväksymme Syrjälän mielipiteen ja asetamme veroa, kun entisetkin verot ovat synnyttäneet pahaa verta, saamme nykyrin nimen.

R. Salo: Kehotti edustajakokouksen antamaan lausuntonsa asiasta, mutta epäili minkään veron määräämisen olevan turhaa.

W m. Reivo: Yhdistämiskysymyksen hylkääminen aiheuttaa, että ainakaan keskivaltioissa ei tultaisi kannattamaan noiden riitelevien lehtien tukemista — "kuolkoot pois"! — Mutta jos lehtiyhtiöt yhdistyisivät, niin mahdollisesti vero voitaisiin saada.

J. O. Peurala: On vaikea ruveta verottamaan, kun lehtiyhtiöt tuhraavat julkaisujensa kanssa, jotka ovat paljasta pötyä ja nylkevät niillä järjestöä. Olisi lopetettava työn tuhlaus ja toimitettava yhteisvoimin parempia julkaisuja.

M. Hendrickson: Ehdotan että pannaan toimeen tupakka- ja juomalakko puoluelehtien hyväksi. (melua) Jokainen, joka kirjoittautuu lakoon, maksaa yhden dollarin ja jokaisesta rikkomuksesta viisi dollaria sakkoa. Olen varma, että siten puoluelehtien velat pian tulisivat maksettua, jos vaan lakkoon saataisiin joukkoa liittymään. (Naurua.)

A. Pekkola: Julkaisujen suhteen oli sitä mieltä, että niitä ei voida rajottaa. Verotusta ei kannattanut; ihmetteli miksi Syrjälä nyt ehdottaa tuollaista, vaikka äsken vastusti kirjakauppaa.

K. G. Tuura: Olen sitä mieltä, että annetaan asian jäädä osastojen huoleksi. Muuten on väärin, että täällä on sivuutettu osastojen mielipiteitä.

K. Pursi: Olen vastaan yleistä veroitusta. Parhaiten voivat osastot auttaa kustannusyhtiöitä, kun ne suostuvat suorittamaan määrätyn summan lehtien hyväksi määräkoina. Nykyään auttaa vaan kukin piiri omaa lehteään. Joku aika sitte puskiivat kaikki piirit Työmiehen hyväksi. Se on päässyt verrattain varmaan asemaan. Nyt tulisi vaatia keskipiiriltä velka takaisin Idän- ja Lännelehden hyväksi. Se on oikeutettu vaatimus.

A. O. Sarell: Martti ehdotuksensa tarkoituksena piti kai oman kukkaronsa säästämistä. Syrjälän ehdotus olisi järjestyvä. Jos jokainen järjestömme viidestä tuhannesta jäsenestä suorittaisi yhden sentin puoluelehtien velkojen maksamiseksi, olisi se 50 dollaria vuorokaudessa ja 22,000 dollaria vuodessa. Se olisi helppo keino, mutta kaikki

eivät sitä käsitä. Ehdotan annettavaksi kehoitusta osastoille yhteisryntäyksen alkamisesta lehtien tukemiseksi.

E. Savela: Kannatti verotusta — saadaanpa sitte mitä hyvänsä. Kannatti Peuralaa julkaisujen suhteen.

T. Hiltunen: Epäili josko edustajakokouskaan voisi päätöksellään tai lausunnollaan suuria vaikuttaa, mutta sopsisihan koettaa. Kannatti Peuralaa ja Savelaa julkaisujen suhteen ja ehdotti molemmat asiat lykättäväksi ponsivaliokuntaan lausuntoehdotuksen laatimista varten.

V. Riippa: "Toverilla" on korottomia velkoja \$4,056.50. Konevelkoja \$1,155.00 ja koneiston arvo on \$8,232.30. Jos Toverin velkataakka jaettaisiin vain vaikka Länsipiirin kesken, niin tuskin tulisi 100 dollaria yhden osaston kohdalle. Osastojen oma asia on, josko he tahtovat tämän velan mitä pikemmin suorittaa tai kärsivät sen olemassaolosta. Yhdyn toivomukseen, en kannata verotusta. Muuten yhdyn Purren esitykseen, että Keskipiirin velvollisuus olisi auttaa vierustovereitaan: Itää ja Länttä. Toverin evästys on, että koko Idän asia olisi ostaa Toverin osakkeita. Jos tätä ei oteta huomioon, niin tietenkään ei Länsipiiri tule ehkä suuriakaan apujaan antamaan Työmiehen uuden painokoneen hankkimiseen.

R. Salo: Ehdotti että Joulun, Vappu- ja syysjulkaisujen lähempi määrittely jäisi kustannusyhtiöille.

E. Perttunen: Oli sitä mieltä, että julkaisuja olisi rajoitettava, ja vaati Työkansan myöskin otettavaksi huomioon. Ehdotti järjestettäväksi kilpailun piirien välillä puoluelehtien aineellisessa tukemisessa.

J. Lehtovaara: Yhtyi Riippaan.

I. Alanko: Yhtyi siihen mielipiteeseen, että kukin piiri kannattaisi omaa lehteään.

J. Laine: Yhdyn Riippaan.

A. Hautamäki: Verotusjärjestelmää vastustan. Ehdotan, että kokous kehoittaa asettamaan komiteoita pitämään lehtien avustuksesta huolta.

Hilda Sikanen: En kannata verotusta. Meidän järjestöltä, saa vielä tanssittamalla paremmin varoja. Julkaisujen suhteen kannatti rajoitusta.

A. I. Sarell: Ei kannattanut julkaisuja sysättäväksi kuin turkin hihasta.

J. Toppari: Kannatti julkaisujen rajoittamista, varsinkin kun se unio on olemassa. Ei kannata enää ostaa kaikkea moskaa.

Äänestettiin julkaisujen rajoittamisesta: Rajoittamisen puolelle siten, että kukin lehti kustantaa yhden julkaisun vuodessa, lankesi 16 — 17 vastaan.

F. J. Syrjälä: Ehdotti, että samalla myöskin päätettäisiin äänestyksellä, että kustakin julkaisusta tuleva voitto jaettaisiin tasan kunkin lehden kesken koska muusata tapauksessa ne lehdet, joilla on huonoimmat julkaisuvuorot, joutuisivat pahasti kärsimään.

T. Hiltunen: Vastusti Syrjälän ehdotusta. Kustannusyhtiöt sovitelkoot julkaisuvuorot. — Syrjälän ehdotus meni äänestykselle, jolloin 20 äänellä 10 vastaan hyväksyttiin Syrjälän ehdotus.

Asia jätettiin ponsivaliokunnalle, joka laatii muodon päätökselle.

Vastalause päätökseen, koskeva tilapäisjulkaisujen rajoittamista:

Senvuoksi, että kysymys puoluelehtikustannusyhtiöiden yhdistämisestä hylättiin ja sitten tehtiin rajoitus niiden kustantamien julkaisujen suhteen, liitän täten vastalauseen pöytäkirjaan.

Wm. N. Reivo.

PÄÄTÖS:

Puoluelehtien yhdistämiskysymys käytäntöön sopimattomana hylätään. Nykyisten puoluelehtien kannatuksen katsotaan piirittäin tapahtuvana jakaantuvan tasaisimmin ja ja olevan käytännöllisimmän toteuttaa. Edustajakokous toivoo, että osastot omaa taloudellista etuaan ja puolueemme tärkeimpien taisteluaseiden vahvistamista silmällä pitäen ryhtyvät heti tarmokkaisiin toimenpiteisiin puoluelehtiemme velkojen maksamiseksi tavoilla, jotka kullekin paikkakunnalle määrätköön paikalliset olosuhteet. Kokous toivoo, et-

tä kaikki S. S. osastot lunastavat vähintään yhden osakkeen jokaisesta yhtiöstä.

Julkaisujen suhteen lausutaan toivomus, etteivät kaikki kustannusyhtiöt enää toimita samaan aikaan samantapaisia julkaisuja, vaan kynäilijämme yhtyvät parantamaan julkaisujen sisältöä ja kustannusyhtiöt sopivat keskenään sellaisien säännöllisestä julkaisemisesta, joista voitto jaetaan tasan kaikkien kolmen puoluelehden kesken.

UUDET SANOMALEHDET.

Esitykset naisten lehden, halvan agitatsioonilehden ja lasten lehden perustamisesta hylättiin, syystä, että ne ovat kysymyksiä, joista nykyisin olevat ja mahdollisesti vasta perustetavat kustannusyhtiöt saavat päättää.

KÄSIKIRJAKYSYMYS,

jonka oli alustanut Berkeleyyn S. S. osasto, lyhyen keskustelun jälkeen hylättiin, koska käsikirjan mukainen kaavamaisuus ei ole kokemusten valaisemana kehoitettava ryhtymään sitä toimittamaan ja käytäntöön ottamaan S. S. osastoissa.

VIERASKIELISET JÄRJESTÖT YHD. VALT. SOSIALISTIPUOLUEESSA.

V. Watia: Kiinnitti kokouksen huomiota niihin vaikeuksiin, mitä vieraskielisillä järjestöillä on voitettavanaan toimiessaan sosialismin hyväksi tässä maassa. Watian ehdotamat, seuraavat ponnet asiassa hyväksyttiin:

Että Amerikan suomalainen sosialistijärjestö, yhtenä vieraskielisenä järjestönä, huomaten vieraskielisten toimintamahdollisuudet Yhdysvalloissa, ja pitäen tämän maan sosialistisen liikkeen edistymiselle tärkeänä heidän järjestämistänsä Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen, pitää tarpeellisenä ja välttämättömänä, että yleismaallisesti järjestyneille vieraskielisille järjestöille kansallis-

puolueen puolesta kuukausittain myönnetään suhteellista aineellista avustusta, sen mukaan miten kunkin vieraskielisen järjestön osastoille kuukauden ajalla myytyjen puolueveromerkkien luku osoittaa, ja

että tällaisen avustuksen käytäntöön saamiseksi, S. S. järjestön yleinen edustajakokous velvoittaa S. S. järjestön yleisen toimeenpanevan komitean laatimaan kiertokirjeen kaikille toisille yleismaallisesti järjestyneille Yhdysvaltain sosialisti puolueeseen kuuluville vieraskielisille järjestöille, jossa kiertokirjeessä kehoitetaan sanottuja järjestöjä, harkitsemaan ja kypsyttämään asiaa seuraavaan kansallispuolueen kongressiin, joka pidetään 1910, ja että samassa lausutaan toivomuksena että kaikki vieraskieliset edustajat kokoontuisivat kongressipaikalle paria päivää ennen kongressin avausta, tarkoituksella voidakseen laatia asialle mahdollisimman pontevan ja käytännölliselle menettelylle sopivan ehdotuksen, jonka sitten yhteisesti esittäisivät sanotun kongressin neuvoteltavaksi ja päätettäväksi.

HYVÄNTEKEVAISYYS.

Hyväntekeväisyyden suhteen päätettiin pysyä entisellä, tavanmukaisella kannalla s. o. harjoittaa hyväntekeväisyyttä milloin siihen erityistä syytä on olemassa, asianomaisen osastojen harkinnan ja hyvätahdon mukaisesti.

JÄRJESTÖN KONTROLLEERAUS PUOLUELEHTIEN TOIMITUKSIIN NÄHDEN.

K. Lindström: Ehdotti erikoispäätöksellä annettavaksi järjestön toimeenpanevalle komitealle valtaa kontrollerata puoluelehden kantaa. Ei otettu keskusteltavaksi. Päätös tehtiin 11 äänellä 11 vastaan. Puheenjohtaja ratkaisi.

PUOLUERAPORTIT.

Toimeenpanevan komitean tehtäväksi jätettiin ryhtyä toimenpiteisiin erikoisen s. s. järjestön kuukausiraportin julkaisemiseen nähden, siten, että sille saataisiin toisen luokan postioikeudet.

SAIRAS- JA HAUTAUSAPUKASSA KYSYMYMS.

Alustuksen esittäjä luopui alustuksesta sillä perusteella, että hän sanoi ymmärtävänsä ettei se tässä kokouksessa käsitellen johda mihinkään käytännölliseen tulokseen.

PANKKI- JA LUOTTOLAITOSKYSYMYKS.

Kysymystä alusti A. Hautamäki suullisesti, ehdottaen semmoisen luottolaitoksen perustamista sosialistien keskuuteen, jonka välityksellä hankittaisiin rahoja, etupäässä järjestön liikeyrityksille, kuten lehdille, osastojen taloille y. m. Kysymyksen käsittely hyljättiin 24 äänellä 2 vastaan.

PÖYTÄKIRJURIN PALKKA.

Pöytäkirjuri F. J. Syrjälä ilmoitti, että pöytäkirjasta näyttää tulevan edeltäpäin arvaamattoman laaja, jonka oli suostunut toimittamaan \$50 palkkiosta. Mutta sen laajuus vaikuttaa sen, että se sivutöinä tehden vie aikaa 3—4 kuukautta. Kokous päätti lisätä palkkiota \$25, että pöytäkirja valmistuisi mahdollisimman nopeasti — noin kuukauden ajalla painokuntoon.

MAANANTAINA 30 P:NÄ ELOK.

OSASTOJEN SISÄINEN TOIMINTA.

Kysymykselle luettiin seuravaalustus: S. s. osastojen vastaista toimintasuuntaa viitottaessa pyytää Springfieldin s. s. os. huomioon otettavaksi seuraavaa:

Olisiko s. s. järjstölle edullisempaa jos s. s. osastot vastaisuudessa suunnattaisi kokonanaan poliittisiksi seuroiksi? Tai olisiko edelleen seurattava sitä tapaa, että s. s. osastot vastaisivat kaikkia niitä edistyspyrintöjä, joita kansalaistemme keskuudessa ilmenee?

Ensinmainittu suunta on vallalla amerikalaisen keskuudessa, melkein yleisenä, osastot toimivat aivan poliittisina yhdistyksinä. Kokouksissa keskustellaan, lukuunottamatta tärkeimpiä virallisia — välttämättömästi osastoa koskevia kysymyksiä, melkein yksinomaan poliittisiä kysymyksiä, päivän tapahtumien johdosta, harvoin otetaan ollenkaan esille periaatteellisia puolia poliittisistakaan kysymyksistä, eli sitä puolta joka innostaisi sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole jo itsetietoisia sosialisteja. Etenkin ennen vaaleja kohdistuu toiminta siihen, että hommataan katupuhumatilaisuuksia — luonnollisesti ammattipuhujille. Talvisaikoina samoin tyydyttään siihen, että tilataan vakituinen ammattipuhuja, tai luennoitsia pitämään yhden tai jonkun sarjan luentoja. Väittelytilaisuuksiinkin hommataan ammattimiehet.

Tällaisten yksipuolisten osastojen toiminta muodostuu "kuivaksi" sellaisille, jotka ensikertoja tulevat tutustumaan sosialistiosastojen toimintaan. Enemmistö sellaisten osastojen jäsenistä on miehiä, harvoin tapaa naisia ollenkaan, jos joku on, sen täytyy olla jo täysin "politiikko"; alkavat ei niissä viihdy.

Paljon löytyy osastoja jotka kokoontuvat vaan niin monta kertaa kuin säännöissä vähintään on määrätty, se on kerran tai korkeintaan kahdesti kuussa, lukuunottamatta vaaliaikoja, jolloin kaikki ihmiset ovat politiikan vallassa. Mitään "sivuasioita", jotka ei suoranaisesti kuulu vaaliasioidiin ei keskustella, periaatteelliset asiat ja yleinen toimintasuunta määritellään edustajakokouksissa, joten niissä ei ole mitään keskustelemista, siksipä englanninkieisiin osastoihin kuuluukin hyvin useilla paikkakunnilla 6—25:teen varsinaisia jäseniä. — Tämän kaupungin osasto (eng. kielen) on poikkeus, siihen kuuluu jo liki 100 jäsentä. Mutta sen toimintakin on poikkeus toisten eng-kielisten toimin-

nasta. He kokoontuukin joka tiistai työkokouksiin, joka sunnuntai ohjelma- eli puhujaseuran tapaisiin kokouksiin, joissa suoritetaan ohjelmaa, väittelään, lauletaan ja soitetaan, y. m. tutustetaan vasta-alkavia sosialismin. Sen toiminta on siis vähemmän suoranaista politiikkaa, kuin toisten amerikalaisen, mutta enemmän opettavaista ja mieltäkiinnittävää.

Toinen, ja nykyään enemmän suomalaisten s. osastojen kesken vallalla oleva suunta, tai oikeammin toimintatapa on, että osastot koetetaan järjestää hyvin monipuolisiksi. Se on, perustetaan osastojen yhteyteen monenlaisia "sivu"- tai aliosastoja, lukuunottamatta puhuja- ja keskustelu- eli "väittely"-osastoja, jotka välttämättömästi kuuluvat osastoihin, myös laulu-, soitto-, näytelmä-, ompelu-, voimistelu- ja urheiluseuroja, aina paikkakunnan olojen mukaan. Koetetaan vasta-alkavatkin vetää johonkin haaraan edistystyössä. Nekin, jotka pelkäävät sosialistisia luento- ja väittelykokouksia, mutta haluavat toimia jossain "sivu"-seurassa, saavat tilaisuuden tutustua sosialisteihin sivuseurain kautta.

Katsotaampa hiukan näitä toimintasuuntia. Jokainen myöntää, että sosiaistinen liike tarvitsee rahaa, jos aikoo edistyä. Jyrkän poliittisen suunnan kannattajat vaativat verotusta ja listoilla keräämistä, se onkin vallalla amerikalaisen kesken. Silloin kuin he haluavat huvitella, menevät he suoraan teatteriin, jossa on "ammattitaitelijat" näyttelijöinä, konsertteihin, joissa on ammattilaulajat ja soittajat ja maksavat omista taskuistaan suoraan, sehän on selvää — "Eihän laulu-, soitto- ja näyttelemine kuulu sosialisteille, jotka ovat aivan poliittista joukkoa." Luonnollisesti, ne jotka eivät ole selvillä sosialismin tarkoituksesta tekevät samoin. Toiset taas, kuten suomalaiset tähän asti, kannattavat osastojen omia laulu-, soitto-, näytelmä- y. m. sivuseuroja, joiden avulla koettavat huojentaa suoranaista verotusta ja silloinkin kuin huvittelevat maksaa siitä oman osaston kassaan, vaikka iltamissa ei olisikaan "ammattitaitelijoita" ohjelmansuorittajina. Osastojen iltamiin tulee aina sellaista-kin yleisöä joka ei tule luentotilaisuuksiin ja maksavat säänpääsymaksun yhtähyvin kuin sellaisiinkin paikkoihin

joissa on ammattiohjelman suorittajat. Iltamissa on aina puhujalle varattu varmin paikka aatteen levitystä varten, tai ainakin tulisi olla. Siellä on tilaisuus kirjallisuuden levitykselle ja persoonalliselle agitatsioonityölle, sanomalehtien, lentokirjasten y. m. levitykselle — ja mikä on parempaa aatteenlevitystyötä kuin kirjallisuuden ja sanomalehtien levitys, se on tiedon levitys sellaisen joukon keskuuteen jotka eivät ole sosialisteja.

Summa on siis: s. s. osastot tarvitsevat laulu-, soitto-, näytelmä-, ompelu-, v. ja u-seuroja. Ensiksi: ohjelman suorittajina osastojen iltamissa, rahantienaajina osaston kassaan, tai jos suvaitaan "työjuhtina". Toiseksi: innostuttamassa sellaisia henkilöitä toimimaan sosialismin hyväksi, jotka eivät ole sosialismista selvillä.

Kumpi olisi siis edullisempaa aatteellemme, sekö, että olisi pieni joukko jyrkkiä poliitikkamiehiä aatettamme ajamassa, vai sekö, että me kaikilla rehellisillä keinoilla, kaikkien edistysseurain avulla koettaisimme saada kaikki suomalaiset sosialismin palvelukseen. Eikä ainoastaan suomalaiset, mutta kaikki kansat. — Ohjaisimme oloja sinnepäin, että kaikki ihmiset kirjailijat, runoilijat, säveltäjät, maalarit, puhujat, laulajat soittajat, näyttelijät kaikki, tekemään osaltaan työtä saman ihmiskunnan kerran vapauttavan aatteen eteen. Onhan kirkko kerran vanginnut heidät palvelukseen, onhan kapitalismi nyt rahansa avulla vanginnut heidät täyttämään tarkoituksiaan. Miksi ei sosialismi käytännöllisesti pyrkisi heitä vapauttamaan samalla kuin se vapauttaa koko ihmiskunnan.

Koska me ei voida rahalla ostaa laulajia ja näyttelijöitä y. m. täytyy meidän niitä kehittää keskuudestamme, siksi meidän tulee suosia noita sivuseuroja samalla kuin ne ovat tärkeitä tekijöitä osaston aineellista puolta tukemassa, ovat ne myös niitä juoksuautoja, joitten kautta uusia ja yhä uusia liittyy ottamaan selvää sosialismista. Osaston on luonnollisesti pidettävä tarkkaa huolta siitä, että se ei joudu sivuseurain tuuditeltavaksi mutta pysyy varmasti määräväsä asemassa kaikkiin aliosastoihinsa nähden.

Päätökseksi ehdotamme seuraavaa:

1). Katsoen siihen tärkeään tehtävään jota laulu-, soitto-, näytelmä-, ompelu-, voimistelu- ja urheiluseurat suorittavat osastojen aineellisen puolen kannattamisessa kuin myöskin ohjelman suorituksessa osastojen toimeenpanemissa juhlissa, sekä siihen, että niiden avulla voidaan paremmin saada uusia jäseniä osastoihin, pitää edustajakokous edullisena, että sellaisia perustetaan osastojen yhteyteen ja osastojen täydellisen vallan alaisiksi, itsekullekin paikkakunnalle siten kuin nähdään tarpeelliseksi.

2) Puhuja-, keskustelu- ja väittelyseurat, samoin kuin lasten- ja sosialistiset sunnuntaikoulut kuuluvat jo itsestään sosialistiosastojen yhteyteen, joten jokaiseen osastoon, jossa ei niitä jo ole, on viipymättä perustettava.

Ylläolevan suljemme edustajakokouksen huomioon vastaista toimintatapaa suunniteltaessa.

Springfieldin s. s. osasto. Vilho Hedman, P. H. Huttunen, John Noro, komitea.

KESKUSTELU.

F. J. Syrjäälä: Olen ehkä osaltaan syyppää tämän kysymyksen esille tuloon. Siellä idässä toimittaessani Ralvaajaa, pidin tarpeellisena huomauttaa, joskus leikkisesti joskus vakavastikin liijallisesta "taiteen harrastuksesta" sosialistiosastoissa, johon sosialismikin joskus näytti hukuttuvan. Jotkut pääsivät käsittämään, että minä tahtoisin ajaa taiteen pois sosialistiosastoista. Asian käsittely täällä ei suuresti ole tarpeen vaatimaa. Ei ainakaan tarvitse kehoittaa taiteilemaan enemmän. Kyllä se asia tulee edustetuksi ilman kehoituksiakin.

M. Hendrickson: On vaikea tällaisessa asiassa tehdä mitään varmaa päätöstä, sillä se on paikallista laatua. Mutta tosiasia kuitenkin on, että useissa osastoissa annetaan liian paljon huomiota huvittelupuolelle y. m. s. ja varsinkin

voimisteluseurojen kilpailu-urheilu on tullut oikein maan-
vaivaksi, esim. idässä on kaikissa kesäjuhlissa ollut urheilu-
kilpailut pääohjelmana, ja puhujat eivät ole saaneet tuskin
montakaan kuulijaa. Urheiluseurojen olisi pantava suurem-
paa huomiota vapaaliikkeille, ja ruumiinkehitykselle, eikä
kilpailulle. Näytelmäseuroille olisi myöskin määrättävä jon-
kinlaisia rajoja, etteivät ne näyttelisi ainoastaan suurimpia
huvi- ja loistokappaleita, vaan antaisivat suurempaa huomi-
ota pienemmille seuranäytelmille ja varsinkin aatteellisessa
suhteessa jostakin merkityksestä oleville kappaleille. — Olisi
lausuttava mielipiteenä, että osastot kontrolloeraisivat pa-
remmin kuin tähän saakka voimistelu- ja näytelmä- y. m.
seurojen toimintaa, etteivät ne saisi etusijaa vakavammalta
toiminnalta.

K. Lindström: Olisin mieluummin jättänyt koko
tämän kysymyksen sikseen. Sosialismia sosialistiosastoissa
on ajettava, vaikka taidettakin harrastetaan, ja on juuri sitä
pidettävä silmällä etteivät sivuharrastukset vie pääharras-
tukselta suuntaa ja ryhtiä.

J. Kiviniemi: Yhdyn edelliseen.

V. Pitula: Pysytään entisellään. Pidetään oh-
jelmatyö tärkeämpänä muuta.

A. Hautamäki: Johtajiin, (soitto-, laulu- ja näytelmä-
seurain) johtajiin nähden pitäisi olla olemassa sääntö, että
heidän pitäisi olla ennen valintaansa kuuluneita puolueeseen
vähintään yhden vuoden. Idässä on paljo semmoisia johta-
jia, jotka eivät pidä velvollisuutenaan koskaan kuulua puo-
lueeseen. Ja ne sivuseurat, jotka tarvitsevat johtajia ovat
siksi suuria, että ne kontrolloeraavat itse pääyhdistystä.
En oikeastaan tahdo mitään päätöstä.

J. Lehtovara: Pitäisi tehdä päätös, että jos si-
vuseura on epäsosialistinen erotetaan se osastosta.

J. O. Olin: Ei voida panna soitto-, laulu-, näytel-
mä- ja j. n. e. seurojen johtajiin nähden vaatimusta, että ni-
den täytyy kuulua puolueeseen. Jos semmoinen päätös teh-
dään tullaan sitä rikkomaan.

J. Niemelä: Mielestäni olisi hyödyllisin tehdä
jyrkkä päätös, että kaikkien sivuseurojen johtajien täytyisi

olla kuuluneita puolueeseen määrätyn ajan. Mitä tulee voi-
misteluseuroihin, tahdon Idän Voim. Urheiluliiton hallinnon
jäsenenä lausua, että olemme saaneet kaikissa Idän voimis-
teluseuroissa kontrollin sosialistien käsiin, ja onhan sekin jo-
tain.

I. Alanko: Me tarvitsemme rahaa toiminnassam-
me ja noiden sivuseurojen avulla on sitä hankittu ja on yhä
edelleen hankittava. Olen sitä mieltä, että näytelmä-, laulu-
y. m. seurojen olisi toimittava enemmän sosialististen hengen
mukaisesti.

A. Pekkola: On sanottu, että osastojen olisi kon-
trolleerattava sivuseurat, ja minä yhdyn siihen, mutta vaa-
din jyrkkää päätöstä.

A. O. Sarell: Sos. osastojen päätehtävä on kohdis-
taa toimintansa politiselle alalle. Kannatan pontta laaditta-
vaksi.

J. Kiviniemi: Olen kuullut täällä sellaista, jota
en koskaan ennen ole kuullut: että idässä tarvitaan sivuseu-
roissa sellaisiakin henkilöitä, jotka eivät ole puolueen jäse-
niä. Olen sitä mieltä, että ainakin jäsenmaksu olisi perittä-
vä.

Hilda Sikanen: Kaikkien sivuseurojen johtajien
ja jäsenten on ehdottomasti kuuluttava jäsenenä osastoon.
Imotti Quincyn osaston hyväksyneen alustuksen, mutta May-
nardin osasto oli toista mieltä.

PÄÄTÖS:

Edustajakokous kehoittaa s. s. osastoja suuntaamaan
toimintaansa enemmän sos. puolueen periaatteiden mukaiseen
ohjelmatyöhön.

NUORISOLIITOT.

Nuoriliittojen perustamista s. s. osastojen yhteyteen
ehdotti Minneapolin osasto. Päätettiin suorittaa niiden pe-
rustamista missä olosuhteet niin vaativat ja missä ne tuotta-
vat sosialismille hyötyä.

VAPUNPÄIVÄN VIETTO.

Asian alusti Cumberlandin, Wyo. s. s. osasto, ehdottaen sen yleistämistä Amerikassakin siten vietettäväksi kuin Europan maissa Vapunpäivää vietään. Päätettiin velvoittaa järjestön toimeenpanevakomitea esittämään asian kansallispuolueen ensimmäiselle edustajakokoukselle, jossa esityksessä tulee ehdottaa Vapunpäivä vietettäväksi yleisenä työväen mielenosoituspäivänä Amerikassa.

PUNALIPPU KYSYMYS.

Martin Hendrickson: Huomautti leikkivästä punasen lipun käyttämisestä, jota on siellä täällä harjoitettu. On avattu punasia lippuja kulkueissa ja juhlakentillä, mutta ei ole seisottu lipun puolesta — vaikka viimeiseen mieheen — jota punasen lipun kunnia vaatii, jos kerran se avataan ja jos sitä tullaan riistämään.

F. J. Syrjälä: Punanen lippu ei pysy pystyssä ellei sen takana ole nyrkkiä. Sortajaluokan lait eivät suojaa sorretun luokan lippua. Ei sovi uhmata punasella lipulla ellei ole nyrkkiä sen takana. Koottakoon punasen lipun taakse nyrkkiä, johon ei musta mielivalta pysty; sitte huhutetakaan lippuamme.

Viimeisen puhujan mielipide tunnustettiin periaatteellisesti oikeaksi.

EDUSTAJAIN MATKAKULUT.

Kun useilla edustajilla ei ollut mitään korvausta edustajakokousmatkan vuoksi hukkaan menneestä työajasta, otettiin asia käsiteltäväksi. Muutamat puhujat pitivät oikeana vaatia kohtuullista päivärahaa asianomaisen valtion s. s. osastoilta. Toiset taas vastustivat sitä mielipidettä koska valitut edustajat ottaessaan ehdokkuuden vastaan tiesivät sen, että järjestö korvaa ainoastaan matkakulut. — 19 äänellä 8 vastaan päätettiin ettei edustajilla ole oikeutta tehdä

mitään pakottavia jälkivaatimuksia edustajakokousmatkalla hukatusta työajasta.

Binhamin s. s. osasto oli lähettänyt kirjelmän kokoukselle, jossa kiellettiin suorittamasta edustaja A. Hautaniemelle matkuluja, koska hän ei ole käyttänyt hyväkseen alennettua kyytimaksua y. m. — Hautaniemi selitti, että hän olisi ottanut vaikka kuinka alhaisella maksulla piletin, mutta ei saanut sen halvemmalla kuin hänen laskunsa osoittavat. Asia ei antanut aihetta enempään käsittelyyn.

SUOSITUSTEN VAATIMINEN.

Hyväksyttiin seuraava, V. Riipan esittämä ponsi:

“Että Suomesta tulleilta henkilöiltä, jotka astuvat s. s. järjestön palvelukseen, vaaditaan Suomen puoluehallinnon suositus.”

KANSALAI SPAPERIT.

A. Pekkola: Ehdotti, että vaadittaisiin jokaista sosialistia hankkimaan itselleen kansalaispaperit, koska se on poliittisen toiminnan ensiehto. Ehdotan, että jokainen osasto valitsee komitean, joka pitää huolta osaston jäsenten kansalaistuttamisesta.

M. Hendrickson: Vaati järjestön sääntöihin pykälää, jossa vaaditaan yhtenä puolueeseen pääsemisen ehtona omata ensimmäiset kansalaispaperit.

Wm. Reivo: Että edustajakokous vaatii kunkin osaston valitsemaan kansalaistuttamiskomitean, joka avustaa niitä henkilöitä, jotka haluavat saada Yhdysvaltain kansalaispaperit, ja katsoo, että joka jäsen ottaa ne aikaisemmassa tilaisuudessa.

Reivon esitys hyväksyttiin päätökseksi.

TOIMEENPANEKOMITEA.

Järjestön toimeenpanevalle komitealle velvollisuudeksi jätettiin panna käytäntöön tämän kokouksen päätökset ja

suunitelmat ja olemaan toimeksaan siksi kuin asiat mitä tässä kokouksessa järjestömuodossa muutosta koskevaa on päätetty, on pantu käytäntöön.

PÖYTÄKIRJA.

Pöytäkirjan kustantaminen jätettiin järjestön toimeenpanevalle komitealle.

Noin kaksi tuntia kestäneen kiivaan väittelyn jälestä päätettiin kansallisuolueen toimeenpanevalle komitealle lähetää, 16 äänellä 13 vastaan seuraava

ADRESSI:

Kokoontuneina s. s. järjestön edustajakokoukseen Hancockissa, Mich. elok. 23—30 p. 1909, päätämme täten Amerikan sosiaistipuolueelle, jonka yhteyteen kansallisarjestönä kuulumme, julkilausua uskollisuutemme puolueen periaatteille ja ohjelmalle ja vakuutamme yhä edelleen toimivamme kaikilla mahdollisilla ja hyväksyttävillä keinoilla Amerikan sosialistipuolueen periaatteiden ja käytännöllisen ohjelman tunnetuksi tekemiseksi ja toteuttamiseksi kansalaistemme keskuudessa, siten osaltamme edistäen sitä suurta ja oikeaa asiaa, jota sosialistipuolue Yhdysvaltain työväenluokan poliittisena järjestönä edustaa.

Päätarkoituksemme tässä edustajakokouksessa on ollut laatia järjestömmen sisäiselle toiminnalle käytännöllisiä ohjeita agitatsiooni- ja kasvatustyön järjestämiseksi mahdollisimman vaikuttavaksi ja tarkoitustaan vastaavaksi. Mutta vaikkakin käsitämme täydellisesti, että järjestömmen tehtävä on sosialistisen agitatsiooni- ja kasvatyön suorittaminen kansallisuutemme keskuudessa Amerikassa, olemme sitäpaitsi käsitelleet muutamia sellaisiakin asioita, joiden suhteen katsoimme tarpeelliseksi määritellä ja selittää kantamme puolueelle yleensä.

Tuonluontoisista asioista mainitsemme ensiksi suhteemme työväen taloudellisiin järjestöihin ja yhdyimme siinä täydellisesti puolueen viimeisen konventionin työväestölle osoittamassa adressissa lausuttuun kantaan. Sen lisäksi olemme

katsooneet tarpeelliseksi laatia seuraavan selityksen suomalaiselle työväestölle:

Me näemme, että Industrial Workers of the World-liitto ajaa samoja tarkoituksia Yhdysvalloissa parlamenttaaris-poliittisen toiminnan kieltämiseksi, jota suuntaa Europan maissa edustaa anarkismiin taipuva sosialismi. Näiden aatteet ovat niin läheistä sukua toisilleen, että eroa on mahdoton huomata. Kumpainkin asettaa taloudellisen järjestymisen uuden yhteiskunnan synnyttämisen välikappaleeksi ja perusteeksi, hylkien sitä menestyksellistä parlamenttaarista menettelytapaa, jonka johdolla ja pohjalla kansainvälinen sosialistipuolue on saavuttanut loistavaa menestystä, ja joka edelleenkin poliittisella alalla näyttää tehokkaaksi välikappaleeksi valtiollisen vallan anastamiseksi työväen luokalle ja sitä tietä porvarillisen luokkavallan kumoamiseksi.

Vaikka niin kuts. Industrialinen unionismi, mikäli se tarkoittaa teollisuusalojen kehityksen mukaista taloudellista järjestymistä, on ammatillista järjestymistä parempi, ei se yksin ole ominaista n. k. Industrialiselle unionismille. Ammattiyhdistysliike yleensä on kehityksessä teollisuusalojen kehitystä vastaavalle kannalle, joten sen syyn nojalla on tarpeetonta erityisesti antaa tunnustusta industrialiselle unionismille, tai sen periaatteelle ja sitäpaitsi meidän, työväen poliittista puoluetta edustavana järjestönä, ei tule pyrkiä määrittämään ammattijärjestöjen toimintaa.

Tämän selityksen me annamme kuin asia erityisesti tuli esille.

Maanviljelijäin suhtautuminen sosialistipuolueeseen on myöskin ollut käsiteltävänä edustajakokouksemme ja päätöksenä lausumme, että pidämme tärkeänä erityisen agraari-ohjelman sisällyttämistä sosialistipuolueen ohjelmaan, toivoen, että viimeisessä puolueen konventionissa kysymystä harkitsemaan asetettu komitea voisi jo ensi vuonna pidettävälle puolueen kongressille esittää asiassa varmoja ehdotuksia, sillä olemme vakuutetut maataviljelevän väestön yhä laajenevasta puolueemme kannatuksesta, jos sen tämänpäiväisten alojen parannusvaatimusten esittämiselle lainattaisiin suurempaa huomiota ohjelmassamme.

Muista, yksinomaan järjestömme sisäistä toimintaa, sääntöjä y. m. koskevista asioista, joista edustajakokouksemme on päätetty, tulee järjestömme toimeenpaneva komitea kansallisviraston yhteydessä toimivan kielenkääntäjäme kautta antamaan raportin puolueen asianomaisille toimihenkilöille ja virkailijoille tarkastettavaksi.

Hancock, Mich., 30 p. elok. 1909. S. S. järjestön edustajakokous.

KOKOUKSEN LOPETTAMINEN.

Useat edustajat lausuvat lopettajaissanoja, joissa poikkeuksettomasti kukin toivoi, huolimatta olleista erimielisyyksistä, tehtyjen päätösten arvossa pitämistä — ei repimistä vaan rakentamista niiden mukaan.

Kello 9.30 maanantai-iltana hajaantui kokous.

Olemme tarkastaneet tämän pöytäkirjan ja hyväksyneet. Reino Salo, Smitville, Minn., Karl Helander Waukegan, Ill.

SUOMALAISEN SOSIALISTIJÄRJESTÖN EDUSTAJAKOKOUKSEN EDUSTAJAT HANCOKISSA, MICH., 1909.

(Katso Kuva.)

Takarivi: J. Niemelä, F. J. Syrjälä, Reino Salo, M. Hendrickson, H. Louko, O. Arlund, K. G. Tuura, A. Ojanen, A. Hautamäki, K. Alatalo ja K. Erickson.

Toinen rivi ylhäältä: A. Pitula, L. Laine, E. V. Pitkänen, T. Hiltunen, K. Koski, J. T. Lassila, J. Toppari, V. Riippa, Wm. Reivo, J. O. Olin, J. Lehtovaara, M. Hernessuhta, A. Pekkola, A. O. Sarell, I. Alanko, S. O. Muuttonen, ja M. N. Hill.

Kolmas rivi ylhäältä: E. Perttunen, V. Watia, E. Savela, V. Hedman, F. Aaltonen, J. Kiviniemi, L. O. Peurala ja John Korpi.

Eturivi: E. W. Björklund, S. Hautaniemi, Hilda Sikanen, G. Pursi, K. Helander ja K. Lindström.

Sisältöluettelo:

	Siv.
KOKOUKSEN AVAAMINEN	3
KOKOUKSEN TYÖ JA JÄRJESTYSSÄÄNTÖ	5
“Kätyriponsia” vastaan lausunto	8
Mooses Hahlin kirjelmän esitys	11
Kokouksen asiointien työjärjestys	12
V. WATIAN TOIMINTAKERTOMUS S. S. JÄRJES- TÖN YLEISELLE EDUSTAJAKOKOUKSELLE ..	14
Keskustelu kertomuksen johdosta	31
Sen johdosta päätös	32
Mooses Hahlin kirjelmän käsittely ja päätös	32
SUOMALAISEN SOSIALISTIJÄRJESTÖN SISÄISEN TOIMINNAN UUDESTAAN JÄRJESTÄMINEN, alustukset	32
Keskustelut niitten johdosta ja päätös	53
Puoluekuri, alustus	41
Keskustelu siitä ja päätöspannet	59
EDUSTAJAKOKOUKSEN PITÄMINEN MÄÄRÄAI- KOINA, alustus	62
Keskustelu siitä	63
Päätös siitä	68
S. S. Järjestön säännöt, lyh. alust.	68
Keskustelu	70
SUOM. SOS. JÄRJESTÖN PERUSSÄÄNNÖT	70

	Siv.
SUHTEEMME KANSALLISPUOLUEESEEN	75
Keskustelu siitä	83
Päätös siitä	84
MENETTELYTAPA ELI UNIOKYSYMYS, alust.	85
Keskustelu siitä	104
Päätös siitä	128
SOSIALISMI JA MAANVILJELIJÄ, alustus	134
Keskustelu siitä	152
RAITTIUS- JA KIELTOLAKIKYSYMYS, alust.	163
Keskustelu siitä	169
Päätös siitä	178
AGITATIONIN UDELLEEN JÄRJESTÄMINEN,	
alustus	179
Keskustelu siitä	185
Päätös siitä ag. palkoista	194
NAISOSASTOT ELOON, alust.	195
Keskustelu siitä	200
Päätös siitä	205
TYÖVÄEN OPISTO, alust.	205
Keskustelu ja päätös	217
KESÄ- JA SUNNUNTAIKOULUT	218
Keskustelu siitä	224
Päätös siitä	226
TYÖVÄENOPISTON VEROKYSYMYS	227
KIRJAKAUPAN PERUSTAMINEN	227
PUOLUELEHTIEN YHDISTÄMINEN, alust.	227
Keskustelu siitä	232
Päätös siitä	236
UUDET SANOMALEHDET	237
KÄSIKIRJAKYSYMYS	237

	Siv.
VIERASKIELISET JÄRJESTÖT YHD. VALT. SOS.	
PUOLUEESSA	237
HYVÄNTEKEVAISYYS	238
PUOLUERAPORTIT	239
SAIRAUS- JA HAUTAUSAPUKASSAKYSYMYS	239
PANKKI- JA LUOTTOLAITTOKYSYMYS	239
PÖYTÄKIRJURIN PALKKA	239
OSASTOJEN SISÄINEN TOIMINTA, alust.	239
Keskustelu siitä	243
Päätös siitä	245
NUORISOLIITOT	245
VAPUNPÄIVÄN VIETTO	246
EDUSTAJAIN MATKAKULUT	246
SUOSITUSTEN VAATIMINEN	247
KANSALAISPAPERIT	247
ADRESSI KANSALLISELLE TOIMEENPANEVAL-	
LE KOMITEALLE	248
KOKOUKSEN LOPETTAMINEN	250

Rekry/työväenliike

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI
MIGRATIONSINSTITUTET
INSTITUTE OF MIGRATION
Linnankatu 61, 3 krs.
20100 TURKU, FINLAND
TEL. (+358-2) 284 0440
FAX (+358-2) 233 3460
www.migrationinstitute.fi

144-2004

